

HOMILIE 2004

Římskokatolická farnost Veverská Bítýška

Výběr homilií z období roku 2004

Obsah

Žít moudře svůj život	4
Stará jistota může být falešná	5
Nový pohled na svátost křtu	6
Potřebujeme být blíž Bohu	8
Víra jde ruku v ruce s láskou	9
Spasitel je naše světlo.....	11
Blahoslavenství dává naději.....	12
Bez Boha jsme prach	13
Na hoře Tábor se nespí	14
Ježíš a samařská žena	16
Uzdravení ze slepoty	18
Jako Lazarovy sestry.....	20
Radost a bolest.....	22
Projevit lásku do krajnosti	23
Hle, člověk.....	25
Bůh nám nedá zahynout v Rákosovém moři.....	27
Marie Magdaléna zůstala se svým Pánem	28
O Ježíši věrohodně a srozumitelně.....	29
Ježíš je pro mě Pán a Bůh	31
Dobrý pastýř.....	32
Jako já vás	33
Být nasazený jako Pavel a Barnabáš	34
Ježíš odešel, abychom dospěli.....	36
Pojď ještě blíž	37
Potřeba odvahy	38
Ježíš čeká na každého z nás	39
O škebličce.....	40
Jsme povoláni ke svobodě	41
Jak by jednal na mojem místě Pán Ježíš?.....	42
Vidět toho druhého.....	44
Já dám tvému životu smysl	45
Marnost.....	46
Panna Maria došla k cíli první	49
Hledači	50
Vyhrát svoji bitvu	51
Rozumnost, fantazie a odvaha ve víře	53
Rozděl se o své bohatství.....	55
Síla odpuštění.....	56
Správná vděčnost	57
Jaký je náš život, taková bude naše modlitba	59
Pán nás zavolá jménem.....	60
Povolání k věčnému životu.....	62
Prosíme za věrné zemřelé.....	63
Věčný život je být s Bohem	64
Pane, dej mi vytrvalost v dobrém	66
O autoritě.....	68
Lidé v době Noemově	69
Pravý advent je v naší upřímnosti	70
Buď zdráva, milostiplná.....	71
Blahoslavený je ten, kdo se nade mnou nepohorší.....	72

Bůh se zjevuje každému člověku.....	74
A Slovo se stalo tělem	77
Nevážně vážně	78

Žít moudře svůj život

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
04.01.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce
2. neděle vánoční*

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sir 24,1-4.12-16](#); 2. čtení [Ef 1,3-6.15-18](#); evangelium [Jan 1,1-18](#);

Bratři a sestry, teď jsme právě vyslechli to stejné evangelium, které jsme slyšeli na Boží narození při mši ve dne, tak se ten formulář jmenuje. Je tam takovým básnickým oslavným způsobem popsána podstata Vánoc, to, že Bůh, který je život, který je dárce života, přichází mezi nás, aby nám byl blíž. Svatopisec pro to používá obrazy světlo, život, Slovo. Ve Starém zákoně pro to používali ještě jiný obraz a sice moudrost. V prvním čtení z knihy Sirachovcovy jsme slyšeli taky takový oslavný epos, oslavnou báseň na Boží moudrost. Ten svatopisec si byl vědom toho, že bez této moudrosti by to nestálo za nic. Oni věděli, že Bůh je ten, který jim dává svou moudrost. Pro Izraelity vrchol moudrosti bylo to, čemu se říkalo „Mojžíšův zákon“. Dokud se drželi Mojžíšova zákona, bylo to všechno v pořádku. Potom v tom začali chytračit a začali k tomu přidávat svoje vlastní ustanovení a už to zdaleka nebylo tak dobré, jako na začátku. V Novém zákoně se už nemluví o Moudrosti, že by byla jenom v nějaké knize, ale mluví se o ní jako o osobě, o Ježíši Kristu, který přišel, aby nás učil, jak být moudří. Jsme moudří? To je otázka a je potřeba tuhle otázku si klást. Je dobře, když si ji člověk klade: „Jednám moudře? Jak vedu svůj život?“ Jestliže si ji člověk neklade, tak je to všechno špatně. Jestliže si ji totiž člověk položí, tak to znamená, že hledá, že se ptá. Žít dobře, moudře svůj život, to není vůbec jednoduché. Často se motáme a plácáme ve věcech vážných, ale v podstatě jednáme nemoudře i ve věcech, které se týkají třeba naší zábavy. Vemte si jenom, že každý rok při silvestrovských oslavách někdo zahyne. To tady nechci rozvádět, to není ta hlavní myšlenka. Ta myšlenka je o tom, že vést svůj život moudře není vůbec jednoduché. Ve druhém čtení jsme slyšeli, jak apoštol Pavel chválí Efezany za to, že žijí moudře a tam v tom druhém čtení jsme slyšeli takové jádro, hlavní myšlenku dnešní neděle: „Vzpomínám na vás ve svých motliltbách, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, udělil dar moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat.“ To je to, o co tu jde, o co tu běží: Moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat. Mluví se tady o věcech, ale svatopisec tím má na mysli jak věci hmotné, tak to, co bychom my nazvali událostí, běh okolností, událostí kolem nás.

Bratři a sestry, žijeme v době, kdy máme opravdu velké možnosti a můžeme si v podstatě koupit téměř všechno. Vzpomeňme, před nějakými dvaceti lety, o čem všem tady lidé u nás snili, že by si to chtěli koupit a ono to prostě nebylo. Dneska je to možné a mnoho lidí nakupuje, jako by zítra ty obchody měly být zavřené a v podstatě ani neuvažují o tom, proč to nakupují. Nakupují to proto, aby to hromadili. To je smysl těch věcí? Ne. Ten smysl je v něčem jiném. Ty věci nám mají sloužit. Mají nám ulehčit život a mají nám pomoci, abychom měli blíž jeden k druhému a abychom měli blíž k Bohu. Bratři a sestry, jestliže nějaká věc rozděluje, tak je to špatně. Jestliže si v rodině každý koupí nějakou svou „hračku“ (ta „hračka“ může být za sto korun, za tisíc korun nebo taky za padesát tisíc korun), když si nakoupíme takhle svoje hračky, každý si zalezeme do svého pomyslného koutku a řekneme: „Dejte mi všichni pokoj, já si tady vystačím s tou svou hračkou“, tak je to všechno špatně, tak jsme zapoměli na to, že nechápeme moudře věci a neodhalujeme jejich smysl. Smysl není v hromadění, smysl je v tom, aby nám to pomáhalo, abychom jeden druhému byli blíž. A to se týká věcí, ale týká se to i okolností a událostí v našem životě. Svatý Augustin říká: „Nic není náhodou a nic není jen tak.“ Jinými slovy: Bůh k nám chce mluvit tím, co se děje v nás a co se děje kolem nás. Jde o to, abychom my se ho snažili slyšet.

Takže bratři a sestry, vidíme, že to není tak jednoduché hodnotit moudře věci, události. Že to není jednoduché, vidíme už na samotné oslavě Vánoc. Vánoce slaví skoro všichni, ale jak je slaví? Jako folklór, jako něco, co patří k životu, ale moudře slavit Vánoce, to znamená nepřehlédnout tam to dítě, nepřehlédnout tam Ježíše, protože o toho tady jde. Jestliže se ztratí z Vánoc Ježíš, tak ty Vánoce jsou prázdné. Moudře věci chápat, moudře hodnotit, odhalovat jejich smysl. V podstatě zítra začne zase všední život, děti jdou do školy, dospělí do práce a o těch Vánocích už si zase můžeme nechat jenom zdát, budeme na ně vzpomínat, ale to, co si můžeme odnést, je to, co říká apoštol Pavel Efezanům. On je chválí, oni to dokázali. On, když jim to píše, tak je na ně hrdý, že se jim to podařilo, a vyzývá je, aby to tak dělali dál. Vezměme si tedy k srdci slova apoštola Pavla a dělejme to taky tak, aby i nás jednou mohli pochválit, aby nás mohli pochválit za to, že se nám dařilo moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat. Nezapomeňme, že všechno, co máme, máme proto, aby nám to ulehčovalo život, nám nebo i druhým, máme to proto, abychom byli blíž jeden druhému, abychom byli blíž k Bohu. Kéž se nám to tedy s Boží pomocí podaří.

Stará jistota může být falešná

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

06.01.2004 - úterý, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Zjevení Páně

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 60,1-6](#); 2. čtení [Ef 3,2-3a.5-6](#); evangelium [Mt 2,1-12](#);

Dnešní texty mluví vlastně o čtyřech králích – o těch třech, kteří přišli z východu, a o Herodovi. Mluví o třech, kteří hledají něco nového, nějakou novou cestu pro lidi, a Herodes je ten, který naopak říká: „Nebudeme nic měnit, necháme všechno při starém, každá změna je nebezpečná.“ Herodes se bojí toho, že ta změna, která by nastala, by byla k horšímu. On se řídí příslovím, které říká: „Lepší vrabec v hrsti, než holub na střeše.“ Mít svoje jisté. Kdežto ti tři, kteří jsou na cestě, oni nevědí vlastně, kam dojdou, nevědí, koho najdou, koho uvidí, ale jdou za tím, že si říkají: „Je to Boží Syn a když jdu za Božím Synem, tak to nemůže dopadnout špatně, to bude určitě dobře.“

Bratři a sestry, přiznejme si to, že i my se bojíme změny, protože se bojíme toho, že ta změna bude k horšímu. Tady nejde o to, jestli je něco nové nebo staré. Tady jde o to, že my vidíme třeba v tom starém jakousi jistotu, ale ta jistota může být velice falešná. Prorok Izaiáš říká, že v našem životě jsou taková tmavá místa a Bůh přichází, aby si na to posvítíl. A my z toho máme strach. V Jeruzalémě je světlo, ale temnota zahaluje národy. „Vstaň, rozsviť se, neboj se.“ Tmy se bojí nejenom malé děti, ale i dospělí lidé. Mnoho dospělých lidí se bojí tmy, bojí se toho, když mají někam jít, a taky v našem životě jsou taková tmavá zákoutí, kterých se bojíme: „Co by tomu řekli lidi, co by tomu řekl Pán Bůh.“ No lidi, ti by nás třeba odsoudili, ale Bůh určitě ne. Bůh přišel, aby na tato tmavá místa posvítíl a aby nás zbavil toho strachu, aby nás zbavil všech obav, aby nám připomněl, že on nepřišel trestat, ale zachraňovat.

Bratři a sestry, on je to vždycky takový souboj ne mezi novým a starým, ale mezi dobrým a špatným. Každé to dobro totiž vyžaduje námahu, úsilí a nám se do toho nechce. Ti mudrci od východu jsou pro nás právě takovou připomínkou, takovým impulsem, že máme jít i tenkrát, když nevidíme cíl, když nemáme jistotu, jak to dopadne. Ale jestliže věřím v Ježíše, tak bych nikdy neměl ztratit nadšení. Oni museli mít velké nadšení, když šli, protože bez toho nadšení by to vzdali. Každé svátky nám mají pomoci v tom, abychom to své nadšení znovu probudili, prohloubili, abychom z tohoto nadšení potom žili ve všední dny, abychom si vzpomněli na ty svátky a řekli si: „To bylo pěkné a já to nevzdám, to stojí za to, i když třeba budu klopýtat, i když se budu všelijak motat, i když nepůjdu rovno, i když se budu zastavovat a třeba někdy i vracet. Ale stojí to za to a i já chci dojít do Betléma.“ Oni si určitě nějak představovali, jak to tam bude, až do toho Betléma přijdou nebo někam až přijdou – oni nevěděli, že jdou do Betléma. Prvně hledali v královském paláci, pak zjistili, že to bude nějak jinak. Určitě to pro ně bylo překvapení, ale oni to přijali. Oni přijali i tohle překvapení, že ten narozený král není v hlavním městě, není z královské rodiny, že vešli do obyčejného domu, že nikdo okolo neví, že se tam narodil Zachránce. Oni tohle všechno přijali a řekli: „Ano, to je to dítě, které jsme hledali, to je ten narozený Pán, to je ten, kvůli kterému jsme šli“ – podle historických pramenů šli několik měsíců.

Bratři a sestry, nebojme se i my jít dál. Nezastavme se, vánoční svátky končí, ale nekončí naše putování za Ježíšem. Skutečně, uložme do sebe to, co jsme načerpali o těchto svátcích, aby to bylo posilou, aby to bylo povzbuzením pro to, když budeme padat, když budeme hledat cestu, když nebudeme vědět jak dál. Vzpomeňme na tři moudré lidi, kteří šli hledat krále, hledat zachránce, a oni ho našli. Ani nás Bůh nenechá zabloudit, i nás Bůh dovede až k sobě.

Nový pohled na svátost křtu

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

11.01.2004 - neděle, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Křest páně

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 40,1-5,9-11](#); 2. čtení [Tit 2,11-14;3,4-7](#); evangelium [Lk 3,15-16.21-22](#);

Bratři a sestry, dnešní svátek nám nabízí příležitost, abychom se víc zastavili u svátosti křtu, tak já toho využiji a dneska budu mluvit o křtu a touhle promluvou bych chtěl zahájit jakýsi „cyklus“. Během letošního roku bych chtěl v promluvách probrat všechny svátosti, aby se právě oživil náš pohled na ně a aby se ty svátosti staly pro nás bližšími, přitažlivějšími, protože každá svátost to je Boží nabídka, Boží dar, který On nám dává, nabízí, a ty svátosti byly i předmětem 2. vatikánského koncilu a on nabídl takový nový pohled na všechny svátosti. Ne, že by to bylo nové ve smyslu něčeho, co nikdy lidé nevěděli předtím, ale spíš znovu objevené a o to tady jde – znovu objevit, nechat se znovu obdarovat. A ten nový pohled je asi největší na svátost křtu, protože v uplynulých staletích byla taková otázka: „Máme křtít malé děti? Kdy je máme křtít a proč?“ My křtíme hlavně proto, že to řekl Pán Ježíš. Pán Ježíš, když se loučil s apoštoly, tak jim dal úkol: „Jděte, získejte za učedníky všechny národy, učte je a křtěte je.“ Ale v těch uplynulých staletích byla taková myšlenka: „Dobře, co když nějaké malé dítě umře nepokřtěné, co se s ním stane? Nepřijde třeba do pekla? No to by nám bylo hrozně líto, to bychom nechtěli, a proto budeme křtít všechny děti v podstatě okamžitě po narození, maximálně druhý, třetí den.“ A proto tam nebyla žádná příprava, zpravidla u toho také nebyla ani maminka toho dítěte, protože to nebylo jaksi možné fyzicky, a ztratil se ten prvek, který tam Ježíš zdůraznil jako první – učte.

Když se podíváme na dnešní evangelium, tak vidíme, že Jan Křtitel začal tím, že kázal, nabízel to a říkal: „Bůh je vám blízko, On chce být vaším partnerem, přijďte k němu.“ A ti, kteří přišli, kteří poslechlí, kteří se rozhodli, že chtějí ve svém životě něco změnit, něco zlepšit, ti se nechávali pokřtít. Čili ten křest už je výsledkem jakéhosi vnitřního rozhodnutí. To dítě nemůže mluvit za sebe, za něho mluví rodiče, takže někteří lidé třeba i nastolí otázku: „Je to v pořádku křtít malé děti? Nebylo by lepší počkat, až ty děti vyrostou, až dospějí, aby se sami rozhodli?“ Vypadá to velice lákavě tahle možnost, tak nějak demokraticky, svobodně, ale je to špatně, protože ten mladý člověk, když doroste do nějakých sedmnácti, osmnácti let a nebude nic vědět o Bohu, tak si řekne: „No doteď jsem to nepotřeboval, proč bych to měl potřebovat od teď?“ Víte, jsou určité náboženské skupiny, které právě křtí až dospělé lidi a ukazuje se, že to není vůbec dobré. Takže křtít malé děti je naprosto legitimní, dělala to už první církev, ale musí tam být to, čemu se říká „výchova ve víře, předání víry“. Křtí se na víru rodičů nebo kmotrů, nejlépe obojí, ale stačí víra alespoň někoho z nich.

Bratři a sestry, Bůh od nás nečeká žádné velké sliby, žádná velká předsevzetí, ale čeká od nás dobrou vůli a víru – víru, která se bude projevat. My se dneska setkáváme totiž s tím, že mnozí rodiče chtějí něco udělat pro své dítě: „Tak ho necháme pokřtít.“ Ale ono to není o tom „udělat něco pro své dítě“, ono je to o tom „udělat něco sám ze sebou“, být tomu dítěti vzorem i v oblasti víry. Jako jsou rodiče svému dítěti vzorem ve všem – to dítě přejímá jejich zvyky, jejich pohledy, jejich názory, tak tomu má být i v otázce víry. Ten, kdo má rodičům v tom hodně pomáhat, je kmotr. Dřív ta úloha kmotra spočívala skutečně v tom, že kmotr, jak se říkalo, přinesl dítě ke křtu, pak to skončilo. Ještě tak maximálně, když ten kmotřenec, kmotřenka, měli narozeniny, tak kmotr přispěl na dárek nebo koupil nějaký dárek a k biřmování dal hodinky. To už máme, zaplať Pán Bůh, za sebou. Úkolem kmotra je dneska daleko víc. On má být tomu dítěti nablízku, čili není dobré, když kmotr je někde v Karlových Varech, když je prostě stovky kilometrů daleko a dvakrát, třikrát za rok se přijede podívat. To je málo. Není také dobré, když je mezi tím dítětem a kmotrem velký nebo řekl bych obrovský věkový rozdíl. Není úplně dobré, když je kmotrou babička nebo dědeček, protože to dítě kmotra neví bude potřebovat v okamžiku dospívání a pokud je tomu dědečkovi už teď pětasedmdesát, tak za těch patnáct let tady už třeba nemusí vůbec být anebo je mezi tímto kmotrem a jeho kmotřencem tak obrovský věkový rozdíl, že už si prostě nerozumí a to je škoda.

Rodiče by měli výběru kmotra věnovat velkou pozornost, ale i ten, kdo potom je požádán, aby byl kmotrem, by si to měl dobře rozmyslet, protože ten kmotr má jednu třeba i takovou nepříjemnou povinnost – pokud by ti rodiče zapoměli vychovávat dítě ve víře, kmotr je ten, který jim to má připomenout a všichni víme, to se neříká zrovna lehká a to není jednoduché.

Pak je tady poslední taková podmínka, kterou žádá církev, a to aby kmotr byl biřmovaný. Proč? No protože ten kmotr má pomáhat ve výchově ve víře, takže se čeká, že on sám v tom má jasno a že on sám něco udělal pro sebe. Na té svátosti biřmování není těžké ji přijmout, ale všichni víme, kdo jsme byli u biřmování, že náročná je ta příprava, která trvá třeba půl roku, rok. V jedné farnosti bylo biřmování a pan biskup se dost často ptá, jak dlouho se biřmovanci připravovali, tak se taky ptal. A tam se ozvalo: „Přes dva roky.“ Tak pan biskup trochu zalapal po dechu, podíval se na místního faráře – to už je dost dlouho – a pak je pochválil, že tak dlouho vydrželi. Zpravidla se ta příprava dělá během jednoho školního roku, což bývá tak dostatečné, ale právě v tom biřmování v první řadě jde o to, že ten, kdo chce přijmout tuto svátost, nabídne Bohu tenhle čas, čas té přípravy, aby mohl jednak získat nějaké znalosti, ale aby si taky mohl spoustu těch věcí promyslet, promodlit, rozvážit jaké zaujme dál postoje.

Bratři a sestry, křest, to je velká možnost. Tím křtem se každému člověku, ať je dospělý nebo dítě, nabízí jakýsi životní základ. My můžeme svůj život stavět na různých věcech, ale to, k čemu se máme vždycky vracet a co má být v úplném tom nejspodnějším základu, je právě evangelium. Ať je nám dobře a máme radost, ať je nám zle nebo prožíváme nějakou zkoušku, vždycky se máme vracet k evangeliu. Tohle si má každý pokřtěný uvědomovat, máme si uvědomovat to, že nemáme důvod k tomu, abychom byli pyšní, ale taky nemáme důvod k tomu, abychom byli zoufalí. Jestliže budeme stavět na evangeliu, jestliže se k tomuhle stále budeme vracet, potom to všechno bude v pořádku.

A jako poslední takovou praktickou věc bych chtěl říct to, že vlastně každý farář má křtít pouze ty, kteří patří do jeho farnosti. Třeba i tady je taková potíž, že často přicházejí lidé a říkají: „My jsme měli svatbu na kapliče na Veveří a my bysme tam chtěli pokřtít naše děti. Udělejte nám to.“ Tak na kapli na Veveří to nejde vůbec, protože křtít je dovoleno pouze ve farních kostelích. Takže tam to není možné vůbec – kaple na Veveří byla farností do husitských válek, od té doby už není – protože křtít se má tam, kde se schází farní obec, rodina věřících. Tak, jako z farního kostela vyprovázíme naše zemřelé a loučíme se s nimi, tak zase ve farním kostele vítáme nové členy našeho farního společenství, naší farní

rodiny a jak jsem říkal, vždycky to mají být jen farníci. Dítě má být pokřtěno tam, kde bude vyrůstat, kde se zapojí do farní rodiny. Je to taková záležitost toho, že, jak jsem říkal, častí ti rodiče chtějí něco udělat pro to dítě, ale ne už pro sebe, a hledají nejsnadnější cestu a proto často vymýšlejí i různé kličky. Je to škoda. Je to škoda, protože v životě není možné kličkovat jako zajíc. S tím se člověk daleko nedostane a to stejné platí i v otázce víry a náboženství – buď si za tím stojím a buďto mu věřím, pak je všechno v pořádku, anebo je náboženství jenom taková moje pojistka pro to, když je mi špatně, a to v pořádku není a měl bych s tím něco dělat.

Ale zakončeme to nějak trošku optimističtěji. Mě na dnešním evangeliu zaujala už vůbec první věta – lid byl plný očekávání co se stane, co přijde. Začíná nový kalendářní rok. I my do něho vstupujeme s různými pocity, třeba s pocity strachu, obav, ale také možná se těšíme na mnoho pěkných a radostných událostí, které přijdou. Svěřme to všechno Bohu, protože On se k nám zná. On řekl Ježíšovi: „Ty jsi můj milovaný Syn.“ Ale On to říká každému z nás. Nechme všechny své obavy tady před svatostánkem a naopak odejděme z tohoto kostela po této mši svaté s radostným očekáváním, že Bůh o nás ví a že nám každý den dává spoustu a spoustu svých darů.

Potřebujeme být blíž Bohu

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
25.01.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce
3. neděle mezidobí*

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Nech 8,2-4a.5-6.8-10](#); 2. čtení [1 Kor 12,12-30](#); evangelium [Lk 1,1-4; 4,14-21](#);

Bratři a sestry, dnešní první čtení nás přivádí do Jeruzaléma na podzim roku 445 před Kristem. Bylo to v říjnu. Víme to celkem přesně. Stala se tehdy taková velice zvláštní věc. Obyvatelé Jeuzaléma přišli za Ezdrášem a Nehemiášem, a žádali je, aby svolali shromáždění Izraele. Je to něco velice zvláštního. Vezměme si, že my sami žijeme v době, kdy je to přesně naopak. Já na konci mši svaté budu čist ohlášky, budu říkat, kdy jsou mše, kdy jsou různé jiné akce, a budu vás na ně zvat, a vy buď přijдете nebo nepřijдете. Tady to bylo naopak. To celé společenství, ta skupina lidí, většina lidí, žádala, aby se udělalo, aby bylo svoláno bohoslužebné shromáždění. Proč? Co je k tomu vedlo? Vedlo je k tomu to, co zažili v minulých letech. Jak víme, Židé byli odvečeni do Babylóna. První Židé dostali možnost vrátit se kolem roku 530. Ale ne všem se chtělo, ne všichni se vrátili. A začali s obnovou Jeruzaléma. Dlouho váhali, jestli mají obnovit chrám. Říkali si totiž: „No, když se nám stalo něco tak hrozného, že jsme byli odvedeni do cizí země, má vůbec cenu stavět ten chrám? Může nás tehle Bůh zachránit? Může nám nějak pomoci?“ A teprve postupně přicházeli na to, že ta chyba, ten problém není v Bohu. Není to v tom, že by Bůh ztratil něco ze své moci, ale že ta chyba je v nich, v tom, jak oni to chápali a jak oni se k tomu stavěli. Oni došli k tomu, a uvědomili si, že když zapomněli na Boha, když se od něho odvrátili, že to byl ten hlavní důvod, který je dovedl do babylónského zajetí, do vyhnanství. Oni si to uvědomili, svolali shromáždění do obnoveného jeruzalémského chrámu, který do té doby byl v troskách. Oni ještě, když ten chrám obnovovali, tak se domnívali, že jde o to postavit znovu stěny, udělat střechu, dát tam dveře, uklidit, zamést, udělat nová bohoslužebná roucha, pozlatit ty nejdůležitější věci. Starali se o ten dům, o budovu, a teprve v průběhu té obnovy si uvědomili, že nejde jenom o to obnovit dům, budovu, ale že jde o to obnovit sebe, být blíž Bohu, přiblížit se víc Bohu. Teď to pochopili a svolali bohoslužebné shromáždění. Trvalo to od rána, od svítání, do poledne. Uvědomme si, že v to poledne už tam je pěkně velké vedro. A oni stáli. Z úcty k Písmu svatému, ke slovu Božímu, se postavili. To Písmo jim bylo natolik vzdálené, že oni už ani nerozuměli. Tam už došlo i k tomu, že se vyměnily jazyky. Bible byla napsána hebrejsky, oni mluvili už aramejsky. Oni si uvědomili: „My jsme tak strašně daleko, že už tomu ani nerozumíme, co se tam čte.“ A proto nejen četli, ale také překládali a vykládali, aby všichni porozuměli. A když porozuměli, tak začali plakat, protože si uvědomili: „Aha, to je kořen, to je to, na čem stojí náš národ: na vztahu k Bohu. A my jsme se od toho vzdálili. My jsme tohle hlavní si nechali vzít. My jsme se honili za vším možným, a to všechno možné nás dovedlo až do babylónského vyhnanství.“ A teď se vrátili, vrátili se nejenom fyzicky z toho vyhnanství, ale vrátili se i duchovně ke svým kořenům, ke svým základům. A když si to uvědomili, že to bylo veliké štěstí, veliký Boží dar, že se mohli vrátit takhle vnitřně, tak začali plakat štěstím, dojetím. Oni s největší pravděpodobností četli to, čemu říkáme Desatero. Jak víme, to je několik kapitol v druhé knize Mojžíšově a potom v páté knize Mojžíšově. Čili to není jenom těch deset vět, ale je to celý soubor, část Písma svatého. A oni si uvědomili jednu takovou krásnou věc: to Desatero, jak ho říkáme třeba i my, tak ho říkáme negativně. „Nebudeš. Nebudeš mít jiné bohy. Nevezmeš jména Božího nadarmo. Nezabiješ, nesesmilníš, nepokradeš, nepromluvíš křivě svědectví.“ Když se to říká s tím „ne“, tak mnoho lidí se hned tak nějak podvědomě naježí a řeknou: „Bůh mi bere svobodu, on mi linkuje život, předpisuje mi, co nesmím, co musím.“ Ale celý tento Boží zákon, tato přikázání, je možné chápat také pozitivně, kladně. „Můžeš. Můžeš mít pravého Boha, ne žádné falešné bohy. Můžeš tohohle pravého Boha oslovit a zavolat ho na pomoc v modlitbě. Můžeš za ním přicházet do chrámu, do kostela. Můžeš cítit život, svůj i těch druhých. Můžeš milovat, správně milovat a projevovat svou lásku. Můžeš mít v úctě věci, majetek, svůj i těch druhých. Můžeš mluvit – dobře, krásně, můžeš chválit, můžeš povzbuzovat.“ Oni vnitřně urazili velký kus cesty k tomuto; že si uvědomili, že člověk má vždycky nějakého Boha: buď toho pravého, nebo nějakého bůžka. Že člověk vždycky, v něco nebo v někoho, věří. Jde o to, aby člověk věřil v toho pravého Boha.

Bratři a sestry, bylo dost velkou chybou, kdy v minulých dobách se říkalo: „Musíš chodit do kostela.“ Znáte to, i malé děti se zeptají: „A musím do toho kostela jít? Když mě to tam nebaví a já tomu nerozumím. A dneska je tam taková zima.“ A my jsme ochotni říct: „Musíš.“ A když se to děcko zeptá proč, tak řekneme: „To je přikázání.“ To je všechno pravda, ale tady nejde o to, že tam musíme kvůli Bohu, že by nás Bůh trestal, když tam nepůjdeme. My tam musíme kvůli sobě. Jinými slovy řečeno lépe: my to potřebujeme. Je dobré, když se z toho ztratí to slovíčko „musíš“, protože když člověk něco musí, tak má chuť se toho ztřeapat, zbavit se toho. Je dobře i těm malým a mladým vysvětlovat, že to potřebujeme. Že to potřebujeme: jako potřebujeme jíst, pít a spát, tak potřebujeme mluvit se svým Bohem, potřebujeme někde složit svoje radosti i starosti, potřebujeme někde načerpat sílu do dalších dní. A když to takhle vezmeme, že to potřebujeme, tak už to bude postavené úplně jinak.

Bratři a sestry, když přišel Ježíš do Nazareta, tak tam taky nemluvil o tom, co oni musí dělat, ale mluvil tam o tom, co Bůh dělá pro ně. A po nich, po Nazareťanech, se chtělo, aby to přijali. Stejně je to s námi: i nám Bůh nabízí, zve nás. Každému z nás vlastně říká: „Dnes na tobě se chce naplnit Písmo svaté, ty k tomu musíš dát svolení. Uvědom si, že když nepůjdeš za pravým Bohem, půjdeš za nějakým falešným, bůžkem. Uvědom si, že tě nepotrestá Bůh, ale že se potrestáš sám, protože tě to zavede do nějakého Babylóna, odkud ty se potom budeš pracně vracet.“ Bratři a sestry, každá obnova se týká věcí vnějších, ale i věcí vnitřních. A když tedy budeme myslet na náš kostel, a na náš vztah k němu, nedívejme se na to, že musím, ale obnovme se v tom, že můžu, že jsem pozván, a koneckonců, vždyť já to potřebuji.

Víra jde ruku v ruce s láskou

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

01.02.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

4. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Jer 1,4-5.17-19](#); 2. čtení [1 Kor 12,31-13,13](#); evangelium [Lk 4,21-30](#);

Bratři a sestry, my dnes budeme mluvit o druhém čtení, o Velepísni na lásku, kterou napsal sv. apoštol Pavel, ale můžeme se tak nějak odrazit pro tuto naši úvahu od evangelia. Proč Ježíš neudělal v Nazaretě ty zázraky, které udělal v Kafarnau? Myslím, že většina z nás by odpověděla: „Protože ti Nazareťané neměli víru.“ Je to pravda, ale neměli ještě něco. Neměli dost lásky. Tyhle dvě věci totiž jdou spolu, ruku v ruce. Někdy to tak nevypadá. Také sv. Pavel ve svých listech velmi mluví o víře. Mluví o tom, že ospravedlnění budeme pro víru, ne pro skutky zákona. Má na mysli skutky Mojžíšova zákona, ne že by říkal, že nemáme podle víry jednat, to ne. Když spočítali čtyři lidé, kteří se tomu věnují, kolikrát apoštol Pavel použil ve svých spisech, ve svých listech slovíčko víra, tak došli k číslu 138. Potom taky vlastně se používá sloveso věřit, a to tam má 54krát. Tedy hodně mluví apoštol Pavel o víře. Ale zrovna tak hodně mluví o lásce, i když to tak na první pohled není zřejmé. Slovíčko láska v jeho listech je 78krát a sloveso milovat 32krát. Tedy hodně. Protože on taky napsal v listě Galatanům, že víra musí být láskou uvedena do života. Tedy říká: jde to ruku v ruce, nejde to oddělit, nejde to nějakým způsobem rozdělit. Apoštol Pavel taky říká: „Láska, to je hodnota, kterou se musí vyznačovat každý křesťan.“ Jinak nebude křesťanem. Jinak nebude dobrým křesťanem. A to, co apoštol Pavel napsal do Korinta, to byla vlastně původně taková píseň o lásce. Ne píseň ve slova smyslu, jak ji známe my dneska z rádia nebo z televize, ale spíš něco, co se podobalo žalmu. Ale postupně, jak se tato píseň překládala, tak těm překladatelům šlo hlavně o to, aby přeložili dobře slova, smysl slov, a tak se z toho ztratil jednak rým, ale hlavně rytmus. A proto už nám to nějak nezní. Ale stejně, když to slyšíme, tak cítíme z toho takový majestát, cítíme z toho, že to je něco krásného, něco, co se dobře poslouchá, a něco, o čem si říkáme: „Chtěl bych podle toho žít...“ Chtěla bych to v životě uskutečnit... Sice to nejde, ale bylo by to krásné...“ A tak tahle píseň původně měla tři sloky.

V první sloce se právě mluví o nezbytnosti lásky, o tom, že když ji nebudu mít, nemám vůbec, ale vůbec nic. „Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale neměl lásku, jsem jako znějící kov. Kdybych měl dar prorokovat a víru měl v nejvyšší míře, ale neměl lásku, nejsem nic. Kdybych rozdal všechno co mám a pro druhého do ohně skočil a neměl lásku, nic mi to neprospěje.“ Tedy podle apoštola Pavla ta láska je poznávacím znamením křesťana. Musím ji mít. Bratři a sestry, o první křesťanské obci v Jeruzalémě říkali ti, kteří ji viděli (sami byli nevěřící, ale o nich říkali): „Podívejte, jak se mají rádi. Podívejte, jak se milují.“ Co by řekli o nás? Řekli by to taky? Anebo by řekli: „Podívejte, jak se koušou.“ To už si musíme odpovědět každý sám.

Druhá sloka této písně mluví o tom, jaká ta láska je. Jak je krásná, jak je skutečně i vznešená a zaslouží si naši úctu. „Je shovívavá, dobrosrdečná, nevychloubá se, nenadýmá, nerozčiluje se. Má zármutek, když se dělá něco špatného.“ Co my? My se tomu smějeme, když slyšíme, že někdo někde něco zkazil, a často si říkáme: „Dobře mu tak.“ A vůbec nemáme zármutek z toho, že se dělá někde něco špatného. „Všecko omlouvá, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všechno vydrží.“ My kolikrát říkáme: „Já už to nevydržím.“

A třetí sloka? Třetí sloka mluví o tom, že ta láska je něco, co je trvalé. Žijeme ve světě, kde se většina věcí mění velice rychle, a často si říkáme: „Tak, je tady něco trvalého? Něco, o co by se to dalo opřít? Něco, na čem by se dalo stavět?“ A uprostřed těchto změn apoštol Pavel říká: „Ano. Na lásce.“ A teď se dostáváme k tomu, co to vlastně ta láska je. To je velice důležité. Apoštol Pavel byl velice vzdělaný člověk. On znal řecké spisy, které my vůbec neznáme. Znal Platóna, znal řecké bájesloví. A tady v tom, co on napsal do Korinta (protože ti Korinťané to znali taky), tak on jim vlastně říká, že se mají zase posunout o trochu výš. On tam říká: „Ta láska, to není jen tak něco.“ On pro to používá slůvko agapé, které oni zase znali, ale pro ně to bylo v té obecné řečtině označení pro takovou nějakou nezávaznou lásku. Ale apoštol Pavel to tak nějak zužuje a říká: „To je láska zadarmo daná. Láska, která dává vždycky víc.“ My známe z Pisma svatého obrát, kde se říká, že: „Hospodin mě sytí a můj kalich přetéká.“ Prostě, že je tam něco navíc. Víc, než ten člověk potřebuje. Nedávno jsme četli o zázraku v Káni galilejské, kde Ježíš dal víc vína než potřebovali. A to je ono. Apoštol Pavel taky říká: „Ta láska, to znamená, že já mám otevřené oči a dívám se, abych viděl, kdy ten druhý potřebuje pomoci, kdy tomu druhému něco chybí.“ A ne, že já se zrovna vzbudím a řeknu si: „Tak dneska mám náladu a já budu dělat dobré skutky.“ A zase druhý den si řeknu: „Tak dneska náladu nemám, tak to nechám plavat.“ Ne, já se mám dívat, kdy ten druhý to potřebuje a dát tomu druhému, co on potřebuje. Ne to, co dělá mně dobře nebo co mně uklidňuje svědomí nebo mně je příjemné, ale dát to, co ten druhý potřebuje. To je ono!

Bratři a sestry, apoštol Pavel dál vlastně říká: „Dospělý člověk se pozná podle toho, že je schopen mít rád druhého nezištně, že je schopen darovat se. Je to vlastně, jako když na zahradě dozraje ovoce. Někdo přijde, tohle zralé ovoce si utrhně a raduje se z jeho krásy a z jeho dobré chuti. Naopak člověk, který není schopen mít rád druhého, člověk, který zůstává u toho, že „já mám rád sebe“, takový člověk je nezralý, nedospělý, a může mu být klidně 120 let.

Bratři a sestry, a teď mi můžete namítnout: „Ale v životě to vypadá jinak. Každý známe realitu a víme, že ta realita dost kulhá za tímhle ideálem.“ Často je to tak, že když manželka čeká na manžela, tak si říká: „No jo, zas přijde z práce, kdoví kdo ho tam naštvál, vytočil, to zas bude nabručený, je to bude zle.“ Anebo zase naoplátku on čeká na ni a říká si: „Tak co, s jakou přijde? Bude příjemná nebo se bude chovat jako princezna a bude chtít, abych já byl jejím šaškem, který ji má rozveselit?“ Bratři a sestry, to vůbec nevádí, že tenhle náš ideál je někde daleko před námi a my za ním tak nějak kulháme. Korinťané za tímhle ideálem právě taky těžce kulhali. Tam pro pochopení je dobré si přečíst kapitoly před tím. K Pavlovi se totiž dostala zpráva, že v Korintě, v církevní obci, vypukl takový jakýsi spor. Můžeme říct docela normálně, že se tam pohádali. O co? Dostali od Pána Boha různé dary, zvláštní, výjimečné dary: někteří měli dar modlitby v jazycích, někteří měli dokonce dar proroctví, jiní měli dar toto proroctví vykládat, vysvětlovat. No, a normálně se tam pohádali o to, kdo z nich je důležitější a koho z nich by si ta obec měla víc vážit. A apoštol Pavel odpovídá tím, co jsme dneska četli, co jsme slyšeli. Říká: „Nejvíc byste si měli vážit těch, kteří mají rádi, kteří jsou schopni nezištně pomáhat druhým, kteří nemají rádi sebe, ale mají rádi ty druhé. Tak těmhle byste měli projevat nejvyšší úctu a těchhle byste si měli nejvíc vážit.“

Bratři a sestry, zkusme se k tomu postavit taky takhle, nehledejme nic zvláštního, zkusme se vracet častěji k 1. listu Korintřanům, ke 13. kapitole, a vezměme si ji jako takové zpovědní zrcadlo. Zpytujeme podle této kapitoly, podle toho, co tady apoštol Pavel píše, svoje svědomí. My často ho zpytujeme podle zrcadel, která jsou negativní, kde se říká: „Tohle nedělej, tohle nesmiš.“ Tady apoštol Pavel říká, co máme dělat: „Láska se nerozčiluje, všechno vydrží, nezoufá. Láska je shovívavá, dobrosrdečná.“ Bratři a sestry, nevadí, že jsme daleko od tohoto ideálu, ale co by vadilo, tak by vadilo to, kdybychom vzdali cestu k němu, vadilo by, kdybychom si řekli: „To stejně nemá cenu.“ Má to cenu. Má to cenu a častěji se vracejme k tomuto textu. Může to být takový náš životní program a je to skutečně návod, jak vnášet víc radosti, pohody, ale především lásky mezi nás křesťany, mezi všechny lidi, aby platilo to, co platilo o prvních křesťanech: „Podívejte, jak se mají rádi.“

Spasitel je naše světlo

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

02.02.2004 - pondělí, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Svátek Uvedení Páně do chrámu

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Mal 3,1-4](#); 2. čtení [Žid 2,14-18](#); evangelium [Lk 2,22-40](#);

Bratři a sestry, dneska jsme se naposledy shromáždili u betléma, abychom si připomněli, že narozený Spasitel je naše světlo. Podle starého církevního kalendáře dnešním dnem, svátkem Hromnic, končila doba vánoční. V té době vánoční jsme tak nějak mohli vidět, jak se s Ježíšem setkávají různí lidé a pro všechny tyto lidi je setkání s Ježíšem obohacením. Už od prvního okamžiku, kdy se Ježíš narodil, tak rozdával. První, kdo byl obohacen, byla samozřejmě Maria a Josef. Potom to byli pastýři, kteří v něm poznali narozeného Mesiáše. Potom jsme rozjímali o setkání Ježíše a mudrců, kteří v něm viděli krále, neviděli v něm Božího Syna, ale výjimečného člověka. A dnes, dnes slyšíme o Simeonovi, který celý život vlastně se těšil na toto. Věděl, že na konci jeho života přijde něco krásného, že se setká s tím, kterého Bůh pošle.

Bratři a sestry, my se v životě taky těšíme na různé okamžiky, na různé momenty. Napadá nás vůbec někdy, že to nejlepší a nejkrásnější dostaneme od Boha? My často klademe to své štěstí na tuto zem, příliš na tuto zem, a často přeceňujeme věci, které nám tato zem může dát, a zapomínáme, že to nejlepší nám dá Bůh, protože On je taky ten nejlepší.

Bratři a sestry, a co je nejkrásnějšího na všech těch lidech, kteří přišli k Ježíšovi a kteří se s ním setkali? Že oni si to nenechávají pro sebe, ale říkají to dál. Je už jedno, jestli jim to někdo věří nebo nevěří, to tam není podstatné. Ale důležité je to, že tito lidé jsou tak naplněni tím, co zažili, že si to nechtějí nechat pro sebe a vykládají to ostatním.

Bratři a sestry, takhle nějak bychom měli být naplněni i my. Jenže my jsme po těch Vánocích a potom všem tak uštvaní, že si říkáme: „Tak svátky jsou za mnou, tak si konečně odpočnu.“ Ale my bychom měli právě na ty svátky načerpat, během těch dnů bychom měli načerpat do dnů všedních, do těch dnů, které přijdou právě teď, a kdy bude potřeba, abychom ze sebe vydávali. Dnešní svátek nám chce znovu připomenout, že Ježíš je takové světýlko i do života každého z nás, že každý z nás uviděl Boží spásu, Boží záchranu, že On to měl přichystané pro každého z nás, že On je naše světlo i naše sláva.

Bratři a sestry, víme, že v temné místnosti stačí jedno světýlko, aby bylo vidět. To světýlko pro nás je Boží Syn a my máme být zase tím světýlkem pro druhé. Někdy je v nás zakořeněná taková představa, že když budu se moc starat o ty druhé, když budu na ně moc myslet, že se tím ochudím, že o něco přijdu. Ale není to tak. Všimněme si takového zvláštního momentu: když se zapaluje jedna svíce od druhé, tak v okamžiku, kdy ten plamínek přeskočí, tak se ten plamínek zvětší. To není ani vteřinka, to je ještě míň, to je zlomek vteřiny, ale je to tak. Předáváním světla se to světlo nezmenšuje, neubývá ho, ale naopak zvětšuje. Předáváním dobra my nebudeme chudší, ale naopak bohatší. Předáváním dobra, tím, že někomu věnujeme svůj čas, svoje schopnosti, nic neztratíme, ale naopak mnoho získáme.

Bratři a sestry, prosme o to, aby i v našem životě, v životě každého z nás bylo takové nadšení a takový zápal pro víru, který měl Simeon. On až do toho vysokého, pozdního stáří žil nadšeně pro Boha. Věděl, že Bůh mu dá něco krásného, že Bůh ho nezklame, že to nejcennější, co má, je Bůh. Prosme o to, abychom i my měli takovéhle nadšení, abychom měli takovouhle víru a koneckonců i takovouhle jistotu, abychom věděli, že Bůh nás nikdy nezklame. On nám dá víc, mnohem víc, než my čekáme a než si myslíme.

Blahoslavenství dává naději

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
15.02.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce
6. neděle mezidobí*

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Jer 17,5-8](#); 2. čtení [1 Kor 15,12.16-20](#); evangelium [Lk 6,17.20-26](#);

Bratři a sestry, právě jsme slyšeli jeden z nejdůležitějších úseků Nového zákona. Skutky a řeči Pána Ježíše mají určitě různou důležitost a co se týče nauky, takového programu, který Ježíš nastínil hned na začátku svého veřejného vystoupení, tak jsou blahoslavenství. Je to něco moc a moc důležitého, jenže my to nějak nedoceňujeme. Když bychom hledali ve Starém zákoně, co odpovídá blahoslavenstvím, no tak tam najdeme Desatero, smlouvu, kterou uzavřel Bůh s Izraelity u hory Sinaj, a na znamení této smlouvy oni dostali Desatero. V tom Desateru se říká většinou negativně, co se dělat nemá. Blahoslavenství – to jde dál. Blahoslavenství už nepřikazuje – nesmíš, musíš – ale vyzývá. Vyzývá, nabízí cestu. Desatero? Desatero se probírá, mluvíme o něm, určitou shodou okolností třeba jsme ho teď probírali s dětmi ve škole (dost dlouho, věnuje se tomu v osnovách velká část té výuky). Blahoslavenství? Taky jsme měli, jsou tam na to 2 hodiny vyhrazené. Desatero? To známe a chceme, aby to naše děti a naši vnuci uměli odříkat. A když by se nás někdo zeptal na blahoslavenství? Je jich 8 podle Matouše, Lukáš jich má dokonce méně. Dali bychom je dohromady?

Bratři a sestry, bylo by potřeba, abychom této kapitole z evangelia věnovali více pozornosti, více svého času. O čem to Ježíš mluví? Když to slyšíme tak nějak letmo, a jak se říká, jedním uchem, tak si můžeme říct: „To je nějaké zvláštní, to je nějaké divné. Ježíš říká, že šťastný blahoslavený je ten, komu něco chybí, kdo nemá co jíst, kdo nemá kde bydlet, kdo nemá žádné přátele, koho odněkud vyhodili. A naopak: jak jsme to slyšeli tady u Lukáše, za těmi blahoslavenstvími Ježíš připojil část, které se říká Běda. Tam se mluví o tom, že běda těm, kteří mají všeho dost. To je nějaké zvláštní. Abychom dobře pochopili, co Ježíš říká, je potřeba si uvědomit, že Ježíš vždycky mluví k nám lidem. V centru stojí lidé, ne ty události, ale lidé. Proč? Protože vemte si to takhle: jestli je někdo chudý nebo bohatý, to ještě nic neříká o tom, jaký ten člověk je, jestli je dobrý anebo zlý. Všichni to známe, jsou lidé, kteří jsou dobří, a je jedno, jak jsou na tom s majetkem, a jsou zase lidé, kteří jsou špatní, a zase je to jedno, kolik toho mají nebo nemají.

Bratři a sestry, Ježíš tady mluví o lidech. Mluví o nás, kteří se dostáváme do různých situací. V tom prvním oddílu se mluvilo o situacích, kdy člověku něco chybí, kdy se mu něčeho nedostává, kdy ho odněkud vyhodili. To začíná třeba tím, když je nějaká parta dětí a teď tam přijde někdo a chce si s nimi hrát a oni řeknou: „Ne. My s tebou nehrajem. Ty nejsi z naší ulice. My s tebou nekamarádíme.“ To je velice tvrdé a velice kruté. Pak to pokračuje. Že se člověk snaží někam dostat, třeba na nějakou školu, a ono mu přijde, že ho nepřijali, prostě s ním nepočítají. Anebo teď je takový jakýsi fenomén, že lidé, kterým je přes 50, těžko hledají práci. Když je někde uvidí, uvidí, kolik jim je roků a řeknou: „Vy už jste moc starý. Vy už jste moc stará. My s váma nepočítáme.“ To dnešní evangelium právě naopak říká: „Člověče, Bůh s tebou počítá, i když ti něco chybí, i když se ti něčeho nedostává. Pro Boha nejsi přebytný, pro Boha nejsi navíc, On o tobě ví a počítá s tebou.“

Bratři a sestry, to dnešní evangelium je evangelium naděje. Je to o spojení víry a naděje. Před 14 dny jsme četli ve druhém čtení to, čemu se říká Velepíseň na lásku, kde apoštol Pavel psal: „Nyní trvá víra, naděje a láska.“ A tyhle tři, můžeme říct, momenty našeho života, není možné od sebe nějak izolovat, není možné to jako rozřezat na tři díly. Už ten apoštol Pavel tam vlastně mluvil o tom, že vždycky je to společné. Minulou neděli jsme mluvili o spojení víry a lásky. Dnes vlastně mluvíme o spojení víry a naděje, že Bůh říká: „Člověče, já tě přes to období, kdy ti něco chybí, já tě přes to převedu, já tě v tom nenechám, já tě neopustím. Ale když ty se mě budeš držet, poznáš, že i tady v tomto okamžiku, kdy ti něco chybí, kdy ti někdo dal najevo, že s tebou nepočítá, tak i v tomto okamžiku můžeš být šťastný, protože já budu s tebou. A zase na druhou stranu, když se obklopíš věcmi, které mají své omezené trvání, když se spolehneš pouze na tohle, tak byt' bys toho měl sebevíc, tak jsi nejchudší, a proto ti bude běda, protože tě to zavede do nějaké slepé uličky, a nebudeš šťastný.“

Bratři a sestry, dnešní evangelium nám předkládá dvě takové cesty a my si máme vybrat. Evangelium nás upozorňuje na to, že si musíme vybrat a že si vybíráme každý den. Evangelium nás upozorňuje na to, že každému z nás něco chybí, kvůli něčemu jsme nešťastní, ale že by to tak nemuselo být. Evangelium nás také upozorňuje na to, že kolem nás jsou lidé, kterým toho chybí daleko víc než nám samotným. Každý z nás může ve svém okolí najít někoho, kdo je ještě daleko chudší, smutnější, kdo touží po nějakém nasycení, zpravidla duchovním, v našem okolí. Že jsou kolem nás lidé, kteří jsou nějakým způsobem potřební, většinou právě v tom duchovním slova smyslu. A my? My se nemáme uzavřít do sebe, ale máme těmto lidem zvěstovat to, čemu se říká blahoslavenství: „Člověče, Bůh s tebou počítá, pro něho nejsi navíc, pro něho nejsi v žádném případě zbytečný.“

Bez Boha jsme prach

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

25.02.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

POPELEČNÍ STŘEDA

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Jl 2,12-18](#); 2. čtení [2 Kor 5,20-6,2](#); evangelium [Mt 6,1-6.16-18](#);

Bratři a sestry, všechna tři čtení, jak jsme je slyšeli, to je takový program, program pro duchovní obnovu. A to je to, o co má jít v té postní době. To je to hlavní, člověk se má vnitřně obnovit, každý z nás by se takhle měl vnitřně obnovit. A je jasné, že takhle vnitřní obnova musí být potom vidět nějakým vnějším způsobem. Bylo by chybou myslet si, že jde jenom o ty vnější věci. To bychom se potom podobali nějakým jogínům, kteří mají své cvičení a říkají si: „Čím výš postoupím, tím jsem na tom lépe.“ Ale nám nejde o to, abychom zvládli nějaké cvičení. To, co děláme se svým tělem, to znamená, že se třeba postíme, že si odřekneme něco, co je nám milé, to není samoúčelné. Tam je hluboký důvod v tom, abychom se přiblížili Bohu, řečeno lépe, abychom v sobě udělali místo, abychom viděli, jak On je nám blízko. O tom totiž mluvilo dnešní druhé čtení: „Smiřte se s Bohem! S tím, který byl bez hříchu, jednal kvůli nám jako s největším hříšníkem, abychom my skrze něho byli spravedliví u Boha.“

Bratři a sestry, všechny ty texty, které jsme teď slyšeli, nás chtějí upozornit na to, že Bůh je nám blízko, moc a moc blízko. Ale jsme to my, kteří máme v sobě různé přehrady, různé bariéry, jsme to my, kteří jsme napůl hlší a slepí a nevidíme to. A toto období, které začínáme, těch čtyřiceti dnů, nám má pomoci v tom, abychom alespoň některé ty přehrady a bariéry zbourali, abychom se zklidnili, abychom zklidnili svůj pohled, abychom se soustředili, abychom se zaposlouchali, abychom si uvědomili, jak Bůh je nám blízko. Mnohdy totiž si lidé říkají: „Bůh je nám daleko.“ Ono je to přesně naopak: my jsme se vzdálili, On je pořád blízko. Někdy lidé říkají: „Bůh na nás zapomněl.“ Ne, my jsme zapomněli na Něho. My říkáme: „Bůh se hněvá.“ Ne – jsme to my, kdo se hněvá jeden na druhého, jsme to my, kdo se nechce usmířit.

Bratři a sestry, zkuste poslouchat i dál modlitby, jak jsou v této mši svaté. Modlitbu na dary a modlitbu po přijímání. Krásně se tam mluví o tom, co je a co má být výsledkem právě toho našeho svatopostního úsilí: přiblížit se Bohu, udělat v sobě místo, abych pochopil, co Bůh mi chce dát, udělat v sobě pořádek, zařadit ty hodnoty, všechno to, co prožíváme, tam, kam to patří, nepřeceňovat věci, které patří do tohoto světa, a naopak nezatlačovat do pozadí věci, kterým říkáme duchovní, věci, které se týkají našeho věčného života. Abychom si to nějak tak dobře uvědomili, že teď začínáme něco nového, proto budeme označeni popelem. Popel je na jedné straně znamením zmaru. Když nějaké město skončí, když se přes něj přežene válka, je tam popel. Prach a popel. Ale všichni také víme, že ten popel zpravidla bývá velice úrodný a na místě, které je posypáno popelem, velice brzo vyrazí nová vegetace a často jsou to krásné rostliny.

Máme si, bratři a sestry, uvědomit, že bez Boha je to skutečně jenom prach a popel, že bez Boha náš život bude hrozně šedivý, škaredý, že mu opravdu bude mnoho chybět. Na druhé straně, že Bůh je ten, který ten popel může proměnit, popel našeho života, může mu dát oživit. Může způsobit to, že na něm vykvetou ty nejkrásnější a velice barevné a rozmanité květiny. Ale my musíme chtít, my se mu musíme dát k dispozici. Dneska je možné při tom udílení popelce říkat dvě věty. Buď a nebo, nikdy se neříkají obě dvě zároveň. Buď ta stará: „Pamatuj, že jsi prach a v prach se obrátíš.“ A ta druhá: „Čiň pokání a věř evangeliu.“ Obě ty věty vystihují dobu postní, my se snažíme zamyslet nad sebou proto, abychom v sobě udělali místo pro Boha. Chceme dělat pokání, ne jako nějakí lidé, kteří si chtějí dokázat, jak jsou na tom dobře, ale má to svůj význam. Bez Boha jsme prach, a proto se k němu obracíme, proto se k němu obracíme a chceme znovu naslouchat evangeliu, které je radostnou zvěstí o tom, že On nám odpouští. S tím, který byl bez hříchu, jednal jako s největším hříšníkem, abychom my byli ospravedlněni, abychom byli zachráněni.

Bratři a sestry, zkuste si třeba z té věty „Čiň pokání a věř evangeliu.“ udělat opravdový program pro letošní dobu postní, abychom, až budeme slavit Velikonoce, abychom mohli říct: „Bože děkuji Ti. Děkuji Ti, žes ke mně promlouval, děkuji Ti, žes mi ukázal zase novou cestu, žes mi do mého srdce dal novou odvahu, novou naději, žes posílil mou víru. Děkuji Ti, Bože, že jsi se mnou a že mohu zakoušet Tvou přítomnost, ať je mi dobře anebo ať je mi zle.“

Na hoře Tábor se nespí

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
07.03.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

2. neděle postní

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Gn 15,5-12.17-18](#); 2. čtení [Flp 3,17-4,1](#); evangelium [Lk 9,28b-36](#);

Já začnu takovou poznámkou. Pokud jste dobře poslouchali první čtení, tak jste si říkali: „To je nějaký divný s tím Abrahámem, že se tam říká Abrám.“ Jedná se skutečně o jednoho a téhož člověka, který se svým původním jménem jmenoval Abrám, a když s ním Bůh uzavřel smlouvu, ve které mu řekl, že mu dá zemi a že ho učiní praotcem velkého národa, tak na znamení té smlouvy mu také změnil jméno na Abrahám. Nám to zní tak celkem podobně a říkáme si, proč ta změna, ale v originále, v hebrejštině, rozdíl těch jmen je dost podstatný a dost veliký. Ale k tomu se vrátíme někdy, to si zaslouhuje samostatnou promluvu a samostatné rozjímání. My dneska zůstaneme ještě u evangelia.

Ježíš se ukázal apoštolům ve slávě. Ježíš, když něco dělá, ví proč to dělá a volí všechny okolnosti, proto nic neponechává náhodě. Abychom dobře pochopili dnešní evangelium, je potřeba si uvědomit, že se to stalo krátce před Velikonocemi. Asi tak opravdu, jak my to teď čteme, ten měsíc před Velikonocemi. Vzal je s sebou, Petra, Jakuba, Jana, aby je posílil. Protože oni s ním měli být v okamžiku jeho utrpení. To jsou ti stejní apoštolové, kteří měli s Ježíšem bdít v Getsemanech. Vzal je s sebou, aby jim ukázal, jak to s ním opravdu je. Vzal je na místo velice odlehlé, na horu Tábor, která je skutečně vysoká. Když tam někdo chce jít pěšky, tak je to asi jak bychom šli tady z Bítýšky do kopce do Lažánek, ale přímo do toho prudkého kopce, a tak dvě hodiny cesty svižné chůze. Navrch vede sice cesta, která je ale velice úzká, provoz je tam velice omezený, jezdí tam takové speciální taxíky, které tam vozí poutníky a turisty, a jinak ostatní doprava je vyloučená, protože tam si dvě auta nevyhnou. Navrchu toho kopce je postavený chrám, kostel, který tam postavili křesťáci. Ten kostel původně stál uprostřed hradu, pevnosti, kterou také postavili křesťáci. Ta pevnost byla tak pevná, že ji nikdy nikdo nedobyl; oni ji pak opustili sami. Takže je to místo velice nepřístupné, odlehlé. Proč to Ježíš dělá? Aby měli klid, aby je nikdo nerušil. Ježíš je tam bere proto, aby jim znovu připomněl, že bude trpět, že umře, ale že taky vstane z mrtvých. Všechny tyto věci patří k sobě a nesmíme je od sebe oddělovat. A co oni? Jaká je jejich první reakce? Usnuli. Byli z toho výšlapu asi notně unavení. V Getsemanech taky usnuli. Nechci to evangelium vůbec nijak zlehčovat, ale vzpomněl jsem si, když jsem si to přečetl a chystal dnešní promluvu, na Broučky Jana Karafiáta. Vždycky na podzim to končí ... „a spali a spali a dobře se jim spalo.“ Mám pocit, že těm apoštolům se dobře nespalo, protože oni spát rozhodně neměli. Ani na hoře Tábor, ani v Getsemanech.

Bratři a sestry, to je o nás. My jsme na tom často velice podobně jak ti apoštolové. Bůh k nám přichází, je nám blízko a my spíme. Ne, že bychom spali fyzicky, ale spíme duchovně, duševně. Protože máme spousty zájmů. „Pane, vždyť jsem teď šel dvě hodiny pěšky do takového kopce. Tak to, prosím Tě, pochop, já jsem unavený, já si potřebuju odpočnout.“ A když jsem nešel do kopce, tak jsem šel s kopce, a ono se vždycky něco najde, nějaká výmluva. Ale je to naše škoda, protože Pán je blízko, něco nám nabízí – svou přítomnost. A my to prospíme.

Když si tedy odpočali a otevřeli svoje oči, tak se nestačili divit. Uviděli Ježíše proměněného. A moc se jim to líbilo: „Pane, my jsme vždycky věděli, že jsi úžasný! Fakt, my jsme Ti věřili, my jsme vždycky říkali, že Ty jsi něco extra, že Ty tady uděláš pořádek, že Ty to povedeš. A my Ti budeme pomáhat, my se na tom taky přihřejeme. A, Pane, hlavně, aby to tak zůstalo! Už to neměň, už ať Tě vidí všichni takhle, ať jsou všichni oslněni z té záře a tady z té Tvé nádhery! Pane, ať to tak zůstane, to je tak nádherný. Postavíme tu tři stany. Zůstaneme tady.“ Uvědomme si, že v té době se bydlelo ve stanech, že ten Petr už by chtěl, aby to tak bylo napořád, aby se už nikdy nevraceli dolů mezi ty lidi, kteří pořád přicházejí a něco chtějí. Aby už se nevraceli mezi protivníky a odpůrce, aby se nevraceli do těžkostí. Oni uviděli tvář Ježíše, která jim byla velice příjemná, a chtěli, aby to tak zůstalo. Oni tu Ježíšovu oslavenou tvář ale uviděli proto, aby měli sílu o Velikonocích, na Velký pátek. To oni v tuhle chvíli ještě neví, ale my to víme.

Bratři a sestry, nesmíme ustrnout na hoře Tábor, nesmíme chtít vidět jenom jednu Ježíšovu tvář. On má většinou tvář obyčejného člověka. Jeho tvář většinou nezáří. A někdy je ta tvář opravdu zbitá, zmlácená, ale je to Ježíš. Jeden můj kamarád, když mu bylo asi 18, tak se tak zamyslel a povídá: „No, být křesťanem o prázdninách, když jsme na chalupě, všichni věřící, sedíme u táboráku, zpívá se, hraje se na kytaru, to není těžké být věřící. Ale když se potom vrátím domů, tak je to daleko těžší.“ A je to pravda, bratři a sestry. Není těžké být věřícím tam, kde jsou všichni věřící, ale je těžké být křesťanem, když si na mě ukazují prstem, když říkají: „On (ona) je nějaký divnej. On chodí do kostela.“

Bratři a sestry, jako Ježíš nedovolil apoštolům zůstat na hoře Tábor, tak to nedovolí ani nám. Nedovolí nám ustrnout v tomto momentě. Kdybychom četli dnešní evangelium ještě o kousek dál, tak bychom se dočetli o tom, že když se vrátili dolů s hory, tak okamžitě tam na ně čekal ten velký zástup, to, do čeho se apoštolům nechtělo, spousty lidí, kteří něco chtěli: uzdravit, poradit, odpustit hříchy. Lidí, kteří padali pod svými starostmi, kteří nevěděli, co se svým životem. A nejvíc, nejvíc se tam domáhal pozornosti otec jednoho syna, který byl postižený tím, že byl posedlý zlým duchem.

Bratři a sestry, když někdo zažije něco krásného, něco opravdu velkého, tak když se vrátí dolů, do reality všedního dne, tak mu všechno připadá malé, obyčejné, všední, malicherné. Všechno ho to dusí a říká si: „Proč? To jsou starosti pořád dokola, každý den znova, vždyť mě to ubíjí, vždyť mě to zabije.“ Nezabije, neubije, protože jsme byli s Ježíšem na hoře Tábor. Ale jde o to, abychom ten svůj zážitek na hoře Tábor neprospali. Četl jsem jeden takový citát. Je z knihy Bruce Marshalla, který napsal mj. knihu Plná slávy, kterou asi většinou znáte. On v jiné své knize napsal ... je to takový rozhovor mezi biskupem a čerstvě vysvěceným knězem, ale ten výrok se dá vztáhnout na všechny lidi; ten biskup vlastně dává tomu knězi radu do života a říká: „Víš, od té doby, co už kněze nezavírají, nepopravují a nevěší, tak nám zbyl jeden jediný prostředek, jak se aspoň trošičku posvěcovat. A sice, že jeden budeme snášet druhého. Je to těžké, bolest není tak prudká, ale je o to delší.“

Bratři a sestry, jde o to, snášet jeden druhého. Jeden člověk druhého člověka. Bolest není tak prudká, ale je o to delší. Když mám kolem sebe nepřijemného souseda, když mám někoho, kdo mi, jak se říká, leze na nervy, koho bych se nejraději zbavil, nejraději bych ho zašlapal do země, ale to přece nejde. Kde k tomu vzít sílu? Na hoře Tábor.

Bratři a sestry, doba postní je zvlášť příhodná pro to, abychom v sobě udělali prostor pro výstup na horu Tábor. Bude to stát námahu, určitě, nejmíň dvě hodiny půjdeme do kopce, do prudkého kopce, určitě se zadýcháme a unavíme, nebude to samo sebou a nebude to jednoduché, ale bude to stát za to. Bude to stát za to, a když se vrátíme dolů, budeme mít v sobě sílu, ne sami ze sebe, ale sílu z toho, že jsme viděli Ježíše proměněného. Obrazně řečeno: že si doneseme dolů něco z toho obrazu prozářeného světlem, že budeme vidět všechny ty starosti a trampoty všedního dne jinak a hlavně budeme mít sílu je nést a navíc, dokonce, budeme mít sílu posilovat i ty druhé, ty kteří nevědí, co se životem, ty, kteří nevědí, co dál, a sami pod tím padají. Takže tedy nebojme se vystoupit na horu Tábor a nebojme se potom zase vrátit se dolů. I Ježíš s apoštoly se vrátili dolů mezi ty lidi, kteří ho tolik a tolik potřebovali.

Ježíš a samařská žena

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

14.03.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

3. neděle postní

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Ex 17,3-7](#); 2. čtení [Řím 5,1-2.5-8](#); evangelium [Jan 4,5-42](#);

Bratři a sestry, prožíváme 3. neděli postní. Ta neděle je ještě v něčem zvláštní, a sice: když se v nějaké farnosti někdo připravuje na křest a má být o Velikonocích pokřtěn, tak na tu 3. neděli postní se mění čtení a čtou se vždycky čtení 3., 4. a 5. neděle postní z cyklu A, která jsou zvlášť zaměřena na křest. Protože takovou jakousi osou té křestní katecheze jsou právě evangelia z těchto nedělí. Dneska o samařské ženě, příští neděle to bude o uzdravení slepého od narození a za 14 dnů to bude o vzkříšení Lazara. Je to vždycky dost dlouhé, ale je to hodně důležité. Já jsem možná ještě na začátku tady měl mezi námi přivítat naši katechumenku Janu s jejím kmotrem, a protože by už toho bylo moc, tak jsem si říkal, že to udělám až teď a že vám trochu taky vysvětlím, o co tady teď půjde. Jak víte, já jsem tady před 14 dny mebyl, protože jsem byl v Brně na Petrově s panem biskupem, kde pan biskup přijímal ty, kteří se připravují na křest, ty dospělé z naší diecéze, kteří mají být pokřtěni teď o Velikonocích, tak je přijímal mezi tak zvané kandidáty nebo čekatele křtu. Jinými slovy jim slavnostně oznámil, že budou o veliké noci Zmrtvýchvstání pokřtěni, biřmováni a přijmou Tělo a Krev Páně. A toto období té postní doby vlastně je plné takových obřadů, kterým se říká obřady uvádění do křesťanského života. Takže každou neděle se tady teď něco bude dít. Možná i někdy potom ve všední den, záleží, jak to budeme stíhat. Tři takové hlavní obřady jsou tak zvaná scrutiny. Jsou to vlastně obřady, ve kterých ten katechumen jaksi přiznává, že od Boha chce odpuštění hříchů, my se za něho modlíme a jsou tady vlastně kající přímlyvy, kající prosby. Dalším obřadem, který dneska tady proběhne, bude předání modlitby Věřím v Boha. Proč? Protože v těch prvních dobách katechumeni neznali ani modlitbu Věřím v Boha, ani modlitbu Otčenáš, dokonce oni ani nechodili na mši svatou. To si drželi křesťané jako takové tajemství. Šlo tam taky o to, aby je nikdo nezradil, aby nevyzradil to, co oni slaví a jak to slaví, a taky aby nevyzradil ty osoby, které tam přicházejí. Takže to bude dnes. Dalším takovým obřadem, který potom bude, je volba jména nebo obřad, kterému se říká Effata, Otevři se. Já bych k tomu chtěl říct jenom tolik, že tady to asi nikdy nebylo, protože ty obřady podle toho nového způsobu fungují asi 10 let a v mnoha farnostech jako třeba i chybí odvaha to dělat. Proč? Protože je tam strach z toho, že by si někdo řekl: „Někdo se tady předvádí, někdo se tady ukazuje, dělá se důležitým.“ Ne, rozhodně o toto vůbec nejde, spíš jde o to, abychom se vzájemně obohatili ve víře a abychom si ukázali, jak je naše víra bohatá, jaký je to opravdu poklad, to, co máme, a abychom třeba i objevili, řekli bychom, stránky té víry, kterých jsme si třeba dřív ani nevěšili. Tak tolik k tomu, co se teď tady bude dít po kázání a vůbec o těch postních nedělích.

A teď k evangeliu. Evangelium bylo dlouhé, krásné. O čem to je? Je to o setkání. O setkání Ježíše a samařské ženy. Nás to neudivuje, ale i samotné apoštoly to udivilo. Ježíš mluví s ženou, se Samařankou. Židé se se Samařany nestýkali. Samařané byl národ, který vznikl takovým smícháním. Když Asyřané odvedli deset kmenů Izraele do vyhnanství, tak to území dosídlili zase jinými lidmi. To se stalo 700 let před narozením Pána Ježíše. A smícháním těch lidí vznikl nový národ. A Židé se na ně dívali opravdu svrchu: „To jsou lidé druhé, třetí kategorie. Oni už nejsou ani pravověrní.“ Protože při reformě místodržitele a kněze Ezdráše někteří kněží nesouhlasili s touto reformou a odešli. Odešli do Samaří a na hoře Garizím postavili druhý chrám. A byla tam taková rivalita mezi horou Garizím a jeruzalémským chrámem. A tak takový „správný Žid“, když měl projít přes toto území Samařanů, vyrazil brzo ráno, aby do večera byl zase pryč, aby nemusel žádat a prosit o nocleh v nějakém samařském domě. Vzal si také s sebou jídlo a pití, aby, nedej Bože, nepotřeboval pomoc od nějakého Samařana, od těch „neznabohů“, od těch lidí „druhé, třetí kategorie“. Tak moc jimi pohrdal. Ježíš se naopak zastavil na tomto území a poslal svoje učedníky nakoupit jídlo, samozřejmě do samařské vesnice. A teď přichází žena, Samařanka. Tedy cizinka a ještě navíc žena, tedy ještě o další stupínek níž. A Ježíš se s ní začíná bavit. Židovští rabíni, kteří jinak byli celkem vzdělaní a měli docela správné názory, tak tady tohle docela odsuzovali a říkali: „Poučovat ženu o náboženských věcech je naprosto zbytečné a nemá to žádný význam. To už je lepší vzít knihu Zákona,“ tedy to, čemu my říkáme Starý zákon, „vzít tuto knihu Zákona a hodit ji do ohně, než poučovat ženu.“ Takže Ježíš zase udělal něco, co v té době bylo neobvyklé, Ježíš s ní začal mluvit: „Dej mi napít.“ Žádá ji.

Všimněme si, Boží Syn pořád o něco žádá. Napřed anděl žádá Marii, aby se stala matkou Božího Syna. Potom Josef a Maria jdou Betlémem a žádají o nocleh, aby se Boží Syn měl kde narodit. Potom žádá Ježíš Jana Křtitele, aby ho pokřtil. Potom žádá Petra a říká mu: „Odraž s lodí od břehu, abych mohl učít.“ A potom žádá své učedníky, aby šli za ním. Říká Matoušovi v jeho celnické budce: „Pojď za mnou.“ Říká to Petrovi, Jakubovi, Ondřejovi a všem těm dalším: „Pojď za mnou.“ Žádá učedníky, aby šli a připravili velikonoční večeři. A nakonec na kříži žádá o vodu a říká: „Žízním.“ On se nestydí, nebojí se nás požádat o spolupráci, o to, abychom byli s ním. Známe jednu paní, která, když jde někam na návštěvu, tak si s sebou vezme své vlastní jídlo: „Já přece po nikom nic nechci. Mně nikdo nemusí nic dávat.“ Boží Syn žádá. Nás žádá, chce nás vtáhnout k sobě.

Ta samařská žena to v tuhle chvíli tak nevidí. Ona nevidí před sebou unaveného, zpoceného, zaprášeného poutníka, který má žízeň. Ona vidí Žida: „Ty, Žid, žádáš o napítí mě, Samařanku?“ Vidí nepřítele. To je špatně. Bratři a sestry, jestliže my budeme vidět ty druhé jako nepřátele, vždycky to bude špatně. Ale Ježíš, protože je Boží Syn, tak v ní vidí ženu, nešťastnou ženu. A nepřistoupí tady na tu hru toho zla, zůstane klidný a naopak, říká: „Kdybys věděla, tak bys ty chtěla, abych já obdaroval tebe.“ Získá ženinu pozornost, ale žena si myslí: „Jsme u studny, tak řeč je o vodě. Každý den musím sem chodit a tahám ty džbány s vodou domů na vaření, na praní, na umývání, no, každý den toho je. A teď se tady naskýtá možnost, že bych sem nemusela chodit. No, tak mi to dej. To teda bude něco, to mi budou všichni sousedi závidět.“ Ale Ježíš říká: „Víš, tady jde o něco jiného. Já ti odpustím. Já ti pomůžu, abys byla šťastnější.“ A Ježíš hned odhaluje to místo, proč ona je nešťastná. Protože ona má strašný zmatek v lásce, sebelásce a ve vztazích. Koneckonců i dnes taková žena, který už by měla šest mužů, to by byla příležitost pro pomluvy, hovory na vsi, ve městě, a mnoho by se o ní mluvilo, ta by byla známá i dneska, v té době o to víc. Ale Ježíš ji neodsuzuje, Ježíš říká: „Já tě znám a já vidím do tvého srdce a vidím, že jsi nešťastná. A já ti pomůžu.“ A tohle tu ženu velice získalo: „Řekl mi všechno, co jsem udělala, ale nevyčítal mi to, nenadal mi za to, neřekl mi, že jsem špatná, že rostu pro šibenici, že jsem zatracená. Naopak, ukázal mi, jak z toho ven.“

Bratři a sestry, každému z nás ukazuje, jak ven z našich chyb a jak dál v našem životě. Ona kličkuje. Ona se snaží tak nějak utéct. Proto skáče a říká napřed o té vodě, potom říká: „Jsi snad větší než náš praotec Jakub?“ a nakonec, aby úplně otočila, tak říká: „No, má přijít Mesiáš.“ Ona tak kličkuje, ale Ježíš ten rozhovor drží v přímé linii a vede ji tam, kam sám chce. A nakonec to dovede k tomu, že jí řekne: „Já jsem to.“ Vzpomeňme si na to, kolika lidem Ježíš zakazoval a říkal, když někoho uzdravil: „Ne, abys o tom mluvil. Jdi do města, k velekněží, ale domů se nevracej. A nikomu to neříkej.“ A téhle ženě říká: „Já jsem to. Ten, kdo s tebou mluví.“ Bylo velice málo osob, kterým Ježíš za svého života zjevil, kým je. A udělal to této ženě, cizince, ženě, která nebyla rozhodně vzorem duchovního a náboženského života, ženě, jejíž mravnost byla teda hodně otřesená. Ale téhle ženě on se ukázal jako Boží Syn. Ta žena, když to poznala, [...] odchází do města. Ale aby všem bylo jasné, že se vrátí, tak tam nechává svůj džbán. Přejde do města a řekne: „Potkala jsem někoho moc zajímavého, zvláštního, krásného. On mi řekl všechno, on o mně věděl úplně všechno. Asi je to Mesiáš. Pojďte se podívat.“ Nevnučuje jim to, netlačí na ně, ale chce se rozdělit. A dovede je k Ježíšovi. A teď udělá poslední krok, který je taky velice těžký a obtížný, ale velice důležitý. Ona je k Ježíšovi dovedla a pak vrátila, stáhla se do pozadí. Ukázala na Ježíše a řekla: „To je on. Za ním jděte.“ Nepřijímá poděkování a gratulace, neříká: „Já jsem vás dovedla, nezapomeňte na mě, já jsem ho ukázala!“ Ne, postaví se zase zpět, aby neclonila mezi těmito lidmi a Ježíšem, aby ten vztah byl naprosto bezprostřední, nikým a ničím nerušený.

Bratři a sestry, ona za jedno odpoledne prodělala takovou hlubokou duchovní cestu, duchovní obnovu. Napřed se setkala s Ježíšem, objevila to, že on ji zná, že ji neodsuzuje, ale že ji naopak nabízí dar, že s ní Ježíš počítá, že ji chce obdarovat. A když toto poznala, tak se rozhodla, že si to nenechá pro sebe, ale půjde to zvěstovat těm, kteří Ježíše neznají. Je to cesta, po které máme jít i my. Nevadí, bratři a sestry, že my po ní půjdeme mnoho roků, my to nezvládneme za jedno půldne jako ona. Nevadí, že u nějakého toho období, v nějaké té etapě půjdeme delší dobu, vůbec nevadí. Ale důležité je, abychom si uvědomili, že jsme na této cestě, abychom na této cestě chtěli být, abychom chtěli být, jako samařská žena, obdarování, abychom viděli Ježíše a abychom si řekli: „Ano, Pane, i to já chci udělat. Přijmout dar, který ty mi dáváš. A potom to říct těm, kteří tě ještě neznají.“

Úplně jenom na konec, zmínku o tom, jak tam Ježíš mluví o polích, která už jsou ke žnám. Z čeho on se radoval? Z toho, že na území, které ti pravověrní Židé odepsali, byli lidé, kteří byli připraveni ho přijmout. Potřebovali jenom trošku pošouchnout. A to byla ta žena. Jedna z jejich středu, obyčejná žena. Bratři a sestry, nezapomeňme na to, že i s námi Bůh počítá, i kolem nás jsou lidé, kteří jsou připraveni ho přijmout, ale potřebují nějaký impuls, potřebují někoho, kdo jim zprostředkuje setkání. A to máme být my. Bůh s každým z nás počítá, že tak jako samařská žena půjdeme k těm, kteří jsou kolem nás, a řekneme: „Setkal jsem se / setkala jsem se s někým moc zvláštním, s někým krásným, s někým, kdo mě přijal. Pojď se s ním setkat i ty, on chce zachránit i tebe.“

Uzdravení ze slepoty

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

21.03.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

4. neděle postní

příslušné slovo Boží: 1. čtení [1 Sam 16,1b.6-7.10-13a](#); 2. čtení [Ef 5,8-14](#); evangelium [Jan 9,1-41](#);

Bratři a sestry, dnešní evangelium bylo o trošičku kratší než to z minulé neděle, ale byla tam zase taková důležitá událost. Můžeme celou tu událost rozdělit do tří dějství. V tom prvním vystupuje slepý, apoštolové a Ježíš. Ve druhém dějství už je to uzdravený slepý a farizeové a ve třetím uzdravený slepý a Pán Ježíš.

Začíná to vlastně otázkou apoštolů: „Kdo zhřešil?“ Slepota v době Pána Ježíše byla velice častou nemocí, ale zpravidla to bylo tak, že se ti lidé narodili zdraví, pak onemocněli a v důsledku nějaké nemoci, často i infekční, protože nějak o hygieně toho moc nevěděli a nezatažovali se s tím, oslepli. A tito lidé se třeba i někdy potom uzdravili. Ale tady byl slepý od narození. To je něco jiného. Člověk, který nikdy před tím nic a nikoho neviděl. A oni si s tím nevěděli rady a tak si říkali: „No, musel udělat buď něco špatného ten člověk,“ jinými slovy ještě před svým narozením, „anebo jeho rodiče.“ Mysleli si to apoštolové a mysleli si to i farizeové, když říkají tomu člověku: „V hříších ses narodil a chceš nás poučovat.“ Cítíme, že je to nesmysl, že to je hloupost. Člověk přece před svým narozením nemůže udělat nic špatného. Ale vidíme tady na tom, jak kolikrát i velká hloupost má tuhý život, tuhý kořinek a jak se drží a lidé za tím stojí. A Ježíš tedy jim říká: „Ne. To je celé jinak. Je to tak, že Bůh chce pomoci. Chce pomoci těm, kteří ho o tu pomoc prosí, kteří ho o tu pomoc žádají.“ Ježíš ještě před tím, než tomu člověku pomůže, tak o sobě řekne: „Já jsem světlo světa.“ Je to takový velice vznešený titul, který si Ježíš dává. Někdo by mohl říct: „Vychloubá se.“ Vzpomeňme si na léta minulého režimu, jak se tam psalo o všech těch vůdcích, jak jsou skvělí, jak jsou dobří, co všechno přinášejí lidstvu a jak by lidstvo bez nich bylo na tom špatně. Byly to projevy, byly to prázdné řeči a zpravidla to byly velké lži. Ježíš rozhodně nelže. Ježíš neskončil u toho, že by řekl: „Já jsem světlo světa,“ a že by třeba potom zavolal toho člověka a řekl by apoštolům: „On je na tom opravdu špatně, musíme ho litovat, musíme nějakým způsobem třeba pro něho vybrat peníze, nebo takhle.“ Ne. Ježíš jedná podle tohoto titulu. On řekne: „Já jsem světlo světa,“ a potom jde a vrátí tomuhle člověku zrak. Jinými slovy: Ježíš si stojí za tím, co říká. Neskončí to u slov, ale jde to k činům. Jak mu vrátí zrak? Tím, že plivne na zem, udělá trochu bláta a blátem mu zaplácně oči. Zalepí mu blátem oči a tím mu vrátí zrak. Někdo může říct: „To je divný postup.“ Z hlediska medicíny určitě, ale tady jde o něco jiného. Ježíš má kolem sebe samé Židy; Židy, kteří znají to, čemu my říkáme Knihy Mojžíšovy. A v první knize Mojžíšově se můžeme dočíst o tom, že Bůh stvořil prvního člověka z prachu země. A Ježíš tím, co udělal, že vzal ten prach, tak chce říct: „Já patřím k Bohu, já skutečně jsem Bůh. A to, co se stalo na začátku dějin lidstva při stvoření, v tom já teď pokračuji, já to dovršuji, já na tom mám účasť. Jinými slovy on opravdu říká: „Já jsem Bůh.“ Jeho přátelé, jeho učedníci se z toho radují, jeho nepřátelé o to víc zatínají pěsti a jsou vztekli.

A potom? Potom mu říká: „Běž se umýt.“ Ježíš samozřejmě mohl se ho dotknout nebo stačilo, aby jenom řekl: „Ať vidíš! Buď zdrav!“ a ten člověk by se uzdravil. Ale Ježíš ho posílá k takové nádrži. Když se řekne rybník, tak my si představíme, že to je něco hodně velkého, zelené břehy, louky kolem. Ale tohle bylo ve městě, byla to taková vpodstatě nádrž, která je obestavená domy ze všech stran a jde se tam po schodech. Je tam dodneška. Ježíš totiž chce, aby tento člověk spolupracoval s jeho nabídkou. Jinými slovy: to stejné se chce i po nás. Bůh nám dá, ale chce, abychom my ze své strany udělali všechno, co udělat můžeme. Když slyšíme, že mu řekl, aby se šel umýt, říkáme: „No, to není zas až tak náročné.“ Ale uvědomme si, že my nevíme, v které části Jeruzaléma se Ježíš s tímhle člověkem setkal, a že on tedy byl slepý. Asi ho tam někdo musel dovést k této nádrži. Určitě to nebylo jednoduché. S kopce do kopce, po schodech dolů. Ten člověk si klidně mohl říct: „To je nějaký divný, vykašlu se na to, proč já bych se někam hnal?“ Ale šel. Šel a byl uzdraven. Jinými slovy: on udělal všechno, co udělat mohl a udělat měl, a protože udělal všechno, dostal mnohem větší dar, než by odpovídal tomu, že se trochu umyl. Viděl. Určitě z toho měl obrovskou radost, nikdy před tím nikoho neviděl. Slyšel jenom hlasy a teď viděl tváře, viděl barvy, viděl to město, ve kterém žil a kterého se do té doby jenom dotýkal.

A teď se k němu dostali farizeové, lidé, kteří se rozhodli, že budou takoví detektivové: „My na to přijdeme, jak to bylo.“ Protože oni nevěří, že Ježíš je od Boha, tak už to celé vyšetřování, my bychom řekli, je zmanipulované. Oni chtějí najít nějaký rozpor. Proto se vpodstatě několikrát ptají toho člověka, jak se to stalo, co on o tom říká a číhají na to, že on se do toho zaplete. Ale naopak: tento člověk čím déle s nimi mluví, tak je vidět, že má větší odvalu. Na začátku byl ustrašený, ale čím dál tím víc mluví otevřeněji, čím dál tím víc je upozorňuje na to, že oni jsou na chybné stopě. Oni totiž vůbec nevidí tohoto člověka, který je uzdravený, který má radost. Oni vidí to, že je sobota. „Plivnout na zem, udělat z toho bláto a dát to na oči, no to je práce! To je znesvěcení soboty! Už jste to slyšeli, co on dělá?“ To je asi na takové úrovni, jako kdyby někdo z nás šel v neděli ven, roztrhl si tam třeba kabát a ještě v neděli vzal jehlu a nit a zalátal si to. „Je, no to je přece hrozný přestoupení nedělního klidu, to se musí potrestat, tenhle člověk je určitě hříšný!“ Cítíme, jak je to úplně celé postavené na hlavu, jak to celé je nějak mimo, jak se nám z toho ztratil právě ten člověk, který třeba měl problém, který neviděl a teď naráz už je na tom dobře. Oni jsou, bratři a sestry, ti farizeové v takových zajetých kolejkách. A tohle je z těch kolejí vytrhuje, ruší a oni ani za nic z toho nechťejí slevit, změnit. A to už je o každém z nás. My se musíme ptát: „Co ty moje koleje?“ Každý z nás má svou cestu, svoje koleje, po kterých jdeme, a musíme se ptát, kam vedou. Vedou dobrým směrem? Jestli ano, tak všechno v pořádku. Jestli ne, tak bych to měl změnit. „A něco měnit, to je tak hrozně těžké, to je tak hrozně nepříjemné. Já bych si musel přiznat, že jsem něco dělal špatně.“ Oni by si museli přiznat, že Ježíše posuzovali špatně, a to se jim nechce. Oni si myslí, že ostatní by se jim smáli. Ale kdepak. Ostatní by asi byli rádi a pochválili by je za to. Ale to přece nejde. Takže toho člověka vyhnali: „Ať máme svůj klid.“

Ježíš tohohle člověka vyhledal. Uvědomme si, že ten člověk ho neviděl, znal ho pouze po hlase, takže i když Ježíš mu třeba byl nablízku, tak dokud nepromluvil, on nevěděl, kdo ho uzdravil. Až v okamžiku, kdy Ježíš promluvil, tak on poznává: „Aha, to je ten, co mi vrátil zrak.“ A Ježíš pokračuje v tom svém uzdravovatelském díle ještě o další krok. Bratři a sestry, každý z nás mimo svých tělesných očí máme to, čemu se říká oči duše – duchovní, duševní zrak, kterým se také díváme na sebe, na ty druhé, na Boha, hodnotíme události. Zpravidla tady v tom duchovním zraku je to tak, že sebe vidíme dobře, sebe omlouváme, ale na ty druhé jsme dost přísní, na těch druhých vidíme často i malé chyby, u sebe je

často přehlédneme, často přehlédneme velké chyby. Ježíš chce, aby tento člověk byl uzdravený kompletně, aby byly zdravé jeho tělesné oči, ale i tyhle oči duše. A tady v tomto bodě se to zase už dotýká nás všech. Nás všech, kteří máme jaksi více nebo méně v pořádku naše tělesné oči. Tato dnešní neděle nás chce vybídnout k tomu, abychom se zamysleli nad tím, jestli jsou v pořádku naše oči vnitřní, naše oči duše. Abychom si uvědomili, před kým nebo před čím padáme na kolena. Abychom se zamysleli nad tím, kam vede naše životní cesta, naše životní postoje, kam to řídíme. A abychom udělali takovou jakousi revizi. Ježíšovi vůbec nebude vadit, když přiznáme a řekneme: „Pane, je to špatně. Musím to změnit.“ Jemu by vadilo to, co řekli ti farizeové: „Jsme snad my slepí?“ Pokud bychom zaujali tento postoj, tak nám Bůh nemůže pomoci, protože jsme pyšní, protože tu pomoc odmítáme. Jestliže jsme připraveni jeho pomoc přijmout, jestli si to přiznáme, jestli o tu pomoc poprosíme, je všechno naprosto v pořádku.

Prosme za to, abychom měli světlo života, abychom měli odvahu jako ten uzdravený slepý, aby naše kuráž žít z víry pořád a pořád rostla, aby se nezmenšovala. Abychom to brali tak: „Ano, Bůh tady je, je tu jeho slovo, ale to slovo se dotýká i mého života a já ho chci ve svém životě uskutečňovat, já podle něho chci žít. Protože tohle mi ukazuje jak jít, co dělat, čemu se vyhnout a co následovat.“ Prosme za to, aby byly v pořádku naše oči; naše oči tělesné, ale hlavně oči naší duše.

Jako Lazarovy sestry

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

28.03.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

5. neděle postní

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Ez 37,12-14](#); 2. čtení [Řím 8,8-11](#); evangelium [Jan 11,1-45](#);

Bratři a sestry, my se dnes dostáváme ke třetí takové velké a důležité katechezi, která v církvi je primárně určena těm, kteří se připravují na křest, ale samozřejmě i nám, kteří jsme byli pokřtěni. Když to tak nějak zopakují: před čtrnácti dny jsme četli o Ježíšovi a samařské ženě. Je to proto, že ta samařská žena poznala svoje chyby, svoje hříchy a litovala jich a byly jí odpuštěny. Křtem jsou nám odpuštěny naše hříchy. Minulou neděli jsme četli o tom, jak Ježíš vlastně dal zrak člověku, který před tím nikdy neviděl. Křest nám dává vidět, dává nám schopnost vidět, hodnotit věci, poznávat, co je dobré, co je zlé. No, a teď jsme četli o tom, jak Ježíš vzkřísil Lazara, jak mu vrátil život. Křest nám dává život, především naši duši. Křest nám dává to, čemu se říká život věčný. Ježíš tady mluví o životě věčném. Ten problém těch, kteří jsou kolem něho, je v tom, že oni právě mluví o životě tady pouze na zemi. Takže Ježíš něco říká, oni odpovídají nějak jinak, a je z toho tak nějak vidět, že jak se říká, jeden o voze a druhý o koze.

Ten příběh je o Ježíšovi, o Lazarovi, o jeho sestřích i o Židech, kteří tam přišli. Ale je to příběh také o každém z nás. A my teď musíme hledat, kde jsme, kde většina z nás je. Jaké je moje místo v tomto příběhu, kam se tam zařadím? Jsem Ježíšem? To asi ne. Jsem Lazarem? To taky ne, protože my jsme ještě živi, žijeme na téhle zemi. Kým tedy jsme? No, jsme Lazarovy sestry, především Marta. Marta je člověk, o kterém by se dneska řeklo: „To je realista. To je člověk, který žije oběma nohama na zemi. Nelítá někde v oblacích, ale má smysl pro skutečnost, pro to, co se tady děje.“ Je to ta Marta, které Ježíš před časem musel říct: „Marto, Marto, jsi pečlivá, ale Marie si vybrala lepší úděl.“ Tady v tomhle Ježíš nějak nesnižuje její službu, její zásluhy, ale pouze ji upozorňuje na to, že ta pečlivost nestačí, že je tady ještě něco víc. Že nestačí pro náš duchovní život, abychom pečlivě vykonávali své denní práce, ale že si musíme také dovolit ten přepych, že se posadíme Pánu k nohám, obrazně i doslova, jak to udělala její sestra Marie, a budeme poslouchat.

Takže tato Marta, která přijde k Ježíšovi, tak vlastně hned začne výčitkou: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by neumřel.“ Všichni to známe: „Kdyby byl Bůh, tak by s tím něco dělal. Kdyby byl Bůh, tak by se na to nevydržel dívat.“ Ale on se na to nevydržel dívat a on s tím dělá. Ježíš ví, co dělá. Řekl to vlastně apoštolům: „Jsem rád, že jsem tam nebyl, když Lazar zemřel. A nebyl jsem tam proto, abych upevnil vaši víru. Kdybych tam byl, tak bych ho uzdravil a vy byste viděli jeden z mnoha zázraků. Na to už jste skoro zvyklí. Ale já jsem tam nebyl a vy uvidíte, že já jsem Pánem nad životem a smrtí.“ Tohle říká Ježíš učedníkům, tohle říká i nám. Uvědomme si, že poprvé, když Ježíš někoho vzkřísil z mrtvých, byla to dcera Jaira, představeného v synagoze. Ale to se stalo u toho Jaira doma, Ježíš s sebou vzal jenom Petra, Jakuba a Jana. A těm rodičům potom řekl, aby to nikde neříkali. Když vzkřísil mládence z Naimu, toho už nesli v pohřebním průvodu ke hrobu. Píše se tam, že ho potkal tento průvod v bráně města. Jinými slovy už to zase bylo trochu bokem. Tentokrát je u toho mnoho lidí, že to naprosto veřejně a Ježíš se s tím vůbec netají. Jde tam právě o to, že Ježíš chce posílit jejich víru, aby oni, až ho uvidí za pár dnů na kříži, aby si uvědomili: „Aha, to je pořád ten stejný Ježíš. On je teď zbitý, ukřižovaný, bezmocný, ale je to ten stejný Ježíš. On je Pánem nad životem i nad smrtí. A kdyby on nechtěl, tak by ho nic a nikdo na ten kříž nedostal.“ Takže tato výčitka: „Pane, kdybys tu byl,“ vlastně zavání tím: „Pane, Ty se o nás nestaráš.“ A Ježíš říká: „Ale starám. Ale vidím dál, než vidíte vy.“ A říká: „Tvůj bratr vstane.“ A Marta odpovídá tím, co se naučila, řekli bychom, v náboženství: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ Jinými slovy: „Ano, to jsme se učili ve škole, ale Pane, to je strašně daleko a kdo ví, jak to bude. Víš, Pane, a mně je smutno teď. Mně můj bratr chybí teď. To je slabá útěcha, to je slabá náplast.“ A Ježíš na to říká: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, bude žít na věky.“ Mimochodem, tohle se vlastně říká při každém pohřbu, abychom si v okamžiku, kdy se loučíme s někým nám drahým a blízkým, abychom si uvědomili tuhle pravdu, že Ježíš je život. A Ježíš říká: „Vy máte tenhle život, když ve mě věříte.“ Co je zvláštní, je to, že Ježíš používá přítomný čas. Už teď. Ne „budete mít“, ne někdy v budoucnu. Ale „teď ho máte“. Zase, když se vrátím k pohřebním obřadům, tak tam při pohřební mši je vícero možností, jaké modlitby použít, ale je tam jedna velice krásná, která říká asi toto: „Bože, těm, kteří umírají ve spojení s Tebou, život smrti nekončí, ale mění se.“ O tohle tady jde a v tohle my věříme. Že náš život smrti nekončí, ale mění se. My už s tím člověkem nemůžeme mluvit, on nemluví s námi, ale my věříme, že jeho život neskončil. Věříme, doufáme. Nemáme jistotu, nemůžeme si to ověřit. Ověřit si to budeme moci, až umře každý z nás. A Ježíš tedy říká: „Já jsem život a vy ve mě musíte věřit. Tahle proměna toho života je uskutečnění tenkrát, když ve mě budete věřit.“ To je to klíčové, to je to jádro toho dnešního evangelia. Ježíš toto prohlásil a tím, že probudil Lazara ze smrti, tak dokázal, že má pravdu. Protože samozřejmě je na světě mnoho lidí, kteří něco tvrdí, ale když potom to mají dokázat, tak je to všechno jinak. A oni nemají sílu to dokázat. Kdežto Ježíš napřed něco řekne a pak to dokáže. Na Zelený čtvrtek řekne: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává, toto je moje krev, která se za vás prolévá.“ A na Velký pátek to uskuteční.

To jádro je tedy v tom, že my máme věřit. Co to znamená věřit? To znamená být v kontaktu s Bohem, mít k němu vztah. To neznamená něco odříkat, to neznamená někam chodit, to neznamená o Bohu pouze mluvit nebo dokonce i psát, to znamená mít k němu vztah. Abych to nějak blíž vysvětlil: řekl jsem, že třeba nestačí někam chodit, mám na mysli třeba i do kostela. Známe jednoho pána, který chodí každou neděli na mši svatou, ale je nevěřící. Když se ho ptali, on už je starý a měl s tím za minulého režimu problémy, když se ho v zaměstnání ptali a říkali: „Hele, ty chodíš do kostela, jak to? Jak to jde?“ A on říká: „Já doprovázím svou manželku. V tom není nic jiného.“ Nebo když jsem říkal, že třeba nestačí jenom číst Bibli. Je mnoho lidí, kteří četli Bibli a pak napsali nějaký spis, aby ji vyvrátili. Když budeme mluvit o tom, jestli věřící člověk se modlí, tak tady řekneme: „Ano, ten se modlí.“ Ale nesmíme si pod modlitbou představovat, že jde o to, něco odříkat. Být věřící znamená být v kontaktu s Bohem. Ptát se a poslouchat, co Bůh říká. Jak jsem říkal, když bychom probírali ty jednotlivé výroky, jak byly tady v tom dnešním evangeliu: Ježíš něco říká a ti, kteří jsou kolem něho, si z toho vždycky vzali tak půlku, ať už apoštolové na začátku nebo potom Marta s Marií. Neposlouchali moc dobře, co říká. Oni už měli dopředu nachystané odpovědi a to v žádném vztahu nejde. Víme, i mezi lidmi, když někdo bude už dopředu mít nachystanou odpověď, řešení, tak ten druhý mu řekne: „Hele, ty mě nebereš vážně, ty se mnou nepočítáš a to by takhle nešlo.“ A stejně tak v našem vztahu k Bohu: Bůh nás bere vážně. Jde o to, abychom my brali vážně jeho. Být věřící, to také znamená najít

v sobě odvahu, když na to přijde, ve svém životě něco změnit. To je hodně těžké. Čím je člověk starší, tím je zaběhnutější ve svém životě a velice nerad něco mění. Ve víře k tomu máme najít odvahu.

Bratři a sestry, co tedy od nás žádá dnešní evangelium? Žádá od nás, abychom si řekli: „Tak, já chci být věřící, já chci, Bože, budovat tento vztah k Tobě. Bože, já vím o svých chybách, já vím o tom, že to kolikrát zpackám, já vím, že kolikrát se vracím zpět, že kolikrát jdu zleva doprava a zprava doleva, já vím, že kolikrát bloudím, ale já chci jít za Tebou. Já věřím, že Ty jsi moje vzkříšení, můj život. A já chci jít za Tebou, protože vím, že když půjdu kamkoliv jinam, tak to bude cesta, kdy minu cíl, bude to cesta, která vede někam pryč, za nějakým falešným cílem, ale já chci jít za Tebou.“ A bratři a sestry, tohle stačí, protože Bůh potom doplní to, na co my už nestačíme. Tam, kde my právě kulháme, bloudíme, potácíme se, on nás podepře, on nás posílí. Ale to základní rozhodnutí: „Chci jít po téhle cestě, třeba neuměle a se všemi všelijakými oklikami,“ musí udělat každý z nás. Každý z nás by měl dnes říct: „Ježíši, já věřím, že Ty jsi vzkříšení světa, ale hlavně věřím, že Ty jsi moje vzkříšení a že mně chceš dát život, že mně dáváš život na téhle zemi, ale že mi dáváš i život věčný. Já tenhle Tvůj dar chci od Tebe přijmout.“ Amen.

Radost a bolest

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

04.04.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

KVĚTNÁ NEDĚLE

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 50,4-7](#); 2. čtení [Flp 2,6-11](#); evangelium [Lk 22,14-23,56](#);

Bratři a sestry, slavíme Květnou neděli. Vlastně v tomto svátku jsou dvě myšlenky. To, co bylo na začátku, Ježíšův vjezd do Jeruzaléma: všichni se radují, všichni jásají, vítají Ježíše a říkají si: „Tak jsme se konečně dočkali. Přišel ten, na kterého jsme čekali, Zachránce, Vykupitel. Už je tady.“ A čekali, že je nějakým způsobem zachrání. Ale oni si tu záchranu představovali nějak úplně jinak. Oni si představovali, že bude nějaké povstání, armáda, nová vláda a takhle podobně, Římané že budou vyhnáni a já nevím, co ještě. Netrvalo to ani týden a Vykupitel svoje poslání splnil. Zachránil Židy, zachránil celý svět. Ale udělal to úplně jiným způsobem, jinak, než oni to čekali. Položil život jako poslední zločinec, jako ten největší vyvrhel, jako ten, který byl opuštěný úplně od všech.

Bratři a sestry, tato kombinace těch dvou myšlenek, té radosti i bolesti nás má přivést k tomu, abychom si uvědomili, co to je radost, abychom za radost děkovali, abychom věděli, že to není samozřejmé, když máme důvod k radosti, když se setkáváme s [jinými] lidmi a můžeme to oslavit. S bolestí, s tou se známe velice dobře. Každý z nás nese ve svém životě nějaký kříž, nějakou bolest. A zase, když si to uvědomíme, tak si máme také uvědomit, že Ježíš to nesl přede mnou: „Aha, já tady na to nejsem sám. On ví, co to je. On ví, co to je opuštěnost, on ví, co to je bolest. A jemu to mohu svěřit. A od něho mohu očekávat pomoc.“ Jak jsme teď slyšeli ty pašije, tak tam je celá škála postav, lidí upřímných, lidí prospěchářských, lidí zbabělých, prostě tam najdeme úplně všechno. Jsou tam také ženy, které mluví s Ježíšem. To setkání netrvalo ani 5 minut. Ty ženy mají opravdový zájem, je jim ho líto. Oni tak nějak podvědomě cítí, že tady došlo k nějakému spiknutí, že [nic Ježíš] neprovedl, ale že se ho naopak chtějí zbavit. Je jim toho líto. Tohle je všechno krásné, všechno pravdivé. Problém spočívá v tom, že když ten průvod přejde, oni na to zapomenou.

Bratři a sestry, Velikonoce, to nemá být jenom pár dnů v roce, kdy my budeme, jak se říká, citově naměkko, ale Velikonoce, to jsou svátky, ze kterých potom máme žít celý rok. Tam máme hledat sílu, tam máme hledat odvahu k nesení kříže, k snášení bolesti. Ale tam také máme najít radost, tam také máme najít všechno to, co potřebujeme, co potřebujeme každý den. Nebudme tedy jako ty ženy v tom chvilkovém zájmu. Bůh má zájem o každého z nás. Ten zájem je trvalý. Mějme my, každý z nás, trvalý zájem o našeho Boha.

Projevít lásku do krajnosti

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

08.04.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

ZELENÝ ČTVRTEK

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Ex 12,1-8.11-14](#); 2. čtení [1 Kor 11,23-26](#); evangelium [Jan 13,1-15](#);

Bratři a sestry, začínáme slavit velikonoční třídní. Co je zvláštní, mnoho lidí ty Velikonoce začne slavit až v okamžiku, kdy vlastně ty Velikonoce skončí. V celé společnosti, v našich farnostech, protože máme dvě farnosti, ve kterých působím, je vidět obrovská únava. Únava a taková, u mnohých lidí, i rezignace. A říkají si: "Vždyť je to stejně jedno." Anebo kolikrát nevím, co si říkají. Je mi z toho tak nějak smutno, je to kolikrát taková stěna, na kterou já narážím, kdy něco říkám a během dalších pěti minut zjišťuji, že ten, komu to říkám, to stejně neposlouchá. Není to u všech, to ne - a teď bych nechtěl udělat tu chybu, která se dělá dost často, že ti, co přijdou do kostela, dostanou vyhubováno za ty, co tam nepřišli, to ne, to vůbec ne. Já to říkám, protože chci povzbudit vás a chci povzbudit sebe, abychom ty letošní Velikonoce slavili, jako by to bylo poprvé, abychom zapomněli na všechno, co známe, abychom zapomněli na všechno, co jsme kdy slyšeli a abychom se na všechno dívali jako na úplně nové, jako by to bylo poprvé. Abychom se nechali překvapit vším, co od Ježíše uslyšíme, vším, co u něho uvidíme. Abychom se nechali vykolejit v tom správném slova smyslu, vykolejit z našeho stereotypu, z takové té rutiny, z těch zaběhnutých kolejí "to znám", aby nás překvapilo to, co se bude dít tady v kostele, abychom si třeba uvědomili, že svatostánek je prázdný. A přesto určitě mnoho lidí pokleklo. Zítra budou prázdné kroupky a přesto spousta lidí tam šáhne a udělá kříž. Ano, ty Velikonoce nás mají totiž vést k tomu, abychom si uvědomili, co máme. Že bychom nemuseli mít eucharistii, že by tady Ježíš nemusel být v kostele. Dnešní příchod do kostela nám toto měl připomenout. Máme zažít rozdíl mezi příchodem přede mší a odchodem po mši. To stejné je s tou svícenou vodou v kroupkách zítří. Objeví se tam ta voda až v sobotu, kdy bude posvěcena nová křestní voda, protože znamení kříže, které děláme při odchodu a příchodu do kostela, nám má připomenout náš křest a my v sobotu jednak budeme slavít křest a budeme vzpomínat každý na svůj vlastní křest a budeme obnovovat svoje rozhodnutí jít za Ježíšem. Každý svátek, každá oslava má mít nějaké motto, nějakou myšlenku, a já bych chtěl do slavení těch letošních svátků jako motto dát myšlenku, kterou jsme slyšeli v neděli v pašijích, je v Lukášově evangeliu, a vlastně tak ty pašije podle Lukáše začínají: "Toužebně jsem si přál jít s vámi tohoto beránka dříve, než budu trpět.

"Přál jsem si s vámi jít tohoto beránka." Slyšeli jsme v prvním čtení, jak Židé slavili tuto večeři beránka poprvé. Pro ně to bylo znamení záchrany, otázka bytí a nebytí. Ten, kdo by tenkrát v Egyptě nenatřel krví beránka veřeje svého domu, tam by zemřeli prvorození synové. Ten, kdo to udělal, se přihlásil, že věří v Hospodina, v Boha Jahve, a riskoval. Oni nevěděli, že odejdou hnedka tu noc. Nevěděli, jestli druhý den nepřijdou faraónovi vojáci a neřeknou: "Ty ses taky přihlásil k těm rebelům a teď za to zaplatíš."

Bratři a sestry, proto jsem říkal, že dnes by tady měla být celá farnost, všichni, kteří chodí každou neděli do kostela, by tady měli být, protože to je naše přihlášení se k Ježíši. My s ním chceme prožít velikonoční večeři, chceme říct: "Ano, já k tobě patřím."

"Toužebně jsem s vámi chtěl slavit tuto velikonoční večeři, toužil jsem s vámi jít velikonočního beránka." Tohle říká Ježíš apoštolům. Když my řekneme apoštolové, tak už říkáme svatý Jan, svatý Petr, svatí ... a představujeme si je v té jejich, řekli bychom, závěrečné fázi života, kdy oni dorostli pro Nebe. Ale v tento okamžik, v okamžik poslední večeře, to byl pěkný "spolek". Bylo tam několik lidí, kterým se říkalo Zéloti, hlavně Šimon Horlivec. Ti vyčítali Ježíšovi, proč nevezmou meče a nejdou na Římany. Většina těch ostatních byli rybáři, asi neuměli ani číst a psát. O kom to víme asi s jistotou, byl Matouš, bývalý celník, ten uměl hlavně počítat ve svém minulém životě. Ale oni uměli všichni moc dobře počítat. Známe z Písma svatého ten úryvek, kdy matka synů Zebedeových přijde před Ježíše, klaní se mu, aby ho o něco požádala, aby byli první a druhý v Jeho království. To se stalo krátce před Velikonoce, mezi Květnou nedělí a Zeleným čtvrtkem. Uměli moc dobře počítat ve svůj prospěch, ne v Ježíšův. A Ježíš o nich říká: "Toužebně jsem s vámi chtěl slavit tuto velikonoční večeři." Pro nás je to obrovská útěcha. Apoštolové v ten okamžik poslední večeře nebyli o nic horší, ale o nic lepší než my. Ježíš říká každému z nás: "Toužil jsem po tobě a dneska jsem si tě tady přál mít a děkuji ti, že jsi tady, že jsi přijal mé pozvání a že jsi přišel. S tebou chci slavit velikonoční večeři, s tebou chci slavit Hod beránka." Ježíš říká: "Toužebně jsem si přál, toužil jsem po tom". Bratři a sestry, po čem toužíme my? Mít klid, pokoj, nevidět žádné lidi, ať už mě nikdo neotravuje. Zase jsou tady ti stejní. Jak jsem říkal na začátku, někomu něco vykládáme, a po pěti minutách zjistíme, že to nemá žádný význam, že to za čtvrt hodiny můžeme vykládat znovu, a říkáme si: "Ať už mám klid, ať už všichni zmizí. Nechci nikoho vidět." A Ježíš říká: "Já jsem toužil všechny vás mít kolem sebe. Všechny vás. Známe vaše chyby, vaše slabosti, ale znám i vaše radosti, vaše touhy a vaše přání a chci vás mít kolem sebe." Bratři a sestry, to je tak upřímné pozvání, že pokud na ně neodpovíme: "Tak já jdu", pokud se z toho nebudeme radovat, tak jsme opravdu hodně natvrdlí.

Bratři a sestry, Zelený čtvrtek, to je den, kdy máme Ježíšovi svěřit svoje touhy, svoje přání, i ta nejtajnější, i to, co bychom před lidmi třeba nikdy nevyslovili, ale máme to udělat, jako to udělal potom Ježíš v Getsemane: "Otče, já bych si přál, ale jak chceš Ty." Nebojme se, Bohu můžeme říct cokoli, ale mějme odvahu k tomu připojit: "Ale jestli Ty budeš vidět, že je to pro mě dobré. Konečné rozhodnutí nechám na Tobě."

"Toužebně jsem si přál jít s vámi tohoto beránka dříve, než budu trpět." A když snědli toho beránka, vzal chleba a řekl: "Vezměte a jezte." Vzal kalich a řekl: "Vezměte a pijte." Proč? Protože chtěl s nimi zůstat, chtěl s námi zůstat. Můžeme o tom uvažovat ze všech možných stran, ale vyjde nám na konec z toho stejně jedno - chtěl s námi zůstat, protože nás má rád. My už jsme to slyšeli tolikrát, že je to takové bezzubé, ale vzpomeňme si na to, jaké to bylo, když se každý z nás poprvé zamiloval. Jak se tam střídalo štěstí, jaké to bylo vzrušení, jaké se tam třeba i objevily obavy, jak nám bušilo srdce a jak jsme chtěli být s tím do koho jsme se zamilovali. Ježíš chce být s námi, je zamilován do nás. Byl zamilován do svých dvanácti apoštolů, ale úplně stejně tak je zamilován do nás a proto udělal proměnu. Ale ta proměna nekončí tím, že z chleba se stane jeho tělo a z vína jeho krev. On neřekl: "Vezměte a uctivejte." "Vezměte a jezte, každý si přijďte, každý si vezte, abyste se proměnili i vy, abychom k sobě měli blíž, aby se i z vás stali apoštolové, ne jakýsi podivný a pofiderní spolek, ale moji učedníci. To je cílem této proměny.

A nakonec? Nakonec ještě jedna věta z dnešního evangelia: "A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti." "Projevit lásku do krajnosti." V dnešní době, bratři a sestry, je často problém projevit lásku. To je to, co nám chybí. Projevuje se zlo ve všech možných podobách. Malé, velké, hrubé, jemné zlo. Ale projevuje se láska? Ta otázka zní jinak: "Jsme připraveni, jsme ochotni projevit svou lásku?" Jestliže ano, toto je účinná zbraň proti zlu. Ježíš věděl, koho má před sebou - kdo uteče, kdo zapře, kdo zradí, kdo zůstane. Kdybychom to věděli my, tak bychom si je asi všechny zavolali a teď bychom jim to řekli: "Ty uděláš to, ty uděláš to, ty tohle. A počkej, já o tom vím, ty se budeš divit." Ne, Ježíš jim umyje nohy. Neumyl nohy jenom Janovi, který zůstal pod křížem. Umyl nohy i těm dalším, co utekli. Umyl nohy Petrovi, který zapřel, umyl nohy Jidášovi, který ho prodal. Projevil jim lásku až do krajnosti. Bratři a sestry, nevadí, že nám to nepůjde až do krajnosti. Nevadí, že to nebudeme umět tak stoprocentně jak Ježíš, ale mějme odvahu projevit lásku. To je lék, to je mast na všechny ty rány, to je cesta, jak z toho zla ven. Často si říkáme: "Co tady pomůže, co je silnější?" Projevit lásku. Všechny ty ostatní návody, všechny ty ostatní způsoby co a jak udělat nebo neudělat, to končí v nějaké slepé uličce. Tohle, co ukázal Ježíš, je cesta. Nelekejme se toho, že se nám budou smát, nelekejme se toho, že se nám budou posmívat, že na nás budou ukazovat, že budou říkat: "Jsou to blázni." Toto je cesta, která vede k cíli. Nenechme si to vzít. Uvědomme si, že na konci té cesty nás čeká Ježíš, který říká: "Já jsem tě pozval a já jsem rád, že jsi to moje pozvání přijal. Já chci být s tebou, chci tě posilovat na téhle cestě a proto jsem řekl: "Vezmi a jez, vezmi a pij. Já jsem ti projevil lásku až do krajnosti. Měj odvahu projevit ji i ty těm, kteří jsou kolem tebe."

Hle, člověk

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

09.04.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

VELKÝ PÁTEK

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 52,13-53,12](#); 2. čtení [Žid 4,14-16](#); [5,7-9](#); evangelium [Jan 18,1-19,42](#);

Bratři a sestry, včera jsme vstoupili s Ježíšem do večeřadla a rozjímali jsme společně nad jeho pozváním, nad tou větou: „Toužebně jsem si přál s vámi jít tohoto velikonočního beránka, dřívě, než budu trpět.“ A řekli jsme si, že to bylo osobní pozvání pro každého z nás. Ježíš toužil mít u sebe každého z nás. A dnes se dostáváme k závěru té věty: „Dřívě, než budu trpět.“ Dnes si připomínáme Ježíšovo utrpení. Proč? Jaký to má význam, připomínat si smrt jednoho člověka? Slyšeli jsme zprávu o Ježíšově utrpení a jeho smrti podle Jana. Apoštol Jan, evangelista Jan v té své zprávě, ve svém líčení dopodrobna popisuje proces, který Židé a potom Římané s Ježíšem provedli. Byl to proces naprosto zmanipulovaný, kde obžalovaný neměl právo se hájit, kde žalobci vlastně nepřinesli žádné důkazy a přesto on zemřel.

Chtěl bych se společně s vámi teď zamyslet nad jednou větou, nad jedním výrokiem, který v tomto zmanipulovaném soudním procesu řekl Pilát, ten, který tam byl poslán, aby dozíral na právo a spravedlnost: „Hle, člověk!“ Je to věta, která bývá citována velmi často, a všichni známe okolnosti: zbičovaného Ježíše, v plášti a s trnovou korunou, Pilát nechá ukázat proto, že doufá, že velerada řekne: „Tak dobře, to stačí. Už si toho vytrpěl dost.“ Ale v tomhle se Pilát přepočítal. Oni, když uviděli krev, tak je to naopak ještě víc vzrušilo, vyprovokovalo to touhu po další krvi. Abychom pochopili, proč velerada a ti starší tolik usilovali o Ježíšovu smrt, musíme udělat takovou menší okliku. My žijeme v době, kdy není problém na někoho podat to, čemu se říká trestní oznámení. V okamžiku, kdy se mi v podstatě ten druhý jenom trošku nelíbí a já mu budu chtít zlepšit život, tak něco napíši a pošlu to na patřičná místa. Ta patřičná místa se tím budou muset zabývat, bude to stát spoustu peněz, spoustu námahy a často to skončí tím, že se ta věc takzvaně odloží. Prostě ani tak, ani tak. U Židů to nebylo možné. Jestliže u Židů někdo vyvolal soudní proces, tak byl na konci toho procesu vždycky někdo odsouzen. Buď byl odsouzen obžalovaný, když mu prokázali vinu, když obžalovanému vinu neprokázali nebo naopak, když on prokázal, že je nevinný, byl odsouzen žalobce. Může se nám to zdát kruté, ale mělo to své nesporné výsledky. Lidé si moc dobře rozmysleli, než někoho z něčeho obžalovali. V tomto židovském soudu před veleradou byl Ježíš odsouzen na smrt. A teď šli za Pilátem, potřebovali, aby to potvrdil. Tam to bylo jak u soudu našeho. Bylo možné, aby Pilát řekl: „Nenalézám žádné viny. Běžte všichni domů. Konec.“ Ale ti starší, žalobci, oni vědí, že pokud Ježíš bude osvobozen, tak národ, Židé, se na ně budou dívat jako na křivé žalobce, jako na křivé svědky, jako na ty, kteří si něco vymysleli. Ztratili by tvář. Nebyli by odsouzeni, ale ztratili by vliv. A proto pořád dokola na Piláta tlačí, přestože on říká: „Nenalézám žádnou vinu.“ Nepřinášejí žádné nové důkazy, ale tlačí a v podstatě toho Piláta ukřičí.

Pilát se několikrát pokouší Ježíše zachránit. V jednom momentě se pokouší také si udělat ze Židů legraci. Je to taková vysoká hra, taková vysoká kalkulace. A Pilát netuší, že je částí Božího plánu. Je to v té větě, kdy on ho vyvede a říká: „Hle, člověk!“ On to řekl řecky a použil slovo anthropos, což v té době neznamenal jenom obyčejný člověk, to znamenalo člověka, který je v poutech, který je spoutaný. Abychom pochopili, jak si z nich chtěl udělat legraci, jak je chtěl zesměšnit, vzpomeňme si na to, že on několikrát před tím říká: „To je váš král? Vašeho krále mám ukřižovat?“ Vyvedl ho také před lidi a řekl: „Hle, váš král.“ A teď říká: „Hle, váš člověk.“ Když ho nechal zbičovat. Jinými slovy on tedy taky říká: „Snad si nemyslíte, že jsem vám naletěl a že věřím, že tenhle ubohý, rozbitý člověk by byl nějak nebezpečný římskému císaři.“ Chtěl je ponížít, ale oni si toho vlastně ani nevšimli a jenom křičí: „Ukřižuj!“ Pro nás je ale důležité to slovíčko „člověk“. Člověk v poutech, spoutaný člověk, člověk v okovech. Jak víme, na Ježíšovi se naplnila všechna proroctví, všechny předobrazy ze Starého zákona. A tohle slovíčko, ten člověk v poutech, ten stejný výraz, který použil Pilát, je v Písmu svatém ve Starém zákoně jenom jednou. Použil toto slovo prorok Samuel, když byl poslán k Saulovi (Saul byl úplně první židovský král) a když dostal příkaz, aby ho pomazal na krále, tak mu říká: „Ty jsi člověk, kterého si vyvolil Hospodin, aby pečoval o můj lid.“ Jinými slovy: „Ty budeš spoután touto službou, uvědom si, že to, že budeš králem Izraele, bude pro tebe břemeno. Ty se nestáváš králem proto, aby oni tobě sloužili, ale aby ty ses staral o ně.“ Saul to nesplnil, proto ho Bůh zavrhl a vybral si Davida. Ale je to předobraz. [...] Člověk Ježíš – to je ten nejlepší člověk, jaký kdy na této zemi žil. To je člověk, jak si Bůh přál mít nás všechny lidi. Bez chyby, bez hříchu. Člověk, který je obrazem Božím. UVědomme si, že lidé pořád hledají definici, kdo to je člověk. A Písmo svaté hned na začátku říká: „Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jako muže a ženu je stvořil.“ To je ta korunka stvoření, to je ten zlatý hřeb. Ale ono u toho nezástalo. Člověk to pokazil a můžeme říct, že od pádu do hříchu každý z nás, každý člověk má dvě tváře. Koncilní dokument o církvi v dnešním světě začíná slovy: „Radost a naděje, úzkost a bolest lidí dnešní doby jsou radostí a úzkostí církve.“ A potom dál tenhle dokument pokračuje a říká: „Člověk je na jedné straně schopen toho nejlepšího, ale na druhé straně také toho nejhoršího.“

Bratři a sestry, jsme schopni poslat na charitu velké částky peněz, ale přitom jsme schopni se hněvat se svým sousedem. Jsme schopni mluvit o lásce, o přátelství, o porozumění, a jsme schopni se udávat a posílat na sebe různá oznámení. Jsme schopni toho nejlepšího, ale i toho nejhoršího. Jsme schopni zamilovat se a chtít dobro pro druhého, ale také nás trápí moc a moc velká sebeláska, kdy uděláme sebe mírou všeho a hledáme svůj prospěch. „Hle, člověk!“ Takový je dnešní člověk, takový byli lidé v době Ježíšově. A Bůh říká: „Člověče, já tě od toho chci vysvobodit. A proto se dívej na člověka Ježíše, na člověka, který se zřekl své vůle a řekl Otci: „Ano, jak Ty chceš.“ Cesta, jak se posunout dál, je v tomto: zřeknout se, něco ztratit, tak, jako to ztratil Ježíš. Bratři a sestry, po nás nikdo nežádá, abychom ztratili svůj život. Ale je tady spousta věcí, které bychom měli udělat po vzoru Ježíšově. Jenom dvě věci, které nám ukazuje dnešní evangelium, dnešní pašije. Soud. Často pronášíme rychlé soudy, ukvapené soudy. Často věnujeme lidem jenom jeden letmý pohled: „Nemám čas. Nezdržuj.“ A na základě toho letmého pohledu právě potom proneseme ten rychlý soud. Kéž nám Bůh pomůže, abychom se tohohle zbavili. Kéž nám dá odvahu a sílu podívat se na lidi, kteří jsou kolem nás, i na ty, kteří jsou nám nepříjemní, i na ty, které nemáme rádi. Ať si uvědomíme: to je člověk. Třeba spoutaný něčím. Ale Bůh mi ho poslal do cesty a já s tímto člověkem mám ztratit svůj čas, svou energii, svoje schopnosti. Já nemám tohohle člověka během 5 minut odsoudit, ale já mu mám podat ruku. Bratři a sestry, kdykoliv budeme mít chuť pronášet ty rychlé soudy a kdykoliv budeme ochotni dívat se takhle povrchně, vzpomeňme si na Ježíše Krista na kříži a uvědomme si, že on na tom kříži visí proto, abych já se tohohle vyvaroval, aby mi dal sílu tohohle se zbavit, abych řekl: „Ježíši, já chci být člověk. Já chci být

Homilie 2003

---

takový člověk, jaks byl Ty. Já chci být člověk, který vidí, má otevřené oči. Já chci být člověk, který má připravenou ruku k tomu, aby ji tomu druhému podal. Rozhodně nechci být ten, který ukvapeně a rychle odsuzuje.“

Bůh nám nedá zahynout v Rákosovém moři

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

10.04.2004 - sobota, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ (Velikonoční vigilie)

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Gn 1,1-2,2](#); 2. čtení [Gn 22,1-18](#); evangelium [Mt 28,1-10](#);

Bratři a sestry, takovou hlavní a určující myšlenkou po celou dobu postní pro nás byla příprava na křest nebo, můžeme říct, pro většinu z nás obnova našeho křestního vyznání. Dneska jsme slyšeli celkem sedm čtení z Písma svatého. Dvě jsme vynechali, mělo by se jich číst devět, ale to už by bylo asi pro nás skutečně moc. I tak asi je těžké z celé té nabídky si vybrat a neztratit se v tom. Takže, když bych měl trošku nějak napovědět, trošku pomoci, tak která ta čtení byla nejdůležitější? No, tak samozřejmě o tom, že ženy našly prázdný hrob, a potom v pořadí třetí čtení ze Starého zákona z Druhé knihy Mojžíšovy o tom, jak Izraelité unikli svým pronásledovatelům, jak přešli suchou nohou přes Rákosové moře a z egyptského otroctví se dostali do svobody. A toto všechno nám připomíná křest. Jak ten odvalený kámen, tak to, že ti Židé se zachránili. V první církvi, když byli většinou křtěni dospělí lidé, tak byli až na výjimky pokřtěni tzv. ponořením. V církvi vzniklo takové zvláštní zařízení v každém kostele, kterému se říká baptisterium. Je to takový bazének, kde, když se naplnil, bylo asi do pasu vody, a do tohoto bazénku se sestupovalo po schodech. Ale, co bylo zvláštní, tak ta schodiště tam byla dvě. Řekli bychom, jedno nalevo a jedno napravo. Když mělo dojít ke křtu dospělého, tak první tam sestoupil biskup s jáhnem, který mu pomáhal. Potom přišel ten, kdo měl být pokřtěn, se svým kmotrem. Sestoupili po jedné těch schodech a biskup se zeptal toho, kdo chtěl být pokřtěn: „Věříš v Boha Otce?“ On řekl: „Ano.“ Biskup mu dal ruku na hlavu a celého ho ponořil. Potom, když ten se vynořil, tak se ho biskup zeptal podruhé: „Věříš v Ježíše Krista?“ Ten dotyčný znovu řekl: „Ano.“ a biskup ho znovu ponořil. A potřetí: „Věříš v Ducha svatého?“ A třetí odpověď: „Ano.“ a třetí ponoření. A potom? Po tomto křtu vlastně ten nově pokřtěný člověk už se nevracel a nevystupoval po těch schodech, kterými přišel, ale odešel na druhou stranu, po druhých schodech. I ta stavba, řekli bychom, tohoto ryze praktického zařízení, které sloužilo ke křtu dospělých, měla symbolický význam: to, že ten nově pokřtěný začíná něco nového, že se nevrací k tomu starému, ale že v jeho životě nastává nějaká nová skutečnost.

Bratři a sestry, v životě každého z nás jsou takové okamžiky, kdy se pro něco rozhodneme, když se třeba pro to i nadchneme a řekneme si: „Ano, tak já to udělám.“ To rozhodnutí, to je okamžik, nebo třeba to může trvat jeden dva dni, než to v nás dozraje. Ale je to časově krátké období. A potom? Potom nastane třeba dlouhé období realizace toho, co jsme si předsevzali. A tady v tom druhém, třeba i dlouhém období člověk si říká: „A má to cenu? Mám pravdu? Má to cenu přinášet tolik obětí? Má cenu se zapírat?“ A jsme v pokušení to vzdát, opustit to své prvotní nadšení, to prvotní rozhodnutí, to první odhodlání. Židé se nadchli pro Mojžíše. Napřed se jim nechtělo, moc mu nevěřili, když přišel. Ale když začaly egyptské rány, tak se nadchli a řekli: „My půjdeme.“ Ale po prvním půldnu cesty už se jim to začalo jevit nějaké divné. Před nimi bylo moře, za nimi faraonovy vojáci. A začali křičet na Mojžíše. První věta, kterou jsme slyšeli v tom třetím čtení, byla právě, že Bůh řekl Mojžíšovi: „Co ke mně křičíš? Poruč synům Izraele, ať táhnou dál.“ Je to takový rozkaz. Ono někdy v těch chvílích, které jsou tak nějak vypjaté, je potřeba dát takový jasný rozkaz, co dělat. „Jděte dál a uvidíte. Já se o vás postarám.“ Ale přiznejme si všichni, že to je těžké, tenhle rozkaz poslechnout. To je otázka víry, důvěry. „Opravdu se o mě ten Bůh postará? Přede mnou moře, nalevo napravo poušť, za mnou faraonovy vojáci. To není zrovna záviděníhodná situace.“ Bůh to proměnil a to moře, které vypadalo, že je zahubí, se pro ně stalo bránou do svobody. Ale tohle bylo možné jenom proto, že oni uvěřili. Bůh je přivedl až k tomu moři a teď jim řekl: „Běžte.“ A když by oni řekli: „My nepůjdeme, my tady zůstaneme, my tady budeme otročit.“ tak by s nimi nic nenadělal, protože Bůh nám dal svobodu. Bratři a sestry, Izraelité překročili tady tuto hranici a prošli do svobody, ale potom se celých čtyřicet let učili, jak s touto svobodou žít, jak ji používat, jak ji nakládat, jak s ní hospodařit. Velikonoce pro Židy, to byly skutečně dva tři dny, když se rozhodli a šli z Egypta. Ale potom je tady těch čtyřicet let, to dlouhé období, kdy si taky mockrát říkali: „Mělo to cenu? Neměli jsme tam zůstat?“

Bratři a sestry, uvědomme si, že Velikonoce, to je několik dnů v roce, kdy k nám Bůh promlouvá intenzivněji, kdy nám intenzivněji říká: „Mám pro tebe nachystané svoje dary. A chci ti je dávat po celý rok, nejenom o Velikonocích. Ale je na tobě, jestli ty ten krok uděláš, jestli mi uvěříš, že tě ty vody Rákosového moře nepohltní, jestli mi uvěříš, že tě nebudou pronásledovat faraonovy vojáci. Je na tobě, jestli mi uvěříš, že ten hrob byl opravdu prázdný a že kámen byl odvalený a já jsem živý.“ Tohle už za nás nikdo neudělá. Bůh nám nabízí svou pomoc, svou posilu. Ale tento krok víry musí udělat každý z nás, každý z nás sám. Bůh nás k němu zve, ale nenutí. Bratři a sestry, než se nějak rozhodneme, zamysleme se nad tím a vzpomeňme si, co všechno Bůh pro nás udělal, co všechno pro nás vykonal. A potom s velkou důvěrou, než budeme odcházet teď z kostela, tak mu řekneme: „Ano, Bože, já v Tebe věřím. A nejenom teď o Velikonocích, ale i potom, v ty další dny, kdy to třeba nebude tak sváteční a kdy to bude třeba ještě i těžší.“

Marie Magdaléna zůstala se svým Pánem

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

11.04.2004 - neděle, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ (ve dne)

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sk 10,34a.37-43](#); 2. čtení [Kol 3,1-4](#); evangelium [Jan 20,1-9](#);

Bratři a sestry, v noci jsme slyšeli zprávu o Ježíšově zmrtvýchvstání tak, jak ji zaznamenal Lukáš, a teď jsme slyšeli, co o tom říká Jan. Říká se v ní, že úplně první, kdo tam byl, byla Marie Magdaléna. Dokonce se říká, kdy to bylo - ještě za tmy. Takže, když budeme hledat časový okamžik, kdy tam asi byla, tak nám vyjde něco mezi čtvrtou a pátou hodinou ranní. Skutečně si přivstala. Teprve po ní tam přišly ženy, které nesly vonné masti a plátna, aby dokončily pohřební obřady. Mezitím ale ona odešla pro apoštoly a pak se tam vrátila s Petrem a Janem.

Bratři a sestry, všimněme si, proč tam jde Marie Magdaléna. Ty ženy, to víme - protože nesly ty masti a chtěly dokončit to, co už nestihly dodělat v pátek. Ale ona tam nejde z žádného praktického důvodu. Ona tam jde ze zájmu. Uvědomme si, že Ježíš Kristus toho pro Marii Magdalénu mnoho udělal a ona mu potom byla za to velmi vděčná a doprovázela ho vlastně všude, i pod kříž. A ona má o Ježíše zájem, protože v něm poznala někoho, kdo měl zájem o ni, o její problémy, o její nemoci, o její hříchy, a ona není taková, že by řekla: "Konec, skončilo to", ale chce, aby to pokračovalo nějakým způsobem. Neví jakým způsobem to bude pokračovat, protože z její řeči, když přijde k apoštolům, tak je zřejmé, že neuvažuje o tom, že by Ježíš žil, že by vstal z mrtvých, protože mluví o tom, že někam odnesli mého Pána. Ale zase nemluví o tom v tom smyslu: "Někam se ztratilo mrtvé tělo." "Můj Pán je někde pryč a já nevím, kde je a já ho chci najít." Nazývá ho svým Pánem a to ukazuje, proč tam šla - chce mu být blízko.

Bratři a sestry, Marie Magdaléna je vzorem pro všechny lidi, kteří jednají nezištně, ze zájmu o druhé, ze zájmu o to pomoci, být nablízku. Všimněme si, kdo je první u hrobu - Marie Magdaléna a Jan, ti dva, kteří stáli pod křížem. Ono to tak v životě chodí pořád, že ti lidé, kteří mají zájem, tak ho mají vždycky. To jsou lidé, kteří jsou vnímaví pro bolesti druhých a nesou je s nimi, a zároveň tito stejní lidé jsou vnímaví i pro radost a jsou schopni sdílet radost s druhými. A ti, kteří jsou nějak uzavřeni do sebe a kteří jsou, můžeme říct, i tupí, tak tito lidé jsou uzavřeni a tupí vždycky, ať jde o radost, o bolest, o cokoliv. Takže ti, co byli první pod křížem, tak jsou první u hrobu. Ti, co prožívali s Ježíšem jeho bolest, jeho utrpení a můžeme říct jeho prohru před světem, tak s ním také první prožívají tu radost z vítězství, protože chtěli. Oni chtěli být pod křížem a chtěli být u toho hrobu první. Vlastně v tenhle moment navazují na myšlenku, kterou už jsem tady přednesl v noci o tom, že Bůh řekl Židům v Egyptě: "Můžete být svobodni." Dovedl je až k Rákosovému moři a řekl jim: "A teď je na vás, jestli tam půjdete, jestli přejdete nebo jestli se zastavíte." Oni si všichni - Petr, Jan, Magdaléna - mohli říct, když pochovali Ježíše v pátek: "Tak je konec. Konec a půjdeme si po svém. Musíme si zajistit svůj život, na Ježíše nemůžeme spoléhat." Ale oni to neudělali, oni pořád chtěli zůstat se svým Pánem. Teď se dozvěděli, že tento Pán žije. Dalo jim to velkou práci tomu uvěřit. Necháпали to, byl to pro ně úplně stejný šok, jako když zjistili, že je odsouzený k smrti a že umřel na kříži. A oni se učí žít s touto pravdou, s touto skutečností, že Ježíš vstal z mrtvých. Nejde jim to, ale oni se tomu snaží uvěřit. Bratři a sestry, my s tím budeme mít třeba taky problémy, taky nám to nepůjde hned. Není to jednoduché s vírou. Bůh od nás nečeká, že to bude hned na sto procent, ale čeká, že tak, jako apoštolové a Marie Magdaléna, i my budeme chtít zůstat se svým Pánem.

Když se mluví o víře, tak se hledají všelijaké definice. Já jsem si vzpomněl na jeden příběh. Možná jsem vám ho už vyprávěl, je takový trošku úsměvný, asi to pravda nebyla - spíš je to takový katechetický příběh, ale dobře vystihuje, co je to víra a jak je někdy těžké věřit. Ale také tento příběh vysvětluje, že víra se týká našeho všedního každodenního života.

Tak ten příběh: V jedné zemi dlouho nepršelo a už to vypadalo, že z toho bude katastrofa, a tak v jedné farnosti kněz svolal věřící a říká: "Přijďte dnes odpoledne, budeme se modlit za déšť." Přišli odpoledne všichni, kostel nabitý, farář se postavil mezi ně, tak si je změnil a říká jim: "Vždyť vy vůbec nemáte víru." Oni říkají: "Jak to, vždyť jsme přišli, chceme se modlit za déšť." On říká: "No to jo, ale vždyť nikdo z vás si nedonesl deštník."

My to známe, bratři a sestry, my to všechno víme, ale velká potíže je v tom, že nám to pořád nějak nejde dát do toho našeho obyčejného života, že my na to potom, když na to přijde, zapomeneme, že to přehluší spousta jiných starostí. Zkusme si udělat takové velikonoční předsevetí: "Chci počítat se svým Pánem. On toho pro mě mnoho udělal, tak, jako pro Magdalénu, pro Jana, pro Petra, On toho tolik udělal i pro mě a já ve svém životě na něho nechci zapomenout. Chci s ním být v radosti i v bolesti, chci být vnímavý pro radosti i bolesti lidí kolem mne, chci být nablízku mému Pánu a když nebudu vědět, kde je, chci ho hledat a nikdy, nikdy to nechci vzdát."

O Ježíši věrohodně a srozumitelně

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

12.04.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Pondělí velikonočního oktávu

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sk 2,14.22-33](#); 2. čtení [Mt 28,8-15](#);

Bratři a sestry, nacházíme se na samém konci velikonočních svátků. Vlastně to, čemu se říká Velikonoční třídění skončilo včera večer a dnešním dnem začíná doba velikonoční. V podstatě jsme se po pět dnů scházeli tady v kostele, abychom si připomínali takové, můžeme říct, ústřední okamžiky naší spásy, naší záchrany. Těch myšlenek bylo velké množství a je naprosto i takové přirozené, že člověk z toho cítí trochu únavu a že si třeba říká: „Tak, a co si z toho mám vybrat? U čeho se mám zastavit?“ A právě proto je zde doba velikonoční. Je to dlouhé období, stejně dlouhé jako doba postní, a my máme zažít v sobě, utřídit v sobě všechno to, co jsme slyšeli, nebo aspoň část z toho – to, co nás nějak oslovilo a to, co si vlastně chceme uchovat z Velikonoc. Můžeme říci, že jako doba postní měla za cíl, abychom se podívali do svého nitra, každý sám do sebe, abychom přemýšleli o svém základu, o svém duchovním životě, tak doba velikonoční je zase obrácena navenek a my máme přemýšlet o svém působení navenek, o našem působení na ty, kteří jsou kolem nás, o působení církve navenek. Jako doba postní byla zamyšlením a obrácena pohledem dovnitř, doba velikonoční je obrácena ven. Budeme vlastně o tom číst úryvky z Písma svatého. Už dnes jsme začali o tom, jak apoštol Petr mluví o letnicích k Židům, kteří přišli do Jeruzaléma. Už jsme vlastně četli i včera o tom, jak Maří Magdaléna přišla k apoštolům a zvěstovala jim, že Ježíš je někde pryč a že je potřeba ho hledat. Tady toto zvěstování, to obrácení se navenek, k těm, kteří, můžeme říct, nějakým způsobem ještě v církvi nejsou nebo ji hledají nebo ji i nehledají, je velice těžké, velice obtížné. Ale často to probíhá jinak, než třeba my bychom si plánovali.

V evangeliu jsme slyšeli o tom, jak Bůh použil dokonce i vojáky, kteří byli cizinci, byli to pohané, ale i oni byli vtaženi tady do tohoto plánu, do plánu, který Bůh měl. A oni byli takovou nabídkou pro velekněze a starší. Římské vojáky určitě nespali v noci. To si nemohli dovolit, to by s nimi špatně dopadlo. Taková praktická otázka zní: co ti vojáci tedy vlastně viděli? No, viděli kámen. Ten kámen byl na hrobě a pak byl vedle. Jestli viděli něco víc, nevíme. Jestli viděli anděla nebo neviděli, to už se nikdy my nedozvíme. Pána Ježíše určitě neviděli, protože Pán Ježíš už se tady od toho okamžiku zmrtvýchvstání ukazoval jenom tomu, komu chtěl. A ti vojáci tam nebyli. Ale co ti vojáci mohli vidět? Mohli vidět třeba ty ženy, které tam přišly a ke kterým se připojil Ježíš. Nebo mohli vidět Maří Magdalénu, která s někým mluví, a toho někoho oni neviděli. Chápete, že to je situace přinejmenším podivná, když vidím člověka, který s někým mluví, a já toho druhého nevidím. Takže ti vojáci to brali takhle: „Tady se děje něco zvláštního. Ten hrob byl zavřený, naráz je otevřený, nikdo tam nepřišel,“ to oni dobře věděli, „nikdo z lidí, a je prázdný. A nikdo nic nikam neodnášel.“ A tohle vlastně oni řekli velekněžím a starším, zprávu, která je ryze založena na rozumu, v které je několik otazníků, na které oni neodpovídají, a naopak oni vlastně čekají, že velekněží jim tady to nějak pomohou vysvětlit. Ale nedočkali se toho. Pro velekněze a starší toto byla další taková nabídka od Boha, protože ti vojáci rozhodně nebyli Ježíšovi příznivci, to nebyli jeho učedníci. A velekněze a starší mohlo napadnout, že se tu skutečně děje něco mimořádného. Možná je to napadlo, to nevíme, ale oni se rozhodli zůstat na té své pozici: „Ježíš je lhář, Ježíš rozhodně není syn Boží.“ I teď vlastně, když přicházejí lidé, kteří jsou naprosto nestranní, spíše by se řeklo, že jsou proti Ježíšovi, a podávají takovéto svědectví, ani tohle nepřijímají. Je to škoda.

Bratři a sestry, naopak cílem kázání apoštola Petra je dokázat, že Ježíš je věrohodný, spolehlivý. Petr na to jde přes Davida. Dodneška v Jeruzalémě Židé mají Davidův hrob a je tento hrob ve velké úctě. Konec konců, David vlastně byl zakladatel královské dynastie, takový král, který stál na počátku rozmachu jejich říše a je pro ně velkým symbolem. A Petr tedy začíná od Davida a chce ukázat, že Ježíš je novým Davidem, pokračovatelem. Nebo můžeme říci, že naopak na Ježíšovi se naplnila všechna ta prorocství a David byl takovým Ježíšovým předobrazem. A říká jim to způsobem, který je pro ně srozumitelný. To oni všechno znali. Protože se tam v Písmu svatém mluví: „Mám Pána před očima stále, je mi po pravici, abych se neviklal. Ano, i mé tělo odpočine v naději, neboť mě nevydáš podsvětí napospas. Nedopustíš, aby tvůj svatý podlehl porušení.“ On jim říká: „Tohle David říká o Mesiáši. Tím Mesiášem je Ježíš.“ Co já tím vším chci říct? Že když my teď v té době velikonoční máme přemýšlet o tom, abychom byli i my věrohodní, jak to udělat, abychom byli věrohodní pro tento svět, pro naši farnost, pro naše okolí? Jakým způsobem oslovit naše okolí, aby to pro ně bylo pochopitelné? Petr mluvil pro Židy a bylo to pro ty Židy pochopitelné, pro nás už to tak pochopitelné není.

Bratři a sestry, my totiž často používáme slovník, který je skutečně náboženský. Většina z nás byla pokřtěna jako malé děti, dostali jsme se k víře jako malí a hodně těch věcí bereme jako samozřejmost, i třeba to, že Ježíš vstal z mrtvých. Ale když o tom uvažuje někdo nevěřící, kdo se k víře propracovává, tak je to pro něho těžké. Známe to i z Písma svatého. Když přišel Pavel do Athén, vykládal o Ježíšovi, o Bohu. Všechno brali, v okamžiku, když použil termín ‚vstal z mrtvých‘, tak řekli: „No, na to nemáme čas, poslechneme si tě někdy jindy.“ Vzali to jako pohádku a skutečně odešli. A tak se může stát a stává se to, že pro mnoho našich současníků mluva a termíny, které my používáme a které nám připadají samozřejmé, jsou naprosto nepochopitelné. Dneska ráno jsem si pustil rádio, měl jsem chvíli čas, a tam zvali, dávali tipy na tento den, jak ho prožít. Tak bylo tam pozvání na hrad Křivoklát, bylo tam pozvání do zoologické zahrady v Plzni, že tam mají mladé opičky a kůzlátka, a potom taky, v řadě, bylo pozvání do benediktinského kláštera ve Stříbře, který je obnovený, je vzácný tím, že autorem architektury je stavitel Santini, a to mezi jiným, kdo by jako ještě měl náladu: „... tak tam ještě můžete zůstat na mši.“ Může nám to připadat divné, ale to je realita. To je realita a my s touhle realitou musíme počítat.

Bratři a sestry, my nemáme nějaký hotový recept, že bych vám tady rozdal letáky a řekl: „Tak, teďka vyjdete a budete vykládat tohle.“ a všichni se obrátí a příští neděli už ten kostel bude plný a nebude stačit. Nemáme nic takového. O to je to těžší. My musíme se namáhat, prosit Boha, aby nám pomohl, aby nám ukázal, jak oslovit, aby to bylo věrohodné a aby to bylo srozumitelné. Tak to dělal apoštol Petr, tak to dělali ostatní apoštolové, my o tom uslyšíme teď v době velikonoční. A tady ta otázka je pořád stejná, už dva tisíce let. Ale co je taky stejné a na co se můžeme spolehnout, je to, že nám pomůže Duch svatý. Tak, jako pomáhal Petrovi. Protože tady nejde o to, že to bude naše dílo, moje práce, protože nikdo z nás

Homilie 2003

---

není Spasitel, Zachránce, ale my na toho Spasitele chceme ukazovat. Věrohodně a srozumitelně. Tak, jak to dělali apoštolové. Prosme za to, aby se nám to v letošní době velikonoční aspoň trochu podařilo.

Ježíš je pro mě Pán a Bůh

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
18.04.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce*

2. neděle velikonoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sk 5,12-16](#); 2. čtení [Zj 1,9-11a.12-13.17-19](#); evangelium [Jan 20,19-31](#);

Často se mluví o apoštolu Tomášovi jako o nevěřícím Tomášovi a bývá tam taková výzva k tomu, že my nemáme být jako on. My bychom naopak měli být jako on, protože on byl velice upřímný. V okamžiku, kdy měl pochybnost, nestyděl se za to vyslovit tuto pochybnost a říct: „Já něčemu nerozumím, něco mně není jasné.“ Ale hned taky řekl, co by chtěl udělat pro to, aby tu pochybnost odstranil. V tomto bývá problém většiny z nás. Mnoho lidí nechce ty pochybnosti odstranit, prostě nenamáhají se. V okamžiku, kdy Tomáš s pomocí Ježíše tu svoji pochybnost rozptýlil, odstranil, tak se tam objevilo krásné vyznání: „Ježíš je pro mě Pán a Bůh.“ Zase: je to spontánní, je to upřímné. Tomáš se nestydí vyznat to, co ve svém nitru cítí. A tenhle Tomáš od tohoto okamžiku, kdy se přesvědčil o tom, že Ježíš je jeho Pán a Bůh, tak si za tímhle svým vyznáním stojí celým svým životem. Taky vlastně potom pro Ježíše svůj život položil.

Bratři a sestry, my bychom si měli udělat čas teď o Velikonocích a zamyslet se nad tím, kým je pro mě Ježíš. Je pro mě mým Pánem a Bohem? Nebo je jenom nějakým pomocníčkem, kterého volám, když mi teče do bot a je mi zle? Je někým, kdo mi pomáhá lepít záplaty na mém životě? Anebo je opravdu ten, se kterým počítám, kterého beru vážně? Nebudme tedy jenom těmi, kteří Boha volají, když je nám zle, ale udělejme to jako Tomáš. Pokud máme nějaké pochybnosti, snažme se to vyjasnit. Buďme k Bohu upřímní a nebojme se vyznat to, co je v našem srdci. A hlavně, hlavně počítejme se svým Bohem, udělejme mu místo a řekněme mu mimo toho, že třeba on je náš Pán, tak mu taky řekněme to, že ho chceme brát jako svého nejlepšího přítele, jako toho, o kterém víme, že je nám nablízku a ten, který počítá s námi. Udělejme si tedy ten čas a přemýšlejme o tom, kým a čím je pro mě Ježíš.

Dobrý pastýř

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

02.05.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

4. neděle velikonoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sk 13,14.43-52](#); 2. čtení [Zj 7,9.14b-17](#); evangelium [Jan 10,27-30](#);

Bratři a sestry, když se řekne "dobrý pastýř", tak se nám vybaví před očima takové ty krásně malované sladké obrazy a obrázky, ze kterých doslova vyzařuje, čiší taková idyla, dobrá pohoda, harmonie. Přesto ale tahle myšlenka dobrého pastýře nám chce připomenout něco jiného. Nejstarší vyobrazení v katakombách jsou Pána Ježíše jako beránka a jako dobrého pastýře. Ještě dřív, než začali křesťané malovat a zobrazovat Ježíše na kříži, tak ho zobrazovali jako dobrého pastýře anebo jako beránka. Proč? Ona to pro židy a pro první křesťany byla taková důležitá věc, protože tehdy se mnoho lidí právě živilo zemědělstvím, chovem dobytka, a byla to pro ně otázka života a smrti. My žijeme úplně v jiném podnebí, úplně v jiné krajině, a to co nám připadá samozřejmé, tak v krajinách, které už se blíží k subtropickému pásmu, tak to je problém. Tam pastýř chodí a hledá pro svoje stádo zelenou trávu a hledá vodu. Teď na jaře je to dobré, ale tak za měsíc už to tam začne být všechno vyprahlé, hnědé a skutečně bez života. Život je pouze tam, kde je voda. Izraelité se s tím termínem "dobrý pastýř" setkali už v době svého otroctví v Egyptě, kdy můžeme číst na různých egyptských nápisech, že faraón je dobrý pastýř. Egypťané tím chtěli vyjádřit, že ten panovník se o ně stará a za to že oni mu projevují úctu. Židé to tam viděli, slyšeli, a když odešli z Egypta tak si tenhle pojem odnesli s sebou a prvním, kdo byl mezi Izraelity označen jako dobrý pastýř, byl Mojžíš. A zase tam šlo o otázku přežití na poušti. Když židům něco chybělo, přišli za Mojžíšem, Mojžíš prosil Boha a Bůh to dal - vodu, manu, křepelky. Přežili. Čili to nebyla otázka nebo záležitost nějakého obrázku pěkně vyvedeného v barvách, ale pro ně to byla zkušenost - Bůh se o nás postaral. On nás čtyřicet let vodil na poušti. On nás dovedl do země, na kterou jsme neměli nárok, ale On nám ji dal a my jsme do ní vešli.

Bratři a sestry, my si často říkáme, že nám v něco životě chybí. Může být. A jsme proto nešťastní, že nám něco chybí. V první řadě bychom se měli zamyslet, jestli to, co nám chybí, opravdu potřebujeme, a potom bychom se určitě měli zamyslet nad tím, co nám nechybí, co máme, a bylo by určitě zajímavé udělat si seznam - toho co mám, toho, co každý den dostávám od Boha, toho jak On se o mě stará. Tenhle seznam by byl určitě hodně dlouhý. Možná bychom potom na té druhé straně, ve druhém sloupci mohli uvést něco, co se nám zdá, že nám chybí. Ale dostáváme toho každý den tolik a tolik a kdybychom to nedostávali, kdyby se o nás Bůh nestaral, tak potom by nám bylo opravdu zle.

Bratři a sestry, jak jsem říkal na začátku mše svaté, my dnes máme poděkovat za tuhle Boží starost, ale máme si uvědomit, že i my máme starost o druhé v tom hmotném i duchovním slova smyslu. O tom, jak se starali Pavel s Barnabášem, to jsme slyšeli v prvním čtení. Oni navštívili postupně tři města v Malé Asii, v dnešním Turecku, Ikonium, Listru a Derbe. Všude byli přijati. Mnoho lidí rádo slyšelo to, co jsme slyšeli my teď: "Bůh má o vás zájem, nejste mu lhostejní. On se o vás stará a chce se o vás starat ještě víc, ale vy mu to musíte nějak dovolit". Ale také tam byli lidé, kteří na ně žárlili. Víte, to je asi hlavní problém. Ne že by lidé byli lhostejní, i dnes, ale vždycky se najde nějaký žárlivec, nějaký šťoural, kterému vadí, že ten druhý má úspěch, že ten druhý vůbec něco dělá, a tak do toho začne rýpat, začne tam hledat chyby, no a protože my jsme lidé, lidé chybující, tak vždycky se tam nějaká chyba najde, a už je rozkol hotový. Všimněme si, koho tito žárliví lidé použili, aby Pavla vyhnali - zbožné ženy z vyšších vrstev. Ne nějaké lidi, kteří by nic neznamenal, ne lidi, kteří by neznali Boha, kteří by byli považováni za takový odpad společnosti, ale ty, kteří byli, můžeme říct, na špic, ve předu. Tam by mohli být i muži, to neznamená, že se to týká jenom žen, to se týká všech.

Bratři a sestry, Pavel a Barnabáš byli tak plní té myšlenky zvěstovat Boha, který se stará o lidi, že oni se zachovali podle přísloví, které říká: "Vyhodíš ho dveřmi a on přijde oknem." Když je vyhnali z Ikonía, šli do Lystry, když je vyhnali z Lystry, šli do Derbe, když je vyhnali z Derbe, vrátili se do Ikonía. Prostě byli toho plní, protože všude našli lidi, kteří to chtěli slyšet: "Bůh se o vás postaral". Uvědomme si, že to bylo v době, kdy bylo otroctví. Mnoho lidí bylo v tomto otrockém stavu a ti otroci nebyli považováni za osoby, ale za mluvící věci. Neměli vůbec žádná práva, v podstatě neměli ani právo na život. Ten otrok žil z milosti svého pána, ten pán si s ním mohl dělat úplně všechno. A teď přichází Pavel a Barnabáš a i těmto lidem říká: "Ne, není to tak. Bůh o vás ví, Bůh má o vás zájem. On se o vás stará." Pro tyto lidi to bylo něco úžasného. Konečně se tady objevil někdo, kdo o ně měl zájem, kdo po nich nechtěl práci, kdo po nich nechtěl výkon a kdo je potom neodkopnul.

Bratři a sestry, my dnes nemáme otroctví, ale v mnoha směrech nejsme dál. O lidských právech se moc a moc mluví, ale přesto jsou velice často pošlapávána. Máme zákony, často dobré zákony, ale praxe je jiná. Jsou tady mnozí lidé, kteří říkají: "Já si mohu dovolit všechno, já mám peníze, já mám vliv. A ty? No ty nemáš nic, ty si nemůžeš dovolit vůbec nic. Ty můžeš být zticha a, jak se říká, držet krok."

Bratři a sestry, i nám proto Ježíš říká: "Já jsem tvůj pastýř, já tě znám, a já s tebou budu nejenom ve chvílích svátků a tenkrát, když ti bude dobře, nejenom když do bude idyla, ale i tenkrát, když budeš mít problém, když budeš mít těžkost. Neboj se za mnou přijít, ale taky nezapomeň, že jsem ti svěřil druhé lidi a ty máš být jejich pastýřem, jejich dobrým pastýřem. Máš jim pomáhat nejenom tenkrát, když ty budeš mít chuť a náladu, ale hlavně tenkrát, když oni budou potřebovat. Takže bratři a sestry, děkujeme za to, že známe Ježíše, dobrého pastýře, a prosíme ho, abychom i my tuto službu, kterou on dělá nám, dokázali vykonávat pro ty, kteří jsou nám jakýmkoliv způsobem svěřeni.

Jako já vás

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

09.05.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

5. neděle velikonoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sk 14,21b-27](#); 2. čtení [Zj 21,1-5a](#); evangelium [Jan 13,31-33a.34-35](#);

Bratři a sestry, dnešní texty, hlavně prvního čtení a evangelia, jsou obtížné. Obtížné hlavně pro kazatele, protože tam není ani tak co vysvětlovat. Je to celkem jasné, a obtížné je to z toho důvodu, že každý z nás, úplně každý, i ten kazatel, musí říct: „To se týká i mě.“ Nikdo z nás, pokud chce být dobrým křesťanem, si nemůže říct: „Tak už jsem to všechno dosáhnul, už to všechno mám a to stačí.“ Pokud to někdo takhle pomyslně zabalí, tak skutečně skončil v duchovním životě. Vezměme to z té strany od evangelia. Ježíš je s apoštoly ve večeřadle, umyl jim nohy a začala debata o tom, že ho někdo z nich zradí. V okamžiku, kdy se ukáže, že je to Jidáš, Jidáš odchází a Ježíš na to říká: „Nyní je oslaven Syn člověka.“ Kdyby tam byl kdokoliv jiný, kdokoliv z nás, tak by asi padlo něco o tom: „No, to teda mám kamarády, to jsem si, jak se říká, hřál na prsou hada. To jste se mi teda odvděčili.“ A Ježíš na to říká: „Nyní je oslaven Syn člověka.“ Čím je oslaven Syn člověka? Tím, že na konci všem bude jasné, že to, co Ježíš říkal a dělal, myslel stoprocentně vážně. Ježíš totiž hned říká: „Mějte se rádi, jak jsem já měl rád vás.“ Tou Jidášovou zradou, tím zmanipulovaným procesem Ježíš ukáže: „Já jsem to s váma myslel vážně.“ A v tom bude oslaven on a Bůh. „Mějte se rádi, jako jsem měl rád já vás.“ A říká, že je to nové přikázání. Nové je to v tom, že je zde řečena míra. „Jako já vás.“ Už ve Starém zákoně se můžeme dočíst o tom, že máme mít rádi Boha a druhé lidi, ale není tam řečena ta míra, nakolik moc. „Jako já vás.“ A tady si můžeme říct: „Tak, Pane Ježíši, Ty po nás chceš teda hodně. Opravdu.“

Ten text z dnešního evangelia není ani tak na kázání jako na rozjímání, na modlitbu, na modlitbu pro každého z nás: nakolik já mám rád druhé lidi. Bylo by pro nás daleko jednodušší, kdyby Ježíš řekl: „Všichni ostatní vás poznají podle toho, že budete v neděli chodit do kostela. Všichni ostatní poznají, že jste moji učedníci z toho, že třeba na krku budete mít křížek nebo že budete umět odříkat Otčenáš.“ On říká: „Oni to poznají z toho, že se budete mít rádi.“ Něco, co s tou vírou zdánlivě vůbec nesouvisí. Ale jenom zdánlivě. K tomu, aby člověk měl takhle nezištně rád druhé lidi, k tomu musí věřit v Boha, k tomu musí věřit, že Bůh ho má rád, že Bůh to s ním myslí vážně. Bratři a sestry, my bychom rádi namítli: „No, ale když ti druzí nemají rádi mě.“ A o tom Ježíš nemluví. On říká: „Jestli chceš být mým učedníkem, můj rád. Můj rád ty druhé, kteří jsou ti třeba nesympatičtí, obtížní, neboj se projevit jim svou náklonnost.“ A my hned na to řekneme: „Pane, ale to je strašně těžké.“ On říká: „Já vím, i pro mě to bylo těžké, ale já vás v tom nenechám samotné. Bratři a sestry, i tohle své přání, tuhle svou výzvu Ježíš myslel úplně vážně. Řekl ji několik málo hodin před tím, než byl zatčen, a můžeme říct, že to je jeho testament, jeho závěť. A v takovýchto chvílích každý člověk, i Boží Syn, mluví velice vážně. „Mějte se rádi, jako jsem měl rád já vás.“ Můžeme říct, že to je jakési vysvědčení, jakási známka. Dnešní doba ráda mluví o značkovém zboží: značkovém oblečení, značkových vínech a já nevím čem. Dokonce i plnicí pero je značkové. A za značku se, jak známo, platí. Té značky si každý váží, cení. Bratři a sestry, my svým postojem, každodenním postojem, buď té lásky nebo nelásky, my sami sobě dáváme takové jakési ocenění: jestli jsme značkovým zbožím anebo nějakým brakem z nějaké tržnice, nějakou napodobeninou, nějakým padělkem.

Teď se dostáváme k prvnímu čtení. Pavel a Barnabáš obcházeli jednotlivé církevní obce, kde už předtím byli, a utvrzovali je ve víře. Co jim říkali? Asi tohle, co jsme my teď četli. A hlavně jim říkali: „To, že jste se stali křesťany, to je pěkné, to je správné rozhodnutí, ale je potřeba v tom vytrvat. Je potřeba to nevzdát.“ Řečeno tak nějak normálně, v okamžiku, kdy ráno otevřu oči, tak bych si měl říct: „A já dneska ze všech sil budu usilovat o to, abych byl tím značkovým zbožím, nic napůl, žádná napodobenina, žádná karikatura. Když se mi to bude dařit, Bože, já Ti za to děkuji. Když se mi to dařit nebude, tak mi to, prosím Tě, promiň. Ale v žádném případě to nechci vzdát.“ „Mějte se rádi, jako jsem já měl rád vás.“ Bratři a sestry, to je životní úkol. O lásce se mnoho mluví, mnoho píše, ale nějak nám pořád chybí. Ono jí nikdy nebude dost. Nikdy nebude dost projevů obyčejné lásky. Láska nikdy není obyčejná. Nikdy nebude dost projevů ryzí a nezištné lásky. Ježíš říká: „Podle toho bych chtěl, aby vás poznali. Podle toho bych chtěl, abyste se prezentovali světu. Proč? Protože potom budete přitažliví a potom půjdou i všichni ostatní za váma. Jestli budete působit povýšeně, jestli budete ukazovat jenom moc, jestli budete ukazovat to, že spolu soupeříte, nikoho nezískáte. Je to buď a nebo.“

Bratři a sestry, není to o tom, nakolik já to tady teď dokážu rozvést a mluvit o tom. Je to o tom, abychom se každý z nás nad tím zamýšleli. Ne jenom jednou, ale často. Abychom o tom rozjímali, abychom prosili Boha v modlitbě o tento dar. Mít ryzí, nezištnou lásku. „Pane, chci být Tvým učedníkem, prosím Tě, pomoz mi, abych měl lásku: znak a znamení Tvého opravdového učedníka.“

Být nasazený jako Pavel a Barnabáš

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

16.05.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

6. neděle velikonoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sk 15,1-2.22-29](#); 2. čtení [Zj 21,10-14.22-23](#); evangelium [Jan 14,23-29](#);

Bratři a sestry, vrátíme se dnes k prvnímu čtení. To, o čem jsme tam slyšeli, bylo vlastně o zasedání prvního koncilu. V církevních dějinách tento první koncil bývá nazýván apoštolským sněmem, protože ti, kdo na něm rozhodovali, kdo tam měli hlavní slovo, bylo dvanáct apoštolů. Nevíme, jestli tam byli úplně všichni, asi ne, ale většina jich tam byla. My jsme v dnešním prvním čtení slyšeli, proč tento koncil zasednul – protože v církevní obci v Antiochii se objevil problém – nejednota. Musí křesťané zachovávat Mojžíšův zákon nebo ne? Víme, že Mojžíšův zákon je velice komplikovaný systém – 365 příkazů, 248 zákazů. Musí ho zachovávat křesťané? My známe odpověď, ale kdybychom to nečetli dál a tu odpověď neznali, možná by bylo velice zajímavé, co bychom odpovídali my, kdyby se nás na to někdo zeptal a kdyby se nás ještě navíc zeptal: „Proč? Proč si myslíš, že ho nemusí křesťané zachovávat nebo proč si myslíš, že ho musí zachovávat?“ Nebyli schopni se tam domluvit, a proto tedy hledají autoritu, která do toho vidí ještě lépe, hlouběji, a obrací se do Jeruzaléma na dvanáct apoštolů. O tom samotném jednání jsme dneska nečetli, ale četli jsme dopis, takový závěr toho koncilu, my bychom dneska řekli „koncilní dokument“. Když se podíváme na dokumenty, závěry II. vatikánského koncilu, tak je to celá kniha. Tady je to jeden kratičký dopis, ale má to něco společného – všechny ty texty, ty závěry koncilu, ať už II. vatikánského nebo tohoto I. apoštolského sněmu, jsou jasné. V podstatě jednoduché směrnice co dělat, povzbuzující směrnice. Není tam nic, co by člověka zašlapávalo do země, ale naopak je to povzbuzení pro všední život, pro to, jak žít víru každý den.

Proč vůbec vlastně ten koncil musel zasednout? Protože se v Antiochii objevili lidé, které bychom my dnes označili za fanatiky. Fanatik je ten, který má buď nějaký svůj vnitřní problém a léčí si ho na úkor těch druhých nebo je to člověk, který chce vyniknout, který chce říct: „Děláte to špatně, já vám ukážu jak. Vy jste málo zbožní.“ Je to člověk v každém případě radikální – „za každou cenu, za každých okolností“. „Postím se ve středu, v pátek. Odříkávám všechny růžence, ještě k tomu přidávám nějaké další vložené motlitby, jezdím na všechna možná poutní místa. A ty to neděláš? No tak ty jsi špatný.“ Ne, takhle to není, ale ti lidé by byli ochotni to tak říkat. Tito lidé jsou ochotni tvrdit, že víra a náboženství se týkají vnějších předpisů a vnějšího zachovávání těchto předpisů. Úplně se tam zapomíná na nitro člověka. Ale co je velice zvláštní, tak je to, že tito radikálové, tito fanatici se objevují v okamžiku, kdy lidé nemají jasno, kdy lidé nevědí, kdy klesá jakési povědomí, kdy klesají znalosti z náboženství. Je to vlastně tak, že napřed je to období, kdy klesá tady toto povědomí a pak se objeví nějaký „radikál“, který vytáhne do boje. Nemusíme chodit nikam daleko do ciziny, i ve slavném husitském chorálu „Kdož sú Boží bojovníci“ je rozpor. Bůh si nepřeje, abychom za evangelium bojovali mečem, palčátem, ale Bůh si přeje, abychom evangelium žili.

Bratři a sestry, první křesťané, to byla menšina, ale menšina která byla respektovaná, protože všichni věděli, že ona to myslí doopravdy. Tady v tom prvním čtení těmi, kdo to myslí doopravdy, jsou Pavel a Barnabáš. Oni vědí, že tím radikalismem se církev nerozšíří, ale naopak církev ztratí. Každý ten radikál přinese rozdělení, rozbroj a třeba i válku. To není cesta. Pavel a Barnabáš to vidí a jsou ochotni se „nasadit“ pro to, aby bylo zachováno to správné umírněné stanovisko. Jsou ochotni se angažovat, napít svoje síly a říct: „Tohle ne!“. Oni to mohou udělat, protože mají ty znalosti, vědomosti, že do toho vidí, že vědí o čem je řeč. Když bychom my měli říct: „Víme, o čem je řeč? Musíme zachovávat Mojžíšův zákon nebo nemusíme? Když nemusíme, jak to víme? Odkud to víme? On o tom mluvil Ježíš, ale kde to tam je? Co říká?“ Ježíš říká: „Nepřišel jsem Zákon zrušit, ale naplnit,“ a potom pokračuje. A to je ono, to je to místo, kde právě Ježíš říká: „Nemusíte ho zachovávat. Já po vás nechci jenom vnější předpisy. Já chci, abyste o tom byli přesvědčeni svým srdcem, svým rozumem, abyste si za tím stáli svým životem.“

Ti první křesťané byli menšinou ve společnosti, ale byli respektováni a co bylo zvláštní – pořád jich přibývalo. My jsme menšinou ve společnosti, ne moc respektovanou, spíše tolerovanou, a co je nejhorší, tak nás ubývá. Proč? Protože dost často, a to je problém celé církve v naší vlasti, jsme „napůl“. Víte o tom, že v různých zákonech nás chtějí přirovnat k nějakému svazu zahrádkářů nebo spolku turistů. Proč? Protože se na nás taky tak dívají. Zahrádkář jde v podstatě každý den na zahrádku. Pak se vrátí domů a dělá něco jiného. Turista jde zpravidla jednou za týden na výlet, pak se vrátí domů a dělá něco jiného. A oni to tak berou. Věřící jde v lepším případě jednou za týden do kostela a pak se vrací a je někým jiným.“ A Ježíš říká: „Ale ne, tohle přece nejde.“ Jsem věřící celý život, 24 hodin denně. „Být nasazený jako Pavel a Barnabáš, mít v tom jasno.“ To není záležitost jenom biskupů a kněží, to je záležitost všech pokřtěných.

Tenhle problém polovičatosti má ještě úplně jinou rovinu. Možná, že vás ta rovina překvapí, ale patří to sem, patří to k tomu. Letos budou pro naši diecézi vysvěceni dva novokněží. Tak málo novokněží jsme měli naposledy v roce 1984, od té doby jsme měli vždycky víc. Nevím, kolik kněží v naší diecézi zemřelo třeba od začátku letošního roku, ale bylo to víc než dva. Do semináře do nultého ročníku se hlásí čtyři kandidáti a to není poprvé. A když se budete ptát třeba i těch, kteří odcházejí v průběhu studia, tak co odpoví? No tak řeknou: „Já jsem viděl to, že tady je něco napůl a já nechci být ani policajtem, který bude někoho pořádkem do toho honit, ale já ani nechci být ani nechci být nějakým, nevím jak to říct jinak, kašpárkem, který si bude na něco hrát, který bude hrát divadýlko. Já jsem to myslel opravdově a upřímně, ale nesetkávám se se stejnou odezvou.“ Bratři a sestry, a tohle bolí nejvíce. Teďka je v běhu příprava na první svaté přijímání. Ten program je celý koncipován tak, že děti vždycky dostanou dva pracovní archy, které mají za pomoci rodičů doma vyplnit a já moc dobře vím, že to dává často zabrat i těm rodičům. Taková poslední otázka byla: „Co je to katecheze?“ A teď z dětí lezlo: „No on to ani doma nikdo nevěděl.“ Ale ty děcka našly odvahu se zeptat a to je správně, protože každá příprava a to všechno je o tom, abychom hledali odpověď na otázky, abychom byli schopni si svoji víru obhájit, abychom byli schopni být nasazení jako Pavel a Barnabáš, abychom dokázali říct: „Tomuhle věřím, tohle je v pořádku, ale tohle už ne. Tohle už je buď třeba na jednu stranu nějaký fanatismus nebo na druhou stranu tohle už je laxní a tohle ne.“

Bratři a sestry, nebudme těmi, kteří řeknou: „A to je stejně jedno.“ Není to jedno, protože to se týká mého života, ne života někoho jiného, ale mějme v sobě to smýšlení, tu odvahu, jaké měl Pavel a Barnabáš. Budme nasazení pro svoji víru,

buďme těmi, kteří budou pro ni zapáleni. Ne napůl, ne hodinu nebo dvě hodiny týdně, ale celý život, protože my jsme přece celý život věřící. V evangeliu jsme slyšeli o tom, jak to Ježíš s náma myslí vážně. Řekněme mu dneska: „Pane, já to s tebou taky myslím vážně.“

Ježíš odešel, abychom dospěli

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

23.05.2004 - neděle, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Nanebevstoupení Páně

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sk 1,1-11](#); 2. čtení [Ef 1,17-23](#); evangelium [Lk 24,46-53](#);

Bratři a sestry, Ježíšovým nanebevstoupením končí jeho fyzická přítomnost mezi námi. Fyzická. Ne, že by Ježíš odešel tak, že už by s ním nebylo možné navázat kontakt. Není ho vidět, nevidíme ho svými očima. Skončilo to, čemu se říká evangelium. Evangelium začalo okamžikem, kdy anděl přišel k Panně Marii a zvěstoval jí, že bude matkou Božího Syna. Ježíšovým nanebevstoupením tohle evangelium končí a začíná doba, které se říká dějiny církve. Je zde ještě jeden takový velice příznačný moment, který se týká Velikonoc. Když zalovíme v paměti a vzpomeneme si, jak jsme na Květnou neděli četli o tom, že Ježíš vjel slavně do Jeruzaléma, tak to evangelium začínalo slovy: „Když se přiblížili k Betánii a Betfage u Olivové hory, poslal Ježíš dva ze svých učedníků.“ Dneska zase je Ježíš v blízkosti Betánie, aby se vrátil k Otcí. Jinými slovy Ježíš volí i to místo schválně, aby dal apoštolům na srozuměnou: „Teď něco končí, ale zároveň taky začíná něco nového.“

Bratři a sestry, proč Ježíš odešel? Ježíš odešel, aby udělal místo. Místo Duchu svatému. Aby mohl přijít pomocník. Ale Ježíš odešel také proto, abychom my, můžeme říct, dospěli, aby se z nás stali dospělí křesťané. Proč? Je to úplně stejné, jako když někdo, komu je třeba i dvacet a více let, pořád žije se svými rodiči a oni se o něho starají a opečovávají a ten člověk v jistém slova smyslu nedospěl, nepostavil se na vlastní nohy. Člověk k tomu, aby dospěl, musí přijmout odpovědnost za svůj život, za svoje jednání. Člověk musí být připraven třeba i na to, že se zmylí a že za to bude muset nést odpovědnost. Je to asi tak, jako když nějaká mladá dívka dospěje, vdá se a začne vařit pro svého muže a potom třeba i pro své děti. A není to ze začátku jistě všechno bez chybičky, ale je to její rodina a její starost. Ale když jí bude stát za zády maminka anebo ještě v horším případě tchyně, která bude říkat: „Tohle musíš, tohle nesmíš a tohle děláš špatně.“ tak ta mladá žena nedospěje. Protože pořád bude se cítit jako kontrolovaná, jako ta, která je sledovaná, jestli to dělá dobře. A bude si pořád připadat jako malé dítě. Ježíš nechce, abychom si připadali jako malé děti. Ježíš řekl o Duchu svatém, že Duch svatý je pomocník. Ne kontrolor, ne ten, který bude odškrtávat, jestli jsme to udělali dobře, ale jako ten, který nám bude nablízku svou radou a pomocí k tomu, abychom my se stali dospělými křesťany, abychom měli odvahu zapojit se do života církve, do života farnosti. Třeba i tím, že přečteme první čtení, i když nám bude klepat koleno o koleno, i když třeba se nám bude třást hlas a nebude to všechno perfektní. Ale bude to moje. Bude to můj příspěvek do života farnosti. Nebojte se toho, když ti ministranti vyrazí... Ještě lépe: napište se do rozpisu. Mějme odvahu.

Bratři a sestry, když mluvíme o Božích vlastnostech, tak si vzpomeneme na to, že Bůh je všemohoucí, vševědoucí a já nevím, ještě určitě bychom dali dohromady další jeho vlastnosti. Ale Bůh je také odvážný. V jakém smyslu? Pán Ježíš zde něco začal, něco velkého, velkolepého. A potom? Potom to předal do rukou apoštolů, do rukou lidí. S námi to bývá jinak. Když je tady nějaký člověk, který něco vybuduje, třeba nějakou firmu nebo i cokoliv jiného, tak my chceme těšit se z toho, že jsme to vybudovali. Chceme si užívat ten okamžik, kdy nás budou chválit a budou říkat: „Podívejte, on je šikovný (ona je šikovná), co tady nevybudoval?“ Ježíš tohle neudělal, nezůstal tady na tom výsluní slávy, ale předal to. Když předává se nějaký lidský podnik, tak je tady vždycky nebezpečí. Vždycky nebezpečí, že ten, kdo to bude dělat jako další, že už to nebude dělat tak dobře. A taky se to říká: „No, uvidíme. Uvidíme, jestli bude dobřej.“ Ježíš nemá tenhle problém, tuhle obavu, jestli apoštolové budou tak dobří. Jistěže nebudou tak dobří jako on, protože on byl Boží Syn. Ale Ježíš má odvahu. Odvahu předat nám to, co začal. A říká: „Lidi, já vás volám, abyste v tom pokračovali. Já sice odcházím, ale nechám vám pomocníka, toho, který vám bude nablízku, a vy, když budete potřebovat, tak ho zavolejte na pomoc. Budu s vámi, ale budu s vámi trošičku jinak, než byste čekali. Budu s vámi a budu vám nablízku, ale je na vás, abyste mě zavolali, abyste mě hledali, abyste toužili se se mnou setkat.“ Ježíš odešel a my ho nevidíme tělesnými očima, ale je možné být stále s Ježíšem spojený: ve svátostech, ve mši svaté, v modlitbě, při četbě Písma a jakkoliv dál. My musíme hledat, jak s ním toto spojení udržovat.

Pojď ještě blíž

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

27.05.2004 - čtvrtek, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost 101. výročí posvěcení kostela

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sk 7,44-50](#); 2. čtení [1 Kor 3,9c-11.16-17](#); evangelium [Lk 19,1-10](#);

Když se tak podívám kolem sebe, pokud mě paměť neklame, tak loni, když tady byl pan biskup, tak ten kostel byl značně plnější. Ale to nevádí, jsou tady všichni ti, kteří přijít chtěli. Tenhle kostel dneska slaví narozeniny. Když slaví narozeniny někdo nám drahý a blízký, tak my přijdeme k němu, abychom mu poblahopřáli a abychom s ním byli nějakou dobu, abychom to s ním nějakým způsobem oslavili. Ta oslava hlavně spočívá v tom, že lidé jsou spolu. Když by někdo nepřišel na ty narozeniny, ale přišel by jenom v situacích, kdy on sám by něco potřeboval, tak ten dotyčný člověk by mu určitě brzy řekl: „Hele, ty mně znáš jenom, když mě potřebuješ, když se ti to hodí, a když se ti to nehodí, tak se ke mně neznáš.“ Takto my se často chováme k Pánu Bohu. Myslíme si, že musíme ledacos stihnout, že musíme ledacos udělat, zdá se nám něco důležité, ale to nejdůležitější a to nejdůležitější nám uniká. Ale já bych nechtěl, abyste z toho měli pocit, že vy jste přišli a já jsem vám tady ještě nadělil, jak se říká, houbovou. To ne. Naopak, co my si máme odnést? Z každého setkání s Pánem Bohem si můžeme odnést, z každé mše svaté. Především je vždycky ten poklad z Božího slova. Já, když jsem přemýšlel o tom, jaké evangelium dneska vzít, tak když jsem si přečetl ty možnosti, tak si říkám: „O Zacheovi“.

Může to být trochu zvláštní, když má nějaký kostel narozeniny, že se čte o Zacheovi. Tam není ani slovo o chrámu, o Jeruzalému. Zacheus byl v Jerichu, a přesto je to vlastně text, který je velice příhodný pro tu dnešní slavnost. Proč? Protože text o Zacheovi mluví o tom, k čemu by to Bůh chtěl dopracovat. V prvním čtení jsme slyšeli o tom, jak to vlastně začalo. Začalo to stánkem úmluvy, stánkem schůzky. Byl to opravdu stan. Potom to pokračovalo, přestože Šalamoun postavil chrám. Ten Šalamounův chrám nebyl větší, než tenhle kostel, ale v té době to byl pro ně největší chrám v zemi. Potom jim ho asi dvakrát zbořili a nakonec postavil Herodes Veliký obrovský chrám, který byl, když to trochu přezenu, jak půl Bítýšky. Zase ne tak doslova, ale bylo to hodně veliký. To jim zničili Římané a vlastně ten chrám už znovu nepostavili. Ale už vlastně od doby Pána Ježíše je zřejmé, že všechny tyhle chrámy mají jeden cíl a jedno poslání – že člověk si tam má uvědomit, že Pánu Bohu nejde o ty stavby, o ty cihly, ale že Bohu jde o lidi a že Pán Bůh chce, zaznívá to tady různě, přebývat v člověku, být s člověkem, být nablízku lidem, každému z nás. On nám může být nablízku, když my mu to dovolíme. Zacheus byl bohatý, byl mazaný, byl to zloděj, kradl, vybíral víc, než měl. Dařilo se mu dobře, ale neměl přátele. Naopak, nikdo s ním nechtěl být v kontaktu, protože věděli, jaký je – že se honí za tím majetkem. Tady nejde jenom o ten majetek, tady jde prostě o to, že Zacheus myslel jenom na ty svoje peníze. Jsou lidé, kteří myslí jenom na jednu věc, nemusí to být peníze, ale prostě honí se za něčím a nemají přátele. A Zacheus, když se setkal s Ježíšem, tak se změnil. Dostal odvahu to, co měl, na čem mu nejvíc záleželo, opravdu hodit za hlavu, rozdat. Polovičku úplně a čtyřnásobně nahradit to, co nakradl. A všichni věděli, že nakradl a že nakradl strašně moc.

U toho Zachea, tam jde o dvě věci. Ta první věc je to, že on toužil vidět Ježíše. Hledal ho. Netroufal si za ním jít napřímo, ale říkal si: „Aspoň ho vidět.“ Fíkovník, to je takový keř. Je to něco jak naše akáty, tak všelijak se to klátí. A ten Zacheus měl takové postavení, asi jako bychom řekli, na úrovni ředitele finančního úřadu na okrese. A teď si představte, že okresní ředitel finančního úřadu leze po stromech, klátí se to pod ním, no všichni se smějí. Ale ten Zacheus na to nedbal. On chtěl vidět Ježíše a on si říkal: „To bude stačit.“ A teďka ten Ježíš odměnil daleko víc, než v co Zacheus doufal nebo co čekal, když ho oslovil a říká: „Pojď dolů.“ A toto je ten druhý krok – že Zacheus rychle slezl dolů. Bratři a sestry, spousta lidí chce toho Ježíše vidět, nějak tak z povzdálí - Vánoce, Velikonoce, přijít do toho kostela, tak se podívat, poslechnout muziku, něco pěkného – ale konec, zůstat v povzdálí. Ježíš Zachea vyzval a říká: „Pojď ještě blíž. Nežůstávěj jenom, že se budeme vidět. Nežůstaň u toho, že budeš moct svým přátelům říkat: „Já jsem viděl Pána Ježíše.““ Ale říká: „Pojď dolů, já půjdu k tobě.“ Rychle slezl a šel dolů. V tom je ta ochota, ale právě tady je ten náš problém. My si říkáme: „Ale on bude něco chtít, já budu muset něco udělat.“ A Zacheus to udělal – polovici majetku rozdal. Polovici toho, na čem si zakládal, polovici toho, co jsem celý život shromažďoval, kvůli čemu jsem se honil, kvůli čemu jsem se s mnoha lidmi pohádal. „Pane, kvůli tobě já se toho zbavím.“ A on se toho zbavuje rád, protože si uvědomil, že tady to, co hamounil, že to postavilo zeď mezi ním a ostatními lidmi. Ale my se bojíme, my se bojíme slízt a říkáme: „Ježíši, co budeš chtít? To bude nepřijemný a mě se nebude chtít se toho vzdát. Mě se to líbí a mě toho bude líto.“ Nechápeme, že Ježíš nás chce osvobodit. K tomu je třeba odvaha.

Bratři a sestry, když sem přicházíme do tohoto kostela, prosme za tuhle odvahu, za odvahu být křesťany naplno. Před několika týdny jsme tady četli o Pavlovi a Barnabášovi, o tom, jak byli hlasateli Pána Ježíše naplno. Dneska jsme tady slyšeli o Zacheovi, který věděl, že jeho životu něco chybí a nevěděl, kde to najít. Ale, když mu to Ježíš ukázal, tak on šel za Ježíšem a všeho toho přebytečného, všech těch překážek, se dokázal zbavit. Měl odvahu, měl upřímnost. Vždycky, když sem přijdeme do tohoto kostela, prosme za to. „Pane, ať mám odvahu, ať mám dobrou vůli, ať mám tuhle upřímnost, jakou měli všichni ti opravdoví.“ Potom mi v našem životě Pán Bůh bude dělat velké věci a my si v žádném případě nebudeme myslet, že nás Pán Bůh o něco obral, ale naopak uvidíme to, že nás Pán Bůh moc a moc obdaroval, že nám dal daleko něco víc, daleko něco cennějšího, něco, co nám prostě nikdo nevezme – pokoj, klid do duše, to, čemu se říká třeba čistě svědomí, to, čemu se říká, že ten člověk žije v pokoji s ostatními lidmi. To je to, co si nikde nemůžeme koupit a to, co nám může dát jenom Bůh. Takže ať přicházíme do tohoto kostela nebo do jakéhokoliv jiného kostela, o tohle prosme.

Potřeba odvahy

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

05.06.2004 - sobota, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Nejsvětější Trojice

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Pr 8,22-31](#); 2. čtení [Řím 5,1-5](#); evangelium [Jan 16,12-15](#);

Bratři a sestry, většina svátků, které slavíme a prožíváme v liturgickém roce, mají ve svém základu nějakou událost, nějaký konkrétní okamžik. Nemusíme chodit daleko, stačí, když se vlastně vrátíme k minulé neděli: Slavnost Soslání Ducha svatého. Připomínáme si den letnic, kdy apoštolové byli ve večeradle, z nebe se ozval hukot, objevily se ohnivé jazyky. Všichni to známe. Ale co si připomínáme při tom dnešním svátku Nejsvětější Trojice? My si nepřipomínáme žádnou konkrétní událost nebo nepřipomínáme si jednu událost. Je to svátek, kterému se říká ideový. Idea je nějaká myšlenka, zpravidla dobrá myšlenka. Takže ten dnešní svátek, dnešní slavnost nám chce nabídnout myšlenku, která má obohatit náš život. Promluvy o tomto svátku se většinou rozdělí dvěma směry. Ten první je takový katechetický, kdy se ten kazatel snaží vysvětlit alespoň trošičku, cože to ta Nejsvětější Trojice je. A používají se různé buď více nebo méně zdařilé příměry, ale vždycky to nějak tak kulhá. Já bych snad tady chtěl jenom to, že když tenhle svátek vznikl, když byly, můžeme říct, nějak tak slovně formulovány do slov a vět to, čemu my říkáme dogmata, pravdy víry, tak v té době lidé v celém vzdělaném světě mluvili latinsky. A latinsky osoba se řekne persona. A oni mluvili tak, jak byli zvyklí. Nám už to dneska připadá trošku odtržené od života, ale pro ně to byla jejich, můžeme říct, hovorová řeč. A když se řeklo persona, tak oni si všichni vzpomněli na divadlo. To byla především osoba v divadle a ve starověkém divadle hráli herci v maskách a zpravidla těch herců bylo méně než těch postav. Takže si měnili ty masky a měnili hlasy a kostýmy samozřejmě. Takže takový zručný herec dokázal, když vyměnil kostým a vyměnil masku, zahrát dobře i několik postav. A z toho vzniklo to označení, které my používáme do dneška, že věříme v Boha, které je jediné bytí ve třech osobách. Takže to je jeden směr, kudy se vedou ty promluvy. A pak je tady druhý směr, který právě se snaží zdůraznit tu myšlenku, to, co nám nabízí tento dnešní svátek pro náš život. A já bych chtěl, abychom se podívali právě tímto směrem. Co nám chce říct ten dnešní svátek o tom jediném bytí ve třech osobách? Především to, že náš Bůh nežije sám, že žije ve společenství a že nám říká, že my to máme také tak dělat: žít ve společenství osob. Není správné a není dobré, když je nějaký člověk samotář. Protože pouze ve společenství osob mohou vyniknout dary, které člověk dostal od Boha. To, co jsem dostal, je k užžitku někoho druhého. Když budu sám, tak to nikdo nepozná. Taky to nikdo neocení. A já budu nešťastný.

Bratři a sestry, ten dnešní svátek nám chce říct, abychom byli odvážní tak, jako je odvážný Bůh, abychom v první řadě byli odvážní přijmout život a žít život. V každé době se najdou vždycky lidé, kteří říkají: „A to nemá význam, ten život za nic nestojí. K čemu to je? Samé trápení, samé těžkosti, samý neúspěch.“ Mnoho lidí i dneska je nespokojeno se svým životním údělem. Jsou nešťastní. Ale proč jsou nešťastní? Právě proto, že si nevšimli, kolik toho dostali, kolik toho umí a jak moc by mohli být prospěšní. A tak je to vlastně taková spirála. Čím víc člověk se uzavírá do sebe, tím víc brble, tím víc se odtahuje od těch druhých, tím víc je nešťastný. A takhle to pořád jde dokolečka a je to vlastně horší a horší. Ten dnešní svátek nám říká: „Človče, přijmi svůj život – to, kde jsi, tam, kde ses narodil. To místo, rodinu, práci. Přijmi to a buď šťastný. Děkuj za to Bohu. A uvidíš, že se věci kolem tebe začnou měnit. Ale první, co je potřeba: aby se změnil každý z nás.“

To druhé, k čemu nás tenhle svátek vybízí, je odvaha mít rád. Když má člověk rád, tak se mění. Kvůli někomu. Protože chci, aby ten nebo ta dotyčná mě viděli v tom nelepším světle. A tak začnu na sobě pracovat. Začnu se snažit. Láska. Láska je motor, který zahání rezignaci, láska je něco, co žene lidstvo pořád kupředu. Lidstvo jako celek, ale hlavně jednotlivé lidi. Žijeme v době, kdy mnoho lidí říká: „Nikdo mě nemá rád.“ V jedné dětské pohádce se říká: „Nikdo mě nemá rád, nikdo si se mnou nechce hrát.“ My to neříkáme, ale často se podle toho chováme, a říkáme si: „Proč? Proč mě nemají rádi?“ Ale položili jsme si otázku: „Mám já rád ty druhé?“ Nebo si pořád jenom říkám, že jsou obtížní, že otravují, že nic neudělají pořádně, pořád něco chtějí? Tady to je. Mám rád druhé? Bratři a sestry, dnešní svátek nás vybízí k tomu, abychom uvažovali tímto směrem. Začít u sebe. Mít rád druhé a potom oni budou mít rádi mě. A tady, tady je vždycky možné jít dopředu. Můžeme říct: „Jestli mám rád druhé, tak je mohu mít ještě raději.“

A to třetí, co nám připomíná dnešní slavnost, je odvaha k tomu přijmout utrpení, různé bolesti. Bratři a sestry, tím, že Ježíš Kristus vstoupil do našich dějin, tak s námi nesl naše bolesti, naše zkoušky, naše těžkosti. A skrze toho Pána Ježíše je nesla celá Boží Trojice. Protože oni jsou spolu spojeni. A zase to je takový úžasný příklad. Když je člověk, hlavně na nějakou bolest a na nějaké utrpení, sám, tak často pod tím padá. Ale když má u sebe někoho, o koho se může opřít, tak potom vydrží. V dnešní době mnoho lidí se chce vyhnout povinností, mnoho lidí chce sbírat různé plusy, různé výhody, ale když se objeví nějaká povinnost, řekli bychom nějaké minus, tak to lidé od sebe odhazují a říkají: „Ne, to ne, to já nemůžu.“ Budeme také takoví? Anebo se k tomu postavíme jako Ježíš, který řekl v Getsemanské zahradě: „Je to těžké. Otče, je to hrozně těžké a nejradši bych odešel, ale vždyť kvůli tomu jsem přišel.“ Bratři a sestry, prosme o sílu vytrvat i v těch okamžicích, kdy to bude těžké a kdy to bude obtížné. Modleme se za to, abychom měli otevřené oči a abychom viděli ty kolem sebe, kteří trpí, kteří prožívají zkoušky, abychom dokázali být s nimi. A prosme za to, aby i nám byl nablízku někdo, kdo nás podrží.

Takže tolik, co nám třeba chce říct dnešní svátek. Mít odvahu, jako ji má Bůh. On ji má stále. Odvahu brát vážně druhé lidi. Vzít svůj život: „Ano Pane, chci žít. Nechci ten život nějak proklíbat, prosnit, ale chci ho prožít.“ Odvahu mít rád. Nezústat na nějakém stupni sebelásky: „Starejte se o mě, pečujte o mě.“ ale mít rád a lásku projevít. A třetí: vytrvat i tenkrát, když to bude těžké, tak, jako vytrval Ježíš o Velikonocích. Prosme o tuto odvahu, kterou nám připomíná dnešní slavnost. Prosme o ni, abychom ji vždycky měli a abychom jí měli dostatek. Protože potom budeme ten dnešní svátek žít, potom se to z různých katechismů a z různých pouček dostane do života a lidé budou říkat: „Aha, tak to je to křesťanství, to je ten život, kterým žije Boží Trojice.“

Ježíš čeká na každého z nás

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

13.06.2004 - neděle , kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Těla a Krve Páně

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Gn 14,18-20](#); 2. čtení [1 Kor 11,23-26](#); evangelium [Lk 9,11b-17](#);

Jak už jsem říkal na začátku mše svaté, připomínáme si něco, co se stalo na Zelený čtvrtek. Ale protože na Zelený čtvrtek se toho stalo hodně – Ježíš mimo to, že ustanovil Eucharistii, ustanovil také svátost kněžství, ale potom se tam stalo i mnoho dalších událostí: umyl učedníkům nohy, byli v Getsemanské zahradě, tam se modlil, byl zajat, začal ten proces s ním – tak Církev tak nějak chtěla, řekli bychom, vypíchnout ze všech těchto událostí to, co je na tom Zeleném čtvrtku nejdůležitější pro nás a to je Eucharistie. A vlastně jaksí znovu, ještě na konci všech těch oslav, kdy jsme oslavili Seslání Ducha svatého, Nejsvětější Trojici, znovu si připomenout, řekli bychom, toto tajemství, tuto skutečnost. Skutečnost toho, že Bůh chce zůstat mezi námi. Chce zůstat mezi námi způsobem, který je dostupný pro každého z nás, který je přijatelný pro každého z nás. Když se podíváme na dnešní evangelium, tak vlastně taková základní myšlenka je to, že Ježíš říká apoštolům: „Já mám ty lidi rád a já ty lidi přece nemůžu poslat pryč.“ Apoštolové by nejradši se jich zbavili a říkají: „No, je to pěkné, že oni tě poslouchali, ale teď už je večer. Pošli je pryč. Co s nimi budeme dělat? Přece se o ně nebudeme starat?“ A Ježíš právě říká: „Ano, my se o ně postaráme.“ Protože Ježíš říká: „Oni mně nejsou lhotejní a já vidím, že oni mají svoje přání, svoje starosti, a já chci být s nimi i v tomhle: v těch jejich starostech, v těch jejich potřebách.“ My, bohužel, mnohdy chápeme Eucharistii jako nějakou odměnu. Asi jako když, já nevím, po nedělním obědě maminka otevře ledničku a řekne: „Tak děti, byly jste hodné, tak bude zmrzlina.“ Něco navíc, něco, co normálně není. Je neděle, tak bude něco zvláštního. Takže mnoho lidí přistupuje k Eucharistii na Vánoce, na Velikonoce. A berou to jako odměnu, za něco výjimečného. Ale to není pravda.

Eucharistie, také se o tom tak zpívá ve všech písních, zaznívá to ve všech modlitbách, to je jídlo, to je pokrm. A my jíme každý den. A není to o tom, že bychom si řekli: „No, tak já dneska jíst nebudu.“ Jistě, jeden den to přežijeme, ale když by si to tak někdo říkal čtrnáct dnů, tak už by to na jeho fyzických silách bylo znát. My potřebujeme jíst, aby naše tělo fungovalo. Aby fungovala naše duše, potřebujeme se setkávat s Ježíšem. Samozřejmě, je vícero způsobů, jak se setkat s Ježíšem, ale tenhle způsob je, řekli bychom, takový nejhlubší, kdy je to skutečně setkání člověka s Bohem, je to setkání osoby a osoby. Je to setkání, ke kterému nás Bůh zve. Nikoho nenutí, ale říká: „Já na tebe čekám a ty musíš taky samozřejmě něco pro to udělat.“ Jako ti lidé, kteří byli s Ježíšem: tak si museli sednout, museli poslechnout apoštoly, museli třeba počkat, až na ně přijde řada. Určitě to nebylo tak jednoduché, když tam bylo víc než pět tisíc lidí. I my často taky musíme něco zvládnout, v tom smyslu třeba: vystát frontu u zpovědnice, udělat si ten čas, přijít dřív, a já nevím, ještě co dál. Ano, ale takhle to má být, je to přesně tady v tom: když Ježíš chce pomoci těm pěti tisícům lidí, tak zase říká apoštolům: „Pojďte, pojdte vy se mnou pomáhat. Nebudete tak, že byste se jenom dívali, co já tady dělám, ale já vás do toho zapojím, já to chci udělat skrze vás.“ A to je další, můžeme říct, důvod, proč bychom měli přijímat Eucharistii. Protože Bůh chce skrze nás přicházet k jiným lidem. Bůh, ne my. Abychom tam toho Boha mohli nést, musíme někde brát sílu, odvahu, atd. A to je v Eucharistii. Jestli toho Boha nemám, tak ho nemůžu přinášet. To je celkem logické a celkem jasné.

Takže, bratři a sestry, takovou, řekli bychom, skutečně důstojnou a plnou oslavou svátku Božího Těla není jenom to, že tady zazpíváme, uděláme adoraci. Ale to, že se zamyslím nad sebou, jestli bych třeba toho Ježíše nemohl přijímat častěji. Nebo co pro to udělám já, aby on se mě dočkal. Abych já ho nenechal čekat. Abych přijal nabídku, kterou on mi dává. Bratři a sestry, lidé ve všech náboženstvích vždycky hledali a hledají, jak se dostat k Bohu co nejbliž. Eucharistie je způsob, kdy ten Bůh říká: „Já na tebe čekám, osobně, mám na tebe čas, jsem tady jen pro tebe. Protože ty jsi pro mě ten nejdůležitější. To, co ty potřebuješ, je pro mě teď nejdůležitější. To, že ty jsi tady.“ Využijme toho. Využijme toho, protože by to byla obrovská škoda, kdybychom to odmítli. Ježíš je tady a čeká na každého z nás.

O škebličce

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

20.06.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

12. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Zach 12,10-11; 13,1](#); 2. čtení [Gal 3,26-29](#); evangelium [Lk 9,18-24](#);

(První svaté přijímání)

Budu vám vyprávět takový příběh. Není to pohádka, ale je to příběh. Nevystupují v něm lidé, ale vystupují v něm zvířátka a rostliny. Ale přesto je ten příběh moc poučný. Děcka, víte, co to je mušle (nebo někdy se říká škeble)? Je to takový placatý, hnědý, není to moc vidět, je to nenápadný a leží to na dně moře nebo jezera. Tak si představte, že na dně jednoho velkého jezera ležela taková škeblička. Byla docela malá, hnědá, nenápadná. Strašně ráda se dívala a obdivovala. Dívala se na rostliny, které rostly na dně toho jezera, dívala se na kameny, obdivovala krásu ryb a úplně ze všeho nejraději měla, když na nebi svítil měsíc a jeho světlo se odráželo na hladině toho jezera. To se jí líbilo úplně ze všeho nejvíc. Škeble tam nebyla sama v tom jezeře. Byly tam taky ryby. A jednou takhle k ní připlavala jedna ryba a škeble říká: „Jé, ty seš krásná, tobě se tak krásně lesknou šupiny!“ Ryba byla krásná, ale byla taky hodně vychloubačná. Nosánek měla nahoru, ten svůj rybí. A říká: „No, podívej, co umím.“ A začala se předvádět, chvíli plavala doleva, chvíli doprava, pak udělala osmičku, pak trošku na bok. A pak říká ta ryba té škebli: „A co umíš ty?“ Škeble říká: „Nic. Já tady tak ležím a dívám se.“ „Hm.“ Ale protože ryba byla ráda, že ji někdo obdivuje, tak se předváděla. A předváděla se tak moc, že si vůbec nevšimla, že připlavala jiná, velká ryba, která měla ostré zuby, a ta hledala něco k snědku. Až v poslední chvíli škeblička zakřičela: „Pozor! Pozor za tebou!“ A naše vychloubačná ryba tak tak stihla v poslední chvíli se schovat ve štěrbině mezi dvěma kameny. Srdíčko jí klepalo, jak se třásla, ale pak se otfepala, a když zase vyplavala ven, tak řekla: „To nic nebylo, já jsem rychlá, já to zvládnou.“ No, a tak se pořád vychloukala. Ale protože naše škeble nic už na to neříkala, tak ta ryba odplavala. Ale dlouho to nevydržela. Za dva, za tři dny připlavala znovu, zase ukazovala, jak umí plavat, co všechno umí, jak se jí lesknou šupiny, a pak říká škebličce: „Ty, a co vlastně děláš celý dny?“ Škeblička říká: „Já se dívám, podívej, jak je to tady krásné, ty rostliny, jak se ve vodě vlní, jak jsou krásně zelené. Nebo ty kameny jak hrají všemi barvami. A nejhezčí je měsíc. Víš, když se tak dívám, tak všechny ty věci začnou promlouvat.“ A ryba: „Ta je divná. Promlouvat, kamení, rostliny? Ty přece neumíš mluvit! To je nějaký... Ty se vůbec nehýbeš?“ Škeblička říká: „Ne, já tady tak ležím.“ Ryba říká: „To musíš trochu života do toho. Trochu se šmrncnout doleva, trochu doprava. To je nuda, pořád takhle ležet.“ Ale škeblička na to nic. Škeblička byla spokojená tím, že se mohla dívat, že mohla obdivovat.

Jednoho dne, takhle brzy zrána, vyjel na jezero rybář. Pustil síť do jezera, a až ty sítě byly plné, tak je vytáhl. Přirazil s lodičkou na břeh a začal vybírat a třídít úlovek. Ryby dával na jednu hromadu a to všechno ostatní na druhou. Na hromadě ryb byla také naše ryba, ta vychloubačná, protože se ukázalo, že je úplně stejná jako všechny ostatní ryby. Ale když se dostal náš rybář ke škebličce, tak se na ni podíval, a říká: „No, možná v tobě bude něco krásného.“ Otevřel škebli a užasnul. Navenek je škeble hnědá, ale vevnitř byl bílá, skoro až stříbrná. A vprostřed byla perla. Malá, stříbrná kulička veliké ceny. Byla krásná, celá bílá, kulatá. Proč byla tak krásná? No, protože ta škeblička do sebe nassála všechno to krásné, protože obdivovala, protože byla pozorná, protože nezáviděla, protože měla ráda. A tak se z krásy té perly potom dokázal těšit rybář a další lidé. Tím ten příběh končí.

Co nám ten příběh chce říct? Že to, co je krásné, často nebývá vidět na první pohled a my se nesmíme nechat tím odradit. My musíme hledat tu krásu. Děcka, to, co je nejdůležitější dneska, nejsou ty šaty, svíčky. Nejdůležitější je ten kousek hostie, ve které je Pán Ježíš. To, na co jsme se připravovali. My vidíme chleba, ale věříme, že je tam Pán Ježíš.

Jsmo povolání ke svobodě

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

27.06.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

13. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [1 Král 19,16b.19-21](#); 2. čtení [Gal 5,1.13-18](#); evangelium [Lk 9,51-62](#);

Bratři a sestry, takovou hlavní myšlenkou dnešního evangelia je to, že jsme na cestě, ale ne na nějaké cestě, která by neměla cíl nebo smysl. Že jsme na cestě za Ježíšem, že On nás volá. Tady ta myšlenka o tom, že Bůh volá někoho, ta zazněla ve všech třech čteních. V prvním čtení prorok Eliáš, než byl vzat do nebe, dostává několik úkolů a posledním z těch úkolů je, aby vybral svého následovníka nebo spíše aby ho ustanovil. Tam přímo zazní, že to bude Eliseus. Eliáš jde a udělá, co po něm Bůh chce, ale z toho, jak je to napsané, vysvítá, že v Eliášovi byla pochybnost: „Jestli to ten Eliseus po mě vezme.“ Proč? No z důvodu majetku. Eliseus oral a měl před sebou dvanáct spřežení, tedy dvacet čtyři kusů dobytka. To i na dnešní dobu by byl dost velký sedlák. Tenkrát to byl obrovský majetek a v Eliášovi byla pochybnost: „Nebude mu líto opustit tohle všechno a jít do nejistoty?“ Takže tam přijde a řekne: „Udělal jsem, co jsem udělat měl.“ A když slyší Eliseovu prosbu: „Dovol mi, abych se šel rozloučit“, tak si říká: „Aha, měl jsem pravdu, on se nevrátí.“ Jenže Eliseus se vrátil. U Elisea to nebyla vytáčka, u Elisea to byla skutečně touha rozloučit se, dát do pořádku své rodinné vztahy, něco ukončit a potom jít a věnovat se dalšímu. U Elisea to bylo svobodné rozhodnutí následovat Eliáše a stát se prorokem. O té svobodě mluví svatý Pavel - říká, že jsme svobodní. Nám to nepřipadá nijak divné, ale v době, kdy to apoštol Pavel napsal, velká část společností byli otroci – lidé nesvobodní. Otroci – svobodní, to byly dva protiklady. Otroci nemohli nic, svobodní mohli všechno. Svobodní také mohli naříditi tomu otrokovi a otroci to musel udělat. Jinými slovy otroci dělají věci, do kterých se mu nechce, dělají věci, které by sám nikdy neudělal, kdyby by to záleželo na něm, ale on je musí udělat, protože mu to někdo nařídil. Kdežto svobodní dělají co chtějí, ne co mu kdo nařídí.

Takový příklad toho, jak se náboženská nesvoboda držela hodně dlouho v našich zemích. Jeden můj spolužák působí na severní Moravě v takzvaných Sudetech. Jednou jsme měli u něho sraz a šli jsme se samozřejmě podívat do kostela, měli jsme tam potom taky společně mši svatou, no a v tom kostele první, co mě zarazilo, bylo to, že tam byly lavice strašně nahusto, blízko sebe, skoro se v té lavici nedalo sedět. A já mu říkám: „Proč to?“ A on říká: „No aby se sem všichni vešli.“ Všichni sem museli přijít. A u kostelních dveří na každé straně byla taková docela malá lavička, ale byla velice pohodlná. A já mu říkám: „Tady ty dvě lavice, proč ty jsou jiné?“ A on říká: „Tady seděli ti, co počítali a kontrolovali, jestli jsou tady všichni ti poddaní, kteří tady museli být.“ Tak to je zase někde jinde, než jak to myslí svatý Pavel. Díky Bohu tahle doba už je za námi a každý z nás, kdo tady je, tak věřím, že tady je proto, že tu chce být. Ne proto, že mě sem někdo poslal nebo nanutil, ale proto, že tady chce být, protože jsem svobodný.

V evangeliu slyšíme o tom, jak Ježíš povolává lidi anebo jak oni se mu dokonce i nabízejí. Jsou to tři takové situace a Ježíš ve všech těch třech situacích odpovídá za pomoci přísloví, přísloví, která jeho posluchači důvěrně znali. My už je tak moc neznáme, nám už jsou cizí. Ježíš ta přísloví přizpůsobil pro danou situaci, ale každopádně to byla přísloví, která provokovala, která tahala za uši. „Nech mrtvé ať pochovávají své mrtvé.“ Na jednu stranu to zní jako velká neúcta, ale na druhou stranu je to velké varování. Často se to vykládá tak, že ten, kdo je duchovně mrtvý, ať se věnuje svým nízkým zálibám, ale my, kteří jsme duchovně živí a probuzení, se věnujeme něčemu jinému. Ale tam je možný ještě úplně jiný výklad a ten se mně líbí daleko víc. Ten výklad říká, že kolem nás jsou lidé a věci. Ty hmotné věci jsou mrtvé, ty nežijí, ti lidé žijí, ale my často věnujeme mnoho úsilí, mnoho námahy, mnoho své pozornosti těm věcem, které nežijí, a zapomínáme na lidi, kteří jsou kolem nás, kteří žijí, kteří by potřebovali náš čas, naši námahu, naši pozornost, ale my, protože věnujeme své síly věcem, které nežijí, tak už nám nezbyvají síly pro lidi, kteří žijí.

Bratři a sestry, dnešní evangelium nám chce připomenout, že jsme byli povoláni všichni. To není záležitost kněží, řeholních sester a podobně. To je záležitost všech lidí, dokonce i těch Samaritánů, kteří ho nepřijali. Oni říkají: „My o tebe nemáme zájem, my s tebou nechceme mít nic společného.“ A Ježíš říká: „Ale já o vás mám zájem. Já vás mám rád, i když vy mě vyháníte, i když mě nechcete u sebe nechat přenocovat.“ Jeho dva apoštolové Jakub a Jan chtějí přivolat oheň z nebe, který dvakrát přišel na pomoc Eliášovi. Bylo to takové znamení síly. Oni, i když byli s Ježíšem už skoro tři roky, ještě nepoznali, že Ježíšovi nejde o to, aby použil znamení síly, ale že Ježíš chce použít znamení lásky, dobroty, a takhle získat lidi.

Bratři a sestry, každý z nás je povolán k tomu, abychom následovali Ježíše, ale protože každý z nás je originál, tak to moje povolání bude originální. Ježíš z nás nechce mít nějaké vojáky. Když si představíme čestnou jednotku, kde všichni vypadají stejně, jednak mají úplně stejné uniformy, a často i ti chlapi bývají vybírání tak, by byli stejně vysokí, aby to vypadalo stejně, tak Ježíšovi nejde o tohle – abychom vypadali stejně, abychom byli jeden jako druhý, vůbec ne. Ježíšovi jde o to, abychom byli plní.

Když jsem hledal nějaký příklad, jak to lépe vysvětlit, tak mě napadlo tohle. Je to takové docela jednoduché, prosté, ale snad to pomůže. Když si vezmeme několik sklenic, jedna bude třeba litrová, druhá půl litrová a třetí bude mít objem jedné deci. Každá je jiná, jinak velká, úplně jinak vypadá, ale každá z nich je buď plná nebo prázdná. A o tomhle je tady to povolání, že Ježíš chce, abychom byli plní. Každý z nás má jiné možnosti, jiné schopnosti, každý z nás žije trochu v jiné situaci, a Bůh se nedívá na to, jak jsme velcí nebo malí, ale touží po tom, abychom byli plní. Nedívá se na tu absolutní jednotku, jestli to bude litr, dva nebo půl nebo jakékoliv jiné malé množství, jde o to, abychom byli naplnění. Co to znamená být naplněný? Co to znamená přijmout tady to povolání? Znamená to v první řadě být upřímný, na nic si nehrát, nepředstírat, nedělat divadýlko před druhými, ale říct: „Bože, tady jsem, tady jsem na cestě za Tebou, a čekám od Tebe, že mi pomůžeš, abych se na té cestě neztratil, že mi pomůžeš, abych došel, došla, až k Tobě.“

Jak by jednal na mojem místě Pán Ježíš?

P. Mgr. Václav Rychlý, OPraem

05.07.2004 - pondělí, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost sv. Cyrila a Metoděje

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 61,1-3](#); 2. čtení [2 Kor 4,1-2.5-7](#); evangelium [Lk 10,1-9](#);

Přiblížilo se k nám Boží království. Ale jsme schopni to Boží království přijmout do svého srdce? Je nás čím dál tím méně. V posledním sčítání věřících v kostelích (ne těch, kteří se přihlásili při sčítání obyvatel, ale těch, kteří prakticky chodí na bohoslužby, žijí s církví) se tak ukazuje, že je to jenom pět procent v našem národě. Takže se zpátky stáváme tím misijním územím a potřebovali bysme, aby se vrátila ta doba cyrilometodějská. Jsme zpátky misijním územím, ale schází nám osobnosti, jako byl Cyril a Metoděj. Ty, kteří by nasadili svůj život a hlásali evangelium. Ani ne tak nějakým slovem, ale vlastním životem, vlastním příkladem. My máme takovou tendenci všechno svalovat na ty minulé generace a minulé doby, omývat si ruce. A proto ukazujeme na čtyřicet let totality a v dnešní době na komerci a podnikání a já nevím, co všechno dalšího, internet třeba, co prostě brání hlásání víry a odvádí lidi třeba od víry a od hlubších věcí, od soustředění, atd. Ale ve skutečnosti tou hlavní asi překážkou hlásání víry jsme my. Víra nás samotných je taková nějaká neživá, nejsme ani horcí, ani studení, jsme vlažní. Prostřednost nás křesťanů. A těch, které označujeme jako světce a ke kterým se modlíme a které prosíme o přímluvu, kteří nějakým způsobem vybočili z řady, tak těch je asi málo. Cyril a Metoděj dokázali nasadit svůj život pro Krista. Opravdu opustili všechno. Nebrali si na cestu ani tu mošnu, ani opánky. Oni odcházejí z rodné vlasti s tím, že vědí, že už se tam nikdy nevrátí. A jdou do nehostinné krajiny, mezi pohany, kde mnozí hlasatelé evangelia přišli o život. Přicházejí sem plni lásky a odhodlání hlásat evangelium. A to jejich hlásání zapustilo kořeny. Hlásání zde bylo už předtím. Přicházejí do té Rostislavovy říše, kde na Velehradě už je chrám. Archeologické nálezy z té doby velkomoravské nám ukazují, že už před příchodem Cyrila a Metoděje zde byly kostely, sloužily se zde bohoslužby. Ale pořád ještě křesťanská víra u těch obyvatel zdejších nebyla zakořeněna. Proto oni přicházejí a hlásají evangelium nově, ale především vlastním životem, vlastním příkladem. A přicházejí tak nějak okrajově. Vynalezli písmo našemu národu, který do té doby neuměl číst a psát. Učí, překládají knihy a nejenom bohoslužebné a Písmo svaté, ale taky jakýsi první zákoník, nomokánon, který se vztahuje na lidi, kteří zde bydleli. Učí je, jak mají žít, jak mají obdělávat půdu. S jejich příchodem je spojen i veliký pokrok, co se týká stavitelství. Atd. Přinášejí sem nejenom víru, ale i moudrost a vzdělanost. A především lásku. A tím si získali srdce všech. Takové věrozvěsty bysme potřebovali i v dnešní době, kteří by si získali důvěru a srdce národa, které by národ přijal. Ale nejenom takové velké osobnosti Cyrila a Metoděje, ale věrozvěsty, kteří by působili v malém, kteří by působili třeba ve vaší farnosti tady ve Veverské Bítýšce, kteří by působili ve vašich rodinách, v zaměstnání, ve škole, kteří by svým příkladem ovlivnili spolužáky. Mnoho takových taky bylo, ale mnoho takových schází právě v dnešní době.

Hlásání evangelia je strašně důležité. A není to jenom o tom, aby se nám zaplnily kostely a stoupla nějaká procenta a znovu jsme získali vliv třeba ve státě nebo něco podobného. O to nám vůbec nejde. Ve skutečnosti jde o bytí a nebytí. Svět bez Boha, bez víry se řítí někam do katastrofy. Když se dobře podíváme na situaci ve světě, v našem národě, atd., tak vidíme, že skutečně člověk bez víry bloudí a dopouští se mnoho zla. A to bloudění tady na zemi, to je takový varovný signál, že člověk bloudí na té cestě do Božího království. A my, kteří věříme v život věčný, že jsme jenom tím semínkem tady na poli našeho prostoru a času zasazeným, které má vyrůst v krásnou rostlinu tady na zemi a vydat plody pro ten život věčný, tak nám to bloudění nesmí být jedno, lhostejné. Protože víme, že jde o spásu každého člověka, o spásu každé duše. Proto musíme hlásat evangelium, proto se musíme snažit o šíření víry. Nejenom, aby nás nebylo čím dál tím méně, ale aby nebylo méně těch, kteří získají život věčný. Často jsme krátkozrací v tom hlásání evangelia. A je to vidět třeba na situaci rodin u nás. Na prvním místě se snažíme zajistit hmotně svoji rodinu. Plánujeme třeba děti, že až teprve si pořídíme byt, a já nevím, co všechno dalšího, a na prvním místě se snažíme svým dětem předat nějaký ten dům, nějaké to bydlení a auto, zajistit vzdělání. Toto všechno považujeme za priority a hlásání víry je teprve až někde v závěsu. Děláme velikou chybu. To nejdůležitější je předat víru. Předat víru svým dětem, svým vnoučatům. To, jestli jim postavíte nějaký barák anebo koupíte nějaký auto, jestli pojedou do zahraničí s vama nebo ne, jestli vystudují já nevím jakou školu nebo fakultu, to je všechno druhořadé. A všechno toto bez víry, bez světla Ducha svatého člověku může uškodit. Jedině s vírou to člověku prospěje. Vzpomeňte si na ten krásnej svatodušní hymnus, kdy zpíváme, že člověk bez Ducha svatého slábne a je bez moci a všechno mu může uškodit. Opravdu všechno. Kolik třeba vynálezů lidí v těch posledních stoletích vynalezli. A kolik z nich se otočilo proti lidstvu a proti člověku. Člověk bez víry skutečně bloudí, slábne, je bez moci a všechno mu může uškodit. A ten zlý ďábel, jehož působení nesmíme podceňovat, ten si člověka bez víry zvláštním způsobem oplétá a nakonec ho zničí. Toto všechno bysme jako věřící měli vidět, poznávat. A měli bychom se rozhodovat. Člověk bez víry skutečně bloudí. Minule jsem si vzpomněl na takové zajímavé vyjádření jednoho totalitního starosty města Most, který při nějaké návštěvě řekl takovou památnou větu, která se traduje až do dneška: „V našem městě sice máme vysokou kriminalitu, ale s vírou už jsme se vypořádali.“ Ono to spolu velice úzce souvisí. Všechny ty negativní společenské jevy souvisí s nevěrou. Tam, kde je víra, taky jsou tam pády. I my věřící klopýtáme a padáme a dopouštíme se hříchů, ale přece jenom méně než ti nevěřící. To je markantně znát. Proto nám nesmí být lhostejná budoucnost a přítomnost naší vlasti, těch, za které máme zodpovědnost, zvláště nejbližších, ale i těch, se kterými se setkáváme. To jsou přátelé, známí, sousedé, kolegové v práci, spolužáci ve škole. Tam všude máme hlásat víru, tam máme splnit své poslání. Ježíš nám dává konkrétní takové poučení, co všechno máme dělat. Že na té cestě se nemáme s nikým pozdravovat zase musíme chápat správně. To židovské pozdravování na cestě, to byl v té době Ježíšově takový jakýsi zlovyk, společenská konvence, kde ten, komu jsem chtěl vyjádřit třeba nějaký hold nebo úctu, tak jsem se s ním dlouho na té cestě pozdravoval, de facto jsem ho zdržoval, atd. a vykládal všelijaké květnaté řeči. Byla to spíš taková společenská událost. Proto Ježíš toto pozdravování odsuzuje a my dneska už po těch dvou tisíci letech ani dobře nechápeme, co tato slova znamenají.

Ale stále platné je: „Posílám vás jako ovce mezi vlky.“ Ježíš počítá, že ten svět kolem nás je zlý, ale neposílá nás jako vlky mezi vlky, abysme se prali a kousali, ale posílá nás jako bezbranné ovce. A my kolikrát máme takovou tendenci si vytvářet všelijaký arzenál a obranné mechanismy, aby nám někdo neublížil. A ve skutečnosti i ty ovce, které dřív žily volně v

přírodě, tak nevyhynuly. Ti vlci je nesnědli, neublížili jim všem. Naopak. Ten vlk na vlně ovce, na její kůži, na jejích chlupcích, které kryjí kůži, si vylámal zuby. „Posílám vás jako ovce mezi vlky.“ To je možná jedna vlastnost, která nám křesťanům schází a kterou na sebe neradi přijímáme. Bezbrannost. „Když ti někdo vrazí facu na jednu tvář, nastav mu i druhou. Když ti bere tvůj plášť, tak mu přidej i šaty. A nestarej se o svůj zítřek. Neberte si na cestu ani mošnu, ani opánky, ani hůl, nebudete to potřebovat.“ My se příliš staráme o svůj zítřek, budoucnost, a málo žijeme svoji přítomnost. Přitom nevíme, zda se toho zítřka dožijeme. Důležité je, prožít dobře svoji přítomnost a ptát se v každé situaci, jak by na mojem místě jednal Pán Ježíš. Často, a čím tak nějak stárnu, tak vzpomínám častěji na zemřelého pana faráře Cyrila Vrbíka z Dubu. Před dvěma rokama ho na faře umučili, vzpomínáte si na to, na podzim? Já jsem tam často jezdíval, jednak můj dědeček a babička pocházeli z té vesnice, a když jsem studoval střední školu, tak jsem tam jezdíval se spolužáky ještě za totality pomáhat při opravách kostela, fary. On tam měl velikou faru u kostela a ta fara byla otevřený dům. Tam naši přístřeší všichni, kteří potřebovali. Děcka si chodily na zahradu sbírat ovoce, byl velice laskavý. A kolikrát jsme mu říkali: „Otče Cyrile, toho trabanta (jiný auto neměl) nikomu nepůjčujte, už zase vám ho rozbijou, nebudete mít čím jezdit na bohoslužby. A neberte si na faru znovu bezdomovce, protože znovu vás vykrade.“ A on s tímto vším počítal a vždycky se poušmál a říkal: „Jak by na mojem místě jednal Pán Ježíš?“ On vždycky měl takovou trefnou odpověď. Jednou vítal poutníky, to bylo poutní místo mariánský, v kostele a vyhlásil hned na začátku bohoslužby, že Panna Maria vyhlásila sbírku. Protože tam všechno opravoval, tak všichni čekali, co to bude za další sbírku, jaký peníze, a on s úsměvem vyhlásil, že Panna Maria vyhlásila sbírku cigaret. A připravil tam vzadu v kostele krabici a do ní měli odložit ti, kteří přišli do kostela, poslední cigaretu. A ne tu jednu cigaretu, ale ten balíček. A ne zítra a za týden skončit s kouřením, a na Nový rok, ale teď hned. Prostě, byl takový velice radikální. Kolikrát sedával vzadu ve zповědnici a jak lidi přicházeli do kostela, tak říkal: „Tys už tady dlouho nebyl!“ Atd. A přesto všechno ho měli lidi strašně rádi. Byl velice oblíbený. A zřejmě ne jinak mohl zakončit svůj život než právě tou mučednickou korunou. A asi kdyby věděl dopředu, že tam ráno ve čtyři hodiny přede dveřmi fary čeká vrah, tak by možná šel znovu otevřít. Protože by asi řekl i v té situaci: „Jak by jednal na mojem místě Pán Ježíš?“ On viděl člověka, který potřeboval ošetřit, který byl zraněný, atd. Možná, že my v našem životě bysme se měli víc ptát: „Jak by jednal na mojem místě Pán Ježíš?“ A to je asi to nejlepší hlásání evangelia. Vlastním životem, vlastním příkladem. Ať nám v tom třeba přímluva těch svatých Cyrila a Metoděje a určitě i přímluva Patera Vrbíka pomáhá.

Vidět toho druhého

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

11.07.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

15. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Dt 30,10-14](#); 2. čtení [Kol 1,15-20](#); evangelium [Lk 10,25-37](#);

O co tady jde? O co jde v dnešním evangeliu? Je tady člověk, který je zahleděný do sebe. Titulují ho znalec zákona. On tomu „rozumí“, je to „odborník“. A myslí si, že jako odborník se tedy může všech ptát. Ale on se neptá upřímně, ale aby přivedl Ježíše do úzkých. V tom je rozdíl mezi světem dospělých a světem dětí. Dítě nechce nikoho přivést do úzkých. Dítě je přímočaré. Když má vztek, tak to všichni vidí. Když má radost, tak to všichni vidí. My dospělí dokážeme takhle klíčkovat. Otázka vypadá učeně, vypadá dobře, ale nejde o to, nalézt správnou odpověď. Jde o to, přivést do úzkých, způsobit nesnáz, chytit za slovíčko. Tenhle znalec zákona si dokonce myslí, že je to jenom on, kdo zná správnou odpověď. A on to posoudí, jestli Ježíš odpověděl dobře. A Ježíš to celé postaví naruby. Ježíš mu jednak odpoví a jednak ho, můžeme říct, usvědčí z toho, že v něm je velké sobectví.

Bratři a sestry, s tím sobectvím jsme se všichni narodili. Malé dítě se rodí jako sobec, téměř stoprocentní sobec. Proč? Protože to dítě by jinak nepřežilo. To dítě v okamžiku, kdy má problém, začne plakat. „A dospělí, vy se namáhejte a zjistěte proč, co mi chybí, co potřebuji.“ Maminka na to zpravidla přijde velmi rychle, protože zná své dítě. A jak přibývají roky, tak to sobectví, tato sebeláska, ustupuje. A je to v pořádku. Když ten člověk dospěje, tak jsou tři možnosti, co se stane. První možnost je ta, že ten člověk si to uvědomí: „Aha, myslím moc na sebe. Měl bych s tím něco dělat. Měl bych se snažit vidět ty druhé. Že tady nejsem na světě sám.“ A třeba o tohle šlo i na tom táboře: vidět druhé. Nechtít jenom, aby ti druzí se starali o mě, ale abych i já něco udělal pro ně. Nebo je tady druhá možnost. A sice, že ten člověk se zamiluje. Mít rád znamená myslet na druhého. Zapomenout na sebe. Jestliže se někdo zamiluje, tak se tak nějak samozřejmě vytratí sebeláska. Ono se to vylučuje, to nejde dohromady. Obě tyhle dvě možnosti jsou naprosto v pořádku. Buď, že si to ten člověk uvědomí, anebo že začne mít rád druhého. Zůstává třetí možnost, že si to neuvědomí, je dospělý, ale je sobec. Takový ten mistr světa. Jeden znalec zákona. Ten znalec zákona, to je příklad opravdu, můžeme říct, jak z čítanky. On to totiž celé staví: „Já jsem ten důležitý. Kolem mě se to točí.“ Ježíš, aby mu otevřel oči, tak vymyslí příběh, podobenství. Židé totiž si mysleli, že jejich bližní je pouze ten, kdo patří do židovského národa, kdo vyznává stejné náboženství, a nejlépe ten, kdo má stejné názory jako oni. V okamžiku, kdy něco z toho není splněno, tak už to není můj bližní, a já na něho nemusím brát žádné ohledy. Mnoho lidí to v praxi takhle dělá. Protože ten druhý má jiný názor, tak už se k němu nemusím chovat slušně. Ježíš vymyslí příběh, který by se ale klidně mohl stát. Krajina mezi Jeruzalémem a Jerichem je velmi členitá, skutečně z Jeruzaléma se jde pořád s kopce dolů. Ta cesta často vede mezi skalami, ještě i dnes, i když je asfaltová, není tam pořádně vidět. A skutečně, když tam za zatáčkou se někdo schová a potom na někoho vyskočí, tak ten moment překvapení je veliký.

Člověk v nesnázích. Kolem něho procházejí další dva. Kněz, levita. Proč Ježíš do toho svého příběhu zamontoval zrovna kněze a levitu? To byli lidé, kteří v té společnosti měli velkou úctu a velkou důležitost, protože oni fungovali v jeruzalémském chrámu. Oni byli strašně důležití. A byli taky na to náležitě pyšní a zahleděni do sebe. Byli si vědomi této důležitosti. A proto, co kdyby se zmeškali? Co kdyby se opozdili a přišli by pozdě do práce, do své služby v chrámu? Nebo co kdyby se obřadně znesvětili a nemohli by to vykonávat? Anebo, co kdyby taky na ně někdo vyskočil? A tak proto pryč, pryč. Nekomplikovat si život. To je heslo mnoha lidí: nekomplikovat si život, mít svůj klid. Přežít to. Protože oni vidí sebe. Tady přichází někdo, kdo stojí úplně mimo izraelský národ, cizinec, kterým oni pohrdali. Je to vymyšlená postava, ale klidně se to takhle stát mohlo. A tento člověk nevidí sebe, nevidí svůj strach, nevidí svůj majetek, že by o to mohl přijít, že jemu by mohl někdo natlouct, ale vidí toho, který tam leží a který potřebuje pomoc.

Bratři a sestry, Ježíš toto všechno vykládá proto, aby otevřel oči tomuto znalci zákona. Aby tento znalec zákona si uvědomil, že ty předpisy jsou tady proto, aby lidem pomáhali jít k Bohu. Ne proto, aby znepríjemňovaly život. Ne proto, aby se je ti lidé učili z paměti a uměli je v synagóze nebo v chrámu odříkávat, aby je z toho někdo zkoušel, ale aby tato doporučení, tyto rady byly uvedeny do života.

Vidět toho druhého. To neznamená vygumovat sebe. To neznamená popřít sebe. Ale to znamená otevřít dobře oči. Otevřít dobře oči a být vnímavý. Otevřít dobře uši, otevřít svoje srdce. Ten znalec zákona byl skutečný. Milosrdného Samaritána Ježíš vymyslel, aby nám postavil před oči ideál. Bohužel, takových znalců zákona je kolem nás mnoho, těch samaritánů je pořád nějak málo. Prosme za to a snažme se o to, aby se tento poměr změnil. A my sami se k tomu snažme přispět.

Já dám tvému životu smysl

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

25.07.2004 - neděle, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Svátek sv. Jakuba, patrona farnosti

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Dt 10,8-9](#); 2. čtení [2 Kor 4,7-15](#); evangelium [Mt 20,20-28](#);

Bratři a sestry, koho že to vlastně dnes slavíme? Pokud si vzpomínáte, tak loni takovou hlavní myšlenkou kázání bylo „proč si asi naši předkové vybrali za ochránce farnosti svatého Jakuba“. Dneska se zkusíme zamyslet nad tím, jaký ten Jakub byl.

Co o něm víme? Víme, že byl vzdáleně příbuzný s Pánem Ježíšem, že jeho maminka Salome byla velice blízko Ježíšovi, byla v tom nejužším okruhu žen, a víme a dnešní evangelium nám to dokazuje, že to byli lidé z masa a kostí, se svými, můžeme říci, přednostmi – celá ta rodina dokázala pro Ježíše hodně udělat, ale byli to lidé, kteří měli i své chyby. To, o čem nám vyprávělo dnešní evangelium, to není zrovna nic, co by bylo k chlubení. A proč to tady je? Je to tam schválně, protože lidé vždycky měli tendence ty, kteří jsou prohlášeni za vzory, nějak idealizovat. Lidé vždycky mají tendence a snahy ty, kteří jsou nějakým způsobem nahoře, kreslit, jako že jsou bez chyb, že nemají žádné nedostatky, že jsou prostě naprosto ideální. Ale evangelium nám říká něco jiného – Ježíš si vybírá lidi, opravdové živé lidi. Lidi, kteří mají dobré vlastnosti, ale lidi, kteří mají i své chyby. Ježíšovi to vůbec nevadí, a Ježíš říká těmto lidem: „Pojď za mnou. Pojď za mnou a já dám tvému životu smysl, já ti dám poslání, já ti ukážu, co s tím životem máš dělat.“

Vždycky byli na světě lidé, kteří si říkali: „Musím urvat, co se urvat dá.“ Vždycky byli lidé, kteří byli sobci - jak se říká, kteří šli přes mrtvoly. A Ježíš na to říká: „Vy to nedělejte, to vám nepřinese štěstí, to vám nepřinese spokojenost.“ Vždycky byli lidé, kteří byli lhostejní, vždycky byli lidé, kteří říkali: „A proč já? Ať ten druhý.“ A Ježíš říká: „Ne, tohle mezi vámi by být nemělo.“

Bratři a sestry, v minulých dnech byly zveřejněny statistiky sčítání věřících přítomných na bohoslužbách. Nejhuř dopadla brněnská diecéze, kde ten úbytek proti roku 1990 je zhruba o devět tisíc lidí, a všichni se ptají proč. Teď se dělají analýzy, máme nahlásit proč to asi tak je a co s tím budeme dělat. Když pomíneme jednu takovou objektivní věc, že tu neděli, kdy to sčítání bylo, tak tady na Moravě byla chřipka, takže hodně lidí bylo nemocných, ale jasné, že ten úbytek by byl i kdyby nebyla zrovna vlna chřipek. Proč to je? Je to právě proto, že je ještě mnoho těch, kteří říkají: „A proč já? Ať ten druhý.“

Synové Zebedeovi, jeden z nich byl Jakub, přišli za Ježíšem, aby požádali o dobrý, o teplý flek, a říkali si se svojí matkou: „Ať si těch deset dělá, co chce, ať se těch deset postará o sebe, my se taky postaráme o sebe, a dokud je čas, tak urveme ta nejvyšší místa. My jsme pro Ježíše něco udělali, naše rodina, tak máme nárok na to, aby nás bylo v jeho království vidět – samozřejmě se počítalo, že to bude na zemi – ať z toho taky něco máme. Ježíš je okamžitě taky usadil a vlastně jim říká, jak on si to představuje. Svým způsobem to byla pro Ježíše rána, protože on už s nimi byl skoro tři roky a po těch třech letech, kdy se je snažil získat pro svoje učení, pro svoji misi, aby byli schopni jít k druhým, naráz se dozvídá tohle. Ale on je nevyhodil, neposlal je pryč, ale řekl jim, jak si to představuje.

Bratři a sestry, dnešní svátek svatého Jakuba nám připomíná, že Ježíš nás nikdy nepošle pryč. Ježíš nám znovu jenom řekne, jak by si to představoval a řekne nám: „Můžeš začít znovu, já s tebou počítám dál i přes tvoje chyby.“ Apoštol Jakub zemřel jako první z apoštolů. Proč? No protože byl vidět, protože vyčuhoval, a upoutal pozornost krále Heroda a Herodes se rozhodl, že to bude on, kdo zaplatí životem. Ale po těch Velikonocích můžeme říct - on upoutal na sebe pozornost úplně jiným způsobem, než jsme slyšeli teď v evangeliu. Už tam nešlo o to, že by chtěl nějaký úřad, nějaké teplé místo, ale upoutal svým nadšením, svou horlivostí. Dnešní doba trpí tím, že mnoho lidí je lhostejných, že mnoho lidí si pořád říká: „Nebudu se do toho montovat, nebudu si pálit prsty.“ Apoštol Jakub nás vybízí k tomu, abychom řekli: „Ale já si ty prsty spálím, spálím si je pro Ježíše. Nechci svůj život prožít tak, že se nechám jenom vláčet, že budu měnit názory, že budu měnit místa podle toho, kde to bude teplejší a kde to bude výnosnější. Ale chci jít ve svém životě na ideálem, chci jít za Ježíšem, který mi říká: „Když půjdeš za mnou, tvůj život bude mít smysl. Ty budeš šťastný a co víc, pomůžeš to štěstí najít druhým.“ Budme nadšení a horlívi jako svatý Jakub.

Marnost

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

01.08.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

18. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Kaz 1,2; 2,21-23](#); 2. čtení [Kol 3,1-5.9-11](#); evangelium [Lk 12,13-21](#);

Ty dnešní texty mluví o tom, že náš život je darem a že ten náš život nezávisí na hmotných věcech. Do určité míry samozřejmě, ale náš život ty hmotné věci nemohou prodloužit ani o jeden den. To dnešní evangelium, nebo vůbec všechny tři texty, nás chtějí vybít k tomu, abychom se zamysleli nad tím, jaký máme žebříček hodnot, abychom to dobře poskládali, abychom nepřeřeňovali věci hmotné, ale abychom je třeba ani nepodceňovali.

V knize Kazatel jsme slyšeli velice skeptický pohled: „Marnost, všechno je marnost.“ Mnoho lidí dneska taky říká: „Je to všechno špatně, všechno je to zkažené, ten svět je úplně ..., to se všechno zhroutí.“ Ale musíme říct, že nezhroutí. Vždycky tady budou lidé, kteří budou zkažení, ale vždycky tady budou lidé, kteří budou usilovat o to jít za nějakým ideálem. Vždycky tady budou lidé, kterým to bude jedno, kteří se nechají zmítat proudem a davem, ale vždycky tady našťestí budou lidé, kteří budou hledat cestu jak dál, jak lépe. Kazatel na konci své knihy taky došel k tomu, že není všechno marnost. Toto je taková skepse, která je na začátku, z které on vyšel. Ta skepse pramení právě z toho, jak to zaznělo v komentáři, že on se nedívá na věčnost. On to hodnotí pohledem této země a vidí to takovým pohledem, můžeme říct, sobeckým. Člověk, který vidí a hledá jenom svůj prospěch, člověk, který se honí, můžeme říct pachtí, člověk, který má pořád málo, tak takový člověk bude vždycky nešťastný. Vždycky bude nešťastný, protože když bude mít sebevíc, bude mu to pořád připadat, že má málo, a potom se bude bát, bude si říkat: „Co bude s tím co mám? Aby mi to někdo neukradl, aby mi to někdo nevzal, abych o to nepřišel.“ Naopak, člověk, který umí, můžeme říci, dobře hodnotit tyto věci, takový člověk se taky stará. Vždyť Bůh řekl: „Naplněte zemi a podmaňte si ji.“ Takový člověk taky pracuje. Buduje svůj domov, to kolem sebe, ale takový člověk myslí na druhé lidi, nemyslí jenom na sebe. V tom jeho snažení, v tom jeho budování je myšlenka, aby ti druzí byli šťastní, abychom to užívali společně, aby nám to všem přinášelo radost. Nám, kteří jsme teď tady, ale i těm, kteří přijdou po nás.

Bratři a sestry, a takhle to má být, tohle říká Ježíš. Dává tomu člověku, který ho žádá, aby zasáhl, takové upozornění: „Náš život není zajištěn tím, co máme, náš život je dar, ten jsme dostali.“ Někdy lidé dělají jako že do není pravda. Lidé dělají, jako bychom byli páni svého života, ale my jsme pouze jeho správci. Nikdo z nás si ten život nedal sám a nikdo z nás ho nemůže nějakým způsobem, co se týče délky nebo podobně, ovlivnit.

Bratři a sestry, správný postoj je ten, že budeme za svůj život děkovat. Že každý den řekneme: „Bože, děkuju Ti za to, že žiju, děkuju Ti za to, že mi dáváš věci, které mě obklopují, že jsou ty věci krásné, že se z nich mohu těšit, že se z nich mohu radovat, a prosím Tě, pomoz mi, ať při tom všem nemyslím jenom na sebe, ale i na ty kolem mě, ať ve svém životě se snažím dělat radost těm druhým, ať jsem šťastný nejen já, ale i ti kolem mě.“

Bratři a sestry, mít tenhle postoj znamená být bohatý před Bohem. Není to jednoduché, není to snadné, ale je to náš životní úkol. Když nám ho Bůh dává, dá nám také sílu a prostředky k tomu, abychom tento úkol zvládli. Tedy nemysleme jenom na sebe, ale starejme se, pečujme, taky o ty druhé.

Evangelium je radostná zpráva

P. Mgr. Václav Rychlý, OPraem

08.08.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

19. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Mdr 18,6-9](#); 2. čtení [Žid 11,1-2.8-19](#); evangelium [Lk 12,32-48](#);

Děcka, kdybych se vás, větších školáků už, zeptal, co je to za literární útvar, evangelium, tak asi budeme trošičku všichni váhat, a potom, si myslím, že by mnozí z vás řekli, že je to životopis. Protože většinou, aspoň dvě ty evangelia z těch čtyřech, začínají Kristovým narozením a končí ukřižováním, zmrtyvýchvstáním potom také, jistě. Takže bychom si to zaměnili za nějaký životopis. A často takovou záměnu, chybnou záměnu, děláme i my ostatní věřící, dospěláci. Že se domníváme, že evangelia jsou Kristovým životopisem. Ono to k tomu svádí, ale ve skutečnosti nejsou. Ani jeden z těch evangelistů nechtěl přesně vystopovat, kdy se přesně Ježíš narodil a co v kterém roce dělal a kdy udělal, v kterém měsíci, který zázrak, atd. O toto jim vůbec nešlo. Takže zpátky se dopátrat nějakých časových souvislostí je poměrně problémem. Oni píšou evangelia v době, kdy odpovídají na různé otázky nebo problémy té doby, vlastně těch prvních křesťanů. V těch počátcích oni vlastně žádná evangelia nepsali. Necítili potřebu je psát. Proto třeba dopisy apoštola Pavla jsou starší než ty čtyři evangelia, která máme dochována. Oni žili v takovém blízkém očekávání dalšího Kristova příchodu. Oni byli očitymi svědky těch velikonočních událostí, oplakali Krista Pána na Velký pátek a prostě pak najednou se stalo něco, v co ani nedoufali. Vstal z mrtvých a najednou byl uprostřed nich. Nejenom, že se zjevil dvěma emauzským učedníkům a potom třeba ve večeřadle apoštolům, ale několik tisíc učedníků ho vidělo. Hovořili s ním znovu, mohli si na něho sáhnout. Potom před jejich očima byl vzat do nebe a slíbil jim, že znovu přijde. A oni očekávali ten další, druhý Kristův příchod ve slávě, těšili se na něj a podle toho zařizovali celý svůj život. Opouštěli často rodiny třeba, majetky, atd. Všecko dávali do společné jakési pokladny a prostě snažili se co nejvíc rozšířit víru. Všechno podřizovali víře a tomu druhému Kristovu příchodu, na který se velmi těšili. Mysleli si: „Možná to bude zítra, možná za měsíc, možná za rok, ale určitě to bude ještě v mojem životě.“ Když potom Kristův příchod nepřišel a první generace křesťanů umírá, tak ten jejich způsob života zvlažněl. Už nebyli tak horliví jako na počátku a v té době právě jsou sepsována evangelia. Protože ti první křesťané byli očitymi svědky těch událostí, ti nepotřebovali nic mít napsáno. Oni přímo od Pána Ježíše slyšeli všechno to, co říkal, třeba podobensství, viděli všechny zázraky, které konal, jak křísil z mrtvých, jak uzdravoval, atd. Teprve ta druhá a další generace křesťanů potřebují jakousi písemnou zprávu o tom. A to, o čem vlastně evangelium je, nám napovídá už název. Ne životopis Ježíše Krista, ale EU ANGELION – RADOSTNÁ ZPRÁVA, RADOSTNÉ POSELSTVÍ. Radostné poselství o tom, že Bůh se ujal světa, že se ujal lidí, že přišel člověka vykoupit, spasit, že se naplnily ty dávné předpovědi proroků, že přichází člověka zachránit ze hříchu a ze smrti. Kristovou smrtí na kříži přichází usmířit lidstvo s Bohem, zahladit nedostatky, hříchy: minulé, přítomné i ty budoucí. A jeho vzkříšením, zmrtyvýchvstáním přichází otevřít cestu do života věčného všem těm, kteří za ním půjdou. A to je skutečně veliká radost a důvod k radosti. Proto radostná zpráva, radostné poselství všem, aby se všichni mohli radovat. To poselství v každé době vypadalo trochu jinak, každá doba byla trochu jiná. V jiné době psal evangelium třeba Matouš, v jiné Jan, v jiné ten Lukáš, jehož úryvek jsme dneska slyšeli. O tom Lukáši víme, že osobně se zřejmě s Kristem Pánem nikdy nesetkal. Narodil se až vlastně asi po jeho ukřižování. A patřil k takové té druhé generaci Kristových učedníků. Ale všechno to, co potřeboval vědět o Pánu Ježíši, tak se dozvěděl od skutečných apoštolů. Od těch očitych svědků. Byl jedním z žáků sv. Petra, provázel sv. Pavla, zřejmě i na jeho misijních cestách, a tam se všechno dozvěděl. A určité skupině křesťanů na konci prvního století, někdy v devadesátých letech, píše tu radostnou zprávu, své evangelium, kde všechno zaznamenává, co se sám dozvěděl, předává. A nedává tam úplně všechno, ale to prostě, co považuje za důležité. A zrovna v té situaci, kdy ti křesťané už trošičku zvlažněli, pomáhal se s těmi pohany, kdy taková ta jejich počáteční horlivost ochladá, tak právě dává ta slova, která jsme slyšeli dnešní a minulou neděli. Vzpomeňte si minulou neděli, kdy se tomu hospodáři na poli urodilo. Možná to byl obyčejnej, chudej zemědělec, kterej obdělával nějaký políčko a dřel se tam od úmoru do úmoru, a prostě najednou se mu urodí obrovský množství obilí, které není schopn pomalu ani sklídit a už vůbec se mu nevejde do těch sýpek, které má. Co s tím? A rozhodne se špatně. Mohl to rozdat ostatním, určitě v té době bylo hodně lidí, kteří měli hlad. Kdyby se podělil, tak určitě se rozhodl správně, a nechal si jenom to, co potřebuje. On si nechal víc než potřeboval a chtěl mít zajištěný další život, chtěl mít zajištěnou budoucnost, stáří možná. „Příští roky už se nebudu muset pachtit na poli, konečně si odpočinu.“ Nechal vystavit ty nové sýpky a přichází Hospodin a říká mu: „Blázne, pro koho to všechno tady hromadíš? Ještě této noci zemřeš.“ Taková výzva těm učedníkům, kteří jsou v nebezpečí, že zamění to správné pořadí hodnot, že vymění Pána Boha za mamon. Nelze dvěma pánům sloužit. A je velice nebezpečná taková ta záměna hodnot, kdy zaměním to být – být šťastný tady na zemi, být šťastný jednou ve věčnosti, atd. a mohl bych v tom pokračovat, klíčem k tomu štěstí jsou určitě víra, naděje a láska – za to mít. Mít třeba doma plnou tu stodolu, mít, já nevím, třeba pojistku pro důchod, mít, já nevím, lepší dovolenou, rekreaci, já nevím, kolik automobilů, prostě mít, mít, mít, slávu, čest, tituly, atd. Všechno z toho zůstane tady na zemi, nic z toho si nepřeneseme do života věčného. Ale je zde veliké nebezpečí, že zaměníme to pořadí hodnot: za to být, které by mělo být navrchu, to mít. Kdybysme se měli rozhodnout, jestli mám být, anebo jestli mám mít plnou peněženku, nebo jestli mám mít třeba akademické titul, tak určitě se rozhodneme jasně. To třeba chápeme, až když přichází třeba vážná nemoc do lidského života, atd. Ale kolikrát na té cestě jsme slepí. A tady v tom poučování učedníků pokračuje vlastně Lukáš dál a používá ta Ježíšova slova, podobensství, která říkal, a znovu pokračuje v tom a upevňuje nás v tom, abysme měli bedra přepásaná, naše lampy aby hořely, abysme se podobali těm, kteří čekají na svého pána – lidem, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby. Mít bedra přepásaná, to dneska dobře nechápeme. Ale vezme si to v souvislosti s tím starozákonním čtením, kde opakují znovu to, co se odehrálo tam někde při odchodu Izraelců z Egypta, kdy Hospodin jim nařídil, aby byli oblečení, měli bedra přepásaná, aby měli sbalené všechno, nachystané, aby se nezatažovali přílišným vařením a jenom upekli ty nekvašené chleby a to maso na ohni a aby byli připraveni, až Hospodin zavolá, když bude potom procházet tím Egyptem a pobíjet prvorozence, až je vyzve, aby vyšli na cestu, aby ještě v noci prostě se sbalili a jedli jenom ve spěchu a byli schopni prostě odejít, poslechnout Boží výzvu. Tak takovým se máme podobat poutníkům my, kteří jsou stále připraveni na Boží volání, kteří jsou připraveni třeba na radikální změny ve svém životě. A naše lampy mají hořet. Ne jenom, aby svítily na cestu mně, ale taky těm ostatním. Abych já se stával tím světýlkem, které bude ke Kristu přivádět ty ostatní, kteří se se mnou setkávají. A k tomu všemu máme být radostní.

Nemáme být smutní, nemáme mít strach. A myslím si, že klíčem k tomu je ta první věta toho dnešního evangelního úryvku: „Neboj se malé stádo, váš Otec rozhodl, že vám dá království.“ V jiném překladu je napsané: „Neboj se malé stádce, Otcí se tak zalíbilo.“ Víte, asi na většinu z nás působí skepticky to, že naše řady prořídají. Nejenom, že tady u vás třeba v neděli je jenom jedna mše svatá, kostel je zaplněný, krásně zaplněný, díky za vaši účast, ale dřív tady určitě těch mší v neděli bylo víc. Možná ti starší mezi vámi budou pamatovat tři mše, a já nevím, kolik jich, a prostě kdy se sem ani nemohli vejít. A srovnat tyto počty se dost dobře nedají. A chtě nechtě ubývá nás. Řekl jsem minule takovej početní přehled, tak v r. 1850 na celém světě polovina lidí se hlásila ke křesťanství. Myslím si, že to je skutečně zajímavé číslo. A už po sto letech, v r. 1950, jenom jedna třetina lidí. A teďka, v současné době, kolem toho r. 2000, přelomu tisíciletí, tak je to asi jedna šestina jenom celosvětové populace. A to je skutečně už velmi málo. Čím to je? Asi taková ta naše horlivost křesťanů, Kristových učedníků, která byla na začátku, tak ochladá. Pomícháváme se s těmi lidmi tohoto světa, vlašně ve víře, zaměňujeme to správné pořadí hodnot, zaměňujeme to být za to mít, a taky málo jsme těmi poutníky na té cestě s lampama v rukou, těma kteří čekají na příchod svého pána. Hodně jsme se zabydleli. Potom další takové nebezpečí, které asi neovlivníme, je to, že ty národy, které se nehlasí ke křesťanství, tak se markantně rozrůstají. Národy v Asii atd., tam se skutečně rozšiřují, ten jejich počet stoupá, mají hodně dětí. My prostě máme různé obavy, přece dvě tři děti stačí a nějakých pět deset dětí, který měli naši předkové, tak to přece bysme neuživilí a já nevím, co všechno dalšího. Prostě to naše myšlení se posouvá někde jinam, a je to jedna z příčin, proč nás ubývá. Proč ubývá nejenom lidí v Evropě a třeba v našem státě, ale proč taky ubývá nás křesťanů. A můžeme z toho být smutní, kdybysme se jenom na tyto statistiky dívali. A proto povzbudivě má zaznít to slovo Ježíšovo: „Neboj se malé stádo.“ On počítá s tím malým stádem, nepočítá s žádnou masovostí, davovostí. Nepočítá s tím, že to bude celý svět, nepočítá možná ani s tím, že to bude polovina světa, ale říká: „Neboj se malé stádo, Otcí se tak zalíbilo.“ To všechno patří do Božích plánů. Do Božího plánu určitě patřilo to, že v předcházejících dobách celá Veverská Bítýška chodila do kostela a ten, který byl nevěřící, byl výjimkou. A do Božího plánu určitě patří i to, že třeba dneska už to bude menšina. Nevím přesně kolik procent, jestli deset patnáct procent lidí tady v Bítýšce chodí pravidelně na bohoslužby, to byste asi věděli lépe vy i tady můj kolega, váš farář. Ale i to patří do Božího plánu. Víte, v té davovosti je veliké nebezpečí, že prostě ti lidi začnou být vlažní. A to se stalo právě v těch minulých generacích, kdy ty kostely byly plné. A najednou nemají sílu předat víru těm dalším. Na začátku hrstka horlivých učedníků, malé stádo, malé stádce, ale zapálení pro Krista a jako požár se šíří víra v Krista po celém světě. Možná, že skutečně na začátku zase musí být jenom nějaká malá skupinka, ale která bude odhodlaná, která bude rozhodnutá jít celým životem za Kristem. K té malé skupince se blížíme a proto je důležité, aby víra každého z nás rostla, abysme se přibližovali ke Kristu, abysme byli skutečně těmi, kteří čekají na svého pána, kteří mají bedra přepásaná, jejich lampy hoří a čekají, až přijde jejich pán z té svatby, aby se s ním radovali. Ať se opravdu tato slova na nás naplní a nejsme takoví nějaký zapšklí anebo ustrašení z toho, že je nás málo.

Děcka, byli jste někdy v takovém tom zrcadlovém bludišti? Třeba v Praze na Petříně je takový zrcadlový bludiště. Až budete v Praze, tak se tam podívejte. A tam ty zrcadla jsou různé pokrivený. Vypadá to kolikrát komicky, ale někdy se můžete leknout. Místo sebe kolikrát vidíte v tom zrcadle třeba takovýhrocha velkýho, protože to zrcadlo vás zkreslí, a já nevím, další komické postavy. A prý do takového bludiště taky vběhl pes. Nechápal, nevěděl, neměl to uvažování a rozum, který máte vy, a proto se začal bát. Začal na ty zrcadla štěkat a dorážet na ně a narážet do nich, protože v nich viděl nějaký příšery, nějaké veliké psy, kteří na něho ze všech stran útočili. A byl by se uštvál k smrti, kdyby ho nevyvedli zřízenci ven z toho zrcadlového bludiště. A přitom stačilo tak málo: místo toho běhání kolem dokola, kolem těch zrcadel a vrážení do nich, si lehnout na tu zem a podívat se nahoru, kde žádné zrcadlo nebylo. Může to být taky taková výzva pro nás křesťany, kteří taky běháme kolikrát dokola a máme strach z toho a onoho, co kolem nás útočí na nás a co nám připadá špatné a co může být zkázou naší a církve atd. Ono se stačí možná podívat jenom nahoru, na Hospodina, a uvědomit si, že jsme v Božích rukou. „Malé stádce, neboj se, Otec takto rozhodl.“ Všechno to patří do Božího plánu. Kež si to opravdu často uvědomujeme, že jsme Boží děti v Božích rukou a všechno, co se ve světě děje, tak není bez Boží vůle a není bez toho Božího plánu. Amen.

Panna Maria došla k cíli první

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

15.08.2004 - neděle, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Zj 11, 19a; 12, 1-6a. 10ab](#); 2. čtení [1 Kor 15, 20-27](#); evangelium [Lk 1, 39-56](#);

Bratři a sestry, ten dnešní svátek nám připomíná, že Panna Maria došla k cíli, k cíli své cesty. Ten cíl není jenom cílem pozemským, ale je to vůbec cíl celé naší existence – dojít k Bohu, setkat se s Bohem, být s Ním. Když takhle o tom přemýšlíme, tak každého z nás asi napadne otázka: „No jo, ale bude mě ten Pán Bůh k sobě chtít? Mám šanci se tam vůbec k Němu dostat? Vždyť mám tolik chyb, mám tolik nedostatků, neřekne mně Pán Bůh: ‚Ne, tebe nechci.‘?“ Neřekne. Právě ten dnešní svátek je toho jakýmsi důkazem nebo ubezpečením. Panna Maria je u Boha s tělem i duší. Ona je první člověk, který dosáhl tohoto cíle. Ona toho cíle nedosáhla ani tak proto, že byla tělesnou matkou Pána Ježíše, že s ním byla spojena příbuzenským poutem, ale ona toho cíle dosáhla proto, že byla, můžeme říct, taky jeho první učednicí a že to ve svém životě nikdy nevzdala.

Dnešní první čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana vypráví o ženě, která má родit. Kdo to je? Úplně nejstarší výklady písma svatého říkají - to je církev. Pozdější výklady říkají – to je Panna Maria. Můžeme říci, že oba ty výklady jsou pravdivé, protože Panna Maria patří do církve. Skutečně je asi výstižnější ten první výklad, že tou ženou, která má родit, je církev. Chlapec, který se má родit, je dobro, jakékoliv dobré dílo. Církev nás povzbuzuje k tomu, abychom konali dobro, pomáhá nám v tom. Naopak, my se ve svém životě můžeme setkávat s překážkami, které se nám staví do cesty v konání dobra. To je ten drak. Ty rohy, členky, to všechno naznačuje pýchu. I dnes se setkáváme s tím, že mnoho lidí udělá něco zlého a ještě to vytrubuje, ještě se tím chlubí, ještě naopak na to ukazují a jakoby dělat něco dobrého byla nějaká urážka, chyba, jako by to bylo něco, za co bychom se my měli stydět. A je to přesně naopak. Každému dobrému dílu se staví do cesty překážky, s tím musíme počítat, ale měli bychom počítat také s Boží pomocí. Žena odešla na místo, které měla připravené od Boha. Jinými slovy – Bůh nedovolí, aby nás to zlo přemohlo, aby bylo silnější. Bůh nás neopustí.

Bratři a sestry, my známe Pannu Marii, hlásíme se k ní, my ji oslavujeme. Můžeme říct, že ze všech lidí, když pomíneme Ježíše, který je Boží syn – Bohočlověk, tak ze všech lidí je Panna Maria skutečně nejznámější člověk v dějinách. Ale když ona žila ten svůj pozemský život, tak nebyla takhle známá. Můžeme říct, že to byla obyčejná dívka z Nazareta, která si mohla říct: „Tak co já tady. Obyčejná vesnická holka – co já zmůžu, co já můžu dělat. Zabalím to a nebudu se o nic snažit.“ Ale ona to neudělala. Naopak ona byla vždycky ta, která první slyšela, co Ježíš říká, ale byla také první, která se to snažila uvádět do života, která se podle toho snažila žít. Už je příznačná věta, kterou ona řekla na svatbě v Káni Galilejské služebníkům: „Udělejte všechno, co vám řekne.“ Ona stojí pod křížem, když všichni ostatní utečou. Ona se modlila s apoštoly ve večeřadle, než přišel Duch svatý. Byla tam, kde cítila, že je potřeba, aby tam byla. Kolikrát tam ani nemluvila, jenom tam stála. A touhle svou přítomností podporovala Ježíše, jeho snažení, jeho úsilí. Takže bratři a sestry, jakékoliv dobro, které vykonáme, i když nám se bude zdát sebestmenší, jakékoliv dobro slouží k tomu, aby se šířilo Boží království. Jakékoliv dobro je takovým semínkem, které může vyrůst a neříkejme si: „Jsem obyčejný člověk, obyčejný muž, obyčejná žena, co na mě záleží.“ Na každém z nás záleží. Bohu záleží na každém z nás. On nás zve k sobě a říká: „U mě máš cíl své životní existence. Já mám o tebe zájem. Ale jde o to, abychom my měli zájem o Boha, abychom my to tak nějak nevzdaly, abychom nezmalomyslně, neřekli si: „Toho zla je moc, já to vzdávám, nemám sílu.“ Dnešní svátek chce posílit naši sílu, naše vnitřní odhodlání nevzdávat to a jít za Ježíšem, dělat to, na co stačím, to na co nestačím svěřit do Jeho rukou a věřit, že On to doplní.

Hledači

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
29.08.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce
22. neděle mezidobí*

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sir 3,19-21.30-31](#); 2. čtení [Žid 12,18-19.22-24a](#); evangelium [Lk 14,1.7-14](#);

Bratři a sestry, v psychologii 20. století vznikl takový zajímavý termín, říká se mu Hledači. Je to označení pro lidi, kteří nejsou spokojeni se stavem věcí a snaží se ty věci vylepšit. Je to označení pro lidi, kteří se snaží jít dopředu, jít dál. A to nejenom, aby pro sebe získali nějakou výhodu, ale i pro druhé, pro ostatní. Tím termínem Hledač bývají označovány kladné lidské postoje a kladné vlastnosti. Když se podíváme na obě čtení: na starozákonní i na evangelium, tak zjistíme, že něco podobného znali lidé už před dvěma tisíci lety.

Kniha Sirachovcova vznikla asi dvě stě let před narozením Pána Ježíše a je to taková praktická příručka pro mladé Židy, jak se mají chovat. Pro ně to byla doba velice bouřlivá. V té době se zmocnili vlády nad Palestinou Řekové a tak nějak masivně vlastně tam začali zavádět řeckou kulturu a řecké zvyky. Část národa se přiklonila a část se nepřiklonila. Část říkala: „Musíme zůstat na tradicích otců.“ a část říkala: „Ne, to jak jsme žili doteď, to jsme byli hrozní chudáci, ani jsme vlastně nevěděli, jaký ten život pořádný je a co si můžeme od života dovolit, co si můžeme v životě získat.“ Řekové začali stavět jiným stylem, stavěli různé školy, akademie, tělocvičny, divadla, amfiteátry. Staří Židé nad tím kroutil hlavou a říkali: „To se neslučuje s našimi tradicemi, to je našemu národu cizí.“ A obrazně, ale potom i doslova, si vlastně kvůli tomu vjeli do vlasů, a bylo to takové velké rozdělení v tom národě. Chyba už byla v tom, že někteří říkali: „To nové je špatné.“ a zase jiní říkali: „To staré je špatné.“ Takhle se to nedá, jestli je něco špatné, tak je to špatné, a nezáleží na tom, jestli jsme to objevili teď nebo už dávno, a jestli je něco dobré, tak je to vždycky dobré, a zase, ať už to známe chvíli, anebo to známe dosti dlouho. Velká část toho národa se začala honit za tím, čemu se říkalo móda, módní postoje. A svatopisec, v tomto případě Ježíš Sirach, chtěl nabídnout, jak z toho ven, ukázat takovou cestu, čím by se nastupující generace mohla a měla řídit. Už první věta: „Synu, dělej své práce ve skromnosti a budeš milován bohumilými lidmi.“ je adresována, řekli bychom, tehdejší podnikatelům. I my to známe, v minulých deseti letech se říkalo: „Na tomhle se dá vydělat, tady je potřeba rychle investovat peníze, nedívat se doleva doprava, i třeba možná, že někoho trochu ošidím, ale to nevadí, na tomhle vydělám.“ Když si vzpomenu na ty různé fámy, na čem všem se dá vydělat... Asi nejvíc k pousmání byly žízaly. Asi to znáte, ale to bylo jednu dobu fakt... Pak se ukázalo, samozřejmě, že to byl obrovský podvod a všichni, kteří do toho šli, tak na tom ztratili. Tady tahle věta říká tomu mladému podnikateli: „Nehoň se za takovýmihle módními názory. Dělej to, co děláš. Když to budeš dělat dobře, poctivě, uživíš se. Lidé si tvoji práci koupí, to, co jsi vyrobil, budou mít o to zájem, a naopak ještě ti, kteří mají všech pět pohromadě, tak ti tě budou chválit, že jsi zůstal věrný tomu, co jsi dělal a že nejsi ,kam vítr, tam plášť.“ Další věta: „Čím jsi větší, tím víc se pokojuj a před Pánem nalezneš milost.“ je určena, řekli bychom, tehdejší politikům, protože čím výš člověk dosáhne, čím má vyšší postavení, tím je ve větším nebezpečí, že si bude myslet, že je něco, že je nenahraditelný, že nad něho není, že jenom jeho názory mají tu správnou váhu. Takový člověk je ve velkém nebezpečí, že zapomene, že každý, i ten nejvýše postavený člověk, má své hranice, své limity, a jak se říká, nikdo nepřekročí svůj stín.

Pán Ježíš, když mluvil o tom poučení, jak se mají chovat, tak říkal jinými slovy něco podobného. On jim dal konkrétní příklad, jak se chovat mají a jak se chovat nemají. Všechny ty špatné způsoby chování, to, když člověk se snaží získat okamžitě co největší zisk, když si myslí, že nad něho není, a když se to projeví tím, že se cpe dopředu při nějaké hostině, to všechno ukazuje na velké sobectví. A my ještě to označujeme jiným slovem: konzumismus. Člověk chce vyzískat, vytřískat z daného okamžiku co nejvíc. Opačným postojem je pokora. Protože pokorný člověk hledá. Hledá, jak dál. Ježíš dal těm sobcům a těm konzumistům takovou praktickou radu. Kolem nich byla spousta lidí, kteří byli postižení, nemocní a v důsledku toho chudí a hladoví. A říkal jim: „Podívejte se před dveře svých domů a tam máte moc a moc příležitostí k tomu, abyste vykonali něco dobrého. Dejte jim najíst.“ Můžeme říct, že my to máme těžší. Když otevřeme dveře svých domovů a podíváme se na ulici, tak tam nebude nikdo hladový, nikdo otrhaný, a přesto i nám Ježíš říká: „Buď takovým Hledačem. Dívej se, co bys mohl zlepšit, kde bys mohl pomoci, kam se obrátit a komu být užitečný.“

Žijeme v době, která je taky převratná, taky zlomová. Mnoho lidí říká: „To, co bylo předtím, to je všechno špatně, všechno se musí změnit.“ Mnoho lidí zase říká: „Ne, to staré, to bylo lepší, byla taková větší jistota.“ A jak z toho? Někdy kroutil hlavou a říkáme si: „Jak to dopadne? Kam to půjde?“ Není potřeba, abychom byli nějakými skeptiky nebo pesimisty. Když se podíváme kolem sebe, tak zjistíme, že kolem nás jsou pomníky, památníky. Komu, komu je postavili, ty pomníky? Zjistíme, že tam nejsou ti lidé, kteří byli za svého života označováni jako kapitáni průmyslu a ekonomiky. Ale jsou tam básníci, skladatelé, politici a bezejmenní lidé, kteří položili svůj život za něco. Můžeme říct, že všichni tito lidé hledali. Hledali tu lepší cestu. Básník to vyjádřil verši, skladatel to vyjádřil hudbou, vynálezce chtěl být užitečný a pomoci lidem, třeba, aby se tak nenadřeli. Politici často chtějí pomoci najít lepší způsob života. Všude se najdou lidé dobří a lidé špatní. My si máme brát příklad z těch dobrých. Každý z nás má být takovým hledajícím člověkem, Hledačem. Jak dál. Každý z nás je jiný, takže každý z nás tu cestu bude hledat v jiném oboru a jiným způsobem. Ale to je to krásné, to je to, co Ježíš chce. Obrazně řečeno, abychom viděli dál než na svůj talíř, abychom nebyli takovými konzumisty toho, co nám někdo naservíruje na skutečný talíř, ale abychom se namáhali a hledali. Hledali, jak dál, jak lépe, jak co vylepšit, jak být blíž Bohu i lidem. Kéž se nám to s Boží pomocí podaří.

Vyhrát svoji bitvu

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

05.09.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

23. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Mdr 9,13-19](#); 2. čtení [Flm 9b-10.12-17](#); evangelium [Lk 14,25-33](#);

Bratři a sestry, dnešní evangelní úryvek patří mezi úryvky, které nejsou příliš oblíbené ani mezi kazateli, ani mezi posluchači. Proč? Zní to tak trochu odpudivě. Není to něco, co by nás zrovna hned na první přečtení nadchlo. Ale je to trochu jinak. Problém je skutečně v tom, že nás odradí to, když to slyšíme poprvé. Je to úryvek, který je potřeba číst víckrát a je potřeba ho dobře pochopit. Takže začneme tím, v jaké situaci a za jakých okolností to Ježíš řekl. Komu to taky řekl – to je tam velice důležité. Ježíš jde do Jeruzaléma na Velikonoce. Jsou to poslední Velikonoce, on ví, že bude ukřižován, že bude trpět, že zemře. Kolem něho jsou lidé, kteří říkají: „Ježíš bude v Jeruzalémě prohlášen za krále. Když se ho teď budeme držet, tak určitě z toho budeme mít nějakou výhodu.“ A myslí na různé úřady a myslí skutečně na peníze, na hmotný prospěch. A těmto lidem Ježíš říká: „Ne, můj učedník musí vyznávat jiné hodnoty, můj učedník se musí chovat jinak.“ Jak? Aby jim to vysvětlil tak Ježíš tam řekl tři výroky a aby to dobře pochopili, tak použil dva příklady, říká se tomu paraboly. Příklady z každodenního života, s tím, s čím oni se setkávali každý den, a konečnou to první známe taky – stavba domu. Je logické, že když někdo chce stavět dům, tak si řekne: „Kolik mám peněz, kolik dám dohromady?“ A podle toho si vybere dům, jak velký. Není to tak, že by se člověk nadchnul, když uvidí nějaký prospekt, nějaký plán a řekne: „Jé, tenhle dům je krásný, je veliký,“ ale: „Já na něj nemám.“ Skutečně ty domy, které zůstanou nedostavěné, vypovídají většinou o nějakém neštěstí, o nějaké tragédii, a všichni víme, že se o tom dlouho mluví, proč ten a ten dům nebyl dostavěn. A Ježíš tím říká: „Své pozemské existenci věnujete mnoho energie, mnoho času, peněz, úsilí, neváháte pro to ledacos obětovat. A kolik času, energie, věnujete své existenci věčné, tomu, čemu se říká věčný život nebo nebeské království?“ Nebeské království už začíná na tomto světě, ne až po smrti. Ježíš chtěl, aby jeho učedníci se zamysleli nad svým postojem k tomuto životu.

Bratři a sestry, každý z nás je pozván k tomu, aby postavil dům, dům svého života. Každý z nás je pozván k tomu, aby vyhrál bitvu. Každý z nás je tím králem, který má zvítězit v této bitvě. O jakou bitvu jde? No o bitvu nad vlastní pohodlností, nad vlastní leností, nad vlastní pýchou a ješitností. Kolik věnujeme své existenci věčné? Když jde o věci pozemské, nebýváme líní ledacos obětovat. Ale když se to po nás chce v náboženství, ve vztahu k Bohu, tak tady už začínáme přešlapovat a skřípat zuby. Ježíš tím, co řekl, tak říká: „Já mám nároky na své učedníky, a teďka tam vymezil vlastně dvě meze, jak to nevypadá. Věřící křesťan, církev, to není spolek sousedů, kteří se sejdou v neděli odpoledne na kávu a na kus bábovky. Takovýhle sedánek, kde se semele kde co, za hodinu, za dvě skončí, a život jde dál. To nemá žádné závazky, z toho nic nevyplývá. A Ježíš říká: „Ne, tak tohle to není.“ Ale dává také druhou krajnost, co to není. A to je to, kdy tam Ježíš mluví o tom, že musíme klást svého otce, svou matku, ženu, děti, bratry, sestry, ano i sebe až na druhé místo. Když chceme jedním slovem nějak přeložit všechno to, co Ježíš tady vyjmenoval jednotlivě, tak nám z toho vyjde slovíčko klan anebo teďka modernější slovíčko lobby. Co to je ten klan? To je určité společenství lidí. Nejpřirozenější klan je klan rodinný, který je založený na příbuzenských poutech, na příbuzenských vztazích. Ale potom je taky klan třeba nějaké obce, národa, rasy anebo i náboženství. V době Pána Ježíše tyhle klany byly velice živé. Hlavně to bylo založeno na rodinných vazbách a skutečně tam se říkalo: „Nejvyšším zákonem je to, co prospěje tady té naší rodině. Co je mimo, nás nezajímá. A Ježíš říká: „Ten, kdo se chce hlásit k mému evangelium, kdo chce o sobě říkat, že je můj učedník, tam to nemůže takhle fungovat, tam to nemůže být takhle: „Mě nezajímá, co se děje za rohem, mě zajímá jenom vlastní prospěch a že druhým ubližuju, to je vedlejší.““

Bratři a sestry, každý takový klan má tendence se zavírat, právě říci: „Vždyť my si stačíme, ta naše rodina to zvládne.“ Všichni jsme v nebezpečí, že se uzavřeme – do své rodiny, do své obce, do svého kostela, do své farnosti anebo do své církve. Ale to pak nemá nic společného s evangeliem. Ježíš se obracel ke svým učedníkům, ale i ke všem lidem, kteří přicházeli.

Bratři a sestry, nám může připadat těžké následovat Ježíše. Můžeme si říct: „Vždyť je to tak obtížné dávat Jeho na první místo a všechno ostatní až na druhé místo, ale když to domyslíme do důsledku, je nějaká jiná cesta, správná cesta? Pokud posloucháte v tyto dny zprávy ať už v rozhlase nebo v televizi a slyšíme o tom, co se stalo na severním Kavkazu, jak tam vzali jako rukojmí děti ve škole, jak to tam potom vystříleli, tak je to taková hrůzná realita, která vypovídá o tom, co dokáže klan. Před nějakými sedmdesáti, osmdesáti lety tam nastoupil klan stranické příslušnosti a ti, co nebyli v té straně, přišli o všechno. Potom, když tenhle stranický klan se rozpadnul, nastoupily klany národnostní, hospodářské – je tam nafta, o to je obrovský zájem, ropa. A nakonec se do toho zamontovaly klany náboženské a ve jménu náboženství jsou tam skutečně zabíjené děti. A nejhorší na tom je, že příslušníci všech těchto klanů, včetně toho klanu armádního, který tam nakonec způsobil tak hroznou krveprolití, oni jsou všichni přesvědčeni, že mají pravdu, protože bylo potřeba udělat tohle. Ale to je hrozné. To je hrozné, protože nakonec se to skutečně obrátí vůči těm, kteří jsou naprosto bezbranní – děti. Ti, kteří si chtějí hrát, ti, kteří se nestarají ani o politiku, ani o to náboženství, vůči těm se to obrátí a ti trpí potom nejvíc. Někdo může namítnout: „To je tisíce kilometrů od nás.“ Ano, zatím, ale otázka: „Může to přijít sem?“ Může. To není nějaký strašák, to je totiž to, na čem postavím svoje vztahy, koho postavím dopředu. Jestli Ježíše a jeho evangelium anebo nějaký ten klan, nějakou lobby, nějaký jiný zájem. Ježíš říká: „Můj učedník může být ten, kdo jde za mnou.“ My se soustředíme na to, že slyšíme o tom, že máme nést kříž: „Můj učedník nese kříž.“ A říkáme si: „Pán Bůh je rozdatel křížů, život je fronta na kříže.“ Ale to není pravda. Ten kříž, to jsou naše chyby, naše omezení, naše selhání. Ale Ježíš je ten, kdo nám ho pomáhá nést a Ježíš je ten, kdo jde první. Každý, kdo byl někde na túře v horách v zimě, když je sníh, ví jak ten, kdo jde první, jak to má těžké – prošlapává cestu, brodí se sněhem, často tu cestu hledá. Ježíš jde první, on tu cestu prošlapává, na nás je, abychom šli za ním, a přesto se nám nechce. Když bych to měl k něčemu přirovnat, tak je to, jako když máme nastoupit do autobusu a my máme jednu nohu na schůdkách, na stupátku, rukama se držíme nějakého toho madla ve dveřích a druhou nohu máme na zemi. A pořád se nemůžeme rozhodnout, jestli nastoupím nebo nenastoupím. Tohle je to nejhorší, co může být. Bratři a sestry, je potřeba, abychom si přiznali, že dost často dáváme přednost těmto klanovým zájmům, že hlídáme jeden druhého a bojíme se udělat něco dobrého – jenom abych

nevyčuhoval, jenom aby o mně neřekli, že jsem fanatik, že to moc žeru. A jak to dopadne? No když bude někdo stát takhle jednou nohou v autobuse a jednou nohou na zemi, tak jednak brzdí ten autobus a jednak určitě spadne. To je nejhorší, co může být.

Bratři a sestry, Ježíš říká: „Můj učedník investuje do tohoto pozemského života, ale můj učedník se taky dívá dál a snaží se investovat do svého života věčného. Můj učedník je povolán k tomu, aby postavil dům, aby vyhrál bitvu.“ Rozumíte, tam jsou jenom dva stavy, dvě možnosti – buď dům postavím nebo nepostavím, buď vyhraji bitvu nebo ji prohrají. Nic mezi tím není a my se pořád tváříme, jako by bylo, a my pořád chceme z toho nějak vyklíčovat a říkáme si: „Ono se to netýká mě, ale týká se to toho vedle mě.“

Bratři a sestry, každý z nás je pozván k tomu, aby byl učedníkem, aby byl dobrým učedníkem, ne napolovic. Ale opravdovým učedníkem, který bere vážně evangelium. Můžeme to mít třeba v životě těžké, ale nezapomeňme na tu první větu. My jsme Ježíšovi učedníci, on zná cestu a jeho cesta vede k cíli. Ti ostatní, kteří se tváří všelijak, ti neznají ani cestu a rozhodně to nemá žádný cíl. Běžme teda tam, kde je smysl, kde je cesta a kde je cíl.

Rozumnost, fantazie a odvaha ve víře

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

19.09.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

25. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Am 8,4-7](#); 2. čtení [1 Tim 2,1-8](#); evangelium [Lk 16,1-13](#);

Bratři a sestry, můžeme říct, že v evangeliu je pouze jeden takový úryvek, který jsme právě slyšeli. Tenhle úryvek je svým způsobem opravdu šokující. Šokující proto, že je nám před oči postaven zloděj, třeba sympatický, protože to uměl zařít a nakonec byl pochválený od svého pána, ale je to zloděj, který svého pána okrádal. Pro židy to musel být ještě větší šok, než pro nás. Proč to Ježíš dělá? Protože chce vysvětlit něco důležitého. Když chtěl Ježíš vysvětlit, co to znamená „mít rád bližního“ a „kdo je to ten bližní“, tak řekl podobenství o milosrdném Samaritánovi, a jak všichni víme, tak první, kdo šli kolem toho okradeného a zbitého člověka, tak byl kněz a levita, a nepomohli. Potom šel kolem Samaritán, cizinec, vlastně nepřítel, a pomohl. A tohle podobenství, někdy se říká o nepoctivém správci, někdy se říká o prozíravém správci, má tu stejnou logiku, jako podobenství o milosrdném Samaritánovi. Ježíš chtěl zatřást těmi, kteří ho slyšeli, a svým způsobem chce zatřást i s námi, protože ti, kteří ho slyšeli, si říkali: „No my to máme přece s Pánem Bohem srovnané“, navíc oni si říkali: „My jsme vyvolený národ, tak tady to bude všechno určitě v pořádku.“ A Ježíš říká: „Bůh po vás chce víc, než to, abyste přišli třikrát za rok do chrámu, než abyste tam do pokladnice dali nějaké peníze, On chce vás. A jinými slovy nám Bůh říká to stejné: „Mně nejde o to, kolikrát za rok se objevíš tady v kostele, mně jde o to, jestli to bereš vážně. Mně jde o tebe, mně nejde o nějaké čárky, o vyplněné výkazy, o to, jestli ty sloupce tam sedí, jestli sedí všechny součty, odečty a já nevím co ještě, mně jde o tebe a o to, jak se ke své víře stavíš. A tady musíme přiznat, že ten nepoctivý správce je nám vzorem. Je nám vzorem ve třech věcech – v rozumnosti, ve fantazii a v odvaze. Když se dozvěděl, že nebude správcem, tak si řekl: „Co si počnu, můj pán mě zbavuje mého správcovství.“ Přišel o všechno, ale zůstal mu rozum a on se rozhodl ten rozum použít. My bychom možná mohli říct: „Poškrábal se za uchem a ...“

Bratři a sestry, my se často oháníme tím, že máme pravdu, že pracujeme pro velkou věc, pro spásu světa, pro evangelium, ale vypadá to podle toho? Že máme pravdu, to nestačí. My ji taky musíme umět sdělit. Že máme pravdu, neznamená, že se můžeme chovat arogantně nebo na druhou stranu, že se můžeme chovat hloupě. My máme příručky, knížky. Ty jsme nastudovali, a když se nás na něco někdo zeptá, tak ze sebe vychrlíme odpověď, ale nepoužíváme rozum a to je chyba. My bychom se měli taky pomyslně poškrábat za uchem anebo někdy, jak se říká děckám třeba ve škole: „Přešlápní si, stojí si na vedení.“ I my bychom si měli takhle přešlápnout, zamyslet se a začít používat svůj rozum. Anglický spisovatel Bruce Marshall, kterého asi většina z nás zná z románu „Plná slávy“ nebo „Dělníci na vinici“, tak říká: „To, že máme pravdu, tak nás ještě neopravňuje k tomu, abychom mluvili špatně anglicky“ (on byl Angličan). Jinými slovy to, že se hlásíme k pravdě, že říkáme pravdu, že ji vyznáváme, nás neopravňuje k tomu, abychom dělali hlouposti a abychom se schovávali za něco takového. Máme používat svoji fantazii. Co on udělal? „Už vím, co udělám, aby mě lidé přijali k sobě, až budu zbaven svého správcovství.“

Bratři a sestry, používat fantazii ve víře, to je něco, co nám nějak nejde dohromady, a máte pravdu, protože ještě před nějakými čtyřiceti padesáti lety se říkalo: „Hlavně být poslušný, hlavně poslouchat, nevyčuhovat z řady, a to i v církvi.“ Ale na druhou stranu už třeba Terezie z Avilly říkala: „Když si budu mít vybrat mezi zpovědníkem zbožným a vzdělaným, půjdu k tomu vzdělanému.“ Zbožnost nemůže nahradit rozum a nemůže nahradit fantazii. Anebo ještě jinak, už svatý Augustin v pátém století po Kristu se modlil: „Bože, nedej mi zevšednět“, protože věděl, že když se něco opakuje, i to nejkrásnější, nejhezčí, když se to říká často, je tu nebezpečí, že už to přijde člověku samozřejmé a že to potom říká mechanicky, že si neuvědomuje krásu, hloubku toho, co říká a toho, co dělá, a proto je potřeba zapojit fantazii, proto je potřeba, abychom se chovali jako Ježíš. Ježíš byl obviněn z toho, že ruší staré pořádky, stejně tak apoštolové. Apoštolové byli obviněni z toho, že bourají společenský řád a že přivodí katastrofu, protože to tady všechno obracejí naruby. A co my? No nad náma se usmějou a mnoho lidí řekne: „No já to nepotřebuju“ nebo ještě taky říká jeden: „Já jsem k tomu ještě nedorostl, možná k tomu někdy dorostu“, a bylo mu v očích vidět, jako že si říká: „No možná v pětasedmdesáti já třeba přijdu.“

Bratři a sestry, ze mě tady teď nevypadne nějaká konkrétní věc, protože to by byla moje fantazie, ale je potřeba, aby každý z nás zapojil fantazii do svého duchovního života, aby přemýšlel o tom, „jak já oživím svoji víru, jak oživím prožívání neděle u nás doma, jak oživím svátky, jak oživím svůj vztah k Bohu, svoji modlitbu“.

Slyšeli jsme v komentáři, když lidé vymýšlejí něco zlého, nějakou kulišárnu, lumpárnu, kolik energie tomu věnují. Kolik energie věnujeme my své víře, svému duchovnímu životu? A tady už se pomaličku dostáváme k tomu třetímu – mít odvahu.

Dvacáté století bylo definováno jako století strachu a je to pravda – dvě hrozné války, totalitní systémy, a mnoho lidí se bálo a bojí. Je to v nás, v nás je mentalita diváků. Nechceme si to přiznat, ale my stojíme na chodníku, díváme se a říkáme: „Počkám, jak to dopadne, protože tolik lidí, kteří se zapojili, shořelo.“ Skutečně mnoho lidí bylo nespravedlivě odsouzeno, mnoho lidí přišlo o svůj život, a v nás je tato opatrnost: „Tak se radši budu dívat.“ Ale Bůh tohle nechce, Bůh chce, abychom se zapojili, abychom měli odvahu. Odvahu, kterou měli apoštolové, kterou měli ti, které nazýváme svatými. My žasneme nad tím, co ti lidé udělali, ale tím to končí. Skutečně nejsme dneska přitažliví, nejsme těmi, kteří by nadchnuli. Oni se nad námi tak shovívavě poušmějí.

Bratři a sestry, to, že se hlásíme k evangeliu, že říkáme, že pracujeme na velké věci, to neznamená, že se z nás mají stát strážci muzea. Naše víra musí být rozumná, musí být v ní fantazie a musíme mít odvahu tuhle víru vyznávat. V podstatě to znamená tyhle tři věci zapojovat do svého života každý den, nejenom v neděli, nejenom ve svátek, ale každý den ráno vzpomenout si na to, že moje víra vyžaduje tyhle tři věci, že Ježíš to myslel naprosto vážně, a proto nám dal za vzor nepoctivého nebo prozíravého správce, aby nám řekl: „Je to důležité, nezapomeň na to.“

Bratři a sestry, a nakonec neudělejme tu stejnou chybu, kterou udělali Ježíšovi posluchači. Oni říkali: „Moje účty jsou s Bohem v pořádku“, protože to brali po té vnější stránce. Ale Bůh nesoudí podle vnějšku, ale dívá se dovnitř, do nitra

Homilie 2003

---

každého z nás, a říká nám: „Já nechci jenom něco na povrchu, já chci tebe. Já chci tebe a chci být s tebou. Ne proto, abych ti něco vzal, ale proto, abych ti dal, ale čekám od tebe, že ty mi k tomu dáš svůj souhlas.

Rozděl se o své bohatství

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

26.09.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

26. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Am 6,1a.4-7](#); 2. čtení [1 Tim 6,11-16](#); evangelium [Lk 16,19-31](#);

Bratři a sestry, ten dnešní evangelní úryvek je zajímavý, a to hned v několika ohledech. Možná jste si všimli hned první věty: „Ježíš řekl farizeům ...“ Ježíš se neobrací v tuto chvíli ke svým učedníkům, ale, mohli bychom říct, ke svým odpůrcům. Každopádně se obrací k těm, kteří mu nejsou nějak nakloněni, a snaží se jim podat vysvětlení a snaží se je napomenout. O co tady všechno jde? Jednak Ježíš po nich chce, aby změnili své postoje (k tomu dojdeme), napomíná je. Ale potom tady Ježíš také vysvětluje důležité - řekli bychom teologické - věci. Ježíš tady odpovídá na otázku, jak je to s přítomností různých duchů. Známe lidi, kteří říkají, že tady kolem nás je spousta všelijakých duchů, ať dobrých nebo zlých, a že si tady všechny tyhle bytosti dělají, co chtějí. Ten úryvek odpovídá jasně na to, že tomu tak není: „Mezi námi a vámi je propast a nemůže přejít, kdo by chtěl.“ Jinými slovy – i tohle má Bůh ve své moci a není to, že by nějaký zlý duch nebo mrtvý mohl někomu škodit sám o sobě. To má všechno Bůh ve své moci a jestliže Bůh dovolí nějakému duchu, aby tady byl, aby se tady jakýmkoliv způsobem projevoval, tak to má svůj význam. Ale to hlavní, o čem to dnešní evangelium mluví, to jsou postoje člověka. Ježíš dává takový příklad člověka, který si hraje na krále. Totiž, abychom to dobře pochopili, šarlat a kment (šarlat je barva a kment je druh látky), to bylo oblečení, které bylo vyhrazeno králům, bylo to znakem důstojnosti, znakem moci. Tento člověk, který neměl královskou hodnost, si to ale přisvojuje. Pořádá hostinu – zase je to obraz toho, že ten člověk chce být populární, chce dát o sobě vědět. Ale tenhle člověk právě není králem, on si na to hraje. On je bohatý a neuvědomuje si, jak je jeho život prázdný. Ježíš tady upozorňuje na jednu věc, se kterou lidstvo zápasí strašně dlouho, a sice, že v nás je takové mylné přesvědčení, že když je někdo bohatý, že je taky šťastný, bohatý rovná se šťastný. Tohle si myslí mnoho lidí, ale není to pravda. My si totiž pořád klademe takovou otázku: „A co se nedá za ty peníze koupit?“ nebo „Proč všichni po těch penězích a po tom bohatství tolik touží? Proč tak pod sebe často hrabou a proč to shromažďují?“ Na to stejné se ptali už Ježíšovi součastníci. V době Ježíše bylo zhruba nějakých deset procent populace, která měla skutečně všechno, to, co my bychom označili za takzvané pohádkové bohatství. A ten zbytek, což bylo asi devadesát procent, tak ti žili způsobem, který my označujeme „z ruky do huby“, to znamená, to, co za ten den vydělali, tak utratili za jídlo, aby měli z čeho přežít. A těchto devadesát procent si připadalo hrozně špatně a říkali si: „My nemáme nic, oni mají všechno, o nás nikdo nemá zájem. A co Bůh, má o nás zájem nebo je to i u Boha takhle?“ A Ježíš tímhle podobenstvím chce upozornit na skutečnost, že tím, že člověk má třeba i to pohádkové bohatství, že to ještě neznamená, že bude šťastný. Ten boháč, jak nám tady byl představený, je člověk, který je uzavřený, má své kamarády, svou společnost, kteří k němu chodí na tu hostinu, a je jedno, jestli je těch kamarádů deset, sto anebo tisíc, je to to, čemu se říká „uzavřená společnost“. Ten člověk žije ve svém světě, ve svém skleníku, jeho bohatství ho odděluje od těch druhých a jeho nezajímá, co se děje obrazně řečeno před jeho dveřmi. Je to podobenství, ale v tom podobenství je to postavené tak, že ten chudák leží před dveřmi, to znamená, že ti, kteří vstupují do domu tohoto boháče, ho musí vidět, musí ho i překročit. Jinými slovy není možné říct: „Já jsem to nevěděl, já jsem ho neviděl.“

Bratři a sestry, my si můžeme říct: „No jo, ale týká se mě to? Před mými dveřmi nikdo neumírá ani na moje dveře neklepe žádný žebrák, nemám v bance milionové konto, nemám na zahradě naftový vrt nebo ve sklepě zlatou žílu, týká se mě to?“ Týká, protože každý z nás je v nebezpečí, že se právě takhle uzavřeme, že vybudujeme svůj svět. To podobenství není o majetku, ale o postojích člověka. Když člověk má hodně majetku, je ve větším nebezpečí, že se uzavře, ale může se takhle uzavřít i člověk, který hmotně nemá skoro nic. A jak se to pozná, že se mě to už týká nebo že mě to tady tlačí? Tihle „bohatí“ lidé, tak to jsou lidé, kteří si na tom strašně zakládají, kteří se berou velice, ale velice vážně a chtějí, aby jim druzí projevovali úctu, aby je zdravili, aby jim udělali místo, aby jim tleskali vždycky a všude, ale hlavně si nikdo nesmí dovolit udělat nějakou poznámku na jejich postavení, na jejich osobu, i když ta poznámka bude na místě, i když bude třeba vtipná, tito lidé to nesnesou a řeknou: „On podráždí moje postavení, můj úřad, moji vážnost.“ Tak právě o těchto lidech Ježíš mluví.

Bratři a sestry, každý z nás by se měl ptát každý den: „Jak je to se mnou, jsem takhle uzavřený boháč anebo jsem člověk, který je ochotný, otevřený, se rozdělit?“ Máme to těžší v tom, že na naše dveře nikdo neklepe, že před našimi dveřmi nestojí žebrák s miskou, ale přesto se setkáváme s lidmi, kteří prosí o náš čas, o náš úsměv, o podanou ruku. Bratři a sestry, každý z nás je něčím bohatý, každý z nás něco má, něco umí. Všichni, jak jsme tady, jsme bohatí ještě v jednom směru, a sice máme víru. To je skutečné bohatství, ale teď záleží, co s tím uděláme. Buď se zavřeme v sobě a budeme nadávat na to, jak ten dnešní svět je zkažený, špatný, jak ta mládež je nevychovaná, jak lidé kradou, jak jsou k sobě zlí, a zůstaneme zavření. Nebo otevřeme, otevřeme a nabídneme toto své bohatství. Je jasné, že nemůžeme změnit věci, které se dějí na druhém konci světa, ale je jasné, že těm, kteří jsou chudí, protože neznají Boha a neznají víru, že my jim můžeme pomoci. Můžeme nabídnout, ne vnucovat, ne tlačit, ne přesvědčovat silou, ale nabídnout to, o čem si myslíme, že můžeme se o to rozdělit, že můžeme přispět k tomu, aby to kolem nás bylo lepší. Nakonec bych chtěl říct to, že Ježíš tady v tomto úryvku předpovídá, prorokuje, svých zmrtvýchvstání. Ale říká vlastně, že hlásání víry, zvěstování evangelia, spíše půjde takovými cestami obyčejnými. Ne cestami nějakých zázraků, hromobití, katastrof a podobně, protože říká, že ti, kteří čtou Mojžíše a proroky (to je to, čemu my říkáme Starý zákon), že tito lidé přijmou evangelium, jinými slovy ti lidé, kteří se snaží. Ale ti, co čekají na to, až se ozve hlas z nebe a zahřmí, tak ti se nedočkají. Nespoléhejme na to, že bude takový nějaký zázrak, nějaký takový převrat. Ne, Bůh to zařídil jinak. Bůh si přeje do této činnosti zvěstování evangelia zapojit každého z nás, zapojit nás, kteří si často říkáme: „Jsem bohatý.“ A Bůh říká: „Ano, jsi bohatý, ale to své bohatství si nesmíš nechat pro sebe. Neboj se rozdělit se o ně.“

Síla odpuštění

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

28.09.2004 - úterý, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Svátek sv. Václava

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Mdr 6,9-21](#); 2. čtení [1 Petr 1,3-6;2,21b-24](#); evangelium [Mt 16,24-27](#);

Začnu dneska takovou legrací. Vždycky, když se zpívá ten žalm s odpovědí "Ty Hospodine vládneš nade vším", tak si vzpomenu na jednu takovou anekdotu, kdy pan farář se ptá dětí v náboženství, kdo řídí farnost. Samozřejmě chce slyšet, že on. No a přihlásí se Pepíček a říká: "Přece slečna, co hospodaří na faře." Pan farář vyvalí oči a říká: "Jak to víš, jaks na to přišel?" A on říká: "No vždyť jsme přece v kostele zpívali: ,Ty hospodyně vládneš nade vším."

A už teď k tomu svátku. Nám tady na Moravě je bližší svátek svatých Cyrila a Metoděje a v Čechách je zase bližší svátek svatého Václava. Je to dáno i trošku mentalitou obou těch našich regionů a když se nad tím zamyslíme, tak zjistíme, že ten svátek svatého Václava je takový, řekli bychom, těžší na pochopení. Proč? Podívejte, my si připomínáme člověka, který pro Krista položil svůj život. Je to těžké už v tom, že my říkáme, že to byl zakladatel českého státu, takže tedy v základu českého státu stojí smrt, smrt člověka. Tohle samo o sobě není vůbec nijak radostné, není to nic, čím bychom se měli nebo mohli chlubit, ale je to realita. Je potřeba si uvědomit, že my žijeme ve světě, kde, když dojdou argumenty, nastoupí hrubá síla. Ještě pořád. Čím víc je ten svět vzdálený od Boha, čím víc ten svět zapomíná na svého tvůrce, tím je tady tato hrubá síla zřetelnější. A to se netýká jenom našich zemí, to se týká obecně celého světa. Ale teď je tady ta postava knížete Václava, jeho bratra Boleslava, jejich matky Drahomíry, babičky Ludmily a potom dalších šlechticů, jejichž jména se neuvádějí a dalších lidí, jejichž jména třeba ani neznáme. Jak už jsem tady loni vlastně říkal, tak ta situace byla dost nepřehledná, dost složitá. Dneska bych z toho chtěl vypíchnout jenom pár takových bodů pro náš duchovní život. Ten první bod je právě to, že Václav i přes svoje můžeme říct význačné až jedinečné postavení se nebojí vyznávat svoji víru. Nebojí se všude říkat: "Já jsem křesťan, já věřím v Boha." To nejenom slovy, ale hlavně podle toho jedná. Teď si vzpomeňte na to, kdy se kolikrát v minulém století říkalo: "Já jsem nemohl říct, že jsem věřící, já jsem se k tomu nemohl přiznat. Já bych z toho měl nějaké potíže. Ten Václav z toho ne, že by měl, ale měl potíže. Přesto to udělal. Takže první, co nám ten dnešní svátek připomíná, je tady toto - nestydět se za svou víru, nemyslet si, že je to něco, co bych neměl ukazovat, ale naopak je to něco, čím jsem bohatý a já bych se k tomu měl vždycky hlásit.

Druhá věc. Druhá věc je třeba ta, že tento kníže, ačkoliv byl mladý, tak byl velmi moudrý. Vědět tedy, že moudrost, to není záležitost jenom roků, že to není tak, že když je někdo mladý, že bych ho měl podceňovat a říkat: "On ještě nic nezažil, on ještě nic nezná." Ne. Hodnotit lidi podle toho, jestli jsou moudří nebo nemoudří. Nehodnotit je podle toho, jestli jsou mladí nebo staří. Rozhodně nepodceňovat nikoho. Václav byl moudrý proto, že měl rádce. Měl jich víc, mezi jeho nejvýznačnější, můžeme říct, "rádce" patřila právě babička Ludmila. Každý člověk, který skutečně v tom nejlepší slova smyslu chce vykonat hodně dobrého, chce to někam dotáhnout, potřebuje rádce, potřebuje se ptát, protože nikdo z nás není neomylný a pokud to budu brát tak, že jenom já nejlíp všemu rozumím a ti ostatní ne, tak je to velmi krátkozraké.

Je jasné, že člověk nakonec, když vyslechne všechny rady, tak se musí rozhodnout sám. To ano, ale zase je to velikost charakteru, když člověk dokáže po nějaké poradě změnit svoje smýšlení, změnit svůj názor, a říct: "Protože vidím, že mi poradili dobře, poslechnu." Takže to je další věc, kterou bychom měli zařadit do svého života - radit se s druhými, hledat pomoc, hledat radu.

V podstatě poslední věc, kterou Václav za svého života udělal, je to, že odpustil. Odpustil svému bratrovi, který ho nechal zabít. Je to vlastně to stejné, co udělal Ježíš na kříži. Bratři a sestry, odpustit, to není ctnost slabých. Naopak odpustit, to je ctnost silných. Žijeme v době, kdy se neodpouští, kdy se říká: "Počkej, to si vypiješ, já ti to nedaruju, však ty uvidíš, já se ti pomstím." Václav věděl, že tohle není cesta - pomsta. To je cesta do záhuby, cesta do pekla, a proto odpustil. A tahle nabídka, kterou udělal svému bratru Boleslavovi, byla, můžeme říci, stoprocentně přijata. A to je právě poslední taková myšlenka, která je velmi silná, a to, že Boleslav se polepšil. Žijeme v době, kdy si stýskáme, naříkáme, nad mnoha věcmi a říkáme si: "Změní se to někdy k lepšímu? Může se to vůbec změnit k lepšímu?" Svátek svatého Václava je nám svědectvím, že ano, že změna k lepšímu je možná. Můžeme říct: "Už to tu bylo, je to v dějinách vyzkoušené." A byla možná právě pro to Václavovo odpuštění.

Bratři a sestry, takže tedy to jsou takové nějaké myšlenky nebo zásady, podle kterých žil svatý Václav. Zkusme je zařadit do svého života.

Když to ještě jednou zopakují:

- být křesťanem tam, kde mě Bůh postavil,
- nemyslet si, že všechno vím nejlépe, ale poradit se,
- usilovat o moudrost,
- když přijde na to a je mi třeba i nějak ukřivděno, odpustit, se srdce upřímně odpustit, a věřit tomu, že přes všechny pády, přes všechny těžkosti celého lidstva, změna k lepšímu je možná.

Kéž tedy takto, podle těchto zásad, oslavíme svátek svatého Václava.

Správná vděčnost

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

10.10.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

28. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [2 Král 5,14-17](#); 2. čtení [2 Tim 2,8-13](#); evangelium [Lk 17,11-19](#);

Bratři a sestry, jak jsem říkal na začátku mše svaté, takovou hlavní myšlenkou dnešní neděle je vděčnost. Co to je správná vděčnost? Můžeme namítnout: „No, když mi někdo něco dá, tak za to poděkuji. Konec konců i naše děti učíme, že když něco chtějí, aby řekly: ‚Prosím,‘ a když dostanou od někoho něco, aby řekly: ‚Děkuji.‘“ Ale zkusme se zastavit právě u toho malého dítěte. Jak to proběhne, když mu někdo něco dává, jakoukoliv drobnost, třeba čokoládu nebo něco takového. My hned řekneme tomu dítěti: „No jak se říká?“ A dítě řekne: „Kuju.“ Nevadí, že místo děkuju řekne kjuju, ale jiná věc je tam důležitá, a tak to skutečně je. To dítě se zpravidla dívá na tu věc, na tu čokoládu, nedívá se na toho, kdo mu to dává, a to je i náš problém. My zpravidla vidíme svůj prospěch, tu určitou konkrétní věc, a nevidíme dárce, nevidíme toho, kdo za tím stojí. Podobně to bylo s Námánem. My jsem dneska četli jenom konec, rozuzlení, toho příběhu. On je velice dlouhý, ale myslím bude užitečné, abych to aspoň v kostce zopakoval. Námán byl velitel syrského vojska, řekli bychom dnes nějaký náčelník generálního štábu nebo něco podobného. Velmi bohatý, velmi vlivný, ale objevil se u něho malomocenství. O všechno by přišel - o bohatství, o postavení, a tak hledá, hledá jak by se uzdravil. A teď si vzpomene jedna služka v domě jeho ženy, že v Judsku je prorok, řekne to své paní, ta to řekne svému manželovi, její manžel Námán to řekne syrskému králi, protože od něho potřebuje dovolení, aby mohl jít do Judska, král mu dovolení dá, napíše dopis judskému králi, Námán se vypraví s doprovodem, když přijdou do Judska, judský král to zjistí, tak se na jednu stranu zděsí, na druhou stranu rozzlobí, protože se domnívá, že syrský král proti němu hledá záminku, jak vyvolat válku, protože uzdraví někoho z malomocenství, to přece není jen tak, ale Eliseus vzkazuje: „Pošli ho ke mně, já už se o něho postarám.“ Mimochodem, jméno Eliseus znamená „Bůh zachraňuje, Bůh spasí“. Námán přijde k Eliseovi a Eliseus ani nevyjde ze svého domu, ale pošle svého služebníka, který řekne Námánovi: „Jdi se umýt do Jordánu sedmkrát.“ Teď se rozčílí Námán a řekne: „Jak to? Já se mám jít umýt? To jsem mohl udělat doma. Takovou cestu vážím.“ A nechce to udělat. Jeho doprovod říká: „Kdyby po tobě chtěl něco těžkého, určitě bys to udělal, ale když se po tobě chce taková jednoduchá věc, jdi to udělat a uvidíš.“ A tak s jakýmsi odporem, nechutí, Námán teda jde a umyje se. A teprve až se vrací a je zdravý, Eliseus vyjde ze svého domu a mluví s ním.

Co nám tento příběh chce připomenout, co nám tento příběh chce říct? Jednak třeba je to i o tom, nakolik posloucháme, když nám někdo něco říká, nakolik jsme vděční třeba za rady, nakolik jsme ochotni respektovat nějakou autoritu, která po nás něco žádá. Žijeme v době, kdy mnoho lidí má nějaké poznámky zpět. A často ty poznámky bývají naprosto nevhodné a zbytečné. Žijeme v době, kdy mnoho lidí si myslí, že rozumí všemu. Eliseus neřikal Námánovi, jak má vést bitvu, jak má dělat v politice, ale říkal mu, co má udělat, aby dostal dar, aby dostal uzdravení. A potom, potom nám tenhle příběh chce připomenout, že toho dostáváme od Boha hodně, ale že Bůh nechce, aby to zůstávalo jenom na povrchu, že Bůh chce, aby to šlo do hloubky, aby nebylo uzdraveno jenom naše tělo, ale i naše duše. Pro Námána celá ta cesta byla velkým ponížením, protože on byl „Někdo“, z velkého království, a on musel jít do nějaké maličké zemičky, tam musel vyhledat proroka, o kterém nikdy neslyšel, a udělat něco, co mu říká tento v podstatě bezvýznamný člověk. Pro něho to bylo obrovské ponížení. On si myslel, že to bude záležitost obchodu. Má přece peníze, on za to zaplatí a dostane za to zdraví. A prorok mu říká: „Ne, ty dostaneš daleko víc. Když poslechneš, dostaneš poznání a budeš vědět, o koho máš opřít svůj život, komu ho máš svěřit. Nejen, že budeš zdravý, ale ty poznáš i toho, kdo ti to dává. Nejen, že dostaneš dar, ale poznáš i dárce. A Námán na to reaguje tím, že teda říká: „Tak já si aspoň vezmu tu zem, trochu hlíny, aby mi ta hlína připomínala, kde se mi to stalo, kde jsem to zažil, kde jsem poznal ve svém životě něco velkého. Chci si to odnést, aby mi to navždycky tady ta hlína připomínala, že jsem poznal dárce.“

Bratři a sestry, v evangeliu se opakuje v podstatě to stejné, akorát je tam ještě jedna věc. Ti lidé, kteří byli malomocní, museli také projevit víru, protože Ježíš s nimi nevede nějakou zdvořilostní konverzaci typu: „Udělám všechno, co bude možné, uvidíme, jestli se něco dá udělat.“

„Běžte do Jeruzaléma a ukažte se knězi.“ Podle toho, jak je to napsáno, tak z toho vyplývá, že byli několik dnů cesty od Jeruzaléma. Asi tak dva až tři dni, a tedy že i oni museli projevit víru, důvěru v Ježíše, kdy se otočili a šli k Jeruzalému. Deset jich bylo uzdraveno, ale pouze jeden byl zachráněn. Těch devět se rozhodlo, že se vrátí k tomu, jak žili před tím. Malomocný nemohl žít ve své rodině, žili někde mimo, a těch devět zajásalo nad tím, že se vrací ten stav, který byl před tím, než onemocněli. Pouze ten jeden si řekl: „Teď je potřeba se vrátit a najít toho, který mi vrátil to zdraví, který mě obdaroval, a pak budu mít čas jít do Jeruzaléma a vrátit se ke své rodině.“ Pouze tento jeden člověk poděkoval, pouze tento jeden člověk viděl dárce. Těch devět to vzalo tak nějak samozřejmě: „Před časem jsme onemocněli, teď jsme byli uzdraveni. Život jde dál.“

Bratři a sestry, když je nám zle, když onemocníme, tak si často stěžujeme, naříkáme, ale málokdo z nás si vzpomene na ty tisíce, možná desetitisíce dnů našeho života, které prožijeme jako zdraví, ale na to, že jsem měl třeba tři neděle nohu v sádře, na to si vzpomínám a vždycky o tom budu vyprávět až do konce života. Když spočítáme ty dny, kdy jsme byli nemocní, tak je to zpravidla několik desítek v našem životě. A pak jsou tady tisíce dnů, kdy se nám dařilo dobře a nic nám nechybělo, a na ty už si nevzpomeneme. Nebo se po nás chce, abychom hodinu týdně, možná s cestou dvě hodiny týdně, věnovali Bohu na bohoslužbě tady v neděli. Nevím, kolik má týden hodin, nepočítal jsem to, ale je to zase nějaká stovka hodin, které máme pro sebe, kdy si můžeme dělat, co chceme, a přesto pro nás to bývá často velmi těžké: „A nám se nechce.“

Bratři a sestry, my bychom měli pod vlivem těch čtení, která jsme teď slyšeli, udělat takovou inventúru. Měli bychom si uvědomit, co všechno od Boha dostáváme. My jsme dělali tuto inventúru s dětmi ve škole v náboženství, s těmi největšími, a v podstatě jsme našli na každé písmenko abecedy věc, kterou potřebujeme pro náš život. Potřebujeme toho skutečně hodně a dostáváme to. A my tedy máme udělat tuto inventúru, poděkovat za to, co dostáváme, ale tak nějak pomyslně

Homilie 2003

---

zvednout hlavu a nedívat se jenom na ty věci, co dostáváme, ale podívat se na toho, kdo nám to dává, a jemu říct to obyčejné a prosté: „Já Ti děkuju.“

Jaký je náš život, taková bude naše modlitba

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

24.10.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

30. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sir 35,15b-17.20-22a](#); 2. čtení [2 Tim 4,6-8.16-18](#); evangelium [Lk 18,9-14](#);

Bratři a sestry, možná, že nás trošku překvapil dnešní komentář, který říkal, že hlavní myšlenkou dnešního evangelia je modlitba. Překvapivé to bylo v tom, že nás komentář uvádí na to, že je velmi důležité to, co člověk dělá předtím, než se jde modlit. Nebo by se to dalo ještě říct jinak – jaký je náš život, taková bude naše modlitba. Prostě patří to k sobě a my tohle musíme přijmout. Jestliže náš život bude pokorný, potom bude pokorná i naše modlitba. Jestliže bude náš život pyšný, bude pyšná i naše modlitba. Ten příběh, který jsme v evangeliu slyšeli, si Ježíš vymyslel, je to podobenství. Ale je to zase jedno z těch podobenství, které, jak se říká, tne do živého. Ti, kteří byli kolem Ježíše, se v tom poznali. Poznali, můžeme říct doslova, rozduřili, a Ježíš měl zase o nějakou desítku nepřátel víc. V dobách pozdějších už na to jdou lidé jinak. Přečtou si to a řeknou: „Aha, to se mě netýká, to se týká někoho jiného,“ a zůstanou klidní. Týká se nás to? Abychom to mohli dobře posoudit, přečtu znovu první větu: „Některým lidem, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl Ježíš toto podobenství.“ Takhle to patří k sobě – ti, kteří si zakládají na tom, že jsou spravedliví a přitom pohrdají ostatními. Každý z nás má nárok na dobrou pověst, každý z nás je rád, když o nás dobře mluví ti ostatní, a v podstatě nikdo z nás nemá rád, když ti ostatní o nás říkají něco špatného. Ale s touto dobrou pověstí člověk taky musí umět dobře zacházet. Svätý Pavel na toto téma říká jednu krásnou větu: „Milostí Boží jsem co jsem.“ To je to. Pavel říká taky: „Děkuju ti Bože. Děkuju ti za to, že mě netlačí svědomí, že mě nehoní po soudech, že se nemusím zodpovídat z toho, že jsem někde něco ukradl, že jsem někoho zabil a já nevím co ještě, ale tys mi pomáhal a já ti za to děkuju. Ne jako ten farizej, který se chová jako páv.“

Farizejové byli ve své době velmi vážení, protože oni studovali Písmo, oni se ho snažili zachovávat do puntíku, a v tom byl ten problém. Takže se to pak soustředilo na to vnější, na to všelijaké omývání nádob, omývání jídla, ovoce, zeleniny, rukou, nohou a já nevím ještě čeho. Ten celník, to bylo zase povolání, kterým všichni pohrdali, protože oni vybírali daně pro Římany nebo krále Heroda, a jak známo, tak jim ‚za nehty‘ uvázlo hodně z těch peněz, které vybrali. Takže celník měl své velké chyby, ale jeden rozdíl tady je – ten celník si je toho vědom. Ten celník si je vědom toho, že je na tom špatně, a proto tam opravdu stojí jako takový ten poslední vzadu. Farizeus začíná svou modlitbu tím, že vyjmenovává svoje dobré skutky, a známe přísloví, které říká, že sebechvála smrdí. A tady to opravdu smrdí. Známe to ze zkušenosti. S lidmi, kteří takhle chválí sebe, kteří ve svém životě pořád skloňují svoje ‚já‘, s těmi nikdo nechce nic mít, protože se skutečně podobají pávům, kteří roztahují svůj ocas a chválí sebe, anebo jsou tito lidé směšní.

Vzpomínám si na jednu anekdotu. V té anekdotě je hlavní postavou žena, ale klidně by to mohl být muž. Žena, která jde ke zpovědi, jednou větou odbyde svoje hříchy a potom spustí dlouhou litanii, jak má líného muže, kterému se nechce nic dělat, jak má nevděčné děti, jak jí ubližují sousedé a prostě jí nikdo nemá rád a já nevím co. Když po deseti minutách skončí tuto litanii, tak ten kněz, který jí zpovídá, tak se zamyslí a říká: „Víte co? Tak za svoje hříchy jako pokání se pomodlíte jednou Zdravas Maria a za hříchy těch ostatních pět desátek růžence.“

A takhle to je bratři a sestry. To dnešní evangelium nás chce dovést k tomu, abychom si uvědomili, jak to je, abychom si uvědomili, že v modlitbě jde o vztah k Bohu. Z naší strany je k tomu potřeba určitá pokora, není to jednoduché. Kdykoliv máme za někým přijít a říct: „Ty, já od tebe potřebuju pomoc“, to není jednoduché, to se člověk musí víc nebo míň pokorit, aby tohle řekl. Na druhé straně u Boha je dar, to, čemu říkáme milost, pomoc, a jak vidíme na příkladu celníka, Bůh se nenechává moc prosit. Ale farizeus zaměňuje tyto dva póly – na jedné straně pokoru, na druhé straně Boží dar – tak je zaměňuje za vychvalování sebe, svého života, a za odsuzování druhých: „Děkuju ti, že nejsem jako támhle ten.“

Bratři a sestry, co je na tom snad nejhoršího je to, že on na něho neukáže prstem, ale on to říká v duchu. On navenek nic, on tam stojí. Farizeus tam stojí a vypadá, že je velmi zbožný, ale smrdí sebechválou a tím, že takhle ukazuje, že ‚nejsem jako támhle ten‘. Bratři a sestry, nikdy nemáme právo takhle ukázat a takhle odsoudit. Tohle může jenom Bůh, protože on zná člověka, my ne.

Bratři a sestry, zbožnost farizeje je postavena na kvantitativním vypočítávání: postím se dvakrát do týdne, odvádím desátky. My bychom řekli: jsem na každé mši svaté, na poutě jezdím pravidelně, na první pátek chodím ke zpovědi, v pátek se postím i od masa, i když už to není povinné, ráno, v poledne, večer se modlím, růženec nevynechávám. Ale náš Bůh by nám řekl: „A co dál? To je všechno dobře, to je dobře, že to děláš, ale nechybí tam něco? Je tam základ?“ Jestliže je tam základ, který má ten celník: „Bože já tě potřebuju“, tak je to v pořádku. Jestliže tam chybí ten základ zdravého vědomí, jak na tom jsem, tak je to potom všechno špatně, protože je to tělocvík, a bylo by možné tomu farizeovi říct: „Víš, jsou lidé, kteří se postí každý den, třeba proto, aby zhubli. Jsou lidé, kteří dávají daleko víc peněz než ty nebo jsou lidé, kteří je nedávají vůbec, protože je nemají.“ Tady nejde o nějaké sebecvičení, tady jde o postoj, o postoj k Bohu a jiným lidem. Bratři a sestry, celník odešel ospravedlněný a nestálo to ani tak moc velkou námahu navenek. Stálo to námahu vnitřní. Nebojme se podstoupit tuto vnitřní námahu postavit se před Boha a říct mu: „Ty víš, jak na tom jsem. Já to vím taky a proto tě prosím buď se mnou, vždyť já tě moc a moc potřebuju.“

Pán nás zavolá jménem

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

31.10.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

31. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Mdr 11,22-12,2](#); 2. čtení [2 Sol 1,11-2,2](#); evangelium [Lk 19,1-10](#);

Bratři a sestry, v několika minulých nedělích jsme četli z Lukášova evangelia podobenství, třeba minulou neděli podobenství o dvou lidech, kteří se přišli modlit do chrámu – o farizeji a celníkovi. Podobenství je příběh, který si Ježíš vymyslel, aby těm, kteří ho poslouchali, něco vysvětlil, ale to, co jsme slyšeli teď, to se skutečně stalo a v tom je síla toho, co jsme teď slyšeli, že to si nikdo nevymyslel, to se odehrálo. Je tam mnoho takových podrobností, které do sebe zapadají, jak ozubená kolečka v nějakém soukolí, a když si to uvědomíme, tak je ten příběh o to působivější a o to krásnější.

První věc je to, že se to stalo v Jerichu. Jericho je jedno z nejstarších měst na světě. Jen tak pro ilustraci, když se ho dneska pokoušejí vykopat, tak kopou v hloubce od patnácti metrů pod zemí níže. Tak hluboko to staré Jericho je. Bylo blíž Jordánu, než to dnešní, a mělo takové velmi příjemné klima, takže tam žilo mnoho bohatých lidí – ne v létě, ale v zimě. I král Herodes Veliký, kterého známe z toho, že v Betlémě nechal povraždit malé chlapce, protože chtěl zabít Ježíše, tak i tento Herodes tady měl svůj, řekli bychom zimní, palác. V tomto paláci taky zemřel. Jericho v překladu znamená voňavý. Co tam vonělo, to už dneska nevíme, ale ti lidé, kteří se tam pohybovali, tak měli svoje kladné stránky, ale i svoje velké chyby. A mezi tyto lidi patří Zacheus – vrchní celník. My bychom dneska řekli, že to byl asi tak ředitel okresního finančního úřadu. Člověk, který měl velkou pravomoc, který byl na jednu stranu vážený, ale spíš obávaný, ale také si z něho všichni dělali legraci, protože byl malý a z toho, jak to i vyplývá z evangelia, tak i trochu obtulostlý. Tu legraci si z něho ale dělali za jeho zády, protože v té době bylo celkem snadné a běžné to, čemu my dnes říkáme ‚zneužití pravomoci veřejného činitele‘. A tomu Zacheovi skutečně zůstalo za nehty velké množství peněz, které vybral a které měl odvést dál. Na tom vybudoval svoje bohatství, svoje postavení, a oni to všichni věděli. Takže na jednu stranu mu záviděli jeho peníze, dělali si z něho legraci, ale jak říkám potichu, aby to Zacheus neviděl a neslyšel. A teď ještě k tomu všemu Zacheus, to jméno znamená čistý. Takže člověk, o kterém všichni vědí, že krade jak straka, se jmenuje ‚čistý‘. A tenhle člověk se rozhodne, že chce vidět Ježíše. On by chtěl ještě víc, ale nemá odvahu to ani říct, ani na to pořádně pomyslet. On nechce se na něho jenom podívat, on by si moc přál s ním mluvit, ale v to vůbec nedoufá.

Protože je chytrý, prohnáný, tak ví, co musí udělat, aby Ježíše viděl. Běží napřed a drápe se na strom. On je to takový napůl strom, napůl keř, takže na jednu stranu nebylo těžké na ten fíkovník vylézt. Na druhou stranu ty větve nebyly příliš silné, takže se pod ním kymácelo. Vzpomeňme si na to, když stojí lidé někde u silnice a po té silnici má jet někdo známý, jak se ten dav chová. V první řadě se cpou, protože první chce stát každý. Ten, kdo bude první v řadě, ten uvidí, a ten, kdo stojí druhý, tak už uvidí o trochu hůř, a ten třetí uvidí záda těch prvních dvou. Takže je tam tlačení, jsou tam nevybíravá slova a když někdo urve to svoje místečko, tak tam nikoho nepustí a hládá si to. Zacheus udělá něco, čím na sebe upoutá pozornost – on vyleze nad ně, on vystoupí z tohoto davu. Bratři a sestry, toto se může zdát, jako taková maličkost, ale je to věc velmi velmi důležitá – kdo se chce setkat s Ježíšem, musí vystoupit z davu. Musí se přestat v tom davu schovávat a to je těžké. Všichni se na něho začali dívat, všichni si začali ukazovat a protože byli v davu, tak i určitě na jeho adresu lítalo hodně nelichotivých poznámek, protože ti v tom davu si říkali: „Tady jsem schovaný, on nepozná, kdo se mu směje.“ Ale on na to nedbá, protože má svůj velký sen – setkat se s Ježíšem, aspoň ho vidět, možná i o trochu víc. A tak odhodí svou důstojnost, svou vážnost. Nepochybně o tom, že jedni se mu smáli a druzí se nad ním pohoršovali: „Cože? Takový vysoce postavený člověk, a on tu leze po stromech, jako kluk? No to jsme teda dopadli. Kam ten svět spěje?“

Bratři a sestry, v minulém režimu jsme všichni hráli takovou hru – nebýt vidět, nebýt nápadný, schovat se v davu. Nebo když bych to řekl trochu jinak – byli jsme takový cyklistický peloton, aby nikdo nevyčuhal, všichni pěkně pohromadě a ničím na sebe neupoutat. Dnešní evangelium říká přesně opak. Jestli chceš se setkat s Ježíšem, se svým vykupitelem, musíš tohle falešné bezpečí davu opustit, protože v tom davu se možná dozvíš nějaké nejnovější vtipy, nějaké drby, ale s Ježíšem se tam nesetkáš. Musíš najít odvahu vydržet uštěpačné poznámky, musíš najít sílu vydržet všelijaké odsouzení a všelijaké pochybovačné řeči na tvou adresu. Zacheus to vydržel. Vylezl na strom a počkal tam. A teď uviděl Ježíše a počítal asi s tím, že to končí. Ježíš se zastavil a začíná s ním mluvit a Zacheovi se plní jeho tajný sen, o kterém nikdy nikomu neřekl, něco, v co vůbec nedoufal, a říká si: „On se mnou mluví.“ Nikdy spolu před tím nemluvili.

Ježíš zná jeho jméno, to je zase o něčem jiném, to je zase o tom, že Bůh nás zná jménem. ‚Znám tě jménem, zavolal jsem tě jménem‘, to říká už Starý zákon v žalmu, a Ježíš volá takhle jménem každého z nás. A říká: „Pojď rychle dolů. Já dnes musím být v tvém domě, já tě potřebuju.“

To, že Zacheus vylezl na strom, byla důležitá věc. Neméně důležitá věc byla to, že slezl z toho stromu rychle dolů. Proč? Protože my často vylezeme na svoje stromy, i ten strom nám poskytuje jakousi jistotu: „Já jsem pozorovatel, já tady z bezpečí toho stromu se dívám na to, co se děje kolem mě. Mě nemůže nikdo obvinít z toho, že bych byl nějaký fanatik, že bych to nějak moc prožíval, protože já tady mám ten svůj dištanc, tu vzdálenost.“ Zacheus rychle slezl dolů. On by si mohl říct: „Vždyť já už jsem ho viděl. To, po čem jsem toužil, se splnilo.“ Kdyby tam zůstal a bavil se s ním takhle z toho stromu dolů: „Pane, mě to stačí, že jsem tě viděl. Seš hodnej, že ses tu zastavil, že ses se mnou promluvil. Já na to budu vzpomínat do konce svého života.“ My bychom ještě dneska řekli: „A když chvilku počkáš, já si tě vyfotím. Pověším si to doma a budu pak všem okolo říkat: „Já jsem s ním mluvil, když tady šel.““ Ale on rychle slezl dolů a Ježíš říká: „Musím být v tvém domě.“ A on mu říká s radostí: „Pojď.“

Taky mohl říct: „Víš, my nemáme uklizeno, my nemáme navařeno. Ne, to nejde, já nemůžu, fakt, přijď zítra.“ Propásl by svůj velký den, svoje velké setkání.

Bratři a sestry, usmíváme se tomu, ale my to takhle děláme velice často. Já vzpomínám jenom na to, kdy o každých vánocích do všech kostelů přijde spousta lidí podívat se na betlém, na stromky, poslechnout si varhany, a pak zase odejdou na celý rok. To je, jako by Zacheus zůstal na stromě, to je jakoby Zacheus řekl: „Víš pane, já jsem s tím nepočítal,

že budeš chcet jít k nám. Fakt, teď to nejde.“ Ale taky jako kněz jsem zažil to, (nebylo to teda mockrát, za těch patnáct let to bylo asi tak čtyřikrát, abych to zase tak nedramatizoval) že jsem se dozvěděl, že někdo z mých farníků je vážně nemocný. Já se nerad někomu vnučuju, ale zvedl jsem telefon, zavolal jsem a říkám: „Nechcete, abych přišel?“ A na druhé straně se ozvalo: „Víte, my nemáme uklizeno.“ A ti lidi asi tak do třech, do čtyřech dnů zemřeli. To mně bylo líto a to jsem si říkal: „To je ono, přesně toto.“ Tady zapomínáme na to důležité, na to podstatné – vylézt na strom, ale když je potřeba a Pán naváže dialog, okamžitě slézt dolů.

A ono to pokračuje. Ježíš jde k Zacheovi. Všichni ti, kdo tam stáli, tak to tomu Zacheovi záviděli. Hrozně mu to záviděli, že Ježíš jde zrovna k němu, ale nepřiznali si to. A říkali: „K vrchnímu celníkovi? My jsme čekali, že půjdeš do synagogy a pak že půjdeš na oběd k představenému synagogy anebo aspoň k nějakému hospodáři nebo kostelníkovi. A ty jdeš k tomuhle?“ Zacheus pochopil, o co tu běží, Zacheus poznal jednu důležitou věc, že jeho dům bude dům Boží.

Bratři a sestry, my přicházíme do tohoto kostela, do tohoto chrámu, ale co dělá tuto stavbu domem Božím? To, že je tu Bůh a že jsme tu my. Vždycky to bylo tak, že napřed byli lidé, a pak z těchto lidí vznikla církevní obec. Pouze v krátkém období v baroku to bylo tak, že stavěli kostely všude, ať tam lidi byli nebo nebyli. Normální je to takhle, že napřed jsou lidé, kteří uvěří, a pak vznikne obec a ta obec si postaví nějakou stavbu, protože ta stavba má své místo, své opodstatnění a oprávnění jenom když jsou tam lidé, když jsou tam věřící. Ježíš říká: „Syn člověka nemá, kde by hlavu složil.“ Proč? Protože Ježíš chce říct: „Já tu hlavu chci složit u tebe. Celých těch tří a půl roku, kdy Ježíš chodil, neměl stálé bydliště. Pořád byl jako host, pořád hledal lidi, kteří by ho přijali, kteří by řekli: „Pojď ke mně.“ O on jim potom říká: „A buď si jistý, že teď tady toto je dům Boží, že Bůh je u tebe doma, tam kde žiješ, tam kde pracuješ, tam kde jíš, tam kde spíš, tam kde zápasíš se svými chybami, tam kde se raduješ a tam kde pláčeš. To je Boží dům, kde jsi, kde jsi svým tělem a kde jsi svou duší. Kde jsi svým srdcem, tam je Bůh s tebou, tam chce být s tebou. Když to Zacheus pochopil, tak říká: „Já bych chtěl, aby to tak zůstalo,“ a proto říká: „Já se zbavím všeho, co tomu brání, co tomu překáží. V Zacheově případě to byly ty nakradené peníze, které byly tou překážkou, těmi zavřenými dveřmi, tím ostnatým drátem, který ho dělil od toho, aby Ježíš s ním byl. A on se rozhodne okamžitě se toho zbavit. Každý z nás má nějakou takovou překážku. Je potřeba, abychom se jí zbavili.

Bratři a sestry, dnešní evangelium není vymyšlené, to se stalo, proto je to tak krásné, proto je to tak silné. Mějme odvahu hledat Ježíše, protože on nás zavolá jménem a dá nám mnohem víc, než my čekáme, nejenom pohled, ale on nám každý den říká: „Já tě potřebuju, tam kde jsi, tam kde žiješ, tam kde pracuješ. Já tam chci přijít a chci tam být s tebou, ale ty musíš udělat jedno – říct: „Ano Pane, já tě vítám.““

Povolání k věčnému životu

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

01.11.2004 - pondělí, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Všech svatých

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Zj 7,2-4.9-14](#); 2. čtení [1 Jan 3,1-3](#); evangelium [Mt 5,1-12a](#);

Bratři a sestry, dnešní svátek nám chce připomenout lidi, kteří tady žili mezi námi, lidi, kteří vzali vážně svou víru, lidi, které známe třeba jenom my, protože troufám si říct, že v každé naší rodině je nějaký takovýhle svatý, někdo, na koho se vzpomíná s úctou a láskou, někdo, kdo je vzorem celé té rodině. To je obsah toho svátku na jedné straně. Na druhé straně obsahem toho svátku je, že si máme znovu uvědomit, že jsme na této cestě i my. Znovu máme oprášit povědomí, co to je svatost. My si často myslíme, že právě ti svatí se svatí už narodili, že to byli lidé, kteří snad ani nechodili po zemi, že oni už neměli žádné chyby. Tak to líčí některé středověké legendy. Takzvaná „Legenda Aurea“ mluví o tom, že svatý Mikuláš už jako kojeneček se dvakrát týdně postil. Dneska se tomu smějeme, protože nic jiného se s tím udělat nedá. Naopak, když čteme Písmo svaté, tak si uvědomíme, že všichni ti svatí, že to byli lidé jako my. Byli to lidé, kteří měli své často i velké chyby, byli to i velcí hříšníci, ale oni toho potom litovali a změnili svůj život. Svatí se svatými stali za cenu velké námahy, velkých obětí a velkého úsilí a i ti, kteří byli v Římě prohlášeni za svaté, tak i tito lidé měli a mají chyby. Jsou to lidé, kteří jsou nám vzorem v nějaké jedné, maximálně ve dvou oblastech, ve dvou nějakých ctnostech, ale zpravidla jenom v jedné, a touto ctností oni vynikají. Ale pak je tady právě ten obrovský zástup, který by nikdo nespočítal, o kterém mluví svatý Jan, a to jsou všichni ti naši příbuzní, přátelé, známí, na které my právě vzpomínáme a říkáme si: „To byl dobrý člověk, to byl dobrý muž, to byla dobrá žena.“ To je ono. My tak nějak podvědomě cítíme, že v těchto lidech byl Bůh blízko, že byl blízko nám všem, že oni Ho nesli v sobě. A to je to, k čemu Ježíš vybízí svoje posluchače v Blahoslavenstvích. Blahoslavenství, to je takový zásadní text, asi jako ve Starém zákoně Desatero. Desatero známe všichni, s Blahoslavenstvím by to bylo asi horší. Desatero, to jsou body, které Bůh skrze Mojžíše dal vyvolenému národu a ve čtvrtém přikázání se tam říká proč: „Abys dlouho žil na zemi a bylo ti dobře na této zemi.“ To Desatero můžeme říct, to jsou takové patníky, patníky kolem silnice, ony vymezují cestu. Blahoslavenství, to už je něco víc. V Blahoslavenstvích se mluví o životě na této zemi, ale mluví se tam také o životě věčném. Už je to tam jaksi prodlouženo. Nesleduje se tam jenom dobro na této zemi, ale sleduje se tam to, čemu se říká ‚povolání k věčnému životu, setkání se s Bohem‘ teď na této zemi a na věčnosti. V Blahoslavenstvích, tam už není tak široký prostor, jako v přikázání Desatera. Řekli bychom, že Desatero vymezuje tu minimální hranici. Blahoslavenství nás zve a říká: „Nezůstaň na tomhle minimu, na tom, co ještě musíš. Udělej něco víc, pojď dál.“ Vždycky v tom Blahoslavenství první věta mluví o situaci člověka a ta situace je taková svízelná. „Blahoslavení plačící, blahoslavení, kdo lační a žízni po spravedlnosti.“ Ale potom jsou tam dál takové dobré vlastnosti: „Blahoslavení milosrdní, čistého srdce, tvůrci pokoje.“ A potom se tam říká, k čemu to povede, když tento člověk to vezme za ten správný konec. Hlavně u těch těžkostí - třeba to ‚plačící‘ znamená, že jsou to lidé, kteří jsou zarmoucení pro nespravedlnost nebo právě ti, kdo lační a žízni po spravedlnosti. To je těžké. My někdy jsme z toho špatní, kolik je tady na světě nespravedlnosti. Mohlo by to skončit tím, že na to budeme nadávat, že nad tím budeme naříkat a nic víc. Ježíš ale říká: „Chyť to za jiný konec, za lepší konec.“

Známe přísloví, které říká, že Bůh umí psát i na křivých linkách a to je ono. Lidově to vyjadřuje tady toto, co Ježíš říká v Písmu v Blahoslavenstvích: „Bůh to zvládne a ty se k Němu máš připojit i v této obtížné a svízelné situaci, kdy jsi svědkem toho, že tu něco chybí. Snaž se.“ Ti svatí se právě snažili, oni nerezignovali. V dnešní době pořád stoupe počet lidí, kteří rezignovali, počet lidí, kteří si říkají: „A to stejně nemá cenu, stejně nic nezměním.“ Nezměníme běh světové politiky, ale změníme a ovlivníme to, jaká v naší rodině bude atmosféra, jestli na sebe budeme štěkat anebo pro sebe budeme mít pochopení. Změníme naše vztahy se sousedy, dokážeme změnit klima v naší farnosti k lepšímu, protože vždycky je co měnit k lepšímu. Bratři a sestry, jde o to to nevzdát. To je další taková důležitá věc na té svatosti. Mnoho lidí se totiž pro něco nadchne, hlavně mladých lidí, ale za chvílečku si říkají: „A ono to stejně nefunguje a já jsem chtěl změnit tohle a ono to moc nejde a tak já toho nechám.“ Anebo? Nebo neřeknou nic, ale pomaličku a jistě to nadšení opadá.

Dnešní slavnost nám chce připomenout, že tohle úsilí o svatost, o lepší život, o to, aby každý z nás byl lepší, že to je úsilí nebo úkol na celý náš život. Obtížný je právě v tom, že je to každý den, že se od toho nedá vzít dovolená, že se tomu nedá utéct, že se nedá říct: „Tak já dneska nebudu dělat nic.“ Dnešní slavnost nám připomíná, že je to možné, že to dokázalo mnoho lidí, které známe my, které si s úctou a láskou připomínáme. Bratři a sestry, když papež Pavel VI. chtěl charakterizovat, jak by měl vypadat světec dnešních dnů, tak říká: „Dnešní doba potřebuje svědky, někoho, kdo za tím stojí. Ne někoho, kdo o tom moc mluví, ale kdo za tím stojí.“ Svatý Augustin už kdysi dávno řekl: „Nemá smysl mluvit s hříšníkem o Bohu. Větší význam má mluvit s Bohem o hříšníkovi.“ Jinými slovy modlit se, modlit se na prvním místě, na druhé straně potom konat. Obojí nám připomíná dnešní slavnost, že musíme někde brát sílu k tomuto konání, že musíme pořád přicházet k Bohu a tam hledat posilu, jinak bychom to vzdali. Na druhé straně nestačí zase jenom říkat: „Já se budu modlit.“ Je potřeba i konat. Kéž se nám s Boží pomocí a s přimlouvou všech našich svatých tady toto podaří a jednou, až ti, co přijdou po nás, na nás taky takhle vzpomínají a řeknou: „To byl dobrý člověk.“

Prosíme za věrné zemřelé

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
02.11.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce*

Bratři a sestry, my na naše zemřelé myslíme při každé mši svaté. Pokud trošičku budete dávat pozor, tak na konci toho, čemu se říká eucharistická modlitba, to je to, co je po proměňování, po pozdvihování, tak poslední prosby jsou za naše zemřelé. Takže na ně pamatujeme při každé mši, ale v tyto dny zvlášť. Proč? Ty důvody by se daly shrnout do dvou takových zásad.

To první – naše vděčnost jim, těm, kteří už tady nejsou. Chceme poděkovat za jejich lásku, za jejich dobrotu, za jejich námahu, za to, co oni vykonali. Chceme si připomenout, že každý z nás patří do nějaké rodiny, každý z nás má kořeny a my stavíme na tom, co vybudovaly generace těch před námi. Nikdo z nás nezačíná od začátku, nikdo z nás nezačíná od nuly, ale pokračujeme v tom, co už tady bylo vybudováno, tedy vděčnost k těm, kteří tady byli před námi.

No a ta druhá myšlenka je to, že za ně prosíme pokud jsou ještě v očistci, aby je Bůh přijal k sobě. Vlastně i my budeme jednou rádi, až budeme mrtví, když se za nás někdo pomodlí, když někdo přijde a bude za nás prosit, když si na nás vzpomene a vykoná za nás nějakou oběť.

Bratři a sestry, smrt, poslední věci člověka, to je něco, co je nesmírně vážné. Těžké je to v tom, že si to nemůžeme zkusit, že si to nemůžeme nějakým způsobem nacvičit. Každý z nás, když třeba jde poprvé k zubaři, tak se hrozně bojí a potom zjistí, že se to dá přežít a podruhé už je klidnější. Ale tohle se nedá zkusit, tohle se nedá nacvičit. Tady není žádná generálka, je to jednou a naostro. A právě proto, že tady tato skutečnost přechodu z tohoto života do života věčného je takhle nesdělitelná, proto mnoho lidí se jí bojí. Aby nám Bůh nějakým způsobem vyšel vstříc, proto Ježíš zemřel. Aby nám Bůh řekl: „Já jsem to prožil, já vím jaký to je a já budu s váma.“ Člověk, který nevěří, ten se bojí tím víc. Je známá skutečnost, že lidé, kteří nevěří v Boha, tak se velmi velmi drží tohoto pozemského života. Lidé, kteří věří v Boha, tak tento život svým způsobem nějak pouští, protože mají víru v to, že ten život nekončí, ale mění se.

V prvním čtení z knihy Makabejské jsme četli o tom, jak Juda Makabejský nechal vykonat oběť za zemřelé, oběť za hříchy. Co se tam stalo? Juda Makabejský byl válečník a vedl války proti Řekům za svobodu, samostatnost Izraele. No a po jedné takové bitvě, kterou vyhráli, tak když šli pohřbít své mrtvé, tak zjistili, že všichni ti, kteří zemřeli, tak měli u sebe nějaké amulety, to znamená bůžky, pohanské modly. Jinými slovy, my bychom řekli, byli to lidé, kteří se sichrovali na obě strany. Navenek se hlásili k Hospodinu, ale v kapse nebo na krku měli nějaký takový talisman a říkali si: „Co kdyby?“ Pro ty Izraelity, pro ty, kteří to přežili tohle bylo jasným znamením toho, že Bohu se nelíbilo toto jejich ‚kulhání na obě nohy‘, že oni přišli o svůj pozemský život právě pro tohle, že nedokázali věřit.

Bratři a sestry, to nejcennější, co nám zanechali naši předkové, je víra. Po každém člověku zůstane nějaké dědictví – hmotné a nehmotné. Dost často o to hmotné dědictví se příbuzní porvou a je to dost často takové nechutné. Ale my si dnes připomínám právě to duchovní dědictví našich rodičů, prarodičů, našich přátel a příbuzných, to, na co se nedá sáhnout. To jsou jejich životní zásady, to je to, jací oni byli. Ne co měli, ale jak se chovali, jak jednali.

Každý z nás si určitě vzpomene na nějaký takový zážitek, na nějaké takové gesto, které rodiče nebo prarodiče udělali. Já si pamatuju pořad na jednu svoji babičku, jak se modlila, druhá babička mi zpívala a dědeček strašně rád četl. Ten byl velmi vyrovnaný. On byl v první válce, byl tam raněný a byl potom legionář, vykonal celou tu anabázi, objel celý svět, než se jako legionář dostal domů. A tohle pro něho byla obrovská škola a on potom byl ke stáru velmi nemocný, ale velmi vyrovnaný. A tohle by myslím mohl říct každý z nás, něco takového, na co vzpomínáme a to je to dědictví, které je nejcennější, to je to, co jsme si od nich vzali, co si neseme a co bychom třeba chtěli, aby tady po nás zůstalo. Na hřbitovech bývají na náhrobcích třeba i různé tituly, co ten člověk byl, co dělal a takhle. Ale když přijde na bohoslužbu za zemřelé, tak tam už se neříkají žádné tituly, žádná vyznamenání, tam se používá jedno slovo – služebník nebo služebnice. Například: „Bože, prosíme tě za tvého služebníka Josefa, za tvou služebnici Marii. To je totiž do důležité a to podstatné, na čem se staví před Bohem. A zkusme si z dnešní památky věrných zemřelých odnést tady toto – až i my tu nebudeme, abychom byli připočtení mezi ty věrné zemřelé, věrné služebníky a služebnice, aby ti, kteří přijdou po nás, aby řekli: „To byl dobrý člověk, to byl dobrý muž, to byla dobrá žena.“

Věčný život je být s Bohem

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

07.11.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

32. neděle mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení [2 Mak 7,1-2.9-14](#); 2. čtení [2 Sol 2,16-3,5](#); evangelium [Lk 20,27-38](#);

Bratři a sestry, dnešní evangelium by se dalo shrnout do jedné věty: „Je věčný život nebo není věčný život?“ Vidíme, že ani židé, Ježíšovi současníci, v tom neměli jasno a bylo jich hodně těch, kteří v tom neměli jasno a musíme si přiznat, že my nejsme o mnoho dál. Celý ten problém je složitější, než by se na první pohled mohlo zdát. Židé neměli nějak moc jasno v tom, co je po smrti. Tomu stavu po smrti říkali „šeol“, to znamená přítímí, podsvětí, a moc se na to netěšili, protože nevěděli, co bude dál tady s tímto člověkem. Nauka o zmrtyvýchvstání, o vzkříšení mrtvých, se začíná prosazovat ve Starém zákoně hodně pozdě. Takové první jasné zmínky o tom jsou v knize Daniel, která vznikla poměrně pozdě, je to jedna z posledních knih Starého zákona. A tak židé si to představovali jaksi mechanicky – to, že se otevrou hroby a že ta těla, která jsou uložena v hrobech, se zvednou, postaví a z těch hrobů vyjdou. Někteří z židů, kteří byli přemýšlivější, tak si říkali: „No jo, ale jak se teda ta těla z hrobů dostanou, když ty hroby jsou třeba dva tři metry pod zemí?“ A tak zbožnější židé začali svým zemřelým do rakví a do hrobů k nohám dávat provaz, protože si říkali: „Když tam nikdo nebude, kdo by jim pomohl ven, tak ten provaz vyhodí, tam se to za něco zachytí a oni vyšplhají.“ Přirozeně byli tací, kteří se tomu smáli a říkali: „To je takové dětské až dětinské.“ Smáli se tomu a přehodili to úplně na druhou stranu a řekli: „Žádné vzkříšení nebude, žádné zmrtyvýchvstání, to je pohádka pro malé děti.“ A právě tito lidé dnes předstupují před Ježíše. Ježíš je v chrámu, mluvili s ním farizejové. S farizeji Ježíš mluví často. Někdy se ti farizejové ptají upřímně, někdy ho chtějí chytit za slovo. A můžeme říct, že někdy je to takové to ujasňování názorů a někdy je to doslova, že jeden do druhého rýpe. Ale mezi farizeji a saduceji je velký rozdíl. Farizejové, můžeme říct, to mají popletené. Mají to popletené, ale hledají, zajímají se o náboženství. Saducejové? Saducejové moc nevystupují v písmu. Je to politická strana především bohatých lidí a šlechticů. Je to hlavně politická strana, náboženství je až tak moc nezajímá. Jim jde především o zisk. Jejich postoje by se dneska označili slovem, že to jsou pragmatici, to znamená, že půjdou tam, kde bude zisk. Dokud vládla dynastie Hasmonejců, z které byl třeba Herodes Veliký, tleskali jim. Když začli v Palestině vládnout Římané, připojili se k Římanům, naprosto bez problémů. Saducejům patřili taky ty krámy, které byly na vnějším chrámovém nádvoří a které Ježíš zpřeházal a vyhnal kupce. Do té doby, než tohle Ježíš udělal, tak oni ho brali jako nějakého potulného kazatele, který je až tak moc nezajímá, ale když udělal tohle, tak to je hodně rozčilil, protože jim sáhl na jejich peníze. No a nakonec je dobré vědět, že ve veleradě, což bylo 72 lidí, takový nejvyšší správní orgán Izraele, v této veleradě měli saducejové většinu, takže oni v noci ze Zeleného čtvrtku na Velký pátek, když hlasovali o tom, jestli Ježíše odsoudí nebo osvobodí, tak ho k smrti odsoudili saducejové, protože ti tam měli tady tu potřebnou většinu.

A tak tihle saducejové přišli za Ježíšem. Oni uznávali pouze prvních pět knih Mojžíšových, nevěřili v posmrtný život a nevěřili v anděly. A teď dávají Ježíšovi jakýsi čítankový příklad, příklad, který se nikdy nemohl stát. Je tak komplikovaný, že může existovat pouze teoreticky.

Ježíš, protože ví, že jim nejde o ujasnění názorů, ale aby ho dostali do úzkých, tak jim odpovídá a používá jejich zbraně. Jak jsem říkal, taková celkem jasná zmínka o posmrtném životě je v knize Daniel. Jenže kdyby tohle Ježíš použil, oni by mu řekli: „Tuhle knihu my neuznáváme.“ A proto Ježíš cituje z druhé knihy Mojžíšovy, kterou oni uznávají, a mluví tam o tom, že Bůh o sobě říká: „Jsem Bůh Abrahámův, Izákův, Jakubův.“ Jinými slovy říká Bůh o sobě: „Já sem jejich ochránce a byl bych špatný ochránce, kdybych je nedokázal ochránit od toho hlavního – od věčné smrti. Byl bych špatný ochránce, kdybych jim nedokázal uchránit jejich život.“

Bratři a sestry, jak je to tedy s tím životem věčným? Když mluví Ježíš o věčném životě, nepoužívá termíny, které používáme my. Neříká: „Je to nahoře, je to dole,“ nic takového. Nemluví o záhrobní, o onom světě, ale říká: „Věčný život, to je být s Bohem,“ a používá pro to obrazy, které jsou velmi přitažlivé – svatební hostina, krále, který zve své poddané na oslavu, družičky, které jdou a čekají na ženicha. Všechny ty obrazy jsou velmi přitažlivé a mají ty lidi nadchnout, získat je, aby si řekli: „Tak dobře, o tohle stojím, o tohle chci usilovat.“

Bratři a sestry, nemůžeme podat žádný fyzický důkaz, že existuje nebe. Mnoho lidí se nás často ptá: „Dokaž mi, že nebe existuje.“ My mu můžeme říct: „Dokaž mi, že nebe neexistuje.“ A nedostaneme se ani o krůček dál, protože takhle to nejde. Nemůžeme si na ně šáhnout, máme v ně „věřit“. Jsme pozváni k této víře. Nesmíme si to představovat mechanicky tak, jak si to představovali ti židé. Mnoho našich současníků si to představuje tak, že to je jako další dějství na divadle. Jedno dějství skončilo, spadla opona, je deset minut přestávka a pak to pokračuje s těmi stejnými herci, se stejnými kostýmy a ve stejných kulisách. Tak to není. Herci budou stejní, to jsme my, ale bude to jinde a bude to jinak. Nebe je „být s Bohem“.

Terezie z Avilly, když měla vidění pekla, tak viděla to peklo jako malou uzavřenou místnost, která byla izolována od všeho ostatního světa. Nebylo tam okno, nebylo tam světlo, nebyl tam žádný zvuk. Ona ani vlastně nevěděla, kde je a řekla: „Peklo je být sám.“

Bratři a sestry, když jsme byli o prázdninách s dětmi na táboře, tak tam dovezly děcka takovou povídku. Povídka měla nadpis „Je život po porodu, po narození?“ Bylo to samozřejmě vymyšlené a byl to takový fiktivní rozhovor dvou dětí ještě nenarozených, které jsou v matčině lůně a které si vyprávějí.

Jedno to dítě říká: „Porod je konec, nic není potom.“ Druhé říká: „Já jsem to sice nevidělo, ale slyšelo jsem o tom, že venku nás čeká krásný svět. Tady je tma, moc toho neslyšíme, nevidíme nic, ale pak to bude lepší. A to druhé říká: „Kdepak, nebude. To je konec, vždyť se odsud nikdo nevrátil. Přišel odsud někdo, aby řekl: ‚Já jsem to viděl?‘ Nikdo se nevrátil, nikdo nepřišel. Jak tomu můžeš věřit?“

Bratři a sestry, tahle povídka je fiktivní, ale chce nás pohnout k tomu, abychom si položili otázku: „Je život po smrti?“ Jistě, jediný se odsud vrátil Ježíš. My jsme ho neviděli, my jsme s ním nemluvili, ale Ježíš říká: „Odcházím k Otci, abych vám

připravil místo.“ Ježíš říká: „Všechno, co jsem řekl, se splnilo. Věřte mi, důvěřujte mi. Mám vás tolik rád, že vás chci mít u sebe.“

Bratři a sestry, buďme tedy těmi, kteří vědí a věří, že náš život smrtí nekončí, ale mění se. Bude to život lepší, protože to bude život u Boha, s Bohem. Touhle myšlenkou jsme velmi bohatí. Nenechme si ji sebrat, nenechme svůj život zúžit jenom na obzor tohoto světa. Věřme Ježíšovi, protože jemu se věřit skutečně dá.

Pane, dej mi vytrvalost v dobrém

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
14.11.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce
33. neděle mezidobí*

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Mal 3,19-20a](#); 2. čtení [2 Sol 3,7-12](#); evangelium [Lk 21,5-19](#);

Dnešní evangelium, jak jsem říkal, není příběh. Není to podobenství, je to událost, která se stala, kterou, můžeme říci, nikdo dopředu nepřipravoval, jenom Duch svatý. Dalo by se to říct taky jinak. Představte si, že by sem k nám do Bítýšky přijela nějaká návštěva k někomu z vás a vy byste mu řekli: „Pojď, půjdeme se podívat do našeho kostelíku, jak je pěkný.“ Teď byste sem přišli, ten člověk by se podíval a řekl: „Potřebuje to vymalovat, baroko, nic moc. Já bych to zboural.“ Co byste mu řekli? „Běž si domů. Co nám tady to toho šťouráš? Nerýpej nám tady do toho.“ Takhle nějak dopadl vlastně Pán Ježíš. On si dovoil sáhnout na jejich pýchu, na jejich chloubu.

Abychom dobře pochopili celý ten, můžeme říci, snad i spor nebo tu jejich pýchu, je potřeba říct, že chrámová hora je vlastně čtverec, čtverec o velikosti jednoho kilometru čtverečního, obrovská plocha. Jestli jsem to dobře spočítal, tak je to sto hektarů. Aby tohle drželo pohromadě, tak oni kolem postavili zdi. Na některých místech ty zdi měly až 46 metrů, to je ještě daleko víc, než má naše kostelní věž. A na téhle, můžeme říci, rovině začali stavět chrám. Uvědomme si, že to bylo v době, kdy nebyla žádná mechanizace, kdy skutečně všechno tahali rukama. Ještě po tisíci letech od zboření chrámu tyto zdi tam stály a ony tam stojí do dneška. Když dobyli Jeruzalém křižáci, tak se usídlili tady v těchto zdech, v těch sklepích, které tam byly a jsou do dneška, a proto se některým těm křižákům začalo říkat templáři, protože bydleli v chrámě – latinsky chrám se řekne templum.

Chrám se stavěl 46 let a byla to jejich chloub. Můžeme říci – pokud by to byla chloub, bylo by to v pořádku, ale ona to začala být pýcha a co víc, oni to brali jako svou pojistku, pojistku proti Bohu, a to už bylo úplně špatně.

Bratři a sestry, náš život je nejistý, žijeme v nejistotě – jestli neonemocním, jestli nepřijdu o zaměstnání, jestli se mi na mé zahradě urodí úroda, jestli dobře vychovám své děti, jestli vystudují, a já nevím co ještě. A člověk se snaží zajistit se, pojistit se proti této nejistotě. Do slova a do písmene na něco máme pojišťovnu – na domy, na stavby, koneckonců vlastně i pro případ nemoci i úmrtí. Ale všichni cítíme, že to je slabé. Aby člověk získal úrodu na svém poli, na své zahradce, dodržuje všechny možné postupy, používá nejmodernější prostředky na ošetřování těch plodin, ale přesto je ten výsledek pořád nejistý, ta nejistota je vysoká. A člověk hledá, jak by se zajistil.

A zase uvědomme si, že v době Pána Ježíše nebyly žádné pojišťovny, žádné prostředky pro ošetřování plodin a rostlin, takže oni tu svoji nejistotu prožívali daleko víc, citelněji. A tak si říkali: „Bože, my Ti postavíme chrám. My tam dáme zlato, my ty zdi pozlatíme, my sem budeme třikrát za rok chodit, my Ti budeme přinášet oběti a Ty se o nás za to budeš starat. A Ježíš jim říká: „Vy se hrozně pletete. Já se o vás totiž budu starat i bez toho všeho, ale to, co bych si přál, co by si přál Bůh, je to, když přicházíte na pouť svými nohama, svým tělem, aby tam taky přicházela vaše duše, vaše srdce. Když se postavíte k modlitbě a vaše ústa pronášejí modlitbu, aby se modlilo vaše srdce, vaše duše, váš rozum, abyste se modlili celým srdcem a celou duší, aby to, co děláte navenek, aby to mělo vnitřní podporu, aby tělo i duše byly v jakémsi souznění.

Oni to brali tak, že jeruzalémský chrám na svém místě bude stát do konce věků. Než zanikne svět, tak ten chrám tu bude. To pro ně byla taková jistota. A teď Ježíš říká: „Nebude to trvat tak dlouho a nebude tu nic. Celé to přijde v niveč, celé to bude zbořeno.“ No to pro ně bylo něco hrozného, protože to byla jistota. Oni nepochopili, že to je jistota falešná, že to je jistota klamná, že jistota je úplně něco jiného. A tak se ptají: „Kdy se to stane, jaké je znamení?“

Všimněme si, že Ježíš mluví, ale neodpovídá na jejich otázky. Ježíš vůbec neříká, kdy se to stane, ani neříká, jaké je znamení. Ježíš dává vysvětlení úplně jiného druhu. Říká jim: „Dejte si pozor. Dejte si pozor, abyste se nenechali zmást davem. Když něco dělá hodně lidí, tak je nebezpečné, že se k tomu přidávají další a další, a vůbec nepřemýšlí o tom proč. Vůbec neuvažují o tom, jestli ta většina, ten dav, dělá něco dobrého nebo špatného. Chcou jít s davem. A Ježíš říká: „Tohle nedělejte. Nenechte se takhle manipulovat, nenechte se takhle lacino strhnout.“

A potom podává Ježíš ještě jedno důležité vysvětlení. Když přijde nějaká válka, nějaká pohroma, tak lidé volají k Bohu a říkají: „Bože, proč náš trestáš, proč se na nás hněváš?“ A Ježíš říká: „Bůh vás netrestá a On se nehněvá. Ty katastrofy, ty války, rozbroje, vzpoury, to, o čem jsme tam četli v evangeliu, to není z hněvu Božího, ale to je z lidské zloby. To je proto, že nějaký člověk měl málo, že nějaký člověk sebe považoval za víc, než ty ostatní, a řekl: „Já jsem lepší.“ Ve své ješitosti se postavil dopředu a řekl: „Vy mi budete sloužit a vy kolem mě budete skákat a běda vám, když ne.“ A z toho jsou potom ty hrozné katastrofy – poničené vztahy, poničené životy, poničené materiální hodnoty.

Bratři a sestry, co nám tedy Ježíš chce říct? Abych to vysvětlil krátce, vzpomněl jsem si na dva příběhy, oba jsou ze života. Ten jeden je víc úsměvný a jeden je velmi vážný. Tak že ten první – co dělat nemáme nebo jak to dělat nemáme. Když moji rodiče chodili do školy, psal se sirup s „tvrdým y“. Bylo to snad tenkrát, jak se říkalo, i ve vybraných slovech. A pan řídící těm, kteří to spletili, tak i dost často vlepil nějaký záhlavec a říkával jim něco v tom duchu: „Jak můžeš být tak hloupý, vždyť to slyšíš, že tam je sirup – tvrdé y. Jak tam můžeš měkké i? Taková hloupost.“ Přešlo něco málo desetiletí a ejhle – sirup se píše s měkkým i. Když jsem chodil já do školy, už teda nepadaly záhlavce, už to byla vyjmenovaná slova a sirup tam nebyl, ani v příbuzných slovech, a soudružka učitelka, když se někdo spletl, říkala: „Jak můžeš být tak hloupý, vždyť to je přece slyšet, že sirup je s měkkým i. A Ježíš říká: „Vy v životě děláte něco velmi podobného. Dáváte důraz v podstatě na malichernosti a podstatné věci vám unikají. Jste ochotni se hádat, válčit, soupeřit o nicotnosti, a to podstatné vám uniká. A co je to podstatné? To je ten druhý příběh, který už je velmi vážný.

Po druhé světové válce, když se dostali v Číně k moci komunisté, tak totálně, totálně začali pronásledovat katolickou církev. Zavřeli všechny biskupy, všechny kněze, všechny řádové sestry, všechny kostely zbourali. Sebrali jim knihy, sebrali jim bibli, sebrali jim úplně všechno. Totiž na každého kněze, na každého biskupa se časem přijde, protože k němu chodí lidé. Takže to není až tak těžké to vypátrat. A takže když je všechny pozavírali, všechno jim sebrali, tak si říkali: „Je to

dobré, ta církev zanikne.“ A když to pronásledování po nějakých pětadvaceti letech utichlo v té nejhrubší formě, tak se ukázalo, že církev přežila. Ne, že by kvetla v podzemí, to ne, ale přežila. Jak přežila? Přežila v rodinách, protože rodiče se se svými dětmi modlili, rodiče svým dětem vyprávěli příběhy z evangelia a z celé bible, otcové křtili své děti a snoubenci uzavírali manželství před dvěma otci. Jestliže není kněz nebo biskup nebo jáhen, tak tyhle dvě svátosti jsou takhle platné.

Bratři a sestry, to je to důležité nebo tady to někde je. Oni totiž byli vytrvalí, oni vytrvali v dobrém - poslední věta z dnešního evangelia. Víme, že i v dnešní době se mnoho lidí pro něco nadchne. Vydrží to měsíc, půl roku i rok a pak konec. Všichni to známe. Když mám vstávat brzy ráno jednou, dvakrát, tak si řeknu: „To přežiju.“ Ale když celý život? Když mám něco nachystat, připravit, jednou dvakrát, tak si řeknu: „No honem do toho, ať to mám za sebou.“ Ale když celý život? Když se mám starat o nemocného člověka týden, čtrnáct dnů, i to jde. Ale když je to deset, dvacet let, to už je opravdu něco. A Ježíš přesto říká: „Tohle je cesta. To je cesta, protože tady je to důležité. Důležitý je náš vztah k Bohu a od toho se budou odvíjet naše vztahy k ostatním lidem. Prosme tedy za to: „Pane, dej mi vytrvalost v dobrém. Ukaž mi, co je to pravé, co vydrží, a pomoz mi na tom budovat.“

O autoritě

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

21.11.2004 - neděle, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Ježíše Krista Krále

příslušné slovo Boží: 1. čtení [2 Sam 5,1-3](#); 2. čtení [Kol 1,12-20](#); evangelium [Lk 23,35-43](#);

Bratři a sestry, když se řekne král, království, tak nám to zní archaicky. Vhodné české slovo mě v tuto chvíli nenapadá. Vzpomeneme si na české filmové pohádky, které jsou pěkné, a říkáme si: „Tohle že by mělo něco společného s náboženstvím?“ A odpověď je, že to nemá vůbec nic společného. Svátek Krista Krále vznikl na konci 19. století a vznikl jako reakce na zlo ve světě. Král je ten, kdo má moc, můžeme říct skutečně neomezenou moc. Na konci 19. a na začátku 20. století bylo ještě hodně všelijakých království na světě a lidem tento pojem nebyl cizí. Ale když slavíme tento svátek, tak nemyslíme jenom na nějaké krále, ale týká se ten svátek nás všech. Proč? Ten svátek nás chce upozornit na to, že každý z nás má nějakou moc nebo spíše a lépe řečeno autoritu. Každý z nás je někomu podřízen, ale každý z nás je taky někomu nadřízen, a to ať v zaměstnání nebo třeba i rodiče jsou nadřizeni dětem a ve všech možných vztazích. Vždycky tam jsou obě tyto strany té jedné mince – podřízenost, nadřízenost. A každý člověk je v nebezpečí, v pokušení, že nebude umět se svou autoritou správně nakládat, že ji nebude využívat správně. Je mnoho lidí, kteří to zvládají, ale je mnoho lidí, kteří to nezvládají. A proto byl ustanoven dnešní svátek, aby připomněl ideál Krista, který nikdy svoji moc, svoji autoritu, nezneužil, a to ani ekonomicky ani politicky.

Bratři a sestry, nám se autorita, vysoké postavení, líbí. Máme rádi, když za námi ti druzí chodí, žádají nás o radu a ptají se nás, jak by to měli udělat. Rádi přijímáme gratulace, rádi rozdáváme úsměvy, ale dost často zapomínáme na to, že s tím vyšším postavením přichází taky odpovědnost, že je to odpovědnost právě za ty, kteří za námi přicházejí, kteří nás žádají o radu, o pomoc. A ten dnešní svátek nám chce připomenout, jak by to mělo být. Zpravidla, když dojde k nějakému konfliktu, tak ti, kteří ten konflikt třeba i vyvolali, tak zůstanou někde schovaní. Když je válka, tak tam pošlou obyčejné vojáky, obyčejné lidi, a ti, kteří to řídí, tak říkají: „My jsme nepostradatelní, my se musíme zachránit.“ A tak se schovají, někde zalezou, dřív do nějakého hradu, dneska do nějakého krytu pod metry železobetonu, a nastrčí místo sebe jiné, nevinné. Ale Kristus nic takového neudělal. Kristus neřekl apoštolům: „Tak běžte to tam vyřídit s veleradou a nějak to tam urovnejte nebo teda eventuelně bojujte na mě.“ Kristus tam šel sám.

Bratři a sestry, dnešní svátek nám má taky dodat odvalu k tomu, abychom, jak se lidově říká, nesli kůži na trh. Abychom k tomu byli ochotni, abychom k tomu měli odvalu. Dnešní svátek připomenutí toho, jak správně používat autoritu, to není jenom záležitost jednoho dne v roce, měli bychom o tom přemýšlet často, ale dneska zvlášť. Prosme za odvalu nést svou kůži na trh, prosme za to, abychom dokázali přijmout odpovědnost, abychom dokázali dobře uplatňovat svoji autoritu, abychom se dobře dokázali starat o ty, kteří jsou nám svěřeni. Kristus nám bude nejlepším příkladem, protože i v okamžiku, kdy visel na kříži, pořád myslí na ty, kteří jsou kolem něho. I když jemu je zle, on se dívá kolem sebe a myslí na ty, kteří jsou na tom vlastně ještě hůř. Snažme se ho napodobit.

Lidé v době Noemově

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

28.11.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

1. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 2,1-5](#); 2. čtení [Řím 13,11-14](#); evangelium [Mt 24,37-44](#);

Bratři a sestry, co nám říkají dnešní čtení? Mluví o naději. Apoštolové se zase ptají Ježíše: „Pane, kdy přijdeš? Jak moc tě máme vyhlížet?“ A jak jsme to slyšeli v komentáři – máme Pána vyhlížet a máme se na Jeho příchod těšit. Mnoho lidí se příchodu Pána Ježíše bojí, mnoho lidí straší s příchodem Pána Ježíše. Ale sám Ježíš říká: „Těšte se, rozhodně se nebojte. Má to být pro vás něco radostného, kdy se naplní vaše očekávání, kdy se naplní vaše touha, vaše snažení. Když se apoštolové ptají přímo na ten okamžik, kdy to bude, tak Ježíš jim záměrně odpovídá: „To vám neřeknu, protože pak byste se nepřipravovali, pak byste byli lhostejní.“

Bratři a sestry, to je asi největší problém dnešní doby – mnoho lidí je lhostejných. Takhle se chovalo mnoho lidí i v době Noemově. Když Písmo použije obraz „lidé v době Noemově“, tak tím Písmo označuje snad nejhorší dobu v dějinách lidstva, nejhorší v tom smyslu, že postoje lidí právě byly takové pasivní, lidé rezignovali, lidé se na nic netěšili, na nic nepřipravovali, nic nečekali – neměli naději. Tento problém se na nás taky, můžeme říct, tlačí. I dnes je mnoho lidí, kteří nemají naději, mnoho lidí, kteří říkají: „Jak to dopadne?“

V prvním čtení jsme slyšeli z knihy proroka Izaiáše takový útěšný obraz. Prorok vyslovil tady tuto vizi zhruba osm set let před narozením Pána Ježíše v době krále Achaza, kdy tento král se skutečně staral o sebe, o své pohodlí. Hodně vybíral daně a zbytek mu byl doslova „ukradený“. V okolních národech už to vřelo a všichni, kteří byli nohama na zemi, tak říkali: „Bude válka.“ A měli pravdu, pak přišla ta válka. A král nic, jemu to bylo jedno. Mnoho těch obyčejných lidí se s obavami dívalo do budoucnosti. A prorok? Prorok říká: „Budete ve vážnosti u ostatních národů, do Jeruzaléma se bude chodit na poutě.“ Uvědomme si, že v době, kdy to bylo napsáno, tak do Jeruzaléma na pout' chodili jenom židé, ostatní vůbec. A prorok jim říká: „To se všechno změní k lepšímu, mějte naději.“ My víme, že se to změnilo skutečně až za několik set let, skoro až tisíc, kdy vlastně začali křesťané jezdit na poutě do Jeruzaléma, aby si připomínali hlavně Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání, ale můžeme říct i narození, protože Betlém je osm kilometrů od Jeruzaléma.

Bratři a sestry, první neděle adventní nás chce povzbudit k naději, k tomu, abychom si uvědomili, že to je něco, co nám dává sílu překonat všechny pády, všechny těžkosti - naděje, že Bůh se o nás stará. Mnoho lidí věří, že Bůh sice svět stvořil, ale že už se o něho dál nestará, že ho nechává jaksí napospas. Advent nám chce znovu připomenout, že to tak není. To, že máme naději, je naše bohatství, to je to, co můžeme nabídnout – naději, že se to obrátí k lepšímu a že to bude jednak dílo našeho snažení, ale hlavně, že to bude Boží dar, dar o který my máme prosit a říkat: „Bože, já o Tvůj dar stojím, prosím Tě dej mi ho. Dej ho naší rodině, naší farnosti.“

Bratři a sestry, nebudme tedy otupělí, jako v době Noemově, ale budme těmi, které svatý Pavel probudil, budme těmi, kteří stojí oběma nohama na zemi, ale budme zároveň těmi, kteří mají naději.

Pravý advent je v naší upřímnosti

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

05.12.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

2. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 11,1-10](#); 2. čtení [Řím 15,4-9](#); evangelium [Mt 3,1-12](#);

Bratři a sestry, první čtení bylo plné obrazů. Asi nejpůsobivější obraz, který nás zaujme hned při prvním poslechu, je to, když se tam mluví právě o zvířatech. Jednou jeden malý kluk říkal: „Tam je celá zoologická zahrada.“ Tam je lev, pardál, medvědice, beránek, kůzlátko, myslím, že ještě kráva. Ale je to o zvířatech? Ne, je to o nás lidech a je to o tom, jak se k sobě chováme, protože i my k sobě umíme být zlí, umíme být draví jako ti lvi, kteří se rvou o kus masa. Umíme být jako hadi, kteří dokážou uštknout zlým uštěpačným slovem anebo umíme být jako beránci, kteří se snaží o pokoj, o porozumění, o pochopení.

Židé v době proroka Izariáše byli ve velkém nebezpečí a měli hodně strach. Měli hlavně strach z války - z toho, že bude válka a bude všechno to, co vybudovali, zničeno. Znovu zničeno, protože už se to několikrát stalo. Byl to takový permanentní strach a prorok jim říká: „Nebojte se, až přijde Boží království v plnosti, tak tam nebude místo pro strach, tam nebude žádné nebezpečí, tam se nebude čeho bát. A my můžeme říct: „No dobře, ale to Boží království tady ještě není ve své plnosti, a tak se máme bát?“ Ne. Bratři a sestry, je potřeba se zamyslet nad tím, jak se jeden k druhému chováme a že by ubylo mnoho našich starostí a mnoho našich obav, kdybychom dokázali jednat podle návodu, podle vize, kterou nám předložil prorok Izariáš, kdybychom dokázali být tvůrci pokoje, jak to říká Ježíš v Blahoslavenstvích.

V dnešní době je mnoho různých mentorů, kazatelů a těch, kteří zdvihají varovně prst a říkají: „Vy, vy, vy ...“ Ale prorok říká: „Podívejme se každý dovnitř, do sebe. Nezačneme s tím, že budeme kritizovat okolí, ale podívejme se do sebe, jaký já mám postoj.“

Už jsem vám tady myslím jednou říkal, jak jeden kněz stopoval. Ujel mu autobus a prostě někam jel. A svezl ho člověk, který se s ním začal bavit a bavili se o psychologii. Tady ten člověk tu psychologii studoval a měl takovou teorii, že každý člověk je podobný nějakému zvířeti, že se dá přirovnat k nějakému zvířeti. Jak tak jeli, tak za nějaký čas ještě nabral nějaké dva mladé. No a ti mladí si tam vzadu spolu špitali a tak. A ten psycholog se otočil k tomu knězi a říká: „No vždyť jsem vám to říkal – štěňata. Ti dva, to jsou štěňata.“ Potom ti dva vystoupili a kněz ještě jel dál a říká: „No a co byste řekl o mně?“ On se na něho podíval a říká: „Vy jste buď doktor nebo farář, u vás to nemůžu poznat.“ Takže my to bratři a sestry umíme třeba dobře maskovat, ale advent je dobou, kdy se máme sami na sebe podívat upřímně.

V evangeliu jsme slyšeli dva návody, jak prožít advent. Ten první, můžeme říct, to je správný návod, ale to druhé, to je takový antiadvent. Mám na mysli to, kdy evangelista mluví o tom, jak Jan Křtitel napomíná farizeje a saduceje, protože oni tam nepřišli, že by něco chtěli změnit, že by hledali lepší cestu. Oni tam přišli, že k tomu byli donuceni okolnostmi. Celý Jeruzalém, celé Judsko, vycházeli k Janu Křtitele a byli z něho nadšení. Všude se o tom bavilo, všude o tom mluvili, jak je Jan úžasný, jak ukazuje jak dál, jak prošlapává cestu celému tomu národu. A oni z něho vůbec nebyli nadšení. Oni vůbec nesdíleli tuhle radost, ale všichni tam chodili, i sousedi šli a tam ten od vedle taky. „A já když tam nepůjdu, to zas bude v hospodě řečí, kde jsem byl a proč jsem tam taky nešel s nima a budou se mi smát. A oni se budou bavit o tom, co Jan říkal a já nebudu vědět, o čem mluví.“ Tak si řekli: „No tak půjdeme taky. Konec konců to tam přetrpíme, nějak to tam přežijeme.“

Asi před třemi týdny proběhl v náboženství takový rozhovor mezi dvěma klukama. Oni dostávají takové samolepky za to, když jsou na mši, tak si to podávali a ten jeden říká druhému (skoro na něj zakřičel): „Byls na mši?“ „Tam já nechodím, tam to trvá dlouho a je tam zima.“

Tak ti farizejové to udělali přesně naopak. Sice s odporem, ale řekli si: „Tak tam půjdem a nějak to tam přežijem. Někdo to dopadne a aspoň teda budeme vědět, co ten Jan říkal.“

Ted' bude asi potřeba, abych připomněl, jak probíhal Janův křest. Víme, kde Jan stál, víme, kde Jan křtil, kde to je na řece Jordánu. Jan stál asi po kolena ve vodě, ti lidé k němu přicházeli, nějak si klekli nebo se sklonili a Jan jim lil vodu na hlavu. Jan přitom nic neříkal, ale mluvili ti lidé a vyznávali svoje hříchy jak kdo chtěl. Ten křest nebyl svátostný, ale i tento křest odpouštěl hříchy - natolik, nakolik lítost toho člověka byla upřímná. Jenže ti farizejové neměli žádnou lítost. Oni tam přišli, možná tam i něco řekli, ale byla to hra. Byla to hra a bylo to divadýlko. Mnoho lidí v dnešní době u nás vyvěsí adventní věnce, dá si třeba i do oken fialové stužky a já nevím co, ale stačí to? No nestačí, to musí jít dál, to musí jít do hloubky, to se nás musí dotknout a to je to, co chtěl Jan Křtitel po svých posluchačích. To se nezměnilo, to je pořád stejné. Ten pravý advent je uvnitř každého z nás a je v naší upřímnosti, v našem upřímném pohledu, jak se podíváme sami na sebe.

Bratři a sestry, budme tedy těmi, kteří přicházejí za Ježíšem upřímně, hlavně upřímně. Ta přetvářka, to divadýlko, to je to nejhorší, co může být. Rozhodně to nikam nevede a ubíjí to. Ubíjí to a je to na překážku i ostatním, protože když to někdo vidí, tak si řekne: „On to hraje. On je dobrý herec a tak to já nemám zapotřebí.“ Zafaďme se mezi ty stovky lidí, které vycházeli k Jordánu za Janem Křtitelem, aby ho slyšeli, zafaďme se mezi ty stovky, možná tisíce lidí, kteří hledali cestu jak dál, protože to potřebujeme my, to potřebuje i naše doba a budme si jisti, že nám Bůh v našem hledání pomůže.

Buď zdráva, milostiplná

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

08.12.2004 - středa, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Gn 3,9-15,20](#); 2. čtení [Ef 1,3-6,11-12](#); evangelium [Lk 1,26-38](#);

Bratři a sestry, ten dnešní svátek se opírá o to, co jsme slyšeli v evangeliu: „Buď zdráva, milostiplná“, jinými slovy - buď zdráva ty, které nic nechybí, která má všechny dary od Boha, všechno, co je potřebné pro život. Když se tady nad tím zamyslíme a uvědomíme si, že se jednalo o chudou, obyčejnou dívku z Nazareta, která rozhodně neměla na různých ustlání, tak nás hned asi napadne, že to podstatné, co potřebujeme pro život, je asi někde jinde.

My si dnes připomínáme jaká Panna Maria byla. Když se o tom mluví v církevních dokumentech a v náboženské literatuře, tak je podoba Panny Marie vykreslena dvěma slovy – že je čistá a krásná. Je jasné, že tady nemáme na mysli tu podobu fyzickou – nevíme, jak Maria vypadala – ale zase ten dnešní svátek nám říká: „Není důležité, jak vypadala navenek, jak vypadala v zrcadle, ale je důležité jaká byla. To je to důležité, to podstatné.“

Dnešní svátek nám připomíná, že to důležité na člověku zpravidla není vidět na první pohled. My často soudíme podle toho, co vidíme zvenku. Mariina krása a čistota byly především vidět zevnitř. Asi i zvenku, to nevíme, ale zevnitř určitě. Co se skrývá pod těmito dvěma pojmy, pod těmito vlastnostmi? Skrývá se pod tím to, jaký měl být svět, jak ho Bůh udělal. Různí teologové, když to popisují, tak říkají: „Když je hladina rybníka klidná, odráží oblohu věrně, přesně.“ A takhle Maria byla odrazem Boha. Víme, že když Bůh stvořil člověka, jak o tom čteme na prvních stránkách Bible, stvořil ho ke své podobě. Jsme podobni Bohu. Ale potom se stalo to, co se stalo a člověk se od Boha odvrátil a ten obraz Boží v nás je nějakým způsobem zatemněn, pokřiven, pokažen. Není zcela zmařen, ale už není takový, jaký byl, řekli bychom není tak ostrý. Ale v Marii ten Boží obraz byl a proto lidé skutečně ten dnešní svátek slaví s takovou velkou něhou. To je skutečně svátek, ve kterém si připomínáme něhu, lásku, jemnost, krásu, dokonalost a musíme si říct: „Bůh to chtěl mít pěkné a člověk to zkazil.“ Ale jsme povoláni k tomu, abychom to, že Bůh to chtěl mít tady na světě všechno pěkné a dobré, abychom to zvěstovali dál a abychom řekli lidem lidově: „Nehažte flintu do žita.“ Všim dobrým, všim pěkným, všim, co se vám podaří, každou něhou, každou dobrotou, tím vším se vracíme tady k tomu původnímu obrazu, jak do Bůh chtěl mít. A my, jako křesťané tím říkáme: „Chci podporovat to dobré, co Bůh tady stvořil, chci, aby to dobré se ukazovalo, aby se neukazoval rozvrat, aby se neukazovala zkáza, ale chci, aby bylo vidět to dobré a krásné.“

Bratři a sestry, když žijeme náš obyčejný život, nemáme zpravidla na mysli nějaké vznešené a hlubokomyslné ideje, ale bereme to tak, jak to je a jak to jde. A tak to mám být. Máme usilovat o to, aby tady ta snaha o to dobro, o krásu, pronikla do našeho života a abychom to dělali téměř automaticky. Abychom nemuseli dlouze uvažovat co a jak, ale abychom byli pohotoví právě tady pro tuto možnost – udělat to tak, aby to bylo pěkné, aby to bylo prospěšné.

Bratři a sestry, Bůh by svět mohl obrodit i bez nás, ale On to nechce. On nás chce do tohoto obrodného, záchranného procesu zapojit. Chce, abychom tam byli i my, aby každý z nás každý den usiloval o dobro a o krásu pro sebe i pro svoje okolí. Panna Maria to dělala celý život, od začátku. Ale Panna Maria je náš vzor. Prosme ji o přímluvu a říkejme: „Matko Boží, vypros mi u svého syna tu milost, abych to i já dokázal, abych na to nezapomněl, abych se vždycky rozhodl pro dobro a pro krásu, abych tyto hodnoty ve svém životě vždycky podporoval.“

Blahoslavený je ten, kdo se nade mnou nepohorší

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

12.12.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

3. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 35,1-6a.10](#); 2. čtení [Jak 5,7-10](#); evangelium [Mt 11,2-11](#);

Každý z nás, když jsme chodili do školy, tak jsme psali v jazyce českém nebo i nějakém jiném jazyce slohové práce. A zpravidla to bylo tak, že když jsme tu práci napsali, tak nám paní učitelka nebo soudružka učitelka řekla: „A na konec napište osnovu, pro jistotu až na konec.“ Až podle té práce jsme vyrobili osnovu. Pamatuji si, že jednou byla nějaká jiná paní učitelka a ta rozhodla, že osnovu máme napsat na začátku, aby se vědělo, o čem budeme psát. No a pak jsme se všichni divili. My jsme sice tu osnovu napsali, ale ta práce byla úplně jiná, úplně o něčem jiném. Takže se to zase potom vrátilo k tomu, že se napřed napsala práce a podle toho, co bylo v té práci, se napsala osnovu.

Proč o tom takhle zešířka mluvím? Každý evangelista si napsal napřed osnovu, řekl si, proč to píše, komu píše svoje dílo, komu chce adresovat toto evangelium, a evangelisté se na rozdíl od nás školáků té své osnovy potom drželi. Takže svatý Matouš si řekl: „Já budu psát pro křesťany ze židovství. Pro křesťany ze židovství byla hlavní odpověď na otázku, kterou jsme dnes slyšeli: „Je Ježíš z Nazareta ten, o kterém mluví proroci? Je on očekávaný mesiáš anebo máme čekat na někoho jiného?“ A této osnově, této myšlence, podřídil celé své dílo.

Takže když přicházejí učedníci Jana Křtitele, tak to se skutečně stalo, oni se přišli zeptat. A ten svatý Matouš píše, jak odpověděl Ježíš. A Ježíš jim odpovídá obrazně i skutečně. Obrazně v tom slova smyslu, že Ježíš cituje proroka Izarijáše, jak jsme to slyšeli v prvním čtení: „Tedy se otevrou oči slepých, odemknou se uši hluchých, tu poskočí chromý jak jelen a zaplesá jazyk němého.“ To je obrazně. Ale Ježíš na tuto otázku odpovídá i svým působením. Když budeme listovat Matoušovým evangeliem od okamžiku Ježíšova veřejného vystoupení, tak zjistíme, že napřed jsou tam takzvané „výroky“ o všem možném a potom začíná uzdravování. Uzdravil Petrovu tchýni, mnoho chromých, hluchých, slepých, ochrnutých a nakonec vzkřísil z mrtvých Jairovu dceru. A to je ta odpověď praktická, kdy Ježíš říká: „Ano, já jsem ten, na kterého čekáte, a není to jenom podle slov, ale já taky podle toho jednám, já se podle toho chovám.“

Možná, že nás překvapí vůbec ta otázka, proč se ti „učedníci Jana Křtitele“ takhle ptali, protože těsně před tímto, než oni se ptají, je „rozeslání učedníků“. Když někdo dneska posílá svoje příznivce, tak ti jeho příznivci kudy chodí, tudy o tom mluví, jak ten člověk je úžasný, jak je bezvadný a jak ho mají všichni následovat, jak ho mají volit, jak mu mají dát své hlasy a svou důvěru a já nevím co. Mluví o tom člověku. Apoštolové, když byli rozesláni, tak nehlásali Ježíše, ale říkali: „Boží království je vám blízko.“ Dokonce Ježíš je vůbec neposlal a nepoužil k tomu, aby oni zvětšili jeho popularitu, aby byl známější. Vůbec. Ale říká: „Boží království je obsahem tady té zvěsti, toho, co máte říkat, a ne to, abyste sháněli Ježíšovi příznivce.

Takže ta otázka byla naprosto logická: „Jsi ten, na kterého čekáme? Jsi ten slíbený mesiáš? Ježíš odpovídá a nakonec dodává překvapivou větu: „Blahoslavený je ten, kdo se nade mnou nepohorší.“ Možná jste přemýšleli o tom, co to znamená, proč tam ta věta je. Ježíš uzdravil mnoho ochrnutých, mnoho hluchých, slepých, mnoho nemocných. Ale i v jeho době zůstalo mnoho lidí dál nemocných. Ty, které on uzdravil, to byla menší část. K větší části se Ježíš vůbec nedostal. A to je problém. My, když čteme o uzdravení těch nemocných, tak si říkáme: „No to je krásné. To Bůh se opravdu o ty lidi stará, Bohu na těch lidech záleží.“ Ale my všichni jsme zažili okamžik, kdy onemocněl někdo v naší rodině. Třeba i těžce, velmi těžce. A my jsme v tu chvíli začali prosit: „Pane Ježíši, udělej zázrak. Vždyť Ty to můžeš. Tys jich tolik uzdravil, Tys tolika pomohl. Prosím Tě, udělej to teď pro mě, pro naši rodinu.“ A nic se nestalo a my si říkáme: „Proč?“ To je ono. Blahoslavený, šťastný, je ten člověk, který pochopil, že Bůh se o nás stará vždycky a že Bůh, když jde o naše dobro, tak nám dá zdraví a když jde o naše dobro, tak přijde i ta nemoc a Bůh ji nechá proběhnout. Prostě že jsme v Boží ruce a že skutečně co Bůh dělá, dobře dělá. Ale tohle pochopit a tohle přijmout, to není vůbec jednoduché a vůbec to není samozřejmé dokázat se takhle svěřit do Božích rukou a kývnout na to. Mnoho lidí to nedokáže, mnoho lidí se horší, mnoho lidí dokonce zlořečí Bohu, mnoho lidí dokonce řekne: „A já teda v Tebe Bože nevěřím.“ Je to proto, že tomu nerozumíme. A Ježíš říká: „Blahoslavení, šťastní, jsou ti, kteří toto dokázali, kteří takhle dokázali uvěřit, že Bůh člověka nikdy neopouští a že Bůh není ten, který by člověku škodil. Tím toto končí. Učedníci Jana Křtitele se otáčejí a jdou pryč.

Ježíš se teď obrací ke svým učedníkům a říká jim: „Vy jste před tím, než jste přišli za mnou, byli učedníci Jana Křtitele. Proč jste na ním šli?“ Je to otázka více méně řečnická, ale potom Ježíš chce, aby oni na tuhle otázku každý sám u sebe odpověděl. „Proč jsem se zvedl a šel jsem hledat Jana Křtitele?“ Ježíš to stupňuje a napotřetí odpovídá: „Přišli jste hledat proroka a to bylo dobře. Nehledali jste žádnou senzaci, nehledali jste řečníka. Ale nehledali jste taky nikoho, kdo vám bude kývat, kdo bude schvalovat to, co děláte. Hledali jste člověka, který mluví ve jménu Božím. Doteď to bylo dobře, ale pak jste na něho brzo zapomněli. Jan Křtitel se za to, co říkal, dostal do vězení. Dostal se tam taky proto, že ho jeho učedníci svým způsobem opustili. Platí tady přísloví „sejde z očí, sejde z mysli“. Je to Ježíš, který mluví o Janu Křtiteli, ne jeho bývalí učedníci. Pro ně Jan přestal existovat. Oni šli za ním, nadchli se pro něho, ale brzo to splasklo. A to je to, co jim svým způsobem Ježíš vyčítá – tady tu přelétavost, to, že jsou nestálí, že nevytrvali, že nezůstali.

Bratři a sestry, ta otázka „co jste přišli hledat“ platí každému z nás. Co jsme sem dnes přišli hledat? Přišli jsme sem, protože nás sem někdo poslal, protože sem chodím celý život, protože si neděli bez návštěvy kostela neumím představit nebo proto, že to je společenská událost?

Včera jsem slyšel v rádiu takový program o výstavě betlémů a ten člověk tam říkal, že přece stavění betlémů a Vánoce, to nejsou jenom církevní svátky, to je společenská událost. A musel jsem se smát. To je úplně stejné, jako když někdo bude slavit narozeniny a on na oslavě těch narozenin nebude. To není žádná společenská událost, to je oslava narození Ježíše Krista. Jsme u toho, že mnoho lidí neví, že mnoho lidí tápe. Dneska už nejsou lidé, kteří by chodili do kostela, protože by museli, že by je někdo poslal. Ale prožíváme jiný problém. My jsme zvyklí teď v posledních patnácti letech, hlavně třeba před těmi Vánoce, že se objeví v supermarketech nový druh zboží, nějaký hit. Jestli si pamatujete, před několika málo lety, mám pocit, že před dvěma, ale to není podstatné, takovým hitem před Vánoce byla koloběžka, takové ty hliníkové

koloběžky. Prodalo se jich strašně moc. Říkali, že loni bude hitem digitální fotoaparát. Pak se to snad nějak nenaplnilo. A pořád se hledá nějaký nový hit, něco nového, a mnoho lidí přichází do kostela a bere náboženství z této strany: „Co mi nabídne nového? Co mi nabídne atraktivního, něco, co tu ještě nebylo?“ A tady už se dva tisíce let říká, že se narodil Boží syn a že za nás umřel a že nás má rád a že mu na nás záleží. Je to to staré. To nové z toho můžeme udělat my, každý z nás, protože to můžeme nově pochopit. Bůh není supermarket, Bůh nenabízí neustále něco nového, On nabízí pořád to staré. Ta krása a ta jistota je v tom, že to nabízí lidem všech generací a pořád dokola, do omrzení. I když ti lidé říkají: „Já o to moc nestojím,“ i když ti lidé říkají: „To já už jsem viděl.“

Bratři a sestry, proč jsme sem přišli, proč jsme dnes tady? Co jsme přišli vidět? Co jsme přišli hledat? Přišli jsme vůbec něco hledat? Mnoho lidí nehledá, nehledá v duchovním slova smyslu. Hledají v tom obchodě, nové zboží, ale nehledají cestu životem. Já si teď půjdu sednout a tu chvíli, kterou prožíváme po každé promluvě v tichu, tak tu chvíli dnes uděláme o trošku delší a zkusme každý alespoň kratince si odpovědět nebo začít hledat odpověď, proč jsme přišli, co hledáme, co čekáme od Boha. Jemu můžeme říct úplně všechno a v tom je ta největší krása a naše štěstí.

Bůh se zjevuje každému člověku

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
19.12.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce
4. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 7,10-14](#); 2. čtení [Řím 1,1-7](#); evangelium [Mt 1,18-24](#);

Bratři a sestry, všechna dnešní čtení nám představují lidi, kteří se setkali s Bohem. Je to úplně taková galerie všech možných typů, všech možných povah, ale ti lidé se taky liší svým postavením a tím, co dělali. Ale taky se liší tím, jak reagovali na to svoje setkání s Bohem. Možná nás to překvapí, ale Bůh přichází ke každému člověku. Skutečně, Bůh se zjevuje každému člověku a my hned nemusíme a nemáme myslet na nějaký obraz z nebe, na nějaké světlo nadpřirozené povahy a takhle. Bůh se zjevuje každému z nás prostřednictvím druhých lidí, prostřednictvím událostí, a teď zaleží na nás, co my s tím.

První takovou výraznou osobností, která vystupuje z těch dnešních textů, je apoštol Pavel. Apoštol Pavel, který byl vždycky radikální a vždycky nadšený. To jeho nadšení jsme slyšeli, jak píše do Říma – byly to první verše toho listu – a to nadšení se tam dá úplně vycítit. Pavel byl nadšený vždycky. Když pronásledoval křesťany, tak to dělal naplno a musíme říct s nadšením, protože si myslel, že slouží Mojžíšovu zákonu. Když se obrátil, s tím stejným nebo snad ještě větším nadšením hlásal evangelium a chtěl, aby co nejvíc lidí uslyšelo tuhle zprávu. Možná si řeknete: „A co Josef s Marií, ti nebyli tak nadšení.“ Asi byli, ale Pavel to projevovat nejvíc navenek, ze všech nejvíc to ukazoval navenek. Josef s Marií, ti to prožívali víc uvnitř. U Josefa vlastně ani nevíme, co na to řekl, ale co je tam podstatné, to byla poslední věta dnešního evangelia: „Josef, když se probudil, udělal co mu anděl řekl.“ Josef tím, že to udělal, tak přijal toto pozvání spolupracovat s Bohem. Maria to vlastně potom při svém setkání s Alžbětou vyzpívá ve svém chvalozpěvu Velebí má duše Hospodina.

A teď se vrátíme do Starého zákona, kde je prorok Izaiáš a král Achaz – dvojice lidí, kteří se asi moc rádi neměli. Můžeme říct, že Achaz vyloženě opravdu neměl rád proroka Izaiáše, ale Izaiáš byl tak vážený a měl tak velké slovo, že si ani král nemohl dovolit proti němu nějak zakročit, odstranit ho. Prorok byl velmi smutný z toho, že král bral na lehkou váhu to, co on mu říká, že to vlastně odmítá, a přes všechna varování, přes všechna doporučení, Achaz si šel svou cestou. Z tohoto byl prorok velmi smutný. A my jsme dnes slyšeli o jednom takovém setkání, které bylo vrcholem toho jejich vztahu, kdy Bůh nabízí svou pomoc.

Tam šlo o to, jestli Izraelité se spolehnou na vojenskou sílu a uzavřou politické smlouvy buď s Asýrií anebo se svými sousedy proti Asýrii. Anebo jestli se spolehnou na svého Boha – na Hospodina. Král to viděl vyloženě jenom politicky, jako lidské smlouvy, že je potřeba najít nejsilnějšího partnera a s tím uzavřít smlouvu o spojenectví. A prorok říká: „Ne, to nebude stačit. Je potřeba především uzavřít smlouvu s Hospodinem, obnovit smlouvu s Hospodinem.“ A v tom setkání, o kterém jsme četli v prvním čtení, vlastně Bůh dává naprosto velkorysou nabídku. Říká: „Žádej, co chceš. Vyber si, co ty chceš a já to udělám. Já to udělám, abych tě přesvědčil, že jsem s tebou.“

Bratři a sestry, uvědomme si, že Achaz není žádným vzorem zbožného a dobrého člověka, spíš naopak. A i k takovému lidem přichází Bůh. Bůh dopředu nikoho nevylučuje. Záleží, co ten člověk udělá. Co udělá Achaz? Vymluvil se. Velmi obratně, diplomaticky a vypadá to i zbožně. „Já ne, to přece nemůžu žádat, to by byla velká pýcha. To ne, já jsem pokorný.“ Ale je to hra, všichni okolo to vědí, že to je hra, že Achaz není pokorný. Že Achaz nechce žádat proto, že nechce udělat to, co říká prorok, to co nabízí Bůh. Že si chce udělat po svém a že už to má naplánované, že je rozhodnutý, a tak se vymlouvá.

Bratři a sestry, galerie těch lidí, které nám představily dnešní texty, nám chce říct také jednu velmi důležitou věc: „Bůh nás nestaví do nějaké šablony, Bůh nás nerovná podle jednoho měřítka a nečeká, že na setkání s ním budeme všichni reagovat stejně. Že by předepsal jeden způsob, nějakou uniformu, a že by řekl: „Takhle je to správně a jenom takhle a nijak jinak.“ Každý člověk může a má reagovat podle svého, podle svých vlastností a podle svých schopností, ale vždycky to má být upřímné a rozhodně to nemá být hra, jako u Achaza.

Bratři a sestry, využijme několik posledních dnů z adventu, které nám zbývají, abychom se zamysleli nad tímhle – jestli ve vztahu k Bohu a ve vztahu k druhým lidem nepoužíváme výmluvy, jestli se nevymlouvám na okolnosti, na svoje postavení, na svůj věk, na svoje nemoci, na svoje sousedy, na svoje příbuzné, na svoje známé, na svoje přátele nebo nepřátele. Zamysleme se nad tím, nakolik jsou naše postoje pravdivé, nakolik je to upřímné anebo nakolik to máme už dopředu naplánované a ženeme se dopředu bez ohledu co se děje, bez toho, abychom se podívali nalevo nebo napravo. Takhle se hnál dopředu Achaz. Jemu se podařilo, co měl naplánované – a přivedl národ do Asyrského zajetí a do zhouby. Všichni ti ostatní, kteří tam byli – Josef, Maria, Pavel i prorok Izaiáš – byli ochotní zastavit se, ptát se a změnit směr své cesty. Byli ochotni zastavit se a říct si: „Tak já udělám, co chceš ty Bože.“ Byli to lidé, kteří měli svoje silné, kladné stránky, byli to lidé, kteří měli své chyby. Ale to Bohu vůbec nevažilo, protože mu dali k dispozici svou dobrou vůli, tak byli pro něho použitelní. Achaz byl velmi schopný, ale dopadlo to národní tragédií, protože jel po svém, měl to naplánované, nedíval se nalevo napravo a když mu někdo nabídl něco jiného, tak se vymlouval.

Bratři a sestry, takhle ne. Dívejme se na ty ostatní – na Pavla, na Izaiáše, na Marii, na Josefa – a prosme za to, abychom byli takoví, jako oni. A pokud já bych k tomu měl něco za sebe dodat, prosme i za to, abychom měli to nadšení, které měl svatý Pavel. Protože jak říkal dneska už zesnulý kardinál Tomášek: „Kdo chce jiné zapálit, musí sám hořet.“ Tak ať to platí i

Vstaň a Kristus tě osvítil

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

24.12.2004 - pátek, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Slavnost Narození Páně

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Iz 9,1-6](#); 2. čtení [Tit 2,11-14](#); evangelium [Lk 2,11-14](#);

Bratři a sestry, prožíváme zvláštní noc. Připomínáme si něco, co se stalo před více než dvěma tisíci lety a prožíváme něco naprosto nevídaného, kdy velká část lidí, zpravidla dobrovolně, místo toho, aby byli doma ve svých vytopených bytech, domech, anebo aby třeba i spali pohodlně v posteli, tak se zvednou a jdou. Jdou do kostela. Proč? Co je sem vede? Podle nejnovějších statistik u nás provedených skoro polovina našeho národa jde na půlnoční. To je velké číslo, to je velké množství lidí. Co to je, co nás sem táhne? Možná, že to někdo z nás dokáže vyjádřit lépe, někdo by hledal slova těžko. Já bych chtěl svoji promluvu dnes zarámovat do příběhů, celkem vám řeknu dneska tři. Bude jich víc, než obvykle, víte, že příběhy příliš často nepoužívám, ale myslím, že pro vysvětlení toho, co dnes si připomínáme a co prožíváme to bude jediné dobré.

Takže příběh první, který se skutečně stal. Možná znáte jméno Rilke. Byl to básník a tento básník nějakou dobu žil v Paříži. Bylo mu tam dobře, prostě si tam tak žil, chodil na procházky a tvořil. Při jeho procházkách ho často doprovázela jedna mladá slečna, s kterou se seznámil v Paříži. Trasa těch procházek byla víceméně pořád stejná, tak velice často na jedné ulici potkávali žebračku, která seděla na zemi a dívala se před sebe na chodník na dlaždice a vlastně se zdálo, že ani nevnímá. Ať jí někdo dal peníze do krabice před ní nebo nedal, ona nedělala vůbec nic. Mladá slečna pokaždé jí dala několik mincí, básník nikdy nic. A jednou ona ho za to pokárala: „Proč jí taky nedáš nějaké peníze?“ A on jí říká: „Víš, ona nepotřebuje nasycit ústa, ale srdce.“ Druhý den, když se zase sešli, básník přišel s kyticí růží. Slečna zajásala, něco jí zahřálo u srdíčka a říká si: „To je od něho galantní, milé.“ A Rilke jí říká: „Nezlob se, ale nejsou pro tebe, jsou pro tu žebračku.“ Když jí je dal, žebračka se zdvihla, podívala se na něho a políbila mu ruku. Vzala kyticí a odešla. Týden potom nebyla na svém obvyklém místě, objevila se tam až po tom týdnu, a slečna říká: „Z čeho žila celý týden?“ A básník říká: „Z těch růží.“

Bratři a sestry, a to je ono – potřebujeme nasycit naše srdce, naše duše, a proto jsme tady. Vánoce nemají být záminkou, abychom se vychloubali, abychom se předváděli. Vánoce mají být důvodem, abychom v sobě hledali to lepší, abychom v sobě hledali světylko, světylko lásky. Slyšeli jsme o tom světle v prvním čtení: „Lid, který žil v temnotě, vidí velké světlo.“ V evangeliu jsme slyšeli o tom, jak se sláva Páně rozzářila kolem pastýřů, na začátku Lukášova evangelia jsou tři zjevení anděla a můžeme říct, že všechna ta tři zjevení lze označit jako zvěstování. První – anděl přichází k Zachariášovi a říká: „Narodí se Předchůdce.“ Zachariáš říká: „To není možné,“ nevěří. Potom přichází anděl k Marii a říká: „Z tebe se narodí Zachránce.“ Maria uvěřila. A nakonec přichází anděl k pastýřům a říká: „Dnes se vám narodil ten slíbený Zachránce.“ Toto třetí zvěstování je ve stínu těch prvních dvou, hlavně toho, kdy anděl mluví s Marií. Když čteme o tom, jak je anděl u Marie, téměř ani nedutáme, nedýcháme, a říkáme si: „No jo, Maria, to byl někdo, to já vůbec se s ní nemůžu ani rovnat.“ Ale zvěstování pastýřům začíná úplně stejně: „Nebojte se, zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid – dneska se narodil.“ A pokud si vzpomínáte, tak minulý rok jsme tady ty pastýře rozebírali celkem podrobně – že to nebyly žádné vzory ve víře ani v lidském chování, že to byli rázní lidé, kteří žili na okraji společnosti, lidé, kteří nešli daleko pro slovo, ale ani pro nějakou tu ránu. A k těmto lidem přichází anděl a zvěstuje jim. Jinými slovy, bratři a sestry, Bůh nevyklučuje vůbec nikoho, Bůh počítá s každým. Zvěstuje jim radost, zvěstuje jim, že Boží syn se stává člověkem, že On je tím největším darem a na tento největší dar bychom neměli nikdy zapomenout. Ten největší dar Ježíše Krista by neměl být utlumen těmi dárky, které si dáváme my. Naopak, my bychom měli vědět, že si je dáváme proto, že si chceme připomenout Ježíše, že si chceme připomenout Boží štědrost a chceme vyjádřit svoji náklonnost jeden druhému.

A tady už je druhý příběh, ten už se nestal, ten byl vymyšlen na podporu jedné kapitoly z katechismu, vyučování náboženství. Vystupují v něm dvě postavy – on a ona. Mají v té příručce jméno Adam a Eva, omlouvám se všem Adamům a Evám, nějak se ti dva v tom příběhu jmenovat musí. Byli snoubenci. On nakoupil spoustu dárků. Celý natěšený je přinesl k ní a Eva začala rozbalovat. První přišel na řadu parfém. „To je Chanel Evičko, opravdický, originál!“ „Adame, to už má dneska každý, to už není žádná vzácnost. Co tu máš ještě dál?“ Rozbalovala – boty. „No jo, ale teď se nosí takové hranaté, ty kulaté, co jsi koupil, ty se nosily loni. No a rukavice, tys koupil modré? Letos se nosí šedivé. Ty vůbec nevíš, jak to chodí, ty se vůbec nezajímáš o současnou módu.“ A tak to šlo dál. Zkrátka bylo moc malé, hřeben byl moc široký a já nevím co ještě. Ale on to pořád ještě nevzdával a říká: „Zavři oči, teď přijde ten hlavní dárek.“ Ona říká: „Adame, přece nejsme malé děti, na co si to tu hraješ?“ „Ne, zavři oči.“ Zavřela oči, s výrazem mučednice nastavila ruce a on jí dal na ty ruce balíček. Rozbalila ho a on jí říká: „Bylo to drahé, musel jsem si kvůli tomu dokonce půjčit. Byla v tom kabelka z krokodýlí kůže. Říká: „To je pravá, ta kůže.“ Ona říká: „Ale ta kabelka je bachratá.“ „Ale ta kůže je pravá.“ „Ale stejně je bachratá.“ Tak začal všechny ty dárky zase balit. A ona mu říká: „Co s tím chceš dělat?“ „Vyměnit.“ „Co? Ty chceš vyměnit moje dárky?“ On říká: „Ne, dárky ne, ale snoubenku.“

Bratři a sestry, ten příběh by mohl být i naopak. Třeba i o tom, že někdo někomu nedá vůbec nic. Ten příběh je o tom, že jsme dostali velký dar a že se nám ztrácí. Ježíš Kristus byl v dnešním evangeliu označen za dar, za radost, světlo a pokoj. To jsou hlavní hodnoty, které si máme připomenout o každých vánocích. Bratři a sestry, naší velkou výhodou je to, že Bůh nás nevymění. Člověk člověka ano, ale Bůh nás nevymění. Bůh chce, abychom se o Vánocích podívali do sebe na tyto čtyři věci: jak přijímám to, když mě někdo obdarovává, jak jsem schopen druhého obdarovat, jak jsem na tom s radostí, jestli jsem schopen kolem sebe šířit radost anebo jestli jsem věčný mrzout, jestli kolem sebe šířím pokoj anebo jenom rozbroje. A konečně – jsem takovým světlem anebo naopak to světlo zhášim. Svátý Augustin jedno své vánoční kázání začíná slovy: „Probuď se člověče, pro tebe se Bůh stal člověkem. Vstaň spáči, znovu ti říkám: kvůli tobě se stal Bůh člověkem. Vstaň a Kristus tě osvítil.“ Proč ho má Kristus zrovna osvítit? Světlo je něco, co hledáme.

Kolem páté hodiny odpoledne jsem byl ještě tady v kostele. Na chvíli jsem sem zaskočil. Nesl jsem sem pár maličkostí a chtěl jsem tu chvíli být sám, ale rozsvítil jsem si. A hned začali chodit lidé, protože viděli světlo. Světlo přitahuje, světlo spojuje, a je nám všem myslím celkem jasné, že mám na mysli hlavně to, čemu se říká „světlo duchovní“. A tady se dostáváme k poslednímu příběhu a tím skončíme.

Je to jak pohádka. Byl jeden sedlák. Nebyl moc bohatý, ale byl šikovný a tak našetřil nějaké peníze a za ty koupil pole. Jak to tak v těch pohádkách bývá, náš sedlák měl tři syny. A když už byl starý, tak si říkal: „Komu já to pole odkážu? Protože ten, komu je odkážu, musí být schopen se postarat o to pole, ale také o ty druhé dva bratry.“ Tak si je zavolal všechny tři a říká: „Chlapci, tady máte každý pět krejcarů a běžte nakoupit něco, co zaplní celou místnost.“

První šel, přišel na trh a tam uviděl největšího, to koupil. Byla to otýpka slámy. Říkal si: „Toho je hodně, otec mě pochválí.“ Druhý chodil, chvíli přemýšlel a potom koupil ranec peří. Říkal si: „To bude dobré, já tak do toho fouknu, ono to bude lítat vzduchem a otec řekne, že se to opravdu zaplnilo. No a co koupil ten třetí vám neřeknu, protože byste hned poznali, jak to dopadne.“

Takže v tu stanovenou hodinu přišli k otci a otec říká: „Tak se hoši pochlubte.“ Tak ten nejstarší vtáhl otep, začal to tam rozhazovat a otec říká: „No tady se to všude povaluje, ale zkuste to další.“ Druhý syn vysypal pytel peří, foukl do toho a peří poletovalo po celém pokoji. A otec říká: „Už je to lepší, ale taky to nějak není ono.“ A teď ti dva čekali, co ten poslední sáhne do kasy a vytáhl svíčku a zápalky. Postavil svíčku, škrtnul sirkou a rozsvítil. A celá místnost se naplnila světlem. Bratři a sestry, v té pohádce to samozřejmě skončilo tak, že otec řekl: „Ty budeš mít to pole, protože ty se budeš o ně starat a budeš se dobře starat i o své dva bratry.“

Bratři a sestry, to jsou Vánoce – abychom přijali světlo, abychom přijali pozvání k Betlému, abychom přijali Ježíše do svého života a abychom to nesli dál. Přijmout pozvání k Betlému znamená učit se prožívat čtyři věci: obdarování, radost, pokoj a světlo. Není to záležitost jednoho nebo dvou dnů, je to záležitost dlouhodobá, ale o Vánocích to má začít. Zkusme to, stojí to za to.

A Slovo se stalo tělem

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

25.12.2004 - sobota, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Boží hod vánoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení [Sir 24,1-4.12-16](#); 2. čtení [Ef 1,3-6.15-18](#); evangelium [Jan 1,1-18](#);

Bratři a sestry, začátek Janova evangelia, který jsme právě teď slyšeli, vypráví také o příchodu Božího syna na svět, ale on to vysvětluje jinak, než bychom to čekali. V noci jsme to četli tak, jak to zaznamenal evangelista Lukáš a bylo nám to Lukášovo líčení takové bližší, protože se tam popisuje slovy, která známe, že někdo odněkud někam přišel – přišli andělé, Josef s Marií hledali místo v Betlémě ..., všichni to známe. Jan popisuje to stejné, ale dělá to jinak. Jan chce tady tou svou oslavnou básní také říct, že Boží syn přišel mezi nás lidi. Vždycky, když začíná nějaká kniha, tak autor té knihy nám na prvních stránkách představí hlavního hrdinu a Jan to dělá také. Představuje nám, kdo je to Ježíš a bere to skutečně od samotného začátku. Říká: „Je to Bůh, je to Boží syn.“ Jan říká na tehdejší dobu, kdy on to napsal, naprosto převratnou věc, to nikoho nenapadlo. Na začátku bylo to, že „na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh“. A o pár řádku dál „.. a Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi“. Jinými slovy: Bůh, kterého všichni považují za všemocného, vševedoucího a hlavně nezranitelného, tenhle Bůh na sebe bere naši lidskou zranitelnost, stává se nám podobným. My, protože už jsme to slavili mnohokrát a mnohokrát už jsme to slyšeli, tak pro nás tato slova ztratila jakousi průbojnost, průraznost, ale to bylo něco naprosto neslýchaného, něco naprosto nového. Kdybych to měl vysvětlit nějakým příkladem z dnešní doby, tak si představte, že někdo, kdo zkonstruoval auto, nějaký konstruktér auta, kdyby to bylo možné, by se rozhodl, že se stane součástíkou v tom autě. Ne řidičem, ale součástíkou v tom plechovém autě. Taková je to změna, kterou podstoupil Ježíš, z toho jediného důvodu, co už jsme tady opakovali mnohokrát – člověče, mně na tobě záleží, proto já to udělám. Co jsi ochotný člověče změnit ty? Co jsi ochotný udělat ty pro mě, pro druhé lidi? Měl jsem obrovskou radost teď z toho, že před evangeliem jsme zpívali první sloku staré koledy, která se latinsky jmenuje „Adeste fideles“, a je tam vyjádřena krásná myšlenka: „Pojďte ke mně, pojďte všichni ke mně. Proč? Protože (jak už jsme si to říkali v noci) chci vám být světlem, chci vám být darem, chci vám být radostí.“ Janovo evangelium nám také připomíná to, že mimo pravého světla mohou existovat světla falešná - světýlka, záblesky, které ukazují něco, ale až člověk přijde tady k tomuto světýlku, k tomuto záblesku, tak zjistí, že šel špatnou cestou. To je další vážná myšlenka, kterou nám připomínají Vánoce – že člověk bude muset volit jestli zůstane doma nebo půjde na půlnoční, jestli ráno nevyspalý to dospí anebo se zvedne a půjde pokračovat v oslavách. Ale také to znamená úplně něco jiného.

V noci jsem vám tady vykládal několik příběhů, teď mám nachystaný jenom jeden a tím skončím. Je o jedné paní, která čekala na Boha, ale klidně by to mohl být pán. Tak tady ta paní, která čekala na Boha, se velmi mnoho modlila, každý den několik hodin. A jednou v noci měla zvláštní sen – uslyšela hlas, který říká: „Já jsem Bůh, ke kterému se modlíš a já k tobě dnešního dne přijdu.“ Paní ráno vstala, všechno uklidila, vygruntovala, umyla si hlavu, vzala si čistou zástěru, všechno to prohlédla a když to všechno bylo nachystané, tak si spokojeně sedla a řekla: „Dobře, stihla jsem to, je to bezvadné.“ Někdo zaklepal na dveře, paní celá natěšená utíká ke dveřím, rozrazí je, už chce začít vítat, a ona tam sousedka: „Prosím tě, dej mi trochu cukru. Nějak jsem se špatně podívala a zapoměla jsem ho nakoupit. Přišla mi návštěva a nemám jim co dát do kafe.“ „Víš, nezdržuj, já tady teď čekám vzácnou návštěvu.“ Honem jí teda ten cukr dala a v podstatě ji vyhodila. Podívala se, vytřela v předsíni, protože sousedka trochu našlapala, spokojeně si sedla a čekala dál. Za nějakou dobu zase bouchání na dveře, ještě rychleji k těm dveřím utíkala a tam byla malá děcka: „Paní, nemáte bonbón?“ „Děcka neotravujte, čekám vzácnou návštěvu.“ Vyhodila je úplně. Zase to všechno dala do pořádku, zase si sedla a čeká. Za chvíli někdo zazvonil. Stál tam člověk a říká: „Paní, ztratil jsem práci, tak mám tady takové různé věci. Prodávám nitě, knoflíky a podobně. Nechcete něco?“ „Člověče, víte, koho já čekám? Klidte se odsud, ať vás nevidí v tom vašem obnošeném kabátě.“ Takže zase vytřela, zase naleštla kliku, sedla si a čekala. A už nikdo další nepřišel. Večer, když usnula, tak měla zase sen. Zase uslyšela hlas, který říkal: „Já jsem Bůh, tvůj Bůh, ke kterému ty se tolik modlíš. Já jsem ti říkal, že dneska za tebou přijdu a byl jsem u tebe třikrát a tys mě pokaždé vyhodila, nikdy jsi mě nepustila dovnitř.“

Bratři a sestry, obyvatelé Betléma, pastýři, to neměli jednoduché, to nebylo jednoduché poznat v tom obyčejném dítěti, že to je záchránce. Ani my to nemáme jednoduché, jsme na tom v podstatě úplně stejně, ale co máme, je Boží blízkost a Boží pomoc. A o tuhle Boží blízkost a o tuhle Boží pomoc se máme opřít tak, abychom nepřehlédli Boha, který k nám přichází ve dnech svátečních ale hlavně ve dnech všedních.

Nevážně vážně

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
31.12.2004, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce*

Bratři a sestry, začnu úplně stejně jak loni. Vlastně celý rok si tady vyprávíme o vážných věcech a ne jinak tomu bude i dneska, ale věřím, že to bude způsobem trochu veselejším. Budu zase jako loni vyprávět anekdoty, něco jsou i skutečné příběhy, které se staly, a je to pro zasmání, takže nebojte se zasmát. Smích, humor jsme dostali od Pána Boha a smích ani humor není vyloučen z církve nebo z domu Božího, ale nezapomeňme při tom všem, že v každém tom příběhu, v každé anekdotě, je jádro. To jádro je vždycky pravdivé, velmi, velmi pravdivé, a někdy se nás třeba i dotkne způsobem, který se nám nelíbí a někdy si řekneme, že ono je to jako o mně. Není to o nikom a zároveň je to o nás o všech.

Ty první, co jsem si tady našel, tak to jsou příběhy, které se staly v Českobratrské církvi evangelické, takže není to z prostředí přímo katolického, ale je to z prostředí křesťanského. A hnedka ten první kratičký příběh, ten je opravdu silný.

Rutinovaný kazatel byl mimořádně povolán k bohoslužbě ve věznici a jak byl už zaběhlý a měl svůj způsob, tak shromážděné vězně uvítal svým obvyklým způsobem: „Bratři a sestry, jsem rád, že jsme se tu sešli v tak hojném počtu.“

U snídaň se modlí malý synáček: „Pane Bože, děkuji Ti za tento čaj, i když já bych si raději dal kakajíčko. Mamince to přišlo sice trochu k smíchu, ale zároveň ji to dojalo a pohotově mu tedy kakao nalila. Klučina opět sepal ruce a pokračoval: „Tak Pane Bože, už nemusíš, maminka už mi ho uvařila.“

Malá holčička jde z mikulášské besídky a tatínek se jí ptá: „Tak co, byla jsi na besídce hodná?“ Dostalo se mu sebejistě odpovědi: „Byla.“ „No a co ti říkala tetička?“ „Pořád dokola to samé – buď ticho.“

A teď je tady jedna vzpomínka na doby minulé. V dobách komunismu někteří učitelé tělocviku lpěli na zvukném přednesu hlášení při nástupu žáků. Při pondělní hodině tělesné výchovy jeden hoch, který pravidelně každou neděli navštěvoval sbor, tak hlásí: „Soudruhu učitelé, žáci jsou nastoupeni v počtu dvanácti, chybí Růžička. Amen.“

Teď přejdeme už do té knížky, z které jsem vám četl loni. Je to knížka, který vznikla v bývalém východním Německu, takže zase je tam takový pohled katolíci – evangelíci a hned na té první anekdotě je to poznat.

Před pekařstvím stojí kluk, vydlobává rozinky z vánočky a strká si je do pusy. „Můj milý chlapče,“ řekne kolemjdoucí pan farář, „nesmíš mlsat.“ „Zaprvé, nejsem žádný váš milý chlapec,“ odsekne kluk. „Zadruhé mi maminka řekla, abych přinesl obyčejnou máslovou vánočku, tak dávám pryč rozinky, a zatřetí se vás to vůbec netýká, já jsem evangelík.“

Řemeslník zemře na prahu své tvůrčí síly. Přejde k svatému Petrovi k nebeské bráně a stěžuje si, podle jeho mínění, na předčasný odchod ze světa. Petr otevře velkou knihu života a zeptá se ho s údivem: „Co? Ty myslíš, že jsi starý čtyřicet čtyři let?“ Podle pracovních hodin, které sis nechal zaplatit od svých zákazníků, je ti nejméně devadesát dva, tak si nestěžuj.“

Muž přijde z nedělní mše domů a sedne si s novinami ke kuchyňskému stolu. Žena byla s dítětem doma a tak se vyptává: „Kdopak měl mši?“ „Pan farář.“ „A jestlipak taky kázal?“ „Hmm.“ „A kázal dobře.“ „No jo.“ „A o čem kázal?“ „O hříchu.“ „A co o tom povídal?“ „Byl proti.“

K svému dvacátému pátému kněžskému výročí pozval pan farář také svou starou tetu Martu. Večer otevře láhev whisky a přes všechna zdráhání musí i stará teta ochutnat. Poprvé v životě ochutnává zlatožlutý nápoj. „To je zvláštní,“ povídá a znovu usrkne za sklenky. „Skutečně zvláštní. Ono to chutná úplně tak, jako ta medicína, kterou můj Franc musel každý den užívat.“

Žena klečí ve zpovědnici. Se svým vyznáním hříchu je rychle hotova. Potom ovšem doširoka začne vyprávět, co všechno má na svědomí její muž. Zpovědník ji trpělivě poslouchá a nakonec jí uloží toto pokání: „Pomodlíte se za vaše vlastní hříchy jeden otčenáš a za hříchy svého manžela tři růžence.“

Prvorozený syn pana Nováka má být pokřtěn. Při slavnosti se farář ptá rodičů: „Jaké jméno dáte vašemu dítěti?“ „Má se jmenovat Pavel František Alan Josef Marian,“ hrdě odpoví otec. Farář se zhluboka nadechne, obrátí se k ministrantovi a povídá: „Přines víc vody.“

Vyučování náboženství v deváté třídě – u patnáctiletých. „Kterápak je první svátost“, ptá se pan farář. „Manželství“, odpoví Milada. „Ale ne“, říká pan farář, „první svátost je přece křest.“ „Pane faráři, v naší rodině ne“, hájí se Milada, „my jsme slušní lidé a víme, co se patří. Napřed musí být svatba.“

Mladý manželský pár čeká marně na dítě. Hledají radu a nakonec se obrátí na místního kaplana. Ten jim doporučí, aby vykonali pouť k Matce Boží do Rosenthalu a zapálili tam svíčku. Brzy nato je kaplan přeložen. Když jej po letech vede cesta městem do jeho prvního působení, vzpomene si na manžele a chce vědět, jak s nimi všechno dopadlo. Po několikerém zvonění mu otevře větší chlapec a za ním stojí zástup zvědavých sourozenců. „Jsou rodiče doma?“, ptá se návštěvník. „Ne, jeli do Rosenthalu zhasnout svíčku.“

Pan farář z chudé farnosti se vzbudí uprostřed noci podezřelým šramotem. Když se posadí na posteli, uslyší v temnotě hlas: „Ani hnout, jinak stfělím.“ Farář se odevzdaně zeptá: „Copak hledáš, synu?“ „Peníze“, zazní výhružně zpátky. „Tady u mne? Tak v tom případě mi dovol, abych vstal, rozsvítil a pomohl ti hledat.“

Paní Rettigová přijímá na byt a stravu dceru příbuzných z venkova a hned ji informuje. „Abyste předem věděla, co jsme zač. My jsme přísní vegetariáni a doufám, že i vás časem získáme pro toto přesvědčení.“ „Kdepak“, odpoví dívka, „já jsem a zůstanu katoličkou.“

Tak a teď jsem si tady nechal na konec jeden, ten je obzvlášť milý. Malý Jeníček má donést na faru panu faráři k svátku koláč. „A ať taky pěkně pozdravíš“, nařizuje mu matka. „Když pan farář otevře dveře, řekneš ‚Pochválen bud‘, rozumíš?“ Později se maminka vyptává, jestli všechno dopadlo tak, jak chlapci uložila. „A pozdravil jsi pěkně?“, zjišťuje. „To nešlo, pan farář tam nebyl.“ „No a?“ „Otevřela ta paní, co tam vaří.“ „No a?“, ptá se maminka, „co jsi řekl?“ „A já jsem řekl: ‚Zdravas Maria.‘“

Bratři a sestry, mnozí lidé dneska budou slavit. Nebudou vědět vlastně ani proč a co. To, že se v kalendáři vymění číslice, není naše zásluha. My nemůžeme čas ani zabrzdit, ani posunout dopředu. Člověk by měl v dnešní den poděkovat za čas, který dostáváme, který máme, a měli bychom si položit otázku, jak dobře nebo špatně ten čas využívám, a měli bychom prosit za to, aby v tom budoucím roce se nám dařilo dobře ten čas naplnit skutečně něčím smysluplným. Tohle, co jsem tady vyprávěl, mělo být na jednu stranu trošku na odlehčení, ale jak jsem taky říkal, mělo nám to takovou nenásilnou formou připomenout vážné a důležité věci našeho života, naše poslání snažit se být blízko Bohu i lidem. Kéž se nám to tedy v příštím roce daří.